Оссолінсъкі колекції.

CD – диск виконано в рамах угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów. Zespół (fond) 103.

ARCHIWUM SAPIEHÓW Z KRASICZYNA
IV. PAPIERY LEONA I ADAMA SAPIEHÓW.

587. Archiwum Krasiczyńskie. Korespondencja bankowa Leona Sapiehy. Lit. E-K.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

1

V 11

Jawornicki J. A.

et Oborski Maksymilian.

1838 - 1857.

220. szt.

468 apu

Oborski.

1844 — 1847.

(Szt. 67.)

Korespondencya

Leona Sapiehy.

z Eustachym Jawornickim,

J. M. Jawornickim i Maksymilianem Oborskim.

Z dat od 1838. 20. VIII.
do 1857. – XI.

(218. sztuk. 487. Kart.)

L.	Uwagi.	Miejscowość.	Dzień.	Mies.	Rok.
1.		Sieniawa.	20.	VIII.	1838.
2.		"	9.	II.	1840.
3.		"	6.	III.	1840.
4.		"	8.	VII.	1840.
5.		"	22	VII.	1840.
6.	1. załącznik. 3. Karty.	"	8.	X.	1840.
7.		"	24.	XI.	1840.
8.	1. załącznik 3. Karty.	Tuczępy.	9.	I.	1842.
9.	1. Karta.	Lwów.	2.	VII.	1842.
10.		Rzeszka.	13.	VII.	1842.
11.	1. Karta.	Sieniawa.	15.	VII.	1842.
12.	1. załącznik. 3. Karty.	"	18.	VIII.	1842.
13.		"	14.	X.	1842.
14.		Lwów.	15.	XII.	1842.
15.		Sieniawa.	30.	I.	1843.
16.	1. załącznik. 3. Karty.	"	5.	II.	1843.
17.		"	21.	II.	1843.
18.	1. załącznik. 4. Karty.	Berlin.	9.	III.	1843.
19.		"	28.	III.	1843.
20.	2. załączniki. 4. Karty.	Sieniawa.	17.	IX.	1843.
21.	1. załącznik. 2. Karty.	"	18.	IX.	1843.
22.	załączony rach. 4. Karty	"	28.	XI.	1843.
23.		"	2	I.	1844.

L.	Uwagi.	Miejscowość.	Dzień.	Mies.	Rok.
24.		Sieniawa	18.	I.	1844.
25.		"	1.	II.	1844.
26.		"	26.	III.	1844.
27.		"	17.	IV.	1844.
28.		"	13.	V.	1844.
29.		"	24.	V.	1844.
30.	list. Konstantego Wolickiego.	Warszawa.	3.	VI.	1844.
31.	" " " Załączony	—	—	—	—
—	kwit i list Ignacego Kleyscha do Sap.	Rawicz.	16.	VII.	1844.
32.		Sieniawa	22.	IX.	1844.
33.		"	22.	IX.	1844.
34.		"	22.	IX.	1844.
35.		"	10.	X.	1844.
36.	załącz. rachunek. 3. Karty.	"	24.	XI.	1844.
37.		"	20.	XI.	1844.
38.		"	20.	XII.	1844.
39.	1. załącznik. 3. Karty.	"	6.	I.	1845.
40.		"	10.	I.	1845.
41.		"	16.	I.	1845.
42.	1. Karta.	"	20.	I.	1845.
43.		"	11.	II.	1845.
44.		"	26.	II.	1845.
45.		Lwów.	17.	III.	1845.

L. D.	Uwagi.	Miejscowość.	Dzień.	Mies.	Rok.
46.		Sieniarda.	22.	III.	1845.
47.		"	5.	IV.	1845.
48.		"	18.	IV.	1845.
49.		"	26.	IV.	1845.
50.	załączona kopia listu Wolickiego do M. Oborskiego. 3. Karty.	—	—	—	—
—		Sieniarda	10.	V.	1845.
51.		"	19.	V.	1845.
52.		"	21.	V.	1845.
53.		"	3.	VI.	1845.
54.		"	30.	VI.	1845.
55.		"	22.	VII.	1845.
56.		"	18.	VIII.	1845.
57.	1. załącznik. 3. Karty.	"	27.	VIII.	1845.
58.		"	1.	IX.	1845.
59.		"	20.	IX.	1845.
60.		"	25.	IX.	1845.
61.		"	3.	X.	1845.
62.	1. załącznik. 3. karty.	"	27.	X.	1845.
63.		"	11.	XI.	1845.
64.	1. załącznik. 3. Karty.	"	16.	XI.	1845.
65.		"	26.	XI.	1845.
66.		"	4.	XII.	1845.
67.		"	15.	XII.	1845.

L. D.	Uwagi.	Miejscowość.	Dzień	Mies.	Rok.
68.		Gdańsk.	23.	XII.	1845.
69.		Sieniawa	27.	XII.	1845.
70.		"	30.	XII.	1845.
71.		"	2.	I.	1846.
72.	1. załącznik. 3. Karty.	"	4.	I.	1846.
73.		Gdańsk.	5.	I.	1846.
74.		Sieniawa	9.	I.	1846.
75.		"	13.	I.	1846.
76.		"	18.	I.	1846.
77.		"	22.	I.	1846.
78.		"	29.	I.	1846.
79.		"	30.	I.	1846.
80.		Lwów.	30.	I.	1846.
81.		Sieniawa.	4.	II.	1846.
82.	1. załącznik. 3. Karty.	"	7.	II.	1846.
83.		"	11.	II.	1846.
84.		Lwów.	22.	II.	1846.
85.		Sieniawa.	27.	II.	1846.
86.	List Sowomickiego do Zaborowskiego. 1. Karta	—	—	—	—
–		Sieniawa	2.	III.	1846.
87.	1. załącznik. 3. Karty.	"	9.	III.	1846.
88.		"	21.	III.	1846.
89.		Lwów.	2.	IV.	1846.

L.	Uwagi.	Miejscowość.	Dzień	Mies.	Rok.
90.		Sieniawa.	28.	IV.	1846.
91.		"	29.	IV.	1846.
92.		"	29.	IV.	1846.
93.		Jarosław.	1.	V.	1846.
94.	1. załącznik. 3. Karty.	Sieniawa.	7.	V.	1846.
95.		"	13.	V.	1846.
96.		"	20.	V.	1846.
97.		—	24.	V.	1846.
98.		Sieniawa.	29.	V.	1846.
99.		"	3.	VI.	1846.
100.	1 załącznik. 4. Kartki.	"	11.	VI.	1846.
101.		"	18.	VI.	1846.
102.		"	3.	VII.	1846.
103.		"	16.	VII.	1846.
104.		"	22.	VII.	1846.
105.		"	29.	VII.	1846.
106.		"	17.	IX.	1846.
107.	1. załącznik. 3. Karty.	"	5.	X.	1846.
108.	1. Karta.	—	9.	X.	1846.
109.		Sieniawa.	14.	X.	1846.
110.		"	27.	X.	1846.
111.		Gdańsk.	22.	X.	1846.
112.		Sieniawa.	23.	X.	1846.

L.	Uwagi.	Miejscowość.	Dzień	Mies.	Rok.
113.		Jarosław.	31.	X.	1846.
114.	1. Załącznik. 3. Karty.	Gdańsk.	18.	XI.	1846.
115.		Sieniawa	28.	XI.	1846.
116.	1. Załącznik. 10. Kart.	"	10.	XII.	1846.
117.	4. Karty.	Gdańsk.	14.	XII.	1846.
118.		Sieniawa	23.	XII.	1846.
119.		Gdańsk.	4.	I.	1847.
120.		Sieniawa	9.	I.	1847.
121.		"	14.	I.	1847.
122.		"	15.	I.	1847.
123.		"	17.	I.	1847.
124.		"	20.	I.	1847.
125.		Gdańsk.	25.	I.	1847.
126.		"	31.	I.	1847.
127.		Lwów.	31.	I.	1847.
128.		Sieniawa.	1.	II.	1847.
129.		"	8.	II.	1847.
130.	Wyjątki z listu H. Halla. 3. Karty	Gdańsk.	18.	II.	1847.
131.		Sieniawa	24.	II.	1847.
132.		"	4.	III.	1847.
133.		"	7.	III.	1847.
134.		"	9.	III.	1847

L. P.	Uwagi.	Miejscowość.	Dzień	Mies.	Rok.
136.		Sieniawa	13.	III.	1847.
137.		"	13.	III.	1847.
138.	jako załącz. kopia listu Kopischa 3. Kar.	"	21.	III.	1847.
139.		"	23.	III.	1847.
140.		Gdańsk.	25.	III.	1847.
141.		Jarosław.	2.	IV.	1847.
142.		Gdańsk.	3.	IV.	1847.
143.	jako załącz.: Kopie 1) kontraktu C. G. Kopischa z Jawor. i Oborskim. 2) listu Łazańskiego do Anny z Sapiehów Czartoryskiej 5. Kart.	Sieniawa.	8.	IV.	1847.
		Jarosław.	25.	V.	1847.
		—	—	—	—
		Lwów.	30.	IX.	1846.
144.		Sieniawa.	15.	IV.	1847.
145.		Jarosław.	27.	IV.	1847.
146.		Sieniawa.	5.	V.	1847.
147.		Gdańsk.	10.	V.	1847.
148		Sieniawa	21.	V.	1847.
149.		Gdańsk.	31.	V.	1847.
150.		Sieniawa	10.	VI.	1847.
151.		Gdańsk.	15.	VI.	1847.
152.		Sieniawa	10.	VII.	1847.
153.		"	16.	VII.	1847.
154.		Gdańsk.	21.	VII.	1847.
155.		Sieniawa.	25.	VII.	1847.

Lp.	Uwagi.	Miejscowość.	Dzień.	Mies.	Rok.
156.		Sieniawa	27.	VII.	1847.
157.		"	27.	VII.	1847.
158.		"	10.	VIII.	1847
159.		"	(?)20.	VIII.	1847.
160.	1. załącznik. 3. Karty.	Gdańsk.	16.	X.	1847.
161.	2. załączniki. 9. Kart.	"	2.	XI.	1847.
162		"	10.	XII.	1847.
163.		Lwów.	27.	I.	1848.
164.		Sieniawa.	4.	II.	1848.
165.		"	5.	VIII.	1848.
166.		"	14.	VIII.	1848.
167.		"	23.	X.	1848.
168.		"	29.	XII.	1848.
169.		"	4.	I.	1849.
170.		"	20.	I.	1849.
171.		"	1.	II.	1849.
172.		"	1.	II.	1849.
173.		"	7.	II.	1849.
174.		"	14.	III.	1849.
175.		"	26.	III.	1849.
176.		"	9.	IV.	1849.
177.		"	16.	IV.	1849.
178.		"	24.	IV	1849.

L. P.	Uwagi.	Miejscowość.	Dzień.	Mies.	Rok.
179.		Sieniawa.	30.	IV.	1849.
180.		"	30.	IV.	1849.
181.	1. załącznik. 2. Karty	Tuczępy.	18.	I.	1850.
182.		Sieniawa.	8.	IV.	1850.
183.		Tuczępy.	25.	IV.	1850.
184.		"	11.	V.	1850.
185.		Truskawiec.	13.	VII.	1850.
186.		Tuczępy.	4.	II.	1851.
187.		Staszów.	16.	III.	1851.
188.		Tuszów.	18.	XI.	1852.
189.		Tuczępy.	8.	XII.	1852.
190.		"	7.	II.	1853.
191.	1. Karta.	"	18.	V.	1853.
192.		"	19.	XII.	1853.
193.		"	25.	I.	1854.
194.		"	14.	IV.	1854.
195.	1. załącznik. 2. Karty.	"	26.	XI.	1855.
196.		Tuczępy.	8.	XII.	1855
197.	do Horoszkiewicza.	"	29.	VII.	1856.
198.		"		XI.	1857
199.	Kolta Kolesińskiego.	—	—	—	—
200.					
199.a.		Tuszów.	18.	VII	1853.

L. D.	Uwagi.	Miejscowość.	Dzień.	Mies.	Rok.
	Kopie listów L. Sapiehy do F. M. Jawornickiego i A. Borowskiego w Sieniawie.				
200.	do Marcelego Jaworn. Kiest. Karta.	Lwów.	7.	VII.	1842.
201.	„A". Kopie listów z dat:	"	23.	I.	1846.
		"	23.	III.	(1847)?
		"	4.	V.	1846.
202.	„B." Kopie listów z dat:	"	6.	V.	1846.
		"	12.	V.	1846.
		"	27.	V.	1846.
		"	7.	VI.	1846.
		"	19.	VI.	1846.
		"	23.	VI.	1846.
203.	„C". Kopie listów z dat: dokończenie	"	"	"	"
		"	7.	VII.	1846.
		"	26.	VII.	(1847)?
		"	7.	X.	1846.
		"	13.	X.	1846.
		"	16.	X.	1846.
		"	26.	XI.	1846.
204.	„D". Kopie listów z dat:	"	26.	XII.	1846.
		"	17.	I.	1847.
		"	24.	I	1847
205.	„E". Kopie listów z dat: dokończ.	"	"	"	"

L. p.	Uwagi.	Miejscowość.	Dzień.	Mies.	Rok.
205.	„E." Kopie listów z dat:	Lwów.	5.	II.	1847.
		"	5.	II	1847.
		"	11.	III.	1847.
		"	17.	III.	1847.
206.	„F." Kopie listów z dat: dokończenie.	"	"	"	"
		"	8.	IV.	1847.
		"	21.	VII.	1847.
		"	29.	VII.	1847.
	Zestawienia i rachunki.				
207.	Rachunek bieżący J. M. Jawor. i M. Obor. u L. Sapiehy od 1. I. 1846 do ..... (Pismo L. Sapiehy).		30.	XI.	1847.
208.	Rachunek przybliżony kosztów spławu do Gdańska 18. traleów.		---	---	---
209.	Rachunek przybliżony funduszów na wspólny interes drzewem. z dniem		20.	I.	1846.
210.	Rachunek oznaczony literami „A" do „D"		---	---	---
211.	Rach. oznaczony liter. „E" do „L".	Sieniawa	29.	I.	1846.
212.	Wykaz zasłużonego drzewa. Litery „K" do „O" z dniem		11.	II.	1846.
213.	Wykaz potrzebnych pieniędzy.		---	---	---
214.	Terminy wypłat pieniężnych.	Sieniawa	29.	I.	1846.

L. D.	Uwagi.	Miejscowość.	Dzień.	Mies.	Rok.
215.	Terminy wypłat pieniężnych.	Sieniawa.	11.	II.	1846.
216.	Wykaz materyałów wyrzeźionych. Lit. „E."				
217.	8. sztuk weksli ściągniętych.				

14/8 48. Sieniawa

Przypominam Szanownemu Panu, udzielenie mi wiadomości do którego czasu opłacone są procenta z Kassy jeneralnej tutejszym Wierzycielom. — Przy tem pozwalam sobie załączyć list do P^a Bartkiewicza w którym dopominam się o zwrot należących za narzędzia rolnicze mk fr 45. — które proszę chciey Pan łaskawie odebrać i zatrzymay na Rkp. przypadający mu pensyi na nowy Rok, a mnie tylko racz zawiadomić. —

Z winnym szacunkiem

nayniższy sługa

Jaworniecki

11

Wielmożny Mości

Dobrodzieju

Wielmożny Jawornicki zawiadomił mnie iż na żądanie WWPana wypłacił Mu za 4 sztuk odlewów do grac konnych fr. 8. m.c. Sądziłem za Summka to potrąci się z należytości w kasie prowentu Sieniawskiego zapisany na debet prowentu Krasiczyńskiego za narzędzia różne do Krasiczyna posłane mianowicie: za Sieciennik do Turnipsu f 18. c.m

" Grace konna . . . 16

Wałek . . . . " 6.

razem fr. 40 m.c

niemniej za odwiezienie dwóch pługów angielskich do Krasiczyna f 2. 40

przywiezienie takowych z Polski . 2. 20.

razem fr 45. m.c

Gdy teraz w Całkowitości summa na odwrotnej stronie wypisania tutejszemu prowentowi należeć będzie, zechcesz WWPanu takową przy sposobności powrócić.

Łączę wyrazy uważania

Sługa prawdziwy

Maj Oborski.

Sieniawa
d. 8. Augusta
1848.

Wielmożny Bartkiewicz

WWmPan i Dobrodzy

w Krasiczynie

8 Lipca 840 Sieniawa

13

Jaśnie Oświecony Xiąże.

Miałem tedy Kommissyą dla przekonania się o potrzebie zamogi dla Włościan tuteyszych ale lubo Kommissarz i potrzebę uznał i znalazł że Dominium poczyniło iuż znaczne zapomogi, jednak nieobiecuje aby skutek pożądany nastąpił bo niema Rząd już na to funduszów. – Radził tedy aby się zrzec tego wsparcia i udzielać samemu jeszcze ile można, a za to prosić o wstrzymanie wyboru podatków, dopóki likwidacye i przeszło i tegoroczne zatwierdzone niebędą, któremi znaczne onych ilość zaspokojoną być może. – Posłuchałem rady jego i zrobiłem takie podanie, ale także jaki skutek otrzymam nie wiem. – Nalegał On przy tem bardzo o zaspokojenie reszty należytości z pustek gdyż ma nakaz Sekwestracyi,

4.

niech Xiąże będzie łaskaw kazać już to
zaspokoić, bo inaczej to tylko więcej ko-
sztów się namnoży, wynosić to będzie coś
przeszło 700. fr. m/c. — Miałem tu był
także Sekwestracyą za Podatki Włościań-
skie od 831 roku, z czego bardzo jestem
rad, bo P. Sekwestrator wydusił prawda
od kich z tysiąc reńskich, ale przy tem
dał Relacyą że więcej wybrać ani jest
podobieństwem i uznał za właściwe
aby ~~to~~ reszta odpisaną była jako do wyzyska-
nia niepodobna, na tej zasadzie będzie-
my się tego domagać a pochodziwszy
za tem może się uda, ale to kosztuje
także przeszło 270. fr. m/c. — Potrzeba jeszcze
zrobić taki wykaz za lata od 821 do 831
że to jest duża robota potrzeba kogoś osobno
ugodzić, niech Xiąże raczy polecić komu zatru-
dnienie się tem, bo i Rząd nalega o to,

i gdyby się to niepodało może być odpo-
wiedzialność do zapłacenia tej restauracyi
która podobno przeszło 40 tysięcy reńskich
ma wynosić. —

Do Lasu sprowadziłem Edera przepisał co
mają robić i tem zaymuie się Druziewicz,
jeszcze dotąd niema wielkiey obawy. —
Obiecał mi Eder późniey jak więcey
mieć będzie czasu przyiechać tu, dla
przeyrzenia lasów tuteyszych i manipu-
lacyi w nich, i da swoją opinią. — Obie-
całem Mu razem to wynagrodzić.

Posełam z tem listem Poborcę podatkowego
Zaborowskiego, aby jeśli Xiąże Kazesz zapła-
cić te 700 fr. mógł je zaraz wnieść do
Kassy. — W tych dniach może albo ja
albo Oborski będziemy służyć W. X. Mości
a teraz przyiaźni mnie Jego polecaiąc z
uszanowaniem zostaię

nayniższym sługą

Jaworniczky

à Son Altesse le Prince

Sapieha

Krasiczyn

z Sieniawy 22 Lipca 840 15

Jaśnie Oświecony Xiąże. —

Niebędąc pewnym czy Xięcia w domu zastanę kiedym zasłyszał żeś się był puścił do Wysocka i ~~Sieniawy~~ Olęszyc, nieśmiem puszczać się do Niego na niepewne, osobliwie gdy teraz przytomność moja w domu jest naypotrzebnieyszą. —

Przez Pa Druzienicza jadącego tam posełam Xięciu rapport Edera o stanie tuteyszych lasów, jeślibyś W. X. Ch. przeczytawszy zdanie jego uznał potrzebę zastosowania co do niego, a chciał mnie w tem względzie dać swoje poruczenia znaydziesz mnie zawsze gotowym na spełnienie Jego poleceń. — Pu Ederowi za fatygę Jego tak w tey przejażdze jako i przy zaradzeniu względem robaków dałem na rachunek Kassy jeneralney m. C. fr: 25. na co o Kwit czyli assygnacyą

5.

upraszam. —

Smiem także przypomnieć W. X. M. że Pan Ulanowski dotąd niezwrócił mi tych tysiąca ryńskich które Xiąże mu poleciłeś, a przy tem powtarzam jeszcze zdanie moje że trzebaby zapłacić i resztę należytości z pustek wynoszącą około 700 fr. na co niech Xiąże raczy dać dyspozycyą swoją. — Także i o wyznaczenie kogoś do zrobienia wykazów restauracyi podatkowych do Roku 831 bo o to Cyrkuł nalega. —

Pozwalam sobie przy tey okazyi przesłać z dowodami Rachunek mój do ostatk. Czer. 839. z prośbą o podpisanie mi onego, a przy tem załączam świadectwo Pana Adolfa że przy umówie ciężar na restauracye budowli Plebańskich, Kościołów i Szkółek nie powinien się ściągać do mnie; wprawdzie ja dotąd nieżądam żadney za to bonifikaty w nadziei że

może w późnieyszych latach koszta
na reperacye i utrzymanie Pałacu,
Oficyn i budowli gospodarskich nie
będą tak wysokie żeby przenosiły
wyznaczone na to fr 1000. w.w. i że
tem funduszem będą się mogły po-
kryć wydatki teraz czynione które jak
dotąd znacznie tę kwotę przenoszą. —
Gdyby w końcu jednak okazało się że
to niewystarczy, słuszne będę miał
prawo dopomnieć się o wynagrodze-
nie, dla tego albo o zwrot oryginalnego
tego świadectwa albo o kopią przez
W. X. M. poświadczoną upraszam.

Przy tem polecając mnie łaskawey
przyjaźni Waszey Xiążęcey Mości z
uszanowaniem zostaję

nayniższym sługą

Jawornicki

(ص12)

40

20. Aug 838 Sieniawa 17

Już tedy rachunki podatkowe skończone, przeklądałem je, są dobrze zrobione, ale jeszcze muszę zkonfrontować dokładnie z wszystkiemi dowodami, lecz dopiero gdy je przepiszą. Wykazuje się z nich że od roku 832 jest zaległości na Gromadach koło 8 tysięcy rynsz., z czego jeszcze odpisze się znacznie z domów pustych od dawna już nieexystujących, z pustek używanych bądź przez Skarb lub kogo innego a co niebyło opłacanym i jest w restancyi, wreszcie z decessów tak na Gocławskim jako i Stekerze. — Na pierwszym pokazuje się decessu przeszło 700 ryn., a prócz tego wydatków takich co mu przyjąć niemożna ~~[illegible]~~ około tysiąca ryn. — Na Stekerze jest także za 300 ryn. decessu, do tego każę napisać aby oddał co winien, a z Gocławskim niewiem co Xiążę każesz zrobić, wziąść niema co od niego a jednak trzeba będzie ten decess zapłacić. —

1.

18

Łaskawej Jego przyjaźni zawsze z
winnym uszanowaniem

najniższy sługa

Jaworniecki

Mówił mi Engert że Xiążę życzyć sobie
Ozłów — z tąd może mieć Xiążę dwóch
po których kiedykolwiek można przysłać,
ale i kwit Xiążę dać na nich raczyć
jeśli już tam zostać mają. —
Byłem sam u Gosławskiego żądając tłomacze-
nia na wykazane defekta z rachunków —
Pokazał mi zakwitowanie stempla że do
834. wyliczył się zupełnie, a tymczasem
między rachunkiem P. Ulanowskiego z
lata 832 do 834. zrobionym, a teraźniejszym
za tenże czas, okazuje się różnica. Zgoła
rezultat będzie taki że czy większy czy
mniejszy okaże się deficit zawsze Skarb będzie
musiał zapłacić, bo On nie ma z kąd, ale

(ut 1) 38

to wszystko za powrotem mem albo jak
Xięcia będę służył, albo jeśli Xiążę będziesz
miał czas i wolą zjechać tu dokładnie
się wyjaśni. — O zwrot prezentu dla
Zaborowskiego z podpisem Xięcia upraszam

Ciekawość zaspokojona

5 kaus 68
534 83
260

9. Lutego 840 Sieniawa

Jaśnie Oświecony Xiąże

Wdzięczne składam W. X. M. dzięki za łaskawą pamięć o Synie moim. Bogu chwała powrócił już przecie, odesłano go do granicy niepowiedziawszy nawet czy był winnym lub nie. – Zawsze jednak w sercu moim tkwić będzie wdzięczność żeś o tem raczył pamiętać. —

Co się tycze podatków za które jest sekwestracya te trzeba będzie zapłacić, bo Dzierżawcy którzy byli obowiązani do opłaty z niektórych gruntów, powiszczali się w swoim czasie, z niektórych zaś gruntów Skarb przyjął na siebie opłatę, równie jak i z gruntów do Arąd dodanych, a w Kontrakcie Stempla niema tego zastrzeżenia i nawet ja za niego płacić muszę. — Niech więc Xiąże raczy wydać polecenie aby zapłacono tę zaległość, bo od tego się niewyrobiemy. —

B.

Stawińskiemu powiedziałem co mi Xiążę zleciłeś, zdaje się że był do tego przygotowanym, bo zniósł to heroicznie i nie niemówił. —

Oborski mówił mi że pisał do Xięcia, Kaptur widziałem ale burki nie, tę łatwiej będzie z Berdyczowa sprowadzić i jeśli Xże każesz to ja się podejmę tego sprawunku. — Mój dzięki Bogu są zdrowi, potomstwo przyszłe spodziewane jest w maju. — Niech też Xże będzie łaskaw donosić nam czasem o zdrowiu Xięcia i dzieci, gdyż to nas bardzo obchodzi. — Z resztą nic u nas niema nowego, kończę więc po staremu polecając mnie łaskawej Xcie przyjaźni zawsze z uszanowaniem

uczyniwszy sługa

Jaworniecki

a Son Altesse
Monsieur le Prince Leon
Sapieha

Vienne

11 Feb. 1840

6. Marca 840. Sieniawa. 21

Jaśnie Oświecony Xiąże

Niewykręciliśmy się od opłaty Podatku z pustek, przyjechał na Sekwestracyą Kommissarz zrobił Protokół i w skutku tego musiałem na rachunek Xięcia zapłacić tysiąc rydz. m. C. ale że mnie trzeba także opłacić Podatki bieżące upraszam więc łaski W. X. M. byś mi tę kwotę do zwrotu gdzie bądź zaassygnować raczył. — Z resztą wszystko jest w właściwym porządku. — Radzibyśmy tylko od Xięcia mieć taką wiadomość że tam wszyscy są zdrowi tak jak tu u nas, o czem prosiemy nam donieść. —

Polecając mnie łaskawej przyjaźni W. X. Mości z winnym uszanowaniem zostaję

Moi zasełają uszanowanie obojgu W. X. Mościom.

Najniższym sługą

Jaworniecki

3.

WIEN

Jaroslau
6 MAI 1872

à Son Altesse
Monsieur le Prince Leon Sapieha

Vienne

47

8/10. 40. Sieniawa

23

Jaśnie Oświecony Xiąże.

Spodziewam się że W. X. ch. już wrócić musiałeś z narad Seymowych, zgłaszam się przeto z odezwą moją. —

Z Kolonistami wątpię by przyszło do układu, oni bowiem żądają żeby im dodać łąk do tych gruntów, a niema zkąd, przytem i czynsz mały ofiarowali bo po fr: 1. m. z morgi, a nasi płacą więcey. — Że mają być u Xięcia dla tego o tem piszę. —

Jak ma być napisane polecenie Xięcia względem Professora kopią załączam, wybiera się i ten także do Krasiczyna. —

Te dwie prośby mieszkańców tutejszych przeciw regulacyi pomiarowey, examinowałem zdaje mi się że trochę po Kozacku postąpiono z niemi. — Jednemu trzebaby spłacić to co On kupując dał, co może kilkadziesiąt ryńskich wyniesie, a drugiemu wypadałoby opuścić

6.

Czynsz na taki sam jak płacił przed pomiarem. — Tem sposobem uspokoiłoby się tych, ale trzebaby ostrożnie to zrobić żeby inni za ich przykładem nie poszli. — Jeśli Xiążę rozkażesz mnie tę rzecz załatwić będę się starał jaknajlepiej ułożyć byśmy rozkaz jego spełnił. —

Dziś jadę na dni kilka do Szymanowskiego na polowanie, powróciwszy posiedzę w domu, i jeśliby Xiążę był w tej okolicy a dał mnie wiedzieć, to bym do niego dobiegł. — Z uszanowaniem

najniższy sługa

Jawornicki

PRZEMYŚL
11. OCT.

SIENIAWA

9 OCT 870

A Son Altesse

Monsieur le Prince Leon

Sapieha

p Przemyśl Krasiczyn

Gdy z erekcyi dla Szkoły normalney w Sieniawie w Rku 788 d. 1 Lipca podpisaney, w Rku 789 d. 3. Marca approbowaney, a w Księgach Tabuli Lwowskiey d. 2. Maj: 789 ingrossowaney, pokazuje się że Nauczycielowi teyże, pensyi Kwartalney 25 ryń: 25. i na drobne wydatki rocznie fr: 8 należy się — a na mocy Patentu z 811 Rku wszelkie podobne opłaty jako w walucie uważane być mają. — Obliguię przeto W: Jaworskiego jako wypłatę tę uskuteczniającego, aby odtąd stosownie do treści teyże Erekcyi ją uiszczał, i opłatę z miasta na tenże przedmiot ofiarowaną, do Kassy Dominikalney odbierać kazał —

24 Nov 830 Sieniawa

25

Jaśnie Oświecony Xiąże

Koloniści przychodzili znowu do mnie chcąc wziąść koniecznie te puste grunta, odstępują już od tąd kiedy ich niema zkąd dodać i przyimują takie grunta jakie są, z których obowiązują się płacić rocznie po fs 10 x 24 mc: z dnia jednego, i odrabiać rocznie po 3 dni ciągłe, i opłacać podatki tak z gruntów jako i domów, jakie teraz exystują i na późniey wypaść mogące. — Żądają aby im dać na budowle bezpłatnie drzewa, i później na reparacye tychże, także na opał aby tak mieli jak inni poddani — Czynsz z tych gruntów chcą jednak dopiero po trzech latach opłacać. — Kazałem ja się zapytać mieyscowych Włościan czy Oni nieżyczyliby sobie tak samo zaczynszować dając im pierwszeństwo, lecz zdeklarowali się że nie chcą. — Jaką tedy mam dać rezolucyą Kolonistom proszę W. X. Mości o decyzyą. — Mnie się zdaje że jeśliby Xiąże zezwolił aby z niemi układ zrobić, toby jeszcze to od nich żądać wypadało, aby Czynsz zaraz płacić zaczęli, jak tylko do użytków z tych

7.

gruntów przyjdą, i żeby jeśli im się da materyał na pobudowanie się, następnie potrzebne drzewo na reperacyą kupowali sobie. — Jeśli na to przystaną i Xiążę zezwolisz aby z niemi układ zawrzeć, tobym go tu ułożyć kazał i Xięciu przedstawił do podpisu, do czego potrzebna mi będzie wiadomość daty plenipotencyi Xięcia do tego służącey. —

W tych dniach odebrałem od Schmidta z Saxonij list który Xięciu komunikuję, z zapytaniem czy propozycye które On podaje, przyjąłby także Xiążę i dla swoich Owczarni. Ten Schmidt jest ten sam u którego móy Syn praktykował w Nauce Owczarskiey, i o którym mówił mi że ma w tem przedmiocie wiele znajomości. — Prosiłbym także aby Xiążę chciał ten list Schmidta zakomunikować Pawlikowskim obu. — Gdyby się nas kilku zebrało tobym do niego napisał aby przyjechał. — Czekam łaskawey odpowiedzi

i z winnym uszanowaniem zostaję

JO. Waszej Książęcej Mości

najniższym sługą

Jaworniski

~~(Lit 1)~~

(Lit 6)

9 Stycznia 842 Tuczępy

27

W przejeździe mojim tędy kazałem
napisać dla W. X. Mości wzór na
Plenipotencyą który załączam, a który
racz Xiąże kazać na papierze 30. Xrz
przepisać i podpisawszy do Sieniawy
mnie odesłać, abym za powrotem
z Lwowa zastał. — Mówiłem wczoray
z Juśkiewiczem o żądaniu przez Xięcia
wiadomości względem handlu Jarosław-
skiego, powiedział mi że jeszcze w lecie
czy w Jesieni posłał to wprost Xię-
ciu przez faktora Jarosławskiego
całkę, ale jeśli jeszcze potrzeba to
powtórzyć gotów. ——

Z uszanowaniem JO. W. X. Mości

nayniższy sługa

Jaworzicki

8.

(cut 2)

304

Plenipotencya

Mocą ktorey ja niżey podpisany maiąc plenipotencyą generalną do wszelkich interessow dotyczących się Dobr Klucza Sieniawy w cyrkule Przemyskim położonych JO N z Xiążąt Sapiehow Xiężney Czartoryskiey własnych – w Paryżu pod dniem etc na osobę moią zeznaną – upoważniam na mocy tegoż plenipotencyi W. Eustachiego Jaworskiego Possessora tychże Dobr Sieniawy nabywać na rzecz Skarbu Dobr Sieniawskich – od mieszkańcow miasta Sieniawy domy i granta ktorzyby takowe pozbyć sobie życzeli – nawet z prawem wykupna – ~~do lat~~ wczasie jaki sobie obydwie strony postanowią –

Ktorą to plenipotencyą w przytomności świadkow własnoręcznie podpisuię. Działo się etc

J. O. Xiąże Leon Sapieha we Lwowie.

30

Lwów d. 2 Lipca 1842.

Mam zaszczyt uwiadomić Waszą Xiążę Mość iż w dniu wczorajszym przesłałem P.ni J. H. Stametz & C. w Wiedniu wexel na

20 f. 4769 płatny 24 Sierpnia. – Z Wexlu tego f. 3000 pozostają u P.ni J. H. Stametz & C. na rozrządzenie WXMci, które przez pośrednictwo moje w każdym Czasie uskutecznić masz prawo. Disconto, Komis, Maklerne, obustronne procenta, słowem wszelkie rachunki jakie z inkassowania i użycia tych funduszów wyniknąć mogą, ponoszone będą przez WXcią Mość w stosunku f. 3000. a przezemnie za resztę. – Że zaś nadniu dzisiejszym odebrałem od WXMci całkowitą Summę

Cf. 3000. pozostanie nam jeszcze do obliczenia w swym Czasie procent od tejże, który do chwili użycia w Wiedniu funduszów przez Xięcia, nie później jednak jak do 24 Sierpnia, liczyć się ma w stosunku ½ % na miesiąc – gdyby zaś dłużej tamże bez użycia pozostał w stosunku procentu jaki jest przyjęty w Rachunku mym Ciągłym z domem Wiedeńskim wyżej wzmiankowanym. –

Waszej Xiążęcej Mości

uniżony Sługa

Jm. Jawornicki

9.

Jaśnie Oświecony Książe Leon Sapieha

w Lwowie

31

Medyka d. 13 Lipca 1842.

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

W przejeździe przez Jarosław odebrałem z poczty list od Stametza z d. 6. b. m. w którym pisze:

„Nous vous debitons de.
20 f. 1800. — . Capital
1. 15. frais de légalisation
20 f 1801. 15. que nous venons de payer à la Versorgungs Anstalt de Cette Ville pour Compte de Mr le Comte Constantin Siemieński, & dont la quittance légale ne nous sera remise que dans la huitaine ou elle vous sera transmise de suite".

Ponieważ Xiąże wziąłeś na siebie odpowiedzialność za ten wypłat pospieszam z udzieleniem Mu wiadomości, że już uskutecznioną — dowiaduję się zaś że hr. Siemieński ma bydź wkrótce w Pawłosiowie, gdy więc kwit z Wiednia odbiorę, tam mu go zaraz odeszlę. —

Waszej Xiążęcej Mości

Najniższy Sługa

Jm. Jaworski

10

CZECHINE
14/7 842.

Son Altesse
Mr le Prince Leon Sapieha.
Z. Przemyśl.
Krasiczyn.

PRZEMYŚL
14. 7. 42.

33

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże.

W odpowiedzi na list WXcej Mości z d. 7 b. m. który dziś, powróciwszy do domu, odebrałem, pospieszam z uwiadomieniem iż stosownie do rozkazu Xcia poleciłem natychmiast PP. J. M. Stametz & Co w Wiedniu, aby wypłacili

zaf. 2300 JWnej Cecylji Beydale na rachunek WXMości, a Ciężar naszego u nich Rachunku, Jak tylko Kwit otrzymam przesłać go WXMci nie zaniedbam.

Pisałem przed kilkoma dniami do Kraficzyna z uwiadomieniem iż za Hr. K. Siemieńskiego już d. 6. b. m. zapłacono w Versorgungs Anstalt

zaf. 1801. 15, na które Kwitu formalnego codzień się spodziewam; proszę zatem o wskazanie mi komu takowy mam przesłać, czy wprost P. Siemieńskiemu, czy Xięciu który czynność tę za mnie gwarantować raczyłeś.—

Waszej Xiążęcej Mości

prawdziwy Sługa

Sieniawa d. 15 Lipca 1842

Jm. Jawornicki

Jaśnie Oświecony Xiąże Leon Sapieha
we Lwowie.

11.

34

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże.

Wczoraj odebrałem od Magnusa z Berlina, odpowiedź na list, który po naradzie z WXią Mcią, pisałem do niego tak w przedmiocie Ajencji, jako też interessów przez spłacanie Sparkassy przedstawiających się. — Bez wszelkich Komentarzy przesyłam go Xięciu natychmiast, z prośbą abyś mi tenże zwrócić raczył z poleceniem co mam napisać Magnusowi w przedmiocie Kredytów &c. gdyż do tego czasu wstrzymam się z moją Korrespondencją. Jeżeli by to Xięciu dogodniej było ustnie o całej tej sprawie naradzić się, jestem na Jego rozkazy — proszę tylko o wskazanie mi czasu mniej więcej kiedy Xiąże wolnym będziesz. —

Oborski przywiózł Wexel Xięcia na Paryż. Proszę przebaczyć mej śmiałości, ale znalazłem że zmienienie tak znaczne Firmy Domu Paryskiego, gdzie kilka jest innych do których nazwisko Mallet wchodzi, mogłoby być dalszym posiadaczom wexlu mniej przyjemne, dla tego pozwoliłem sobie napisać tenże Wexel inną formą, a zwracając dawny, proszę Xięcia o podpisanie i przesłanie mi tegoż ✝ Stempel między znajomemi jest formalnością zbyteczną a Kontrawencji unika się dając Sekundę — a wskazując iż Prima jest posłana do Akcepty do pociągniętych — tak zawsze robi się w Odessie, Petersburgu &c — dla tego i ja bez Stempla napisałem. —

Zostaję Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym Sługą

Sieniawa 18 sierp. 1842.

Jm. Jawornicki

✝ nie jestem pewny ale zdaje mi się że firma jest: Mallet frères & Co. — Gdyby tak było to po Gebr: Mallet trzebaby dodać jeszcze & Co.

12.

Jaśnie Oświecony

Xiądz Leon Sapieha

w Krasiczynie

No. 1

Krasiczyn den 16. August 1842 Pr. fr. 7792 Cr.

Zwej Monath a data zahlen Sie gegen diesen Prima Wechselbrief

an die Ordre [illegible] J. M. Jawornicki die Summe

von francs Sieben Tausend, Sieben Hundert Neunzig Zwej 20 Cent.

den Werth erhalten stellen es in Rechnung laut Bericht von

L. Sapieha

Herr Mallet und Brüder

in Paris

30 Kr

K.K.CONT.STAMPEL
den 16 Juni. 1842
LEMBERG.

36

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże

Stosownie do życzenia Xięcia przesyłam projekta któreśmy we Lwowie napisali — Nie miałem czasu, ani ułożyć ich porządniej, ani nawet kazać przepisać — Niektóre tylko miejsca odmieniłem według tego jakeśmy na ostatniej Sessyi u Singera postanowili — Część całą wykazującą korzyści dla akcjonaryuszów opuścić wypadnie, gdyż ta nazbyt jest niedokładna; może słów kilka w tym przedmiocie będą dostateczne, nie wdając się w liczby zawsze teraz hipotetyczne. —

Wspominał mi Xiąże we Lwowie, że Xiężna matka potrzebowałaby kogoś na sekretarza. Ośmielam się zaproponować Mu Seweryna Bilińskiego, który bawi teraz u Micewskiego w Tuczępach. Posiada on język Niemiecki i francuski; mógłby się wciągnąć i w czynności rachunkowe, a człowiek uczciwy — Puchalski znać go musi, a zresztą mógłby się z nim Xiąże rozmówić. —

Surdut Xięcia, który Baczyński po wyjeździe Xięcia przynosił, kazałem razem z moim ubiorem myśliwskim odesłać do Jarosławia — Gdy nadejdzie natychmiast odeszlę go do Krasiczyna. —

Zdaje się że zabiegi nasze o Kolesińskiego będą nadaremne gdyż nam donoszą z Sambora że w Niedzielę wyprawiono go ztamtąd do Polski — Posłaliśmy do Bełzca by się coś pewnego dowiedzieć. —

Waszej Xiążęcej Mości

uniżony Sługa

Jm. Jawornicki

Lieniawa 14 Października 1842 —

13.

(Lot 9)

42

44

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Pospieszam zdać rapport Wzcej Mości o wiadomościach handlowych naszej Strony. – Kupcy na zboże o których mówiono nam we Lwowie są z Krakowa i już niejednego zarżnęli. Kupili u Jaworskiego w Ostrowie parę t.j. Korzec Pszenicy i Żyta po f. 9 ww. a Michałowskiemu ofiarowali za Pszenicę samą po f. 5 x 40 ww. Przy takich cenach zdawałoby się że naszego projektu powinniby się chwytać z upragnieniem. – Oborski chce jutro jechać do Przemyśla i do Michałowskiego i oświadczyć im że na wszelki wypadek spławiać będziemy – a Przemyślanów do prędkiej namówić decyzyi, jeżeli już dotąd niezgłosili się do Xięcia przez Drohojowskiego. Trzebaby jeszcze jeden Exemplarz naszego projektu posłać przez Pocztę Mościska, Strachockim i Hagenowi napisać że na pewno odstawiać mogą – bo ciągle jestem tego zdania że koniecznie rozpocząć trzeba, idąc do Gdańska choćby się i najmniej zebrało. – Proszę Xięcia o słów kilka odwrotną pocztą, bo najpóźniej 4 Lutego wyjeżdżam do Poznania – proszę także o przysłanie nam jednego Exemplarza projektu, którego przed moim odjazdem niewygotowano. –

Drzewo nasze w Cywkowie obrabiają, ale podług obliczeń Weinerta niesłychanie drogo wypada – naprzód miara nie jest łokieć Wiedeński handlowy, ale miara drzewna Austryjacka mniejsza jeszcze od Berlińskiej, a prócz tego rachuje z korą tak iż dotąd wzięte sztuki wypadają wyżej 5 f – są zaś takie które wziąźćbyśmy radzi, ale brakarz utrzymuje, że z powodu grubej nader kory wyjdą na 7 do 8 f na miejscu w lesie bez obrobienia – Zechciej Xiąże polecić Weinertowi, aby

korę wypuścił z rachunku — co zaś do miary zdajemy się w tem na Xięcia — jeżeli bowiem przy umowie miarę Wiedeńską uważałeś Xiąże za miarę drzewną Austryjacką, nic przeciw temu mówić niechcemy, kory jednak nigdzie nie rachują — czego najlepszy mamy dowód i w Leżajsku — Prosimy o niezwłoczne w tej mierze rozporządzenie, bo czas nagli i z robotą chcielibyśmy pospieszać. —

Xiężna dotąd jest w Wysocku, i zapewne dla złej drogi, przyjazd swój do Sieniawy cokolwiek opóźni. —

Oczekując wiadomości mam zaszczyt powstawać

Waszej Książęcej Mości

uniżonym Sługą

Jm. Jaworski

Sieniawa 30 Stycznia 1843.

List swój racz Xiąże adresować do Jarosławia, nie do Sieniawy.

Mam honor załączyć W. X. Mości Kwit Druziewicze na Złp 349 x 6. które racz mi Xiąże zakredytować jako opłacony proc. do ostatniego Grud. 842 od zaliczonych mi na listy zastawne Złp. 9975. — Tem sposobem jeśli Raczyński wydobędzie listy zastawne z kuponami od 1go Stycz. r. b. i wypłaci Tustanowskiemu Złp. 10500 temiż, to cały rachunek między nami będzie załatwiony, i Tustanowskiemu będzie mógł zwrócić Raczyńskiemu umowę między nami

w tem interessie zawartą. — O czem proszę Xięcia abyś Tustanowskiego zainformować raczył. — Gdyby zaś listy były takie które dopiero od 1go Lipca procentować będą, winien będę stosownie do umowy opłacić dalszy procent od 1go Stycz. 823. Xięciu od zaliczonego mi Kapitału należący. —

Z uszanowaniem

W. X. Mości

najniższy sługa

Jaworniczki

Jaśnie Oświecony
Xiąże Leon Sapieha
we Lwowie

Jarosław
31 JAN. 1843

12

Leszkowy
1 FEB 1843

15. Grud 832 Lwów

Przyjechawszy tu w celu przyspieszenia
interessu o dostanie listów zastawnych,
przekonałem się że lubo Towarzystwo odpo-
wiedziało Wolskiemu że dostanie 14900 fr.
jeśli wyextabuluje niektóre kawałki, co
mu z łatwością przyjdzie uskutecznić;
względem jednak pierwszeństwa które ja
jemu ustąpić bym powinien, tyle wyma-
gają formalności, że gdyby je dopełnić
potrzeba było, ani za półroku jeszcze nie-
dostałby listów, bo trzeba prowadzić pro-
cess z osobami już nieżyjącemi t: j: z Dzia-
dkiem i Babką moich Dzieci. — Uradziliśmy
więc inny środek z Adwokatem Raczyńskim,
to jest abym dał deklaracyą do extabulowa-
nia tych Summ z których pierwszeństwo
powinienem mu ustąpić i takową podpisałem,

14.

ale że na tych Summach jest zajntabulowany
Układ między nami zrobiony, chcąc aby moja
deklaracya była zajntabulowaną, potrzeba
abyś i Xiąże był łaskaw dać podobnąż dekla
racyą do wyextabulowania tego Układu.
W prawdzie nadużywam zaufania Xięcia
wymagając tego, lecz to jedynie dla tego
by Mu się prędzey uiścić i tem sposobem
to mogłyby listy być wydane na nowy rok
tak mi obiecuje Raczyński. — Możesz Xiąże
być pewnym że go niezawiodę racz więc
podpisać to oświadczenie które załączam.
W reszcie dla pewności Xięcia przyrzekam
Mu wyrobić od Wolskich Plenipotencyą
na imie Xięcia do odebrania tych listów
jak tylko do domu wrócę. —
Niech Xiąże to oświadczenie podpisane wprost
odeśle Raczyńskiemu, i to jak można nay

prędzey

bo ja już tylko parę dni zabawię to zamy-
ślam. —

Polecam mnie Łaskawej Jego przyjaźni i
z uszanowaniem zostaję

JO. Waszej Książęcej Mości
najniższym sługą
Jawornicki

(1 lit.)

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Jak widzę z listu WXcej Mości, Szlachta nasza do pisania nieskora, kiedy dotąd żaden się niezgłosił w interesie pszenicznym. – Oborski temi dniami widział się z Michałowskim, który niezawodnie 1000 Korcy odstawia – Drohojewski i Rozwadowski kłopotali się o trudną i daleką odstawę, toż samo i P. Jan Stadnicki, który tu przez dwa dni bawił, a który z wielkim zapałem chwycił się projektu, i nietylko sam do niego przystępuje z 500 Korcami, ale i innych namawiać do tego zamyśla. – Widząc że transport do Sieniawy tyle odstręcza Przemyślanów, najmujemy dla nich skład na Głębokiej pod Jarosławiem i tam ładować tę część będziemy na statki – Sieniawa zostanie dla Bełzczanów. – Przez tę zmianę mamy nadzieję zachęcić wielu i donoszę dziś o niej Sewerynowi Drohojowskiemu dla dalszej Kommunikacji. – Jeżeli zobaczysz Xiąże kogo we Lwowie powiedz mu to i zechciej wraz z projektem zawiadomić o tem Strachockich. – Od ustanowionej w projekcie limity 15,000 Korcy odstępujemy i idziemy z tem co będzie dlatego i paragraf mówiący o tem, z projektu wykreślić trzeba. – Dziubiński zgłaszał się – odpowiedzieliśmy mu iż zapewne w 1500 Korcach na którą Xiąże podpisałeś i ich 500 zamieszczone, jakoż zdaje się żeśmy się niepomylili. –

Xiężna jest z nami od Niedzieli, w najlepszem zdrowiu. Bielowski od Piątku siedzi w Manuskryptach. –

Singer pisał do mnie że na polskich rzekach nie

assekuruję, lecz że gotów zrobić oto zapytanie do Wiednia. Namów go Xiąże do tego, wszak nie szkodzi sprobować.—

O jarej pszenicy nic Xięciu powiedzieć nie mogę, w roku przeszłym Oranę ją w Gdańsku na równi z ozimą, trudno wszakże myślić by i w tym roku tak było.—

Hagena raczy Xiąże zawiadomić przez pocztę Sokalską że na pewno odstawiać tu mogą.

Od nas wszystkich najponiżniejsze uszanowanie przesyłamy Waszej Xiążęcej Mości, a w szczególności Jego

uniżony Sługa

J. M. Jaworski

Sieniawa 5 Lutego 1843.

Dziś wyjeżdżam do Poznania—

Załączam Wzór nakładnej tj. Listu Drożnego, który każdy odsyłający pszenicę przy każdym transporcie, dołączyć powinien, tak dla naszego objaśnienia, jak swej własnej Kontrolli

Lemberg
6 [illegible] 3

Jaroslau
5 Feb. 1845

Jaśnie Oświecony
Xiąże Leon Sapieha
we Lwowie

Konsygnacja włościan
odwożących pszenicę (białą lub czerwoną)

1	kr	g
2	"	"
3	"	"
4	"	"
5	"	"
6	"	"
Razem	kr	g

Nakładna
do Wm Obornickiego

w {Jarosławiu
lub w Siemianie}

00/16

43

№ z . . . . . d . . . . . .

Przez podwód (: ilość . . . :) drugostronnie poszczególnionych odsé-
ta się do Magazynu (: np. w Jarosławiu — :) pszenicy własnéj (:
Nazwisko właściciela :) korcy . . . (literami :) . . gar . . . . .
według próby zapieczętowanéj (: ilość próby . . . :) znajdującéj się
na furze (: nazwisko mającego próbę :) ważącéj funtów wiédeń-
skich (: ilość wywagi :)

(podpis wyprawiającego Officjalisty)

Jaśnie Oświecony Xiąże. —

Oborskiego jeszcze niema, pisał dzisiejszą pocztą że w Czwartek przyjedzie, i przypomina mi aby Stametzowi na 28. b. m. odesłać ₰ 3000 — nie jestem w stanie tego dopełnić, a jednak radbym okazać go akuratnym, udaję się więc z prośbą do Xięcia żebyś był łaskaw zaraz tę kwotę na Rks. Oborskiego zapłacić kazał Stametzowi, na co ~~[illegible]~~ pokwitujemy się z 1800 ₰ i Cu dostawionej Pszenicy, a resztę dopłacimy Xięciu gotówką zaraz. — Ja bowiem chcę w Piątek jechać do Lwowa dla znegocyowania promessów na 1 Lipca r. b. odebrać się mających L. Z. na ₰ 19.700. — może Xiąże sam kupiłbyś je, a gdyby nie, to może potrafisz nastręczyć mi kupca. —

Dziś pisał mi Drohoj: że zdecydował się posłać Pszenicę swoją do Gdańska, i że w Piątek chce 500 Kor. odstawić do Jarosł: gdzie już wszelkie

jest gotowość do przyjęcia. — Dotąd moją tylko odstawiają i Stadnickiego, do Jarosł, a z Laszek tu. — Szkoda że kto ma ochotę teraz niedostawia póki droga dobra, i jmcy jeszcze niema roboty.

Teraz Bogu dzięki i Xiężna i wszyscy w domu zdrowi — Lubo mi Sew: Dr. pisał że Xże masz w tem tygodniu wyjechać z Lwowa, ja mam jednak nadzieję że Go tam jeszcze zastanę. — Polecając mnie Łaskawej Jego przyjaźni z uszanowaniem zostaję

W. X. Mości

Sieniawa 21/2 43.

nayniższym sługą

Jaworniecki

Jeszcze powtarzam mę prośbę o wypłat Stametzowi. —

Lemberg
23 FEB. 18[illegible]

à Son Altesse le Prince Leon Sapieha

Jazzlan
22 Feb. 18[illegible]

Léopol

Monsieur

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Niemając w tej chwili gotowizny znacznej do rozrządzenia, a potrzebując jej na koszta frachtu i inne, prosiłem Magnusa żeby mi otworzył Kredyt u siebie i w Hamburgu do użycia go w Wexlach kilkomiesięcznych i wytłumaczyłem mu rodzaj interesu na jaki funduszów potrzebuję. – Pomimo iż uznał że w całej robocie dla mnie a tem samem i dla niego, żadnego nie ma risico, jednakże uważając mnie ze stanowiska Kantorowego comme un homme qui n'est pas établi, by nieodbiegać od principiów handlowych, a bardziej rutyny biórowej, chciał widzieć dla swego Kredytu podstawę materjalną. – Gdy mu tej ofiarować nie mogłem, powiedział mi: iż gdy interes ten wspólnie z Xięciem robimy, a Xiąże i interes sam i nas, to jest mnie znasz lepiej, mógłbyś dla mnie u niego Kredyt otworzyć, a on nawet żadnego Komissu ode mnie nieweźmie. – W tym celu prośby moje do Xięcia kieruję, a przychylenie się do nich tém wyżej sobie cenić będę, że nie tylko pomożesz nam Xiąże materjalnie, ale zgoisz bolesną ranę zadaną méj miłości własnéj, przez brak ufności na jaką uczciwem zawsze postępowaniem zasłużyć sobie miałem prawo. – Być może że Kredytu tego

potrzebować nie będziemy, albo w części tylko, ale mi chodzi o to najbardziej by przekonać Magnusa, że na zaufanie zasługuję. Pisząc do Oborskiego, pozwoliłem sobie podać myśl podług której życzyłbym sobie mieć list do Magnusa. – Jeśli się Xięciu stosownym zdawać będzie, zobowiążesz tem nieskończenie Swego

Wiernego Sługę

J.m. Jawornicki

Berlin
9 Marca 1843.

Berlin 9 Marca 1843. 49

Pisałem wczoraj do Ciebie donosząc ~~że~~ że Magnus obiecał dać mi kredyt. – Gdyśmy tę kwestję wznowili po obiedzie, długo obchodził ją, rozpytywał, tłumaczył się – nareszcie przyparty do muru tak mniej więcej opinię swą objawił: że kredytów małej wagi nikomu już teraz nie udziela, excepté dans des affaires suivies, że to żadnego nie przynosi mu pożytku, a często nabawia niespokojnością &c. że choć chętnie chciałby mi zrobić tę przysługę, ale to w jego systemat nie wchodzi. que c'est une affaire de bureau, a jako taka wymaga jakiejś materjalnej pewności, że nareszcie ponieważ interes spławu mniej więcej spólnie z Xięciem Leonem robimy, a ten zna i położenie moje i stan interesu samego, mógłby mi zatem u niego kredyt otworzyć, a wtenczas albo on pozwoli ciągnąć na siebie, albo mi kredyt ~~ob~~ zrobi na innych placach, a sam nawet żadnego komisu nie weźmie. – Widzisz tedy iż jeżeli nie możemy mieć funduszów z innego źródła do Xięcia o to uderzyć trzeba a nawet pour sauver notre honneur & crédit choćbyśmy się obejść mogli trzeba o to koniecznie postarać się, aby mu pokazać że kredytu używamy. – Przez P. Adolfa zrobić tego nie można bo Magnus zagniewany na niego, qu'il est léger & brouillon &c – List do Xięcia w tej materji załączam, dopilnuj go żeby zaraz napisał i przyszlij mi do Poznania – Wytłumacz mu że nic nie ryzykuje i tylko gatunek zaręczenia potrzebny od niego – że może nie będziemy potrzebować więcej jak Cfr 10,000. – ale nic nie szkodzi i ładniej będzie wyglądać gdy nam zrobi kredyt choć na Tal: 20,000. – ~~[illegible]~~

ad 18.

Możesz go zaręczyć że Kredytu najostrożniej używać będziemy, a gdyby żądał pewności Materjalnej, mógłby mu ją dać Ojciec na summie Wolskiego, z której dotąd tylko do Cf. 10,000 użyte — Rozumiejąc tedy że rzecz ta da się zrobić razem z listem Xcia do Magnusa, napiszesz mi ile pieniędzy teraz zaraz potrzebujesz, to napisałbym do Stametza odmawiając mu Kredyt w Hamburgu, a kazałbym posłać Ci Banknoty — Interes z Trubinskiemi przeciąga się i komplikuje przez wzięcie do niego Magnusa — tak iż ~~w~~ zapewne P. Adolf będzie musiał przysłać mi plenipotencję a tak i powrót mój do domu spóźni się nieco — Spodziewam się że korzystając z dobrej drogi zboże odstawiają — Wiadomości o cenach pszenicy w Anglji, a zatem i na innych placach niepomyślne — może się poprawi. List do Magnusa rozdrzyn aby Xże napisać mógł w ten sposób mniej więcej: —

„Mr. J. M. J. m'écrit, qu'ayant sollicité auprès de Vous un Crédit d'acceptation Vous le lui avez promis sous ma garantie. Je suis très flatté, monsieur, de la confiance que Vous voulez bien m'accorder, & très heureux ~~de l'occasion qui se pres me donne se présente~~ d'avoir l'occasion de rendre un leger service à mon jeune ami qui mérite toute Votre confiance. — Il ne me demande que 20,000 ₰ de Crédit chez Vous, je m'empresse donc de Vous prier de le lui accorder[7], & j'en prends avec plaisir toute la responsabilité sur moi. — Agréez &c.

Na 15,000 Korcy niebędziemy zapewne potrzebować więcej jak Cf. 15,000. a teraz nawet niewięcej jak f. 8000 — 10,000. — ale ja ten Kredyt chcę rozłożyć tu na dwoje. — u Magnusa samego zostanie sobie ₰ 10,000 a prosić go będę o Kredyt w Hamburgu na 20,000 Mark Baby jeden drugim pokrywać. — Bieda to mieć do czy.

7 de telle manière qui lui conviendra le mieux.

nienia z ludźmi bogatemi – którzy mogą kontentować się robotami regularnemi i nie pojmują interessów bardziej nieco zawikłanych –

Ponieważ Magnus trzyma o materjalną pewność trzeba żeby ojciec będąc tu, gdyby ten go rozpytywał, dał mu do poznania że wszyscy a on mianowicie stoimy w dobrych finansowych stosunkach – bo ~~gt~~ ci Panowie tylko w gotowiznę wierzą –

Bywaj zdrów wszystkich uściskaj serdecznie

M

List do Magn: niech Książe cały własnoręcznie napisze – Jeśli odjechał do Wiednia to podobno trudno będzie ułatwić to przez korrespondencję ale nic nieszkodzi sprobować, bo choć później nieco zawsze się da użyć – a choćby się i nieużyło czujesz zapewne że list tego rodzaju od Xięcia jest teraz nieodzownym –

Być może że w tych dniach pojadę znowu do Xięstwa t. j. do Pudliszek, dla przygotowania aktu hipotecznego P. Józefowej Łuc. – Będę przytem u Morawskich i w Turwi dokąd mnie Jenerał Chł. zaprosił by gospodarstwo jego zobaczyć – Syn jego jest tu w artylerji oficerem, mieszka razem z Witołdem –

Będąc w Poznaniu widziałem się z Adwokatem Boy i oddałem mu list Majorowej – Powiedział że interes jeszcze nieskończony i niemoże powiedzieć z pewnością kiedy skończony będzie – że niewiadomo nawet wiele kto dostanie – gdy się to wyjaśni, wszyscy w swoim czasie zawiadomieni zostaną – daremnie więc niech tem nikogo niezanudzają –

51

Mości Xiąże!

Wraz z listem od Oborskiego, odebrałem dziś list Waszej Xiążęcej Mości do Magnusa otwierający mi u niego Kredyt na 10.000 Talarów. Nieumiem dosyć wyrazić wdzięczności mojéj za ten nowy dowód zaufania i względów przyjacielskich jakich ciągle ze strony Xięcia doświadczamy, a których godnym się okazać całą będzie moją usilnością.

Z listu Oborskiego widzę, że niezbyt wiele funduszów mu braknie, łaska więc Xięcia będzie dla mnie nierównie więcej pociechą moralną, że mnie jéj godnym uznać raczyłeś. W każdym wypadku, gdy z Kredytu tego, li tylko na interes spławu, i to bardzo oględnie użytek zrobićbym się ośmielił, możesz być Xiąże nawet materjalnie zaspokojonym, że się na żadne risico nie narażasz.

Racz Xiąże przyjąć wyznanie najczulszej wdzięczności i wysokiego upoważenia z jakiem

mam zaszczyt zostawać

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą

J.m. Jawornicki

Berlin 28 Marca 1843.

19.

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże.

Korzystam z odjazdu P. Jawornickiego, aby Xięciu Oznaymić iż ostatnia listy z d. 5.go Września Gdańska przyniosły wiadomość o sprzedaży reszty pszenicy po fp. 350. — Interes więc cały iest iuż ukończony a rezultat tegoroczney wyprawy są netto ceny pszenicy od f 9. do 10. w. w. żyta f. 5 2/3 w. w. a zatem 50 % przeszło nad ceny nasze zimowe — Mój szwagier naydaley 15° t. m. wyiechać miał z Gdańska a zatem za dni 5. będzie iuż tutay. —

Co do dalszych widoków nadmienia, a zarazem uprasza Xięcia abyś na Seymie starał się zachęcić Obywateli, mianowicie podolaków, aby starą pszenicę niesprzedaną transportowali przez Lwów, Jaworów do Sieniawy, a mogą bydź pewni że dobrze na tem wyidą, bo na wiosnę ceny w Gdańsku pewnie będą wysokie — Tegoroczna pszenica ponieważ tak nikła, potrzebuie aby była z wielką starannością czyszczona a mianowicie rafowana Pięknieysze ziarno można będzie spławić, gorsze spożytkować w domu — Do tego nayprzydatnieysze są rafki Cylindrowe których dostarczenia podiąć byśmy się mogli. A Gdybyś

Xiąże

uznał tego potrzebę mógłbym iedną taką rafkę wysłać zaraz do Lwowa aby obywatele przekonali się na ocznie o iey użyteczności.

Dalsze instrukcye któreby dać wypadało byłyby:

aby zboże iak naymniey miało w sobie groszku i wyki, bo takie płaci się zwykle w Gdańsku o 1 fpol do 1½ fp taniey na Korcu.

aby było suche to się bez mnieyszey straty transportuie.

aby niemieszać gatunków choćby na pozór podobnych bo tym sposobem mało się pomoże gorszemu a wiele zaszkodzi lepszemu ziarnu, Mięszanie musi się robić z wielką znajomością rzeczy i iest sztuką naytrudnieyszą w handlu zbożowym Kolor zaś i pozór ziarna żywy albo małe. Stanowią nawet w ziarnie iedney barwy różnicę wynoszącą często do fp. 2 na Korcu, lekce więc tych wszystkich okoliczności cenić niemożna. Ale o tym wszystkim dla pożytku ogółu za powrotem mego szwagra obszerniey będzie się można rozpisać.

Załączam notatkę Marcellego dla Xięcia tyczącą się przysposabiania soli dla Bydła i Ceny iey w

Prusiech

Dokładne zaś wyszczególnienie wszystkich opłat na Komorach tuteyszych, Polskich i pruskich oraz wiadomość tyczącą się handlu naszego tegorocznego iutrzeyszą pocztą dopiero przesłać będę mógł.

Przesyłając wyrazy winnego uszanowania mam zaszczyt zostawać Jaśnie Oświeconego Cięcia

sługą wiernym

Max Oborski

Sieniawa
17. Września
1843.

Wykaz spławiać się maiącego i oddanego w komis zboża WW. M. Oborskiemu i J. M. Jawornickiemu

	P.		Pszenica kr.	Żyto kr.	
Wdzie Sapieha Leon			2000	500.	
Drohojewski Seweryn			1000	800.	1900
x Stadnicki Jan			500.		
Jaworznicki Eustachy			800	200.	
x Lastowiecki Piotr	646-41	640	200	400	
x Lywinski i Brzostowska	727-29	720	600		
x Pawlikowski Gwalbert			1000	500	
Michałowski Piotr			1000		1950
Wysock			500		1320
Lewków			275		
x Krysowice	1697-221	680	1400		
Sieniawa			500	800	
Razem		3040	9775	3200.	
	d 22 Marca 1843				
Mniszek 20/l 800			500		
			10275	3200	

Od 3º Maia do 22º Sierpnia 1843º r., wysłano Sanem z Galicji do Gdańska i ~~Warszawy~~ — na 78ciu galarach ulanowskich, 86ciu galarach krakowskich i 73 tratwiach, związanych z 9460 belków kantowych i 11700 murłat sosnowych — pszenicy około 90,000 i żyta około 21,000 korcy.

Ceny w okolicy Jarosławia od Listopada do Sierpnia, były: za korzec pszenicy fr. 6 do fr 6 xr 30, za korzec żyta fr 2 x 45 do fr 3 xr 15 WalWied.

W Gdańsku zaś płacono:

		Za łaszt pszenicy				Za łaszt żyta		
W Listopadzie 1842.	fr prusk:	230	do	270.	„ — „	204	do	228.
W Grudniu „	„	285	„	342	„ — „	195	„	218
W Lutym na początku	„	240	„	330	„ — „	150	„	210.
„ w końcu	„	275	„	310	„ — „	200		
W Kwietniu	„	310	„	330	„ — „	212	„	220.
W Maiu na początku	„	293	„	336	„ — „	215	„	218
„ w końcu	„	315	„	367	„ — „	257	„	260.
W Czerwcu na początku	„	320	„	395	„ — „	260	„	271.
„ w końcu	„	340	„	430	„ — „	250	„	280.
W Lipcu na początku	„	372	„		„ — „	247	„	255.
„ w końcu	„	345	„	430	„ — „	228	„	246.
W Sierpniu	„	310	„	405	„ — „	215	„	248

ad 70

57

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże

Odwołując się do wczorayszego listu mego mam zaszczyt przesłać przy ninieyszym wykaz opłat pobieranych na Komorach przy spławie zboża do Gdańska, oraz niektóre wiadomości tyczące się handlu tegorocznego zbożowego.

Ponawiając wyrazy Wielkiego uszanowania pozostaję
Jaśnie Oświeconego Xięcia
sługą prawdziwym

Sieniawa
18. Września
1849.

Max Oborski

21.

(ut 8)

42

21.

Wyszczególnienie opłat na komorach przy spławianiu zboża Sanem z Galicji do Gdańska.

W Chwałowicach komorze C. K. Austryiackiej

		Od każdych 100 funtów		Od każdych 100 fr. wartości	
		Mon Conv.			
		fr	xr	fr	xr.
Od pszenicy	80.		1.		
„ żyta } licząc na metzę po ℔	76		3/4		
„ Kaszy hreczanej }	86.		1		
„ grochu id — id —	id.		1 1/4		
„ słoniny			5		
„ płótna, zagli i worów użytych przy spławie			7		
„ galaru					25
„ belków					25.

W Zawichoście komorze K. Polskiej

Opłata szossowego.

	Od korca		Od Cetnara		Od sztuki	
	fp.	gr.	fp	gr	fp	gr.
Od pszenicy, żyta, kaszy, grochu &c.		2.				
„ anyżu			1			
„ potażu				15		
„ płótna, zagli i worów			3			
„ przędziwa			1			
„ galaru					9	
„ belków						10.

Oprócz obok położonych opłat uboczne opłaty rozmaitym wynoszą ieszcze fp. 120 mniej więcej od galaru, czyli 600 ct korcy, zatem gr. sześć od korca, razem więc u Król: Polskiem opłaca się 8 groszy od korca.

W Toruniu komorze K. Pruskiej

	Od szefla		Od Cetnara		Od sztuki	
	Rę	sgr.	Rę	sgr	Rę	sgr
Od pszenicy		2				
„ Żyta /: w zwykłych latach po sgr 1.; na r. 843		1/2				
„ siemienia konopnego i lnianego				1 1/4		
„ potażu				7 1/2		
„ płótna, zagli i worów				20.		
„ galaru						15
„ belków						1.

Od łasztu Rę 4.
„ „ „ 1.

ad 21.

1843 59

Mości Xiąże!

Stosownie do polecenia Waszej Xiążęcej Mości pisałem do Gdańska prosząc o objaśnienia względem Cen towarów Kolonialnych, jako też kosztów expedycji, transportu, Ceł i t. d. – Co w tej mierze otrzymałem donieść pospieszam.

Naprzód jako zasadę do rachunku przesyłam Preis-Courant Gdański Towarów oclonych do transitu – Dla obliczenia dalszych kosztów z przesłanych mi wiadomości udzielam co następuje:

„Odbyt z Gdańska towarów do Galicji był w dawniejszych czasach, „mianowicie od r. 1795 do 1806 bardzo znaczny, lecz podczas zajęcia miasta przez francuzów znaleziono potrzebę szukania dróg innych. Dla „przekonania się, czyliby handel ten dał się zwrócić na dawną drogę, „wypadałoby mieć dokładne wyobrażenie o kosztach nabycia towarów „z innych placów północy i południa, by je potem porównać można.

„Tutejsze koszta tranzytowe razem z Cłem, po znacznem zniżeniu Cła na Sundzie, nieprzenoszą 1½ do 2 Tal. za Centnar, nie „licząc w to Frachtu morskiego i Komissowego od Expedycji. Pierwszy, „jest naturalnie rozmaity stosownie do Placu z którego towar przychodzi, drugie nie można teraz liczyć nad ½ od Sta od Wartości nieoclonej, od beczki Kawy 7 do 8 Centnarów około Tal. 1. od beczki rafinowanego Cukru około 10 Centnarów, tyleż.

„Fracht Berlinkowy do Warszawy zmienia się nietylko stosownie „do pory roku, ale też i podług Stanu Wody.

„Od Towarów Kolonialnych za Łaszt z 36 Centn. 9 do 12 Tal.
„Za Śledzie Łaszt z 12 beczek (Tonnen) – } 7½ do 9. „
„ „ Drzewo, Ołów i inne Metale za Łaszt 36 Cet. }

„Za Warszawę rzadko kiedy idą transporta Berlinkami, w tym roku „niebyło ani jednej expedycji. –

Co do Cła:

„Za towary wszelkiego rodzaju, które transito przez Polskę idą do „Austrji lub Rossji nie opłaca się żadnego rzeczywistego Cła przechodowego

22

„ opłaca się tylko przy wchodzie Wagowe (Winde- und Waage-Geld)
„ po 5 Kopiejek srebrnych od Centnara = 100 Funt Polskich, a po 6 Kopiejek
„ od każdej plomby – od tych zaś małych opłat pobierają jeszcze
„ dodatek po 2 grosze od złotego czyli 6⅔ %, zwany teraz Kopiejkowe.
„ Prócz tego, również przy wchodzie tylko, opłacają wszelkie
„ przedmioty prowadzone tranzito, albo też na konsumpcyą Króles-
„ twa, wprowadzone od lat kilku Szosowe, a to zarówno czy
„ się transportuje lądem lub wodą. –

Taryfa opłaty Szosowego nie jest publikowana, tem mniej drukowana, otrzymałem jej Kopią, pisaną z Komory w Nieszawie i zrobiony odpis przesłałem Panu Kriegowi, który widząc się zemną we chwowie oświadczył mi chęć robienia starań o zniesienie dla naszych transportów wodnych tej opłaty, co byłoby nader pożądanem, a jak się zdaje możliwem, kiedy opłaty tej mieniszczają poddani pruscy przy wyprowadzaniu towarów z Królestwa. –

Gdybyś sobie Pisze życzył, każę dla Niego zrobić Kopię tej Taryfy, tymczasem dla obrachunku kosztów sprowadzania towarów kolonialnych dodam iż te, równie jak wszelkie korzenie, materyały Aptekarskie, Trunki z małym wyjątkiem płacą Szosowego 45 Kopiejek Srebr. (Sp. 3.) od Centnara Polskiego. –

Zdaje mi się iż przeszłego lata Kommissowałem Pisze Korespondencyą moją z Magnusem w przedmiocie naszych listów Kastanowych – w której Tenże przedstawiał potrzebę, ajencyi dla Towarzystwa w Berlinie i szeroko się o niej rozpisał. – Tej Jemu donosząc nic o wyborze Pisza na Prezesa insynuowałem mu by pisał do Pisza, podając mu jak by swe wyjaśnienia co do tej ajencyi ustanowić by się dała. – Odpowiedział mi iż nie jest w jego Systemacie naprzykrzać się o interesa, lecz że powierzonym mu zdaje się z całem poświęceniem, i ajencyi naszego Towarzystwa przyjąłby chętnie, gdyby mu ją ofiarowano, lecz że pierwszego kroku robić mu nie wypada. – W tych dniach odbieram list od niego w którym mi pisze co następuje:

„Je n'ai pas voulu ommettre de porter à votre Connaissance
„que les lettres de gage de Gallicie ont été offertes à notre bourse
„par Mrs Mendelssohn & C. qui tâchent à les placer à 98%
„au Change de 105 écus pour 150 fl., mais autant que je suis infor-
„mé ils n'ont pas encore trouvé d'acheteurs. Vous voyez mon
„cher ami, que j'avais bien fait de ne pas m'adresser au Prince
„et il ne me reste qu'à desirer que les interessés soient plus heureux
„en se servant de l'intervention de mes amis Mrs. Mendelssohn & C
„que mes efforts & ma Connaissance de la place aurait peut-
„être pu leur profiter."

Zdaje mi się że Dyrekcja tymczasowa nie musiała zrobić tego kroku w Berlinie i że to są albo prywatne polecenia, albo też własny interes PP. Mendelssohn & C, tembardziej iż mi mówił Margulies że dla nich coś kupił we Lwowie. Nie dla stosunków jakie mnie łączą z Magnusem, ale z przekonania śmiem twierdzić iż jego pośrednictwo byłoby użyteczniejsze, dla tego ośmielam się radzić Xięciu byś objąwszy Ster Towarzystwa z nim się urzędownie skommunikował.

Gdybyś Xiąże w tym lub innym interesie chciał więcej pomówić ze mną, zechciej rozkazać, a stawię się natychmiast.

Zostaję z głębokiem uszanowaniem

Waszej Xiążęcej Mości

[redacted]

Sieniawa d. 28 listopada
1843.

Jaśnie Oświecony
Leon Sapieha
i Strażnik Sreber Koronnych
Królestw Galicji i Lodomerji
&c &c &c
p. Przemyśl w Krasicynie

Przemyśl
23 NO. 843

20 NOV.

Winien — J.O. Xiąże Leon Sapieha. J/ Rk bieżący na 6% po dzień 31 Grudnia 1843 u Jm. Jawoin.go & M. Oborsk.go — Ma.

1843.			zł	gr	dni	
11	Paździer:	Zapł: gotowizną w Krasiczynie	6789	25	81.	549909
15	"	Hr. St. Mniszek za pobrany P.ct	~~17~~	~~22~~	~~11~~.	1309
20	Września	Dzięcielec na rest. pałacu	80	.	91	7280
12	Paźdz.	" " "	200	.	80	16000.
3	Grud:	Za holowanie statku do Krasicz	10	4	28	280.
		Dopełnienie liczb procentowych	...			980760.
		Sold Rku	136	2		
			7232	53		1555538

1843.			zł	gr	dni	
1	Stycznia	Sold z roku zeszłego	708	53.	365	258420
11	Czerwca	T/ na Mas P. Michałows.go	1989	30	213	423657
15	"	" Hr. S. Drohojowskiego	1914	15	199	
"	"	" Hr. St. Mniszka	1697	22	199.	873461.
"	"	" Cywińskiego	727	46	199.	
31.	Grud.	½ % za Akceptacyą tychże	31	39	"	
		6% z liczby 980.760. p. 6	163	28	.	
			7232	53		1555538
		Sold na nowo	136	2		
			17	35		
			153.	37.	—	

S. E. & O.

Sieniawa d. 31 Grudnia 1843.

Jm. Jawoinski Max Oborski

Stycznia	4	Zwrócił Pan Oborski gotow. złożył dwa allegata na 200 i 80 które wręczono Ulanowskiemu	153	37

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Zepsuty łaskawą uczynnością Xięcia, której nam dotąd nigdy odmawiać nieraczyłeś, ośmielam się niepokoić Go nową prośbą, której spełnienie uważać będę za prawdziwe dobrodziejstwo. W roku zeszłym raczyłeś Xiąże wesprzeć przedsięwzięcie nasze w spławie Pszenicy do Gdańska otworzeniem mi Kredytu na 10,000 Talarów u Magnusa w Berlinie, za co mu raz jeszcze składam najczulsze podziękowanie. – Pochlebiam sobie że z tego powodu niedoznałeś Xiąże żadnej nieprzyjemności. Nadszedł czas że już myślić trzeba o zadatkowaniu ludzi, kupnie legumin i wszelkich przygotowaniach do spławu, do czego też znacznych potrzeba funduszów. Ośmielam się tedy upraszać Waszą Xiążęcą Mość o podobną pomoc i w roku bieżącym, przez otworzenie mi podobnego Kredytu przynajmniej na tę samą summę do 1 Sierpnia, zaręczając że w niczem Xięcia nie narażę, i owszem wszelkich sił dołożę, by godnie odpowiedzieć położonemu we mnie zaufaniu. Pełen ufności w łaskę Xięcia mam zaszczyt pozostawać

Waszej Xiążęcej Mości

najniższym sługą

J.m. Jawornicki

Sieniawa d. 2 Stycznia

1844.

D 4/1 844 Odpowiedziałem ustnie Obarskiemu że jeśli tego będzie potrzeba otworzę żądany Kredyt

23.

Jaworniki

Dz 2/1 44.

6 —

Jaśnie Oświecony

Xiąże Leon Sapieha

Wielki Skarbnik Sreber Koronnych

Królestw Galicji i Lodomerji

&c. &c. &c.

w Krasiczynie

64

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże

Pan Mniszek z Krysowic z którym ostatecznie porozumieliśmy się już i który zobowiązał się oddać nam 1600 korcy pszenicy, 600 żyta w komis, oświadczył nam iż życzyłby uzyskać zaliczenie od WXMości fr 7000 w walucie wynoszącej która to summa odpowiada zupełnie zasadom przyjętym przez WXMość. Upraszamy więc abyś Xiąże łaskawie raczył kazać zawiadomić Pana Kulpińskiego gdzie się po powyższą summę ma zgłosić. — Rozumiem iżby naydogodniey było. Panu Mniszkowi który wkrótce do Lwowa odjeżdża tam powyższe fr 7000 odebrać.

Upraszamy też Xięcia o polecenie aby zboże z dóbr Wyssocha i Cewkowa dopóki droga służy do Spichlerza Sieniawskiego odstawione było, liczemy bowiem na to że Xiąże w komis nam je powierzyć raczysz.

W końcu mam przyjemność przesłać przepis przyrządzania soli dla bydła który WXMość mieć chciałeś a który iest bardzo prosty bo do 100 funt. soli dodaje się 2 funty Piołunu (Wermuth) 1¼ Eisen-Oxid. Załączam od nas obydwa wyrazy winnego uszanowania

Twoiey Xiążęcey Mości

sługa wierny

Ma Borski

Sieniawa
18. Stycz.
1844

24

SIENIAWA

19 IV 84

Jaśnie Oświecony Xiąże

Sapieha

1. Przemyśl w Krasiczynie

FRANCO

PRZEMYŚL
20 JAN.

Obozski
Kulpuńskiem
w Krasowicach
D 18/1 44.

O

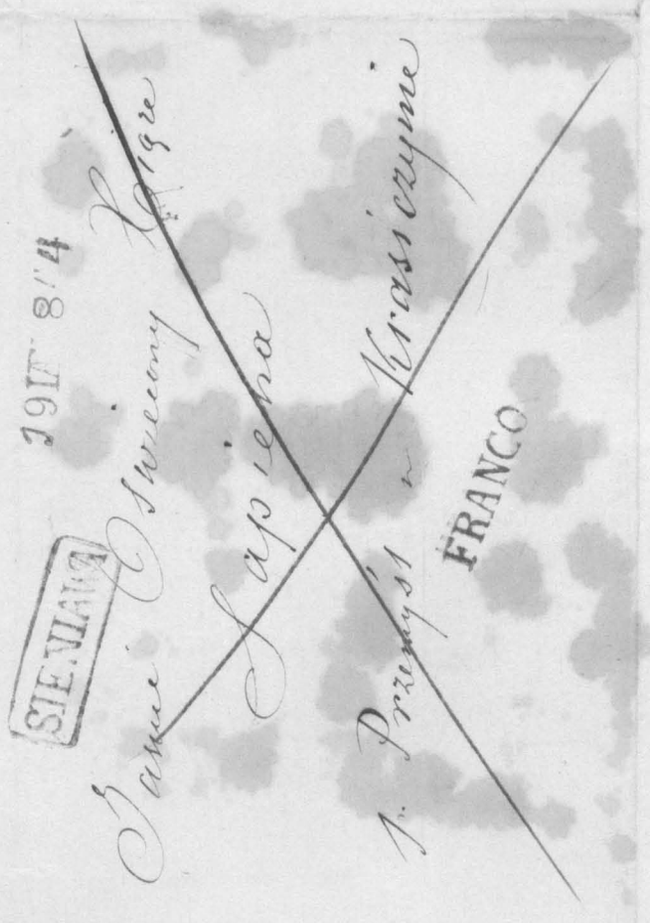

66

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Do prośby mojej o otworzenie mi Kredytu Akceptacyjnego na 10.000 zł u Magnusa w Berlinie raczyłeś się Xiąże łaskawie przychylić. — List mój w tym przedmiocie do Magnusa pisany niezastał go w Berlinie, a prokurant jego nie mogąc się sam zdecydować na danie mi Kredytu Osobistego, chętnie go chce udzielić na porękę Xięcia. Nie pozostaje mi tedy jak upraszać Waszą Xiążęcą Mość o przysłanie mi takowego listu, którego Minutę ośmielam się przy niniejszym załączyć, pisząc się

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym Sługą
J.M. Jawornicki

Sieniawa 1 Lutego
1844.

Dziś powrócił Kozak którego posyłaliśmy do Oleszyc, i przywiózł nam wiadomość że P. Iza zupełnie wyszła z niebezpieczeństwa i że Gembarzewski miał już odjeżdżać. Pani Działyńska również zdrowa. —

25

STENIAWA

9 FEB 84

Jaśnie Oświecony

Xiąże Leon Sapieha

Wielki Strażnik Oreber Koronnych

Królestw Galicyi i Lodomeryi

&c &c &c

we Lwowie

w Hotelu Rossyjskim

FRANCO

LEMBERG
4 FEB

Jawsanike
B 1/2 44

68

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże

Pospieszam przesłać WXMości podpisaną umowę przez P. Wolickiego, wraz z opisaniem statków budować się maiących. Weyner któregośmy wezwali oświadczył nam iż sosnowego materyału dostarczyć mogą lasy Cewkowskie, Swierczyny zaś Starosielskie — Radzibyśmy niezwłocznie wziąść się do wykopania tego materyału aby gdy maystrowie nadeydą wszystko iuż do fabryki przygotowane było. — Zechciey więc Xiąże wydać stosowne polecenie do Weynera. —

Dołączam przytem odpis korrespondencyi naszey tyczący się wysyłki Okowity do Gdańska i Anglii. —

W tym tygodniu będę miał przyiemność Xięciu osobiście służyć a tymczasem przesyłam wyrazy

wsinnego uszanowania WXMości

Sługa

Ma[illegible]borski

Sieniawa
26. 4.
?

26.

Oborski

Pz 26/3 44.

Oborski.

1844 26/3

70

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże.

Odebraliśmy listy od Wolickiego w których oznaymia iż maystrowie do budowy Łodzi iuż są ugodzeni i że naydaley 13go p. m będą w Sieniawie. P. Wayner do którego zgłosiliśmy się zaraz o iak nayspiesznieysze przygotowywanie materyałów, donosi iż w lasach Starosielskich wykopano 80 wręgów. — Co się zaś tycze materyału grubego Sosnowego na ławy i bale, oznaymia iż takowego lasy Starosielskie dostarczyć niemogą, iże tak donośnego drzewa w Cewkowskich lasach szukać wypada — Aby więc Całego interesu nie opóźnić udaię się wprost do WXMości z prozbą abyś raczył przysłać na moje ręce polecenie do P. Waynera lub Olkiszewskiego aby wskazane przez nas materyały natychmiast wykopane bydź mogły, potrzeba bowiem nayspiesznicy brać się do ich wytarcia podług rozmiarów przysłanych przez Wolickiego — Bartkiewicz dzisiay tu przybył przez niego przyszlę Xięciu Kopię listu z Budweis

Waszey Xiążęcey Mości
Sługa wierny

Max Oborski

Sieniawa
17. Kwietnia
1844.

27.

Tajnie Oświeconemu Xięciu

Leon Sapiesze

w Krasiczynie.

13. Maja 844. Sieniawa

Wczoray odebraliśmy zawiadomienie Cyrkul. które tu załączam i o zwrot onego upraszam że na 17go b: m: naznaczony jest ostateczny termin do Kommissyi względem regulacyi Sanu; zagrażają że jeśliby Strona interessowana niestawiła się, uważanym to będzie jako przyzwolenie na wypaść mającą decyzyą, dawniey zaś domagano się albo przytomności samego Właściciela albo też do tego od niego umocowanego. — Racz Wasza Xiążęca Mość dać mi polecenie jak w tem względzie postąpić, bo jak widzę na to tłumaczenie się poprzednicze że niema tu nikogo do tego upoważnionego nieuważają, a boję się żeby z tego niechciano korzystać ze szkodą Dominij. — Mnie się zdaje że choć bez plenipotencyi to wypada tam stanąć, i oponować się wszelkim nakładom, a jak to przyimą

zobaczemy. —

Mam także wiadomość że Gubernium nie ~~po~~ odpisało Podatków zaległych do 831 z tych Gmin które jeszcze do odpisania podane zostały, i nieodpisze póki niebędą zapłacone zaległości z gruntów do Arąd dodawanych i z pastwisk nawet i z tych Gmin którym zaległy ten Podatek odpisano. — Ile to wypadnie? jeszcze niewiem, ale zdaje mi się że podobno zapłacić trzeba będzie. — Urzędownie jeszcze nic o tem niemam. —

Druziewicz chciałby wziąść w dzierżawę odemnie Adamówkę, ale mi mówił że opowiadając się o tem Xięciu, niesprzeciwiałeś się, lecz żądałeś by opuścił obowiązek jaki teraz pełni dla Skarbu, czego On nierad, nie dla Obowiązku, lecz dla utrzymania jakie ma przy nim, i oświadczył mi że w takim razie woli się zrzec Dzierżawy. Nie wiem jak Xiąże zechcesz zdecydować, nam jednak potrzebnaby już była ta wiadomość.

On to przebąkiwa że dla tego chciałby tey Dzierżawy ażeby póki może pracować coś mógł sobie przyzbierać żeby na późniey Skarbowi niebyć ciężarem. — Zdaje mi się więc że nieprzeszkadzałaby ta Dzierżawa obowiązkom jego, ale bynaymniey nienalegamy żeby On ją wziął bo możemy znaleść kogo innego, bardziey On sobie tego życzy. — Racz mi zatem W. X. M. łaskawie odpowiedzieć czy pozwalasz Mu lub nie. —

Dwa tomy biblioteki należne Xięciu odsyłam wraz z biletem prenumeracyjnym na rok następny, za który mam w Skarbie jego mC fr 5. —

Z uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości

nayniższy sługa

Jawornicki

Jaworniski

Dz 13/5 44.

C ——

74

Mości Xiąże

Odebraliśmy list WXMości z dnia 19. Maja b. r. doręczony nam przez P. Seweryna Drohojowskiego wraz z fr. 20 400 przeznaczonemi przez Xięcia na budowę łodzi, któremi pod datą powyższą obciążyliśmy rachunek P. Konst. Wolickiego, zapisując ie zarazem w mienie Rachunku Xięcia — Maystrowie dotąd nieprzybyli żadney też wiadomości o nich niemamy, ale rozumiem że temi dniami nadjechać by powinni. Zostawiam stosowne rozporządzenia, aby robota bez przerwy prowadzoną była. — P. Seweryn Drohojewski, oznaymił nam iż, Maciey Borowski, i Felix Dzwonkowski żądać będą zaliczenia z d. 1. Czerwca, obliczywszy więc wiele każdemu z nich udzielić można zaliczenia, podług zasad przyiętych przez Xięcia akceptowaliśmy

wexel Macieia Borowskiego na fr. 20 1000

" Felixa Dzwonkowskiego fr. 1100.

Przesyłamy przy niniejszym liście wexel Drohojewskiego fr 4522. 30. akceptowany także przez nas. —

Łączę wyrazy Wielmożnego naszego uszanowania

Sieniawa
24. Maja
1844.

Mag Oborski

29.

Jaśnie Oświecony Leon Xiąże

Sapieha.

w Krasiczynie.

Oborski

B 24/5 44

O

76 d: 3 Czerwca 844.
Warsz

Jaśnie Oświecony Mości Książe!

Miałem honor odebrać list Zdzięcia z Krakowa d. 31. z. m. i dziękuję Xięciu za wiadomość o wypłaceniu 2000 Ryń: Pklepsch i upraszać Xięcia będę, aby w końcu Lipca, gdy już statki 4. skończone będą jeszcze dla Pana Klepsch na 2000 Ryń kredyt otworzyć raczył, które mu przy odebraniu statków za moją assygnacyą będą mogły być wypłacone —
pierwszy statek Leon już przybył do Hamburga, i nie wątpię że teraz jest w drodze do Polski obładowany towarami osadniczemi lub śledziami — 3. będą przed końcem Lipca skończone i także w tym roku jeszcze do Siniawy przybędą — Tymczasem obecnemu tutay Oborskiemu doręczyłem rysunek statku Leon z wymiarami —
Zaczynam wierzyć w magnetyzm; bo właśnie

kiedy się

30

zabierałem pisać do Xięcia o wełnie, przeniesiono
mi list Xięcia i jakbyśmy z ust Jo Xiąże
wyjął propozycyą posełania wełny Gallicyjskiey
całey wodą przez Gdańsk do Anglii; a może
przez Berlin i Hamburg, żeby z tych dwoch
miejsc korzystać w przypływie, ieżeliby tam ceny
były odpowiednie —
Pojąć nie mogę że Gallicya dotąd nie wypra-
wiała wełny swey wodą, i gdy Xiąże myśl
swoią braciu w Komis całey wełny Gallicyjskiey
rozwinie wielkie dla Gallicyi uczyni dobrodziejstwo.
Ale dopełni naywiększego, kiedy projekt kolei
wykona — i znaydnie naytrafnieyszym wzięcie
przywileju, bo i rzecz pogdzie prędzey, i
Xiąże na Akcyach bardzo grubo zarobi sam —
upraszaiąc Jo Xięcia ażeby z Wiednia raczył
mi donieść o skutku negocyacyi kolei
żelaznej dotyczących, mam honor być
z uszanowaniem

Jaśnie Oświeconego Xięcia
uniżonym sługą
Konst. L. Wolicki.

à Monsieur

Le Prince Léon Sapieha

à Vienne

Mun

d: 16. Lipca 844. 78
Aussig

Jaśnie Oświecony Mości Książe!

Mam honor donieść Księciu, że stosownie do umowy 4. Statki te dla Galliczi zamówione z końcem tego mies: gotowe będą — 2. z nich już dawno udały się do Hamburga a z tamtąd jeden przez Berlin do Sieniawy — wszystkie tam staną w jesieni — i część tych które zamówiłem dla królestwa. Z tąd mógłbym posłać towary prosto na Warszawę które tam są nader pokupne, to jest: wody mineralne i owoce suszone — cena wszystkich poniżej umieszczona, postawi Księcia Pana, w możności przekonania się, czyliby towary te w znacznej ilości i w Galliczi odbyt znalazły? — w razie tym, połowę możnaby sprzedać z ładunku w Polszcze — a resztę do Jarosławia odstawić — Czynię tu wzmiankę, iż w cenie tej, mieści się już fracht po Talarze od Centnara obrachowany — któryby w znacznej części już nakład na statki zrobiony zwrócił. Piszę dziś i do Komisanta mego w Warszawie — aby co starał się sprzedać tych towarów auf Lieferung i w Berlinie poste restante znajdę od niego odpowiedź, o którą i Zofięcia upraszałbym —

Posłałem W. Oborskiemu kontrakt zawarty z Magistrami który statki w Sieniawie budować będą i który tam za dni 15. staną — wiele ich kosztowało kray ich opuścić — ale przecież namówiłem ich — nie masz w tym nic złego że przybycie ich się opóźniło — bo że to materyały przygotowane wyschną należycie — w liście moim do W. Oborskiego proszę aby podług miar wskazanych, starał się takowych jak najwięcej przygotować —

31

Upraszając Xięcia Pana o odesłanie Panu S. Klepsch prosto pocztą drugich 2000 Rsr konw: na 25. 6. m — spodziewam się iż Xiąże raczy mi do Berlina słów parę donieść jak stoi interes kolei żelaznej Galliczyńskiej? —

Z głębokiem uszanowaniem mam honor być

Jaśnie Oświeconego Xięcia
wiernym sługą
Konst. L. Wolicki

Czynię tu wzmiankę iż jestem nader zadowolniony ze statków wykończonych i tuszę sobie że i Xiąże Pan zadowolniony będzie tym bardziej, że w miejsce 7500 złr jak miały kosztować ona ich mało 2 złr 600 z przyborami przeniesie. —

Cena wód mineralnych franco Jarosław — w monecie polskiej

Pilnawskiej gorzkiej kamionka wielka	złr 1. go 15.	Kamionka mała złr 1. —
Seidlitzkiej gorzkiej	1 — 15	1. —
Bilinskiej (: Biliner:) kwaśnej	1 10.	1. go 28
Marienbadzkiej Kreutzbrunn, Ferdinandsbrunn	1 — 15	1. —
Franzensbadzkiej, Eggerbrun, Saltzquelle, Wiesenquelle	1. 15	1. —
Karlsbadzkiej — Neubrunn, Sprudel, Mühlbrunn, Theresienbrunn, Schlossbrunn	1. 15	1. —

Cena owoców suszonych w gatunkach dobrych.

Trześni: wiśni antnar wiedeńskiej	od 6½	do 7 Talarów franco Sieniawa
Śliwek — francuzkich	od 7	do 7½ Talarów
Śliwek węgierek kapitalnych ant:	od 5	do 5¼ Talarów
Gruszek antnar takich	od 3⅓	do 5 Talarów
Jabłek	od 3½	do 4 Talarów —

(: Próby wszelkich gatunków posełam W. Oborskiemu :)

à Monsieur

Le Prince Léon Sapieha

Membre des Etats de la Gallicie

&c &c &c

par Brun à Krasiczyn

Tarnow

Jaroslau

AUSSIG. 18 Juli.

D 1/8 1844

Max. Oborski

D 16/7 1844

80

Odebrałem z Kassy JO Xa Leona Ciąpiechy na Rachunek Budowy Łodzi Żaglowych fr sześćset M.C. —

w/ fr 600

1. Sierpnia 1844

Max Oborski.

ad 31.

81

Euer Durchlaucht!

In ergebenster Beantwortung Ihres werthen Schreibens vom 7ten d. Mts. sind mir vom Herrn Grafen Stanislaus Zamojski aus Wien 20 fl 2000 — schreibe Zwei Tausend Gulden Conventions Münze in Banknoten für Rechnung des Herrn Constantin Leon Wolicki aus Warschau richtig zugekommen, und von mir gebührend gutgeschrieben worden.

Genehmigen Sie die Versicherung meiner vollsten Hochachtung.

Euer Durchlaucht

gehorsamster

Ignaz Klepsch

2d 31.

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże

Maiąc pokrywać w dniu 1ym Octobra f. 4000. u J. H. Stametza & Co w Wiedniu porozumiałem się z szwagrem moim, aby wprost z Gdańska fundusz ten do Wiednia przesłał, kiedy właśnie dowiaduię się z listu iego który tu zastałem, iż zsypawszy iuż zboże do Spichlerzy, miał zamiar w początku tego miesiąca opuścić Gdańsk na czas krótki. Obawiaiąc się iż list móy doyść go może zapóźno, a tymsamem że i pokrycie Stametza opóźnić się może ~~z tego powodu~~, aby utrzymać z nim stosunki nasze które miniowolne uchybienie w terminie nadwerężyć by mogło, Ośmielam się zanieść do Xięcia, w nadziei łaski Jego, mą prozbę, a ta jest: Abyś Xiąże raczył przesłać na moie ręce, słów kilka do Stametza „iż na moią prozbę, daiesz Xiąże poręczę na powyższą „summę, na wypadek, gdyby fundusze w terminie właściwym „przysłane nie zostały i aż do czasu nadeyścia takowych „Gdańska od J. M. Jawornickiego" — Bydź może że list móy stanął w czasie swoim w Gdańsku iże szwagier móy odiazd swóy na dni kilka przewlókł, w takiem razie poręczenie Xięcia niebyło by iuż potrzebne.

Daruy mnie, Xiąże, iż go śmiem zaymować w chwili

Kiedy zatrudnienia ważnieysze mało i tak zostawiaią Mu czasu termin bliski bo 1° Octobra zmusza mnie do tego kroku. W ciągu dwuletnich czynności starałem się zawsze ziednać sobie zaufanie Xięcia, więc i teraz go niezawiodę. — Gdybym miał otrzymać odpowiedź odmowną, musiałbym ztąd gotowiznę wysyłać, co byłoby zupełnie niepotrzebne i Kont by próżny sprowadziło, pokrycie bowiem koniecznie prędzey lub poźniey nadesłane bydź musi przez moiego Szwagra. —

Przy tey sposobności mam honor zawiadomić iż przesłane mnie z Wiednia w fr 1000 na budowę Łodzi odebrałem i takowe pod datą 12° Sierpnia w mienie Rachunku Xięcia zapisałem. —

Mam także przed sobą list P. Wolickiego z daty 14. Września z Berlina pisany który donosi że statki iuż Berlin przeszły, dla braku iednakże funduszów niemogły bydź obładowane, co Kont ich transportu powiększy. — Obiecuie nam P. Wolicki wkrótce bytność tu swoią, i prawdziwą mieć będzie przyiemność służyć zaraz Xięciu. Między innemi wiadomościami, donosi iż, Niemiec iakiś iezdzi po Niemczech i durzy Kupców i Kapitalistów proiektem Kanału z Dniestru do Morza Czarnego, ogłoszenia były

w tey

83

mierze w Börsen Nachrichten für Ostsee, prosiłem go aby nam to ogłoszenie przywiózł, prostując rzecz pod względem użyteczności dla Handlu umieścił Wolicki w tymsamym piśmie objaśnienie, które Xięciu mam przyjemność przesłać.

Mam honor zostawać WXMinnym uszanowaniem.

WXMości sługa prawdziwy

Sieniawa

21. Września

1844.

Max Oborski

Jasnie Oświecony Xiążę

Leon Sapieha

we Lwowie.

Obrazki

B 21/9 44.

O

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże.

Odbieram właśnie list od moiego szwagra ze Lwowa w którym mnie donosi o Obawie Xięcia z powodu zawieszenia wypłat w Gdańsku przez dom handlowy S. L. Ad. Heppner z którym iak Xięciu doniesiono Marcelli miał mieć stosunki. — Mogę W. X. Mości zapewnić że ani upadek domu tego, ani też kilku innych, na żadne niewystawił nas straty. — Stosunki iakie Marcelli mógł mieć z tym domem, były tylko pośrednie — W zimie byliśmy przymuszeni ciągnąć na Gdańsk — Dewiza Łubieński &C po świeżo nastąpionym zlikwidowaniu niemogła mieć łatwego pokupu, więc z tey przyczyny za poprzedniem porozumieniem się, ciągnął Marcelli na Heppnera potrzebowaliśmy bowiem w owém czasie funduszu na wydatki różne frachtu się tyczące. Lecz ciągnienie to dawno iuż pokryte i interes cały ukończony. — Możesz więc Książe zupełnie bydź w tey mierze spokoynym. — Móy szwagier za nadto iest ostrożny a razem z nim za nadto czuiemy obowiązki nasze względem Xięcia, że powierzone nam z takiem zaufaniem fundusze abyśmy nieostrożnem postępowaniem bezpieczeństwo ich narażać

Smieli.

33.

To co w wczorayszém liście donosiłem powtarzam i teraz; że zboże wszystkie oddane nam w Komiss iuż iest w Spichlerzu. Położenie iest wprawdzie krytyczne — ceny doszły iak się zdaje swoiego minimum — i Podobieństwa sprzedaży niema. W takim stanie rzeczy, kto będzie mógł przetrzymać tę krisis wygrać musi, wszyscy bowiem zgadzaią się iż ceny późniey podniosą się koniecznie. Nikomu łatwiey nieprzyidzie podobno przetrzymać to położenie, iak nam i tym wszystkim którzy zboże swoie w Komiss nam oddali. — Nadziei więc pomyślnego ukończenia tego interesu odsuwać niewypada

Mam honor załączyć tutay ostatni Bericht Londyński przysłany z Gdańska i wyrazić iż iestem z winnym uszanowaniem Waszey Xiążęcey Mości

Sługa prawdziwy

Sieniawa

22/9 1841.

Ma Oborski

Obarski
B 21/9 44.
O

Jarosław
24 Sep. 1844

...BERG
25. SEP.

Jaśnie Oświecony Xiążę

Leon Sapieha

O we Lwowie.

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże.

Darcy mnie Mości Xiąże iż go śmiałem zatrudniać prozbą moią napróżno, zbytek moiey obawy, i chęć okazania się akuratnym były tego przyczyną. Dnia wczorayszego odebrałem list od Jawornickiego z Gdańska z którego przekonywam się że polecenia moje względem pokrycia Stametza mogą bydź w terminie wykonane. Poręczenia więc Xięcia już potrzebować niebędę.

Donosi mnie Jawornicki o smutnym stanie interesów i o bankructwach coraz nowych, z których jednakże na nas żadne nie spadaią straty, bo jesteśmy zupełnie à Couvert, a zboże wszystko iuż wyrobione i w Spichlerzach umieszczone. – Marcelli zaymuie się teraz uregulowaniem rachunków, i zapewnie postara się o zaliczenie z Banku, aby tém, pokryć koszta frachtu awansowane przez nas; Xięciu zaliczenie Jego jeżeli tego potrzeba będzie powrócić i niektórym z naszych Komittentów którzy zaliczenia od Xięcia niebrali, coś na Rachunek zboża zaawansować.

Miał też i list od Henry Hall & C° tyczący się Spirytusu wyprawionego na R^a Xięcia z Gdańska, wyiątki z tego mnie

przytacza

34.

które i ja tutay wypisuię:

Brak dość znaczny spirytusu miał się okazać przez wycieknięcie a wiedney beczce, znaleziono dziury wiercone w Klepkach. – Należność za fracht deponowali władzom, póki te niezdecyduią, czy Kapitan będzie obowiązany stratę nagrodzić. daley donoszą: Nous avons examiné la qualité de V. esprit de vie, Il est très inférieur, il n'est pas pur et sa force ne monte qu'à 46 %. over proof de Sikes. – La Couleur en est jaune au lieu d'être blanche et nous craignons que si Mr le Prince ne peut pas trouver moyen de purifier cet esprit et de le rendre plus fort, au moins de la force de 54 % over proof il ne trouvera pas beaucoup d'encouragement à l'expedier en Angleterre. Toutesfois c'est à lui de faire son Calcul. Quand à nous nous ferons tout notre possible pour lui obtenir le meilleur prix – Nous venons de vendre les 6 tonneaux en question à 1 f. 5 d. le Gallon – Ce prix est dans notre opinion très bas s'il était pur et fort il aurait réalisé 1 f. 8 d. le Gallon. – Donosi daley Marcelli iż rachunek całey tey sprzedaży maią mu nadesłać i prosi abyś Xiąże pisząc do

Zaleskiego

wskazał mu w jaki sposób chcesz mieć remettowane te pieniądze. Czyli
ie Xiąże chcesz zostawić do dyspozycyi Marcellego, który maiąc Rachunek
Zaleskiego wygotuie dokładny rachunek całego interesu, wykazuiący
wszystkie koszta transportu do Gdańska i expedycyi z tamtąd. –
Czyli wolisz Xiąże sam dysponować na Henry Hall &c – W pier=
wszym razie trzeba by ich o tey decyzyi zawiadomić. –

Załączam wyrazy winnego uszanowania
Waszey Xiążęcey Mości

Sługa prawdziwy

Stemiawa
22. Września
1844.

Mag Chorski

Obrazki
B 22/9 44.
20 —

Jaśnie Oświecony Xiąże
Leon Sapieha
we Lwowie.

Jarosław
22 Sep. 44

LEMBERG

86

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże

Mam przyjemność przesłać WXMości:

f 14000 na Lwów i pozwalam sobie prosić Xięcia abyś ie łaskawie w Kassie Rządowey przemienić kazał. oszczędzi mnie to bowiem kosztów podróży do Lwowa.

Fundusze te mam sobie nadesłane z Gdańska z których część, przeznaczona jest na zaliczenia dla tych którzy ich na zboże swoie od Xięcia niebrali. Upraszam przeto abyś Xiąże raczył 1°

w f 6000. zostawić u siebie jako część należytości dla WXMości od nas, i temi abyś Xiąże chciał Rachunek nasz u siebie zakredytować

2° f 8000, zaś odesłać pocztą do Jarosławia.

Jaworniki donosi mnie iż umieściwszy wszystką pszenicę i żyta Łaszów 185 na Spichlerzu, Łaszów zaś 65 wyprawiwszy do Amsterdamu sam na Hollandyą udaje się do Anglii aby tam probować, czyli by mu się nieudało na próbki, zboża naszego sprzedać. Oraz aby zawrzeć stałe na przyszłość ułatwić mogące sprzedaż naszych produktów na przyszłość stosunki z Anglią. — Jeżeli byś Xiąże miał do mego

iakie

35.

polecenia to zechcicy ie na moje ręce przesłać. —

Załączam także i przesyłam Xięciu Rachunek kosztów expedycyi Okowity w Gdańsku. — Rachunek sprzedaży w Anglii Xiąże iuż odebrać musiałeś — Do powyższych kosztów dodać jeszcze należy za Cło polskie Austryiackie i fracht około Rp 51., co się dokładniey później obliczy, odiąć zaś zwrócony podatek aby mieć w przybliżeniu wypadek czysty całego tego interesu. —

Zostaię z Wielkim uszanowaniem

W. L. Mości Sługa prawdziwy

Sieniawa

10/10 1844.

Max Chorski

Oborski
Dz 10/10 44
O

Jaśnie Oświecony Xiąże
Leon Sapieha
we Lwowie.

reccomandirt

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże

Miałem przyjemność odebrać przesłane mnie przez WXMość do Jarosławia fr 8000. za co uprzejmie dziękuję. — Przy niniejszym liście pospieszam przesłać żądane przez Xięcia zdanie sprawy o handlu na Sanie — Zechciey Xiąże dodać lub uiąć kazać, co Mu się zdawać będzie a uznawszy pismo to za stosowne zechciey je doręczyć P.m Kochańskiemu — Wspominałem o wyprawioney przez Xięcia partyi Okowity, do Gdańska ale niewiedząc dokładnie wiele iey ztąd wyprawiono zostawiłem mieysce próżne które każ Xiąże z łaski Swoiey zapełnić. —

Przesyłaiąc wyrazy mego winnego uszanowania
Zostaię WXMcią

Sługą prawdziwym

Sieniawa
24. Października
1844. —

Mag Chorski

36.

Oborski

Dz 24/10 44.

O

Oborski

Dz 22/11 44.

C 24.

Jaśnie Oświecony Mości Xiążę

Otrzymałem list WX Mości z d 16. przez Lewków i odpowiadam porządkiem na zapytania Jego. Z dołączonego do listu tego, wykazu przekonać się Xiążę raczysz o stanie interesu Gdańskiego. — Sprzedano żyta dotąd tylko Łasztów 183. — Przesyłając za nie należytość tym Panom zawiadomiłem każdego iak rzeczy stoią, i prosiłem aby innym interessowanym wiadomości tych udzielić chcieli. Dziwi mnie więc iż nieprawdziwe wieści krążyć jeszcze mogą. Przesłałem także WX Mości krótkie sprawo-zdanie z wyprawy naszey tegoroczney, z którego może byś Xiążę umieścić kazał w Gazecie to co by publiczność naszą interessować mogło, jeżeli to uznasz za potrzebne. Niewiem dotąd czyli pismo to doszło rąk WX. Mości. —

Co do pszenicy: sprzedano li tylko Łasztów 28. Wo Zabieszewskiego w ziarnie zdrowém ważném. Celnem, za którą należytość także mu iuż odesłałem. Reszta pszenicy złożona została w Spichlerzu, wymiana zaś iey Xięciu nieposyłam gdyż mnie go z Gdańska nienadesłano. Niemogłem również podać tym panom rachunków ostatecznych za sprzedane ich żyto, bo te dopiero po ogólnym rozliczeniu się ze wspólney assekuracyi za wąchory, ubytki i zamoczone zboże, dokładnie wyrobionemi bydź mogą, nieprędzey iednakże iak za powrotem Jawornickiego, lecz łatwo każdy wiedząc cenę sprzedaży żyta rachunek ten w przybliżeniu zrobić

sobie

37

może, strącaiąc wiadome koszta. — Z przesłanych przezemnie Xięciu fr 6000. możnaby takie w przybliżeniu Rachunek zrobić.

Za żyto Krasiczyńskie i z Miłkowa może wypaść m. w.	fr	1400.
Za żyto z Cewkowa którą to należytość prowentowi rac Xiąże przestać jeżeli iey potrzebnie m. w.	"	600.
Za drzewo belkowe od nas. ułº ułº " "	"	2000.
Zaliczenie dane Lelowskiemu i Ziętkiewiczowi których żyto sprzedane zwraca się Xięciu	"	500.
Summa	fr	4500.

reszta ma pozostać na Rachunek innych funduszów Xięcia będących w naszym ręku, a których bezpieczeństwo oparte jest na wszystkiem zbożu złożonem w Spichlerzach w Gdańsku. —

Od Marcellego ieden list dopiero z Londynu nazajutrz po iego tam przyieździe odebrałem, nic w niem ważnego niedonosi. i krótko pisze. mięszka u Zaleskiego który go do siebie sprowadził, gdy co ciekawego od niego mnie będę niezaniedbam zaraz Wzmości uwiadomić.

Przechodzę do dalszych zapytań, mianowicie ~~co~~ do statków w Czechach zakupionych; podróż ich cokolwiek zatrzymaną była z powodu Szyprów, lecz trudności wszelkie usunięte zostały przez Wolickiego który umyślnie do Bydgoszczy jeździł i jak mnie nasz Korrespondent z Torunia J. G. Adolphe donosi 11º t. m. 4. tedzie przeszły na Wisłę i dzisiay zapewnie muszą bydź około Warszawy

a jeżeli Wiatry posłużą a zima nieprędko nas zaskoczy, niebawnie mieć je będziemy pod Sieniawą. — Skoro tu przyptyną rozkażę aby iedna z Łodzi posunęła się w górę o ile się da chociażby do Przemyskiego Mostu na zimowanie — Budowa Statków pod Sieniawą postępuie żwawo jeden statek już iest zupełnie ukończony drugi iuż się buduie. — Wielka szkoda iż Xiąże ich widzieć niemożesz prawdziwą przyiemność sprawił by Mu widok tak porządnie zbudowanych statków — Temi czasy miałem zamiar bydź we Lwowie i chciałem WaMość o wszystkiem co wyżey nadmieniłem osobiście zawiadomić — Mam też przygotowane rachunki ~~całey~~ wszystkie tyczące się budowy Łodzi w Sieniawie, które Xięciu za widzeniem się przedłożyć nieomieszkam. —

O Preiss-Curant towarów Kolonialnych w Hamburgu piszę będę do Wolickiego — Co do kosztów transportu z Hamburga ten niewyniesie więcey iak fr 3. w. w. od Cetnara, naturalnie oprócz opłat tranzytowych od Towarów przez Prusy i Polskę przechodzących. — Za tę cenę możnaby się podiąć wszelkie towary z Hamburga do Jarosławia dostawiać na naszych statkach. — Donoszę Xięciu to co mnie Wolicki tu będąc oświadczył. — Dokładnieyszą wiadomość udzielić będę mógł za przybyciem statków, skoro się obliczę z Szyprami którzy drogę tę odbyli. Staramy się teraz zrobić umowę o dostawę soli z Magazynów nad Wisłą położonych do Krzeszowa dla Królestwa Polskiego którą by Łodzie po drodze zabierać mogły. —

Włościanie z dobrey przedstawili Xięciu interes nie tak iak się miał rzeczywiście, nieżądano bowiem od nich żadnego podwyższenia w opłacie, chciano tylko aby cała wieś lub przynaymniey 2/3 ey wyczynszowała się. — Mam mocne przekonanie iż dobra te łatwo oczynszować by się dały, co przy małey wartości ziemi a znaczney ludności, dochód z nich o wiele by podniosło. Lecz aby tak ważną zmianę przeprowadzić potrzeba pewnego i Stałego Planu i śmiałości w postępowaniu czego od dzierżawcy wymagać niepodobna. Mam zamiar zebrać myśli niektóre względem oczynszowania dóbr tych, oparte na wyrachowaniu, któreby mogły obadwa interesa pogodzić i te WxMości przedstawić będę się starał.

Nim będę mieć przyjemność oglądania WxMości we Lwowie, może mnie Xiąże zechcesz dać polecenia iakie na które oczekiwać będę a które wypełniać mam sobie za prawdziwą powinność.

WxMości sługa prawdziwy

Siemiana 22/11 1844

Max Chorski

Żyto następujących właścicieli złożone na Spichlerz.								
W. Drohojowski Sewery	n	Korcy	722.	14÷	sprzedano Wąchora	Ł	1. Kwf. 41. na Spichlerz	Ł. 23. s. 36.
„ Michałowski Piotr	„		583.	„	—	„	1 . 22 —	„ 19 „ 2.
„ Pawlikowski Gwalb.	„		1650.		—	„	3. „ 50. —	„ 53 . 55.
„ Chojecki Maxymilian	„		198.	26÷	—	„	. . 27. —	„ 6 . . 30.
„ Stadnicki Jan.	„		230.	21.	—	„	. . 54 —	„ 8. .
„ Urbański January	„		160	.	—	„	. . . —	„ 41 „ 46÷
„ Mniszek z Krysowic	„		599.	21.	—	„	1 . 24. —	„ 19 . 35.
„ Winnicki Alexander	„		482.	20¾.	—	„	1 . 7. —	„ 15. 46.
„ E. Żaworniecki	„		209.	4÷	—	„	. . 29÷ —	„ 6. 48.÷
Prow. Sieniawski.			828.	13¾	—	„	1 . 55. —	„ 27 3.÷
						Ł.	13. 10.	Ł. 185. 2÷
Żyto wyprawiona do Amsterdamu.								
W. Kempla Stanisł.	Kor.		500	.	sprzedano Wąchora	Ł.	1. w 10 do Amsterdamu	Ł 16. w 20.
„ Borowskiego Macyja	„		284÷	14÷	—	„	. . 40. —	„ 9 . 17.
„ Konst. Micenskiego	„		350.	2¾	—	„	. . 49 —	„ 11 „ 26.
„ Rudolfa Urbańskiego	„		698.	27÷	—	„	1 . 38. —	„ 22 . 50.
„ Jamar. Urbańskiego.	„		114	20÷	—	„	. . 16. —	„ 3 . „ 44.÷
Prow: Sieniawskiego.	„		7	„	—	„	. . 1÷ —	„ „ 15÷
						Ł	4 . „ 33.	Ł. 63 . „ 53.

S. E. & O.

Sieniawa d. 26/9. 1844.

Maxymilian Chojecki.
J. M. Żaworniecki.

Sprzedane Żyto następujących właścicieli Łaszt 60 szefli zawierający po Złt. pruskich 180.	Ilość		Wymierzyła się na				Wypłacono na Rachunek tej Sprzedaży.
			czystego Ziarna		Wachoru		
	Korcy	gr.	Łaszton	szeff	Łaszton	szeff	zł. fl. reńs m. c.
Z prowentu Krasiczyńskiego X.O.X. Sapiehy.	714	.	45.	6½	1	53.	
zamawianego żyta					8.	2¾	
z Miłkowa.	157	.	5.	8.	1	15.	6000.
z prowentu Lewkowskiego.	500.	.	16.	20.	1	10	
W. Lelowskiego Erazma z Bolanowic	200	.	6	36.		24	wziął zaliczenie
„ Zientkiewicza	300	.	9	48.		42	wziął zaliczenie
„ Yangi Adama z Miłkowa	550	.	17	59.	1	16.	640.
„ X^a Szafrańskiego.	100	.	3.	18		12	110.
„ Rylskich z Kruszenic	299	29	9	48.		42	310.
„ Lewickiego Józefa z Bonowa.	298	1½	9	45.		41	310.
„ Zastawieckiego Piotra z Sieteszy.	500	.	16	20	1	10	540.
„ Zastawieckiego Ontoniego z Chodakówki	130	.	4	15.		18.	140.
„ Dzinbińskiego z Chamytan.	300	.	9	48.		42	320.
„ Yangi Konstantego z Zapałowa	408	6½	12	19.		57	440.
„ Grotkowskiego z Korzenicy.	650	.	21	14.	1	31.	700
„ Sokołowicza z Gaci.	500	.	16	20	1	10	540.
			183.	4	22	7.	
Sprzedano pszenicy Łaszt po Złt pruskich 355.							
W^o Zabuszewskiego z Sierakowic ozimey	600.		21.	6.			
jarey	200.		6.	54.			
			28	.			3000.
Summa wypłaconych.							zł. 13050.

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże

List WXMości z d. 12. b. m. odebrałem wraz listem do Xiędza Komuszewskiego. Który mu natychmiast odesłałem, lecz dotąd niewidzieliśmy się ieszcze, niemogę więc nie donieść ieszcze w tym przedmiocie i czekać muszę aż się z Xiędzem samym rozmówię. W Kluczu naszym bardzo zwolna włościanie przystępuią do Tow. wstrzemięźliwości – W Cieplicach nawet gromada wyraźnie przeciwko oświadczyła się, twierdząc iż wymaganie od nich podpisu wymierzone iest na ich zgubę przez Xięży i Panów – Naturalnie przez żydów niechętnych podburzona. – Naywięcey iednakże winy w tem spada na Cieplickiego iak się zdaie Parocha, który przez zdzierstwa różne odstręczył od siebie od dawna iuż gromadę. Bo w Piskorowicach zupełnie inaczey rzecz idzie. Tam Szekuła znany Xięciu w ostatnią niedzielę skłonił część znaczną ludzi do przystąpienia, na przyszłą zaś posyła po dziekana i spodziewa się resztę gromady nakłonić. Z innych stron również dochodzą nas wiadomości o nadzwyczayn rozwijaniu się Towarzystw, bliżey nas w Łańcuckim państwie w Żołyni, Leżaysku Grodzisku bardzo wiele przystąpiło i ciągle przystępuie a w Krakowskiem Wadowickiem iak ~~[illegible]~~ móy Szwagier który przed tygodniem wrócił utrzymuie, wcale prawie wódki niewidać. – Rzecz prawdziwie niepoięta dowodząca iak wiele energii w ludzie naszym znaleźć można i iak łatwo iest obudzić ią przemawiaiąc w imieniu religii do niego —

Wspomniałem WXMości o Piskorowicach, otóż wybiorę się tam

abym

się sam przekonał, iak daleko oczynszowanie tam się posunęło ~~i jakie~~ i iakie skutki po dziś dzień widzieć tam się daią. — O tem wszystkiem dokładną wiadomość Xięciu przeszlę. Zaymniemy się tu teraz rozpoznaniem i zgłębieniem tego przedmiotu, zbieramy potrzebne wyrachowania i materyały tyczące się Klucza Sieciawskiego. P. Jawornicki który po świętach będzie we Lwowie zawiedzie ie Xięciu. — Tymczasem Włościanie tuteysi ciągle się do mnie zgłaszaią, widać że maią chęć wielką czynszowania i przeczuwaią niejako że to nastąpić musi z czasem, poznałem to z ~~ich~~ rozmów z niemi —

Przeglądaiąc nowo teraz wyszłe dzieło we Lwowie Klemkera o prawach Włościan w Galicyi przekonałem się z paragrafu 552. Tomu 2o iż wieczyści dzierżawcy do opłaty rocznych czynszów na drodze polityczney nie zaś sądowey, podług dotąd istnieiących patentów zmuszanemi bydź maią. Droga ta nawet, skoroby kontrakty raz przez rząd potwierdzonemi zostały, zdawałaby mnie się bydź daleko prędszą, od sądowey, która z mnóstwem formalności połączona, zwykle długo się zawsze przeciąga. Przepatruiąc daley te przepisy przekonałem się także iż patenta wyraźnie pozwalaią Właścicielom, zawierać z Włościanami wszelkie umowy maiące na celu, czyto: rozdzielenie gruntów dworskich między Włościan, czyto zamienienie powinności ich na opłaty pieniężne i t. p. i że te, zupełną moc uzyskuią byle tylko przez Cyrkuł potwierdzonemi zostały. W ogóle uważałem iż w rozporządzeniach tych niemaż nic takiego coby się sprzeciwiało oczynszowaniu

włościan

w sposob taki iak ie WXMość rozumiesz — Całą tedy trudność stanowiłoby ułożenie formy Kontraktu odpowiedniego tym przepisom, oraz trafne oznaczenie opłacać się maiącego Czynszu — Wzór Kontraktu dla Klucza Sieniawskiego, ze względu iszcze iż razem Kwestya regulacyi umorzoną by bydź mogła, musiałby bydź pierwey poddany pod szczególne rozpoznanie Komisarza, do czego też porady iego iuż wezwaliśmy, a Cała Czynność za pośrednictwem tegoż dokonana. — Pozwolę sobie jeszcze zwrócić uwagę Xięcia na jeden punkt Kontraktu 7go, tyczący się Opłaty Czynszu. Ponieważ Kontrakty te byłyby wieczyste, czyliby nienależało zastrzedz sobie, iż wartość pieniężna opłat na wartość żyta przeistoczona co 30 lat podlegać będzie mogła, rewizyi i zmianie podług Cen krajowych zboża. Warunek ten iest ważny i należałoby go zamieścić w Kontrakcie.

Zamiast rysunku Łodzi który Xiąże mieć żądasz przeszlę Mu model zupełny łodzi tey która iest na wodzie — Poleciłem iuż zrobienie iey maystrowie — Spodziewam się że Xiąże więcey będziesz z tego zadowolony niż z rysunku — będą tam bowiem wszystkie szczegóły dokładnie wyrobione. —

Wiadomo zapewne Xięciu o smutnym wypadku który tu spotkał Chirurga Jaworskiego — Powszechnie go żałuią gdyż był bardzo ludzki i pilny — Po nowym roku iechać muszę do Polski dla moich interesów paszportowych — Niewiem sam ieszcze co z sobą zrobić będę przymuszony — Przesyłaiąc WX. Mości moje winne uszanowanie

zostaię Sługą Jego prawdziwym

Max Ohorski

Sieniawa
20. Grud. 18[illegible]

(vol XIV)

M. Oboaski

Dz 20/12 44.

O 24/9

Sieniawa 6. Stycznia 1845

Sénie Oświecony Panie Xiądze.

Pan Jaworniecki zawiozł W.X.Mości niektóre myśli względem zaprowadzenia Włościan w Sieniawie — Nad którémi Wielmi Tenie uwagi zrobiłes — Porwałem ja sobie znowu niektóre spostrzeżenia przesłać. Wtedy tylko w drodze dyskursyi zdamie Kardynalne należycie wyświecone będą może. — Vale.

Ad 1°. Uważając potrzebę zwolnienia dzierżawców gruntów folwarcznych od opłaty z tychże, przez pierwsze lat kilka, niechciałem wcale podawać tego jako zasadę. W Obliczeniu dochodu ogólnego z dóbr przyjęte zostały warunki najniższe, prawidło którego trzymać się należy we wszelkich przypuszczeniach rachunkowych. Jakoż arrachuję bym, czynsze od Włościan biorone są tylko po fl. 23. mw. zdnia gruntu kiedy zwykle anawet i 20. mw. fl 26. mw. tutaj się biorą. Oprócz tego opuszczone zostały wszystkie daniny. Dochód z propinacyi po odsunięciu z miast Żydów na połowę zmniejszony. — Toż samo Co do dzierżawców — Jeżeli potem wszystkiem dochód ogólny z dóbr okazałby się dostatecznym. dowód że wyrachowanie moje niebyło omylne. Wszakże zdaje się że pewne zwolnienia w początkach będą koniecznie potrzebne. Części dzierżawcy obeymniący grunta z natury swojej nieurodzajne bez zabudowań, któreby stawiać własnym kosztem musieli potrzebowali by czasu do zupełnego na nich zagospodarowania się. Zwolnienie zresztą niedziałałyby się kosztem istniejącego dochodu a miałyby na celu, utrwalenie i podniesienie go w przyszłości. — W ordynacji Zamoyskiej zaprowadzenie dotknione było w czasie dobrze bardzo sprzyjającym tojest po woynie, kiedy wielu ludzi, byłych wojskowych, szukało dla siebie umieszczenia, — Inaczej rzecz się ma teraz, Każdy mający pewien Kapitał, długo namyślać się będzie nim przystąpi do rzeczy zupełnie dla siebie nowey, jaką jest gospodarstwo bezpańszczyźniane, o którym niema zupełnego przeświadczenia i w którym widzieć będzie tysiączne straty. — Trzeba by więc wielkiego zachęcenia aby dzierżawców takich do siebie przyciągnąć. —

2°. Gospodarstwo bezpańszczyźniane w porównaniu z dzisiejszem naszem

gospodarstwem

niszczę także aby narazito folwarki na Straty. Lecz przyjście do takiego gospodarstwa jeżeli nie będzie porządnie prowadzone, wymaga pewnych nakładów, na sprawienie formalek, wozów narzędzi i.t.p, które chociaż nie tą stratami - potrzebuią przecież pewnego Czasu aby mogły będą powrócone - Dalej - gospodarstwo bezpańszczyźniane - nadmiernych spotrzeba zasadach - Dzierżawca dzisiejszy otrzymuje razem z rolą i środka wyciągnienia z niey pożytku. to jest, pańszczyzny. Dzierżawca bezpańszczyźniany odbiera tylko rolę, roboty wszelkie wykonywa mu naymem za gotowy pieniądz. Każda więc robota gospodarska jeżeli wykonywa się przy staraniu i dozorze stanowi czysty zysk dzierżawcy, w przeciwnym razie przyprowadza go o Stratę. Z tego wniosek naturalny że prowadzenie gospodarstwa bezpańszczyźnianego rzecz nie kilka folwarkach zdaie się być niepodobnem. Niezdaie mnie się także aby należało w mniey używania robocizny zmniejszać w tym stosunku Skalę własnego gospodarstwa. Przeciwnie przyjąwszy za pewnik System rolny należy rozwijać, i to samą przestrzeń, lecz z mniejszym nakładem rąk, przez rozumną robotę, zaprowadzenie skutecznych machin rolniczych. Starać się pod uprawę otrzymać - Zyskuje na tym ogólne produkcya, zyskuje nadewszystko chów inwentarza Którego by liczbę w miarę zmniejszonego pola ograniczyć także wypadało.

Co się tyczy włościan i ich gruntów niemożna przypuszczać aby obowiązki stanowiły główną trudność w oczynszowaniu i wstrzymywały włościan od tego kroku. Czują oni dobrze korzyści z tego dla nich wynikające. Dowodzą tego próby w dwóch latach uskutecznione w Sieniawie prędkiemi dowodzą gotowość ich w każdym czasie, zamienienia powinności swych na Czynsze, a nawet ciągłe ich teraz ale dopominania się. Można z pewnością przypuścić iż wszyscy zamożniejsi, mający jakiekolwiek grunta na pierwsze wezwanie wykupić się. - Pozostałe by tylko piedź i zupełnie biedni - Pierwszych należało by wspierać zapomogami, nie kupno sprzężaju, zachęcać do szukania zarobku, aby ich przywieźć do podobnego kroku - Przyznaję iż przykład innych, a obok tego możność jakąby miał każdy uwolnienia się od pańszczyzny w każdym czasie, może być do tego silną zachętą. - Pozostałe natomiast grunta będące w posiadaniu zupełnie podupadłych włościan, jedynie tylko przez ustępstwo zamożniejszym na Czynsz przejścia mogły. - Ten wspólny przymusowy zakup W. Mość w § 6. wzmiankować się zdaiesz, lecz dobrowolnie, z obopólną dwóch stron korzyścią, przez sprzedaż gruntów tych, których własność pierwszy Kontraktem Wieczysto-dzierżawnym zapewnioną by była. - Rozporządzenie czynszowania a wypuszczenia pustek ludziom obcym ~~niechcącym do~~ gromadzić

iakoto byłym oficyalistom i t.p. byłoby korzystne, gdybyśmy przedewszystkiem na celu
niemieli zapewnienie intraty z dóbr przez wydzierżawienie gruntów folwarcznych
bo tymsposobem tylko zapewnić możemy sobie opłatę od włościan nieczynszujących
Wypadałoby zatem tę klassę Ludzi starać się osadzić naprzód na gruntach
dworskich takich, którychby dla ich małey wartości całkowicie wydzierżawić nie
było można. Następnie dopiero pomyśleć o wypuszczeniu im pustek. Lecz
zachodzi tu ieszcze pytanie iak dalece ludziom obcym gromadzie, to iest takim
którzy nie są włościanami wolno by było osiedlać się na gruntach do których
taż gromada zapewnione ma sobie prawo. —

4.° Według przepisów Kassy pożyczkowey Sieniawskiey dziś istniejących, włościanie
pożyczaią tu od 10. do 20. M.C naywięcey na kupno iednego konia lub wołu
którą pożyczkę w dwóch latach zwykle ratami kwartalnemi spłacaią. Dla
zapomożenia włościan pieszych stosownie do tego cośmy powiedzieli wyżey
należało by takim na kupno zupełnego sprzężaiu wraz z potrzebnym wozem
aby sobie zarobku szukać mogli, dwa razy tak duży fundusz przeznaczyć a
w takim razie otyleż termin spłacenia pożyczki przedłużyć — W takiem
tylko rozumieniu potrzebę przedłużenia terminów spłatu uznawałem.
Pożyczki takie udzielać by się musiały za zaręczeniem pewnych gospodarzy
przy bacznem dozorze aby fundusz na cel mu przeznaczony użyty został. —
Należałoby bliżey wglądać w prowadzenie się włościan, szukać niejako
pewności moralney w ich dobrych chęciach i w ich pracowitości —
Pożyczkowy fundusz kassy mógłby się niejako zamienić w rodzay banku
rolniczego. — Udzielane pożyczki małym dzierżawcom stałyby się
prawdziwem dobrodzieystwem — Wtenczas pomyśleć by można ~~prawdziwie~~
o różnych ulepszeniach np. o obsuszeniu pól sapowatych rowkami
podziemnemi. Próby na małych częściach naprzód robione przekonałyby
o pożyteczności tego środka i zachęciłyby małych dzierżawców do naśladowania. — Udzielane mogłyby bydź pożyczki na ten cel podobnie
iak to się dzieie w Anglii, gdzie właściciele dzierżawcom swoim
pożyczaią fundusze na osuszenie lub poprawę pól za opłatą rocznego
procentu, który się do czynszu dzierżawnego dolicza. Zyskuie na tem
dzierżawca równie iak i dziedzic, bo z gruntów których wartość wysoko
się przez poprawę podniosła żądać może większego dochodu —

5.° Co do Spichlerzów Gromadzkich to zdanie w tey mierze P. Zdzisława
zupełnie mnie oświeciło: Radzi on aby w mieysce tych starać się uformo-
wać fundusz rezerwowy dla Gromady z likwidacyi podatków pochodzący.
który w razach potrzeby mógłby bydź użyty. a iako w gotowiznie do
przechowania i rozdziału łatwieyszy —

Oborski d. 6/1 845

Daruy mnie Xiąże, żem się tak rozpisał. Lecz znayduię przedmiot ten tak ważnym i tak interesownym iż radbym wypowiedzieć wszystko co tylko wiem a zarazem nauczyć się co tylko wiedzieć o niem można. — Dziś zapewne odjadę do Polski — Chciałbym tę bytność moią na pożytek obrócić — pozbierać różne wiadomości tyczące się oczynszowania. — mianowicie wzory kontraktów z dzierżawcami a ordynacyi. lub w dobrach Jadowskich. — Pan Hrabia Jan którego zapewne widzieć będę, spodziewam się że mnie nieodmówi rad swoich — myślę mnie zakomunikować nasz projekt. — Gdybyś jednak Xiąże sądził że kilka słów do Pana Jana mogłoby mnie wstęp do Niego jeszcze więcey ułatwić to bym o nie prosił na ręce moiey żony. —

Przy tey sposobności mam przyiemność zawiadomić Xięcia iż zaakceptowałem weksel ~~nowy~~ na f. 350. dla Mieczewskiego Konstantego którego żyto zostało nam w Komis oddane a który żadnego zaliczenia dotąd niebrał. —

P. Olkiszewski był także u mnie względem drzewa wziętego na Łodzie idzie nam o f. 200. m.c. które według przedstawienia Wolickiego Xiąże raczysz kazać strącić z ogólney summy. —

O drzewo Starosielskie iuż z Puchalskim ułożyłem się. —

Zasyłaiąc wyrazy mego winnego uszanowania

zostaię Waszey X. Mości

Sieniawa.

Sługa prawdziwy

Mag Oborski

P. S. przesyłam W. X. Mości wiadomość tyczącą się Piskorowic tyle ile mnie udzielonem zostało. —

Wiadomości tyczące się oczynszowania Piskorowic

Wieś Piskorowice posiada Numerów 255.
z tych czynszuie — " 166.
w pańszczyźnie pozostaie — 89

Dochody.

z Okupu za pańszczyznę — dni Ciągł: 11.053 —	Złł. pol.	11,053.
za wydzierżawienie gruntów od possessora	" "	5448.
z czynszów od włościan podług inwentarza		1417.
z Danin		160.
Za Owies. po Złł. pol 4. w Korcu		328.
z pustek wynaymowanych.		423.
z Propinacyi.		4,000.
Summa dochodu —	Złł. pol:	22,829.

Podatki wynoszą. ppol. 3932
Konta Administracyi nie są mnie wiadome

10. Stycznia 845. Sieniawa

Już tedy względem Doktora stanęło na tem że Neusser przyimuie to mieysce, sprowadzi się dopiero na Sty Jan, a temczasem dojeżdżać tu do chorych będzie jak w ów czas kiedy to po Podgórskim czynił. — moja Córka znaydowała że to mieysce niebyło dla Pola, bo ma być leniwym co postrzegała w Iwaniczu jak mu się niechciało do drugiego domu iść do chorego. (ale tę wiadomość proszę zostawić przy sobie, bo Ona jeździ do Iwanicze toby jey szkodzić mogło:) a przy tem i On niewiem czyby przyiął wiedząc o szczupłym tuteyszym oznaczeniu, gdyż pisząc do mey Córki w tem interessie 28 Grudnia wyraża że Xiąże ofiarowałeś mu to mieysce które mu zupełnie konwenuje, jednak bliższe warunki nie są mu jeszcze wiadome, — a więc niemusiał dostać wiadomości o oznaczeniu.

Mar wczoray dopiero poiechał do Warszawy mówił mi że podał Xięciu rachunek wyłożonych pieniędzy na budowę łodzi dochodzący blisko

czterech tysięcy reńskich, na co mu Xiąże dałeś tylko dwa, kazał więc prosić Xięcia by raczył teraz jeszcze przysłać ze dwa tysiące, ażeby pokryć tamte wydatki i mieć na dalsze, gdyż u nas kassa jest pusta. — Chciey więc Xiąże o tem pamiętać i przysełay, aby fabryka nieustała

Polecam mnie łaskawym względom i z uszanowaniem zostaję

JO. Waszey Xiążęcey Mości

nayniższym sługą

Jaworniecki

Wiadomości jakie Xiąże mnie życzyłeś podług damy mi w Lwowie notaty, cokolwiek później prześlę, bo jeszcze niemam zebranych. —

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi

Sapieże

w Lwowie

PRZEMYSL
12. JAN.

Jawornicki
10/1 845

16/1 45. Sieniawa

Posełam W. X. M. wiadomości z Dóbr tutey-
szych jakie mieć sobie życzyłeś, przy tem
załączam także i od Druzienicza wyracho-
wanie kosztów na dozór lasowy. — Późniey
prześlę do podpisu Xięcia notę do forum
Tarnowskiego o provisorium do tego gruntu
co nam San oderwał, bo włościanie z
Tryniechiego Państwa wdzierają się do tego
kawałka i wycięli łozinę z tamtąd, a
Kryminał do ~~tego~~ którego skargę o to zanieśli-
śmy odesłał nas do drogi prawa. —
Przy prośbie tey trzeba będzie załączyć ko-
pią widymowaną plenipotencyi jaką
Xiąże masz, boby bez tego może Sąd od-
rzucił. — Przy zmnieyszeniu teraźnieyszym
odchodu po Szynkach wódki, może piwo będzie
miało lepszy odbyt, ale żeby go mieć po
Szynkach trzeba piwnic których tu niema
i podług wyrachowania jakie kazałem

zrobić potrzeba jak pobudować 17. — Niewielkie
na cztery beczki, niemurowane, tylko z dylów
dębowych, kosztować jednak będą przeszło f400
m/c — na mnie jako Dzierżawcę taki koszt byłby
za duży, czy więc Xiążę pozwolisz aby to
było zrobionym kosztem Kassy jeneralnej,
decyzyi jego proszę. — Żydzi z Karczem
już sami usuwać się zaczynają potrochu,
ale mnie się pytają, czy będą mogli grunta
trzymać, jak W. X. M. rozumiesz, czy pozwo-
lić lub nie? Mnie się zdaje że nie, bo
tem sposobem zawsze we Wsi zostanie,
stosunki z Chłopami będą nieprzerwane,
a do tego trzebaby im i budynki stawiać
a oni sami rolnikami by niebyli, tylkoby
sobie Włościan używali. —

Micewski prosi o Wexel na Paryż dwu
miesięczny za dwa tysiące rynskich które tu
załącza, niech Xiążę będzie łaskaw wystawi
go na jego imię i przez pocztę na Radzymin

do Tuczyp zaraz mu odeśle. — Marechego jeszcze niema, lecz w kroku go się spodziewam jak przyjedzie, będziemy oba zaraz w Lwowie. O pieniądze co w ostatnim liście prosiłem przypominam Księciu. —

Zasianowaniem

najniższy sługa

Jaworniczki

Jaworznicki

16/1 845

102

20/1 45. Sieniawa.

Mam honor przesłać W. X. Mości prośbę o której w ostatnim liście wspomniałem, racz ją Xiąże na obu eksemplarzach podpisać i załączyć jedną kopią widymowaną plenipotencyi swojej, i do Tarnowa za rewersem pocztą odesłać, zaadressowawszy do Wys. Sąd. Szlach. w Tarnowie, rubrum także przy prośbach dołączyć trzeba. —

Z uszanowaniem

JO. wszystkiego Xiążęcy Mości

najniższy sługa

Jaworniczki

42.

Lit 2

Jawornicki

D 20/1 1845

a

Jaśnie Oświecony Xiąże

Wczoray odebrałem list W. X. M., a mając dziś okazyą do Lwowa z odpowiedzią pospieszam. — Podania do Sądu Tarnowskiego podpiszę jak mi Xiąże zalecasz i odeślę, może Sąd nieodrzuci. — Xiądz Koniuszewski był niedawno u mnie z propozycyą żeby kupić gotową jakąś Izbę z sionką którą Włościanin Dąbrowicki jako własną chce sprzedać i aby ją obrócić na szkółkę, i ja przyobiecałem mu że to zrobię, bo w istocie znayduję że kiedy koniecznie ma tam być szkółka, to tem sposobem nayprędzey i naytaniey da się to uskutecznić. — Grunt do szkółki przeznaczony nie jest mu jeszcze odebrany i dotąd rezolucyi Cyrkularney na to niema, ale zapewne taka będzie jak w Cieplicach i Dobry że grunta odebrano Xiężom, a dzieci kazano uczyć im samym. To że mu Masłowski młody grozi odebraniem nic nie znaczy, bo do tego niema prawa, i w to wdam się i napiszę do Dzierżawców, można więc będzie Xiędzu zostawić ten grunt prywatnie, ale w żadne obietnice pisemne nieradzę Xięciu wchodzić, bo to Xiądz choć może lepszy od drugich ale filut także. — To co pisze o szkółce swoiey pochwalnego nie jest mi wiadomem, za moiey bowiem Dzierżawy wiem że dzieci nic się nieuczą i gdy względem zaprowadzenia tam szkółki dla zrobienia protokołu zesłałem Mandataryusze, to Chłopi wyraźnie oświadczyli się że niechcą szkoły i dzieci posełać niebędą, oskarżając Xiędza że dawny budynek rozebrał i użył na poprawę swoich. — Może to dlatego

mówili że wiedzieli iż ciężar pobudowania nowego na nich spa-
dnie. — Ale na to będzie się uważać, gdyby Xiądz miał trzymać
ten grunt dla swego tylko zysku, a nie miał pomocnika i dzieci
się nieuczyli, to mu będzie można go odebrać. — Skarży się
Xiądz na Żydów, prawda że to jest plaga którey i ja sam pragnął-
bym się pozbyć, ale ja ich niesprowadzał tylko zastałem, będą Oni
musieli sami ustąpić, tak jak już w jedney wiosce nastąpiło, tylko
teraz przykra pora zatrzymuje ich jeszcze na mieyscu. — Mylnie
także donosi że dwóch Żołnierzy chodzi po Exekucyi jeden za podatki drugi
za Żyda, bo żadnego ani Żołnierza ani exekucyi niema. — Podatki się
teraz nieexekwują, a względem Żyda dał Madeyski Wóytowi polecenie aby
był Żydowi pomocnym w odebraniu długów ale żadnych nierobił grabieży
ani brał exekutnego, co zrobił dla tego tylko aby Żydowi gębę zatkać, ale
ja i to odwołać każę, bo w istocie że Żydzi żadnych borgów niemają
dozwolonych. —

Marcelego lada dzień wyglądam, i zaraz z nim poiadę do Lwowa
pisał z Drezdna 29 p. m: że nazajutrz wyieżdża do Berlina, jużby więc
powinien być. — Oborski jutro przyieżdża. —

Pankartę Xiędza Koniuszewskiego zwracam, i załączam kwit Dra-
ziewicza na £ 100 które przezemnie Xiąże mu posłałeś, a kwit na £ 1000
które odebrałem na budowę statków prześle Oborski gdy wróci. —

Z uszanowaniem

JO. Wszcz. Xiążęcy Mości
nayniższy sługa
Jawornicki

Sieniawa
11/2 45.

([illegible] 1)

D 11/2 1845

E. Jawornicki

O

Jaśnie Oświecony Mości

Xiąże

Przed kilku dniami powróciłem z Polski, i pośpieszyłbym zaraz do WX Mości aby Mu przedstawić niektóre ogólne myśli względem oczynszowania, które w ciągu mego pobytu zebrałem, gdybym nie musiał oczekiwać na Szwagra mego którego co moment się spodziewamy. — Przyznać mogę że podróż moja ostatnia była mnie wielce pożyteczna i do rozjaśnienia wyobrażeń w kwestyi tey dużo się przyczyniła. Oprócz bowiem rad P. Hr. Jędrzeja które na mieyscu u niego skrzętnie notowałem, oprócz własnoręcznych uwag iego nad oczynszowaniem dóbr Sieniawskich i ogólnych ciekawych i nauczających spostrzeżeń które z sobą przywiozłem.

Odwiedziłem

w Jadowie Garbińskiego, który z całą uprzeymością mnie przyiął, kwestyę oczynszowania z gruntu rozbierał, u końca rad swoich co do Sieniawy piśmiennie udzielił — Powracaiąc, opatrzony listem P. Hr: Jana wstąpiłem do Kozłówki gdzie dni 2 z wielką korzyścią u P.a Kruczay który oczynszowanie w Dobiesławicach przeprowadzał, przepędziłem, — Mam u końca wzory kontraktów z gromadami i t. p. kontraktów o dzierżawy bezpańszczyźniane co wszystko znaczny zasób materyałów stanowi — Wszystko to radbym iaknay prędzey WXMci okazać znaiąc iak wiele go to interesuie —

Posyłam Xięciu przez P. Bartkiewicza model łodzi Sanowey, rozmiarów dokładnych w niey nieznaydzie ale da on wyobrażenie

o kształcie

i budowie tego stołku. Dokładny zaś plan z wszelkiemi szczegółami zdjęty w Warszawie ze stołków naszych które tam zimują podług których tutejsze się budują sam W. X. Mości oddam. — przywiozłem bowiem ten rysunek z sobą.

Załączam list od P. Jana do Xiężney który uszanowanie moje racz Xiąże złożyć i przyjąć dla siebie też same wyrazy iako od prawdziwego

sługi

Mag. Obrocki

Sieniawa

26/2 1845

25/2 1845

Oborski

O

107

Jaśnie Oświecony Xiążę Leon Sapieha

Lwów d 17 Marca 1844

Mam honor zawiadomić WXMości iż odebrałem na Rachunek budowy Łodzi w Sieniawie:

w Wexlu na Wiedeń fr 2000.

postrąceniu disconto " " 13

fr 1987.

Gotowizną . 1013.

Razem fr 3000. –

Któremi pod dniem dzisieyszym na Kredyt Rachunku WXMości zapisuię. –

Z wiernym uszanowaniem

Max Oborski.

45.

D 17/3 1845

Oborski

109

Sieciawa 22 Marca

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże.

Przybywszy do domu zastałem większą ieszcze biedę. Chłopstwo coraz więcey się gromadzi i domaga się zapomogi na życie, niektóre chałupy nie zupełnie niemaią — Zima przytym położenie to jeszcze przykrzeyszém robi — O ile siły nasze i możność pozwalaią pomoc naszą ofiarniemy. ale bez wsparcia Xięstwa obeyść się tu niepodobna — Inaczey nieszczęście może brydz wielkie bo chłopek głodem i nędzą przyciśniony naygorszego dopuścić się może — Dla tego wcześniey o zapobieżeniu złemu pomyśleć należy. Zboża u nas są drogie i z każdem

dniem

46.

drożeią. Na podolu dziś jeszcze
wszystkiego taniey dostanie. Śmiem
przeto proponować abyś WXMość
zapas Owsa, Hreczki, jęczmienia
żyta przysposobić polecił. z funduszów
które na zapomogę Chłopów w
Kluczu naszym przeznaczyć łaskawie
raczyłeś. — Zboże przez Samych
naszych włościan gdy Droga się
poprawi sprowadzone by bydź mogło
a tym sposobem i nastręczy im
się sposobność zarobienia czegoś
a wiedząc iż dla siebie ie
wiozą chętnie poiadą. Stosownie
do tego Cośmy mówili, zapomogi te w zbożu
sposobem pożyczki na pieniądze obrócone
który odpowiedzialność przyięlibyśmy.
dawaneby były.

zaś zwrot ich ratami w latach następnych
byłby zapewniony. — Zamiey nabyte i w takiey
że cenie policzone im zboże byłoby wielkiem
dobrodzieystwem którego by nieuznać nie
mogli. — Pan Singer przez swoich ludzi
może by chciał się zaiąć przysposobieniem
tych zapasów za bonifikowaniem mu
pewnego Komisu — i do swoich magazynów we Lwowie
ie przyiąć zkądby potem nasze fury
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ zabierać to zboże
mogły. — Może byś także WX Mość
porozumiał się co do tego z Panem
Bocheńskim z Jeziorzan — który by
chętnie zboże to WX Mości odstąpił i
do Lwowa odstawił. — Na tey operacyi
nigdy straty mieć niemożna, a gdybyś
późniey WX Mość w rzeczy Wolickiego

22/3 1845

Mp. Oborski

O— 1845

chciał coś zrobić to by można na większą skalę skupować — ale to o tyle o ile by Wolicki połowę funduszu sam przysłał.

Zastałem tu list jego drugi w którym znowu prosi o zakupienie na Podolu parę tysięcy Hreczki i żyta dla Warszawy, nie zaś kaszy jak o to pierwszy pisał dla obładowania Łodzi i to myśl mnie podało zrobienia zapasu dla włościan naszych kupując zboże na Podolu — którą W. X. Mości przedstawiam. jestem z winnym uszanowaniem

Waniem W. X. Mości sługa

Mp. Oborski

P. S. Marcellego zastałem w Sieniawie dokąd szczęśliwie powrócił

111

Jaśnie Oświecony Xięże

Niedonosiłem W. X. Mości że na skargę przeze mnie do Sądu Tarnowskiego podaną o naruszenie spokojności w posiadaniu gruntów przez San oderwanych od włościan Państwa Trynieckiego, Sąd odpowiedział że to należy do Sądu Lwowskiego ponieważ grunta zakwestyonowane w Cyrkule Przemyskim są położone. Natychmiast więc przepisać tylko powyższą skargę kazałem i posłałem do Sądu Lwowskiego. — Choć wiem że tam niezalegają podobne rzeczy, prosiłbym jednak Xięcia być z Prezesem raczył pomówić aby Komornikowi nakazano było niezwłoczne przedsięwzięcie Kommissyi, bo tamta strona już nawet słupy z tablicami Państwa Trynieckiego onegdaj na tem gruncie pozakopywała, a ja niechciałbym aby do gwałtów przychodziło. — Z uszanowaniem

Jo. W. X. Mości
najniższy sługa
Jaworniczki

Sieniawa 5. Kwietn 845.

47

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Lwowskiemu

Sapieże

Dobrodziejowi

w Lwowie

Jaworniczki

D. 5/4 1845.

Jaworniczki

Jaworniczki
6 Mai

LEMBERG
7 MAI

18 Kwietnia 845. Sieniawa 113

Jaśnie Oświecony Xiąże

Że niezdarzyło mi się zjechać z Waszą Xiążęcą Mością ani w Sieniawie ani w Lwowie mocno ubolewam, wypadało mi bowiem przedstawić potrzeby względem zapomogi włościan którey koniecznie odzieki im potrzeba a ja w stanie niejestem, jak sam W. X. Mość przekonanym jestem. Raczyłeś Xiąże dać już Ƒ 1000. lecz to niewystarczy, wyliczyliśmy bowiem że jedynie na Siew dla Wsiów w naszey tylko dzierżawie zostających potrzeba Jęczmienia Kor 375½ i Owsa Kor 751. licząc na każdego Gospodarza po pół Korca Jęczmienia a po Korcu Owsa, zamówione jest już to zboże i ugodzone Jęczmień po f 10. a Owies po f 6 x 13 i zabrać go mamy przed końcem tego miesiąca

48.

potrzeba więc na to kupno ₰ 3400, a więc brakuje jeszcze ₰ 2400, o których przysłanie najspieszniejsze upraszam Xięcia. — Co się tycze wyżywienia Chłopów, o to jak będziemy mogli postaramy się, dając im zarobki ze zboże, żeby w długi niezachodzili, dane zaś przez Xięcia pieniądze, użyte na kupno Zboża pójdą przez rachunek Kassy pożyczkowej, z rozkładem na raty jak zwykle i po zaliczeniu procentu. — Gdyby nie tak fatalny rok który pozbawił i mnie wszelkich funduszów, nienaprzykrzałbym się, ale Xiąże sam zapewne jesteś przekonanym że nie jestem w stanie. — Dać zaś koniecznie potrzeba, boby się Chłopi rozeszli. — Powtarzam więc prośbę moją o przysłanie tych pieniędzy choćby pocztą do Jarosławia, bo potrzeba jak jest pilna.

114

Oborski prosi Xięcia o przysłanie mu wypisu akceptowanych przez niego i Marcelego Wexli, a o wyrażenie daty Wexlu Konstantego Mickiewicza. —

Z uszanowaniem

J. O. Waszej Xiążęcej Mości

najniższy sługa

Jaworniecki

D. 18/4 1845.

E. Jawornicki

O — 1845

18 APR 45

STENIAWA

Jaśnie Oświeconemu Księciu

Sapieże

w Lwowie

[illegible]

24 APR.

Jainie Oświecony Mości Panie

Z listu Waszej Mości do Oborskiego, dowiedziałem się, o łaskawej chęci Jego, udzielenia mi kredytu akceptacyjnego w Wiedniu na £ 10,000 - za co bardzo wdzięczny jestem. - Otwarcie tego kredytu u Stametza mniej mi jest dogodne, jak u kogokolwiek innego, a nawet by mnie trochę żenował ten rodzaj gwarancji na 5 miesięcy tylko i to na tak małą summę, u człowieka z którym od lat 5ciu jesteśmy w ciągłych stosunkach, i który nam nigdy nieodmówił pozwolenia dysponowania na siebie - chociaż z naszej strony nigdy więcej jak £ 6000 niezostawialiśmy go in blanco. — Łatwo Panie zrozumiesz skrupuły moje; i jeżeli nie możesz otworzyć tego kredytu u innego bankiera Wiedeńskiego, to wolałbym Paryż (ze 30,000 fr) - a w ostatnim razie i Berlin (w ostateczności gdyby żądał poręczenia.) —

Przesłałem też żądany przez Pana rachunek przybliżony kosztów wyprawy Wełny przez Gdańsk do Londynu - który w ten sposób utworzyłem, iż mając cenę, wełny w Londynie, od razu obliczyć można, ile wyniesie za centnar Wiedeński na miejscu. —

Robiąc ten rachunek przekonałem się, że przesyłka przez Hamburg nie o wiele kosztów przymnaża, a to z powodu iż Asekuracja z Hamburga do Londynu nie czyni jak ½ % - a z Gdańska (choć nie wiem z pewnością) wyniesie 2% do 2½ %, co przy towarze tak drogim jak Wełna, wiele znaczy. Alej zawsze

trochę oszczędności będzie, a da się zarobek łodziom.—

I w dawniejszym liście i w tym który dziś odbieramy, przypominasz nam Xiąże, dane na zboże właścicielom Vorschussa, które wynosiły razem f 18757. 37. Nie tracimy summ tych zbożu, ale dotąd zboże tych panów niesprzedane, i dla tego zwrotu pieniędzy tych Xiąże nie uzyskałeś.—

Nie uszło zapewne baczności W Xcej Mości, iż od zboża niesprzedanego, należy nam Fracht, Cło Pruskie, Koszta Spichlerzy, Assekuracji &c — a Sold rachunków naszych dłużników wynosi w ogóle do 46,000 f — w czem się już mieszczą i Zaliczenia Xięcia. Że zatem nasze Vorschussa przeszło 1½ raza większe są od tych jakie się Xięciu należyć będą, i że ciągle jeszcze na naszym karku spoczywają dalsze Koszta Gdańskie; że tandem niepodobna nam więcej zrobić pro publico bono, straciwszy na tym szlachetnym towarze i w roku zeszłym i w dawniejszej wyprawie.— Z tego konkluzja, że dopóki zboże w Gdańsku będące niesprzeda się, dopóty i Xiąże i my należności naszych nieodbierzemy, a tylko dopisywaniem procentów pocieszać się musimy.—

Od przyjazdu mego, grzebię w papierach i składam rachunki — niebawem roześlę regiment Conto-Currentów szanownym Komittentom — a Waszej Xcej Mości prześlę potrójny Rachunek jaki dla niego w Książkach naszych jest otwarty — 1º Prowentu Krasiczyńskiego. 2º Osobisty (Zaliczenia na zboże. 3º Osobisty (Pożyczka na budowę łodzi.) — które też niedługo wygotuję.— Dołączę też i Rachunek z prowentem Cewkowskim — Ale do tego ostatniego jednej dony brakować mi będzie, to jest należności za drzewo na

belki

Wprawdzie Weinert rachunek podał, ale zdaje mi się że ten trzeba będzie zmodyfikować. Jakoż:

Przeszłego Spławu belki były piękne dosyć, proste, i nie cieńsze jak po 12 cali – czego brakarz nasz przestrzegał – Zapłacono nam też za sztukę po rs 6.2/3. – ~~Przeszłego~~ roku Weinerowi pozwoliliśmy gospodarzyć w lesie jak mu się podobało, to też nasłał nam Murłacików, belek krzywych &c., jak najdogodniej znalazł dla Właścicieli lasu – to też za sztukę w przecięciu, dano nam tylko po rs 4 1/6. a zatem na takiej samej Partji drzewa mniej w r. zeszłym o rs 1250. niż w r. 1843 – to czyni różnicy po 2 1/2 Talara na sztuce – Oczewiście że stosunkowo o tyle gorszy był towar, – gdy tymczasem w r. 1843. zapłaciliśmy za te drzewo

prowentowi Cewkowskiemu	—	f. 2306. 57.
Na ten rok wyliczono nam	—	„ 2076. 21.
	mniej o	cf 230. 36

czyli mniej na sztuce o 27 xr. niespełna 1/3 rs = Nie możemy mieć za złe Weinerowi że takie drzewo wyrabiał, bo będąc leśniczym, o największy dochód z lasu starać się powinien, ale zdaje nam się, że delikatność z naszej strony, niewtrącania się w wybór drzewa, i niekontrollowania wymiaru nawet, zasługiwałaby na lepszą nagrodę jak stratę przeszło 1000 rs.

Proponowałbym dwa sposoby uregulowania tego interessu: albo wyliczenie wartości drzewa, według cen sprzedaży w Gdańsku t. j. rs 3203 (1) : f 2307 (2) = rs 1951 (3) : x f. – Z czego wypada na x to jest do zapłacenia prowentowi Cewkowskiemu i Starosielskiemu (za Murłaty) cf 1406. – co i tak czyni za sztukę na pniu po cf 2 x. 48. — Albo uważanie tego drzewa za własność tych prowentów oddaną w Komis – A wtenczas policzylibyśmy koszta wyrobu, zwózki &c dokładnie wiadome Weinertowi, jako należność dla nas, i po

kombinowalibyśmy

(1.). Wartość netto otrzymana w Gdańsku w r. 1843. (2.) Zapłacone prowentowi Cewkowskiemu
(3) „ „ „ „ w r. 1844.

(Nr 3) P. 26/4 1845

M. Jawornicki

to z wypadkiem sprzedaży. Że zaś użyliśmy tych belek pod spław, nieliczylibyśmy nic Prowentowi za zbijanie belek i materjał do tego, co także na sztuce ~~do 24 xi mc~~ 1845 nosi – ani też za spławienie ich do Gdańska –

Zdaje mi się że propozycje moje są sprawiedliwe, czy prawne tego dowodzić nie będę – bo wiem że kiedy kto co kupi, to trzymać musi – dla tego też są to tylko propozycje, które sądowi WXcej Mości i decyzji Jego poddaję bez apellacji. – A teraz polecam mnie Jego łaskawym względom i wyznaję mnie z wysokiem upoważeniem

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym Sługą

J.M. Jawornicki

Sieniawa
d. 26 Kwietnia
1845.

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże.

List Waszej Xiążęcej Mości z dnia 3 b. m. mia. Jem zaszczyt odebrać. Najpowinniejsze składam dzięki za otworzony mi Kredyt Akceptacyjny u Braci Mallet w Paryżu na fr. 25,000; upewniam zarazem, że jak dotąd tak i na przyszłość interes ten z największą zatrwią regularnością. Z prawdziwą przyjemnością wyczytałem z listu Xięcia że o tem raczysz niewątpić, choć zarazem mocno zasmuciło mnie nazwanie tego Kredytu niemiłym krokiem, wyrażenie dowodzące mi że sprawiłem przez to przykrość WXiej Mości; czego nieradbym nigdy dopuścić się, jużto przez wysoki szacunek jakim dla Niego przejęty jestem, jużtej dla licznych dowodów prawdziwej przyjaźni, jakie mi mnie po tylekroć zaszczycić raczyłeś.-

Głównie chodzi mi tu o użycie w tym jeszcze roku dwóch Statków zbudowanych w Sieniawie, dla których chciałbym zebrać ładunek, aby nie próżnowały, a tem samem i fundusze Xięcia w nie włożone powracać zaczęły; do czego choć nas nieznuszą żaden obowiązek prawny, popycha jednakże obowiązek Sumienia, by przedsięwzięcie tak korzystne dla kraju, a pomoc w niem tyle patryotyczna WXej Mci pomyślnym były uwieńczone skutkiem.-

Nie myliż się Xiąże sądząc że zboże nasze jest pod opieką Pana Trojana czyli domu Lubieńskich &c.- Jakkolwiek nieszczęśliwy obrót wzięły interesa tego domu, mogę Xięcia zapewnić iż w godniejsze i uczciwsze ręce, nie mogłem

złożyć opieki nad własnością powierzoną mi przez tyle osób, co każdy znający bliżej Gdańsk i jego stosunki potwierdzić może. - Na zapytanie WDzej Mości, co myślę zrobić z tem zbożem, jeszcze odpowiedzieć nie umiem. Gdyby było moją własnością i z mojej produkcyi, jak to jest właśnie wypadek szerogółowych właścicieli, czekałbym cierpliwie zmiany konjunktury. - Koszta dotąd już powiększone, sprawy, złożenia na śpichlerz że były dosyć znaczne. Gdy towar raz już jest na miejscu, nie narażony na uszkodzenie przez ogień bo Apekurowany, ani na zepsucie się, gdyż ciągle przerabiany, nie powinnyby nikogo zrażać Koszta tejże Apekuracji, Przerabki i Śpichlerza, wynoszące razem rocznie od Korca mało co więcej jak 20 xr C. M. - Rozsyłając rachunki, niezaniedbaliśmy zapytać każdego, co względem swego zboża postanawia - Dotąd otrzymane odpowiedzi zupełnie naszemu rozrządzeniu całą rzecz oddają. Gdyby się znalazła dosyć znaczna liczba żądających sprzedaży, musiałbym udać się na miejsce, dla wykonania jej - co też zrobiłbym widząc podnoszące się ceny - Dotąd jednak odbierane wiadomości z Gdańska i z Londynu nic lepszego nie wróżą - dla tego też dawno już poleciłem P. Trojanowi żadnej sprzedaży nie przedsiębrać, bez wyraźnego mego zlecenia. Między innemi P. Jan Stadnicki zdecydowany czekać choćby 3 lata, i znajduję że ma słuszność. - Upraszałbym też o decyzją WDzej Mości. - Zboże Wysockie sprzedane zupełnie w roku przeszłym. - Cewków ma jeszcze Ł 3. sz. 25 z pszenicy a Krasicyn 45 Łaszów pszenicy. -

Między Komitentami naszemi jest kilku, którzy w r. zeszłym niebrali żadnego zaliczenia - Dwóch z nich zgłosiło się teraz, upraszając o takowe. - Jeżeli inne względy nie

wstrzymywałyby Xięcia od tego, pozwolę sobie zrobić uwagę iż pewność dziś jest większa jak przedtem, bo przebyte niebespieczeństwa Spławu; dlatego też pozwoliliśmy sobie obiecać tym Panom wyrobienie zaliczeń od Xięcia, zwykłą drogą na Wexle. —

1ᵗʳ jest Piotr Łastowiecki, którego debet w naszych Rachunkach jest zupełnie czysty, a zatem zapłacone zupełnie Cło, Spław &c. posiada zaś w Gdańsku Pszenicy Ł 8. Sz. 4 1/4. — Licząc ją po najniższej dziś cenie fpr. 240 za Łaszt dostałby około fl. 645 czyli po strąceniu kosztów bieżących, Komissu &c. netto najmniej f. 900 nie żąda zaś jak cf. 500. i na te Wexel wystawił, który zaakceptowany, mam zaszczyt przesłać WXMci z prośbą, abyś disconto wyliczyć polecił, a resztę w okrągłej Summie przesłał Pocztą do Jarosławia — Małą różnicę zapłacę mu i tą Rk. Xięcia zadebituję.

2ᵘ Felix Stojanowicz. Ma w Gdańsku Pszenicy Ł 13. Sz. 34 1/4.

Podług tejże najniższej Ceny — uczyni	—	f. 1550.
po 31. Grudnia winien nam	m. w.	800.
		f. 750.

Żąda on też f. 700. — które rzeczywiście byłyby pokryte dobrze, zważając że przyjęliśmy tu tak niską cenę — Gdyby jednak zdawało się to WXMci za wiele, mógłbyś mu udzielić dawaną w zimie pożyczkę po f 4 ww = za korcy 400. cf. 640. — Dotąd jeszcze Wexlu nie przysłał — potrwa to więc zapewne jeszcze czas jakiś — Chciałem tylko Xięcia o tym interessie uprzedzić, i zapewnić się, czy pomocy tej P.ᵘ Stojanowiczowi nieodmówisz.

Zasiewy Ozime w naszych stronach, jak wszędzie na nizinach, bardzo nędznie wyglądają; a z powodu zbyt jeszcze wilgotnej roli i osłabionego bydła roboty wiosenne niesporo idą.

D. 10/5 1845

M. Jawornicki

O 1845

Pisał niedawno Wolicki, znowym występując projektem, który bardzo może być dla niego korzystnym, choć zapewne nie w tym stosunku, jak go wyliczył; ale nie widzę sposobu, abyśmy mu w tem dopomódz mogli, ani też z listu jego dojść ~~nie~~ mogę, jakąbyśmy z tego interessu korzyść odnieść mieli. Ponieważ prosi aby się względem tego z Xięciem porozumieć, załączam kopię tegoż listu, a przy sposobności, zechciej Xiąże zdanie swoje otworzyć, którebyśmy mu zakomunikować mogli —

Ostatni list z Gdańska miałem z 29.o Kwietnia — Cisza była zupełna — Kilka małych partii pszenicy pstrej zupełnie zdrowej 129 ℔, sprzedano po f 265. — Żyta dosyć im dowożą z Pruskich miast Nadwiślańskich, wogóle pięknego zdrowego, bez odoru z wagą 121, 122/3 ℔ — za które płacono f. 216. f 218. f 220 — Że to jest towar krajowy, niepodlegający cłu, które jak wiadomo na konsumpcję w/ 10 wynosi — po strąceniu zaś transitowego w/ 1. opłaconego w Toruniu wszystkie nasze żyta dopłacać muszą w/ 9. czyli f. 27 = czyni to cenę, f. 189 do 193. a więc niższą jak ostatnie 40 Łasztów sprzedane przez nas po nowym Roku po f 205. — O stare żyto, wogóle wszystkie nienajświeższe (Mit Geruch) wcale się nie pytają. —

W Anglii Kwiecień mieli dżdżysty i zimny, jednak na zły wpływ tego na Wegetację nie uskarżają się. Żadnej ochoty do spekulacji na zboże niewidać — Za pierwszy gatunek Gdańskiej zapłacono 22 Kwiet. w Londynie 53 do 54 / f 95. Strącając 20/ na cło a 7/ na koszta, fracht &c zostaje 26 do 27/ czyli za Łaszt w Gdańsku f. 290 do f 300. — Załączam Xięciu osobno wiadomości zebrane z kilku nowszych londyńskich Rapportów i Wyznaję mnie z Wysokiem upoważnieniem

uniżonym sługą

J. M. Jawornicki

Sieniawa 10 Maja
1845.

Kopia listu ex K. Wielopolskiego do M. Chodźki

Z 23 Kwietnia 1845.

Kochany Panie!

Nie chciałem Panu nic nowego donosić wcześniej o żadnym wypadku który nas spotkał, to jest po 2 naszej galicyjskiej todze: Max i Maryla od lądów powitały uradowanych — jednak trzeba to kilkakrotnie da się zrelacyjnie i po dwa tygodnie upadnienia się będzie wszystko dobrze. Tymczasem 5 tygodni pewnie 2 tyg w górę, gdzie przedtem do Warszawy będzie tadmel jakiej — reszta po zreparowaniu odejdzie. — Płyta to jest płacę po R. 22. 23. Tatarka po 20. 22. więc tego i tego przysłać warto, bowiem tadmel które są w Siemiatyczach. — Teraz Dziękuję serdecznie za przysłanie mi planu przez K. Bretschneidera, i mam sobie za obowiązek wytłumaczyć cały interes mostu pod Włocławkiem, który jest nader ważny, do którego dzięki niżej tego mam Dziękuję, jeżeli nie kapitałem to radami swemi dopomodz.

Interes ten może będzie na lat 35 z taryfą taką jak jest pod Płockiem gdzie most czyni złp. 70,000, rocznie brutto, a utrzymania go w porządku około złp. 40,000 w drodze Rządowej administracyjnej — co w drodze naszej prywatnej nie potrzebuje po ścisłym obrachunku kosztować nie może. Za czas między Płockiem a Włocławkiem przybywa zboża do transportu do 4000 kwintali i masa drzewa, dochód więc z mostu pod Płockiem wynosi najmniej brutto R. 30,000 więcej, to jest R. 100,000.

od których odejmuję na utrzymania . . . . . „ 20,000.

a więc będzie rocznie czystego dochodu . . . . złp. 80,000.

Rozmnożywszy tę kwotę przez lat 35. wyniesie dochód cały w tym czasie . . . . . złp. 2,800,000.

Za to że po 35 latach most nam oddaś na własność miasta bezpłatnie, Rząd oddaje mi dochód w Włocławku gamazowego na lat 6. bezpłatnie, a ten rocznie dobrze administrowany przyniesie R. 40,000, vel na lat 6. „ 240,000.

Zysk ogólny . złp. 3,040,000.

Odejmuję od tego budowę mostu . . . złp. 500,000.

Procent przez lat 6 z których ta kwota opłacona będzie z dochodu mostowego i gamazowego po 3/0 z pomnożeniu rocznie R. 15,000 a więc na lat 6. . . . . „ 90,000. „ „ 590,000.

Pozostaje czystego zysku . . . R. 2,450,000.

Jack

a.d.50.

Jest to więc ogromny interes który jedynie winien będę mym stosunkom i po ukończeniu mostu można go zaraz będzie sprzedać z zyskiem najmniej złot. 700,000.—,

Na ten interes już mi przyrzeczono złot. 150,000. Jeżeli nam Xiąże da w materyałach drzewnych i innych ze złot. 250,000, to i resztę dostaniemy kapitału. Zamiarem moim jest 150 pontonów wybudować w Sieniawie, dokąd sprowadzimy liczbę znaczną majstrów przez co i zarobek ludziom miejscowym i powiększenie dochodów propinacji nastąpi.

Racz łaskawy Pan o tym zaraz pomówić z Xięciem Panem i mnie o rezultacie donieść. Wszelkie drzewo na łodzie przygotowane moglibyśmy użyć na budowę pontonów.

Pozdrowienie

ś. K. L. Wolicki

Jasnie Oświecony Mości

Xiąże

Proszony zostałem abym się W. X. Mości zapytał czyliby Xiąże nie zechciał zamienić 18,000 do 20,000 złotych polskich w Listach Zastawnych Polskich nowych. na Listy Galicyjskie. – Jeżeli operacya ta zdawałaby się Xięciu korzystną, raczy mnie donieść po jakim kursie tak jedne jak i drugie Listy Zastawne brane być by ty.

Z prawdziwym poważaniem W. X. Mości

sługa

Max Horwitz.

Sieniawa.
19. Maja
1845.

Z-15 - pretting 3 post
1-50

D. 19/5 1845.

Hr Horski

2 — 1845.

PRZEMYŚL
20. MAI

Jaśnie Oświecony Xiążę Leon

Sapieha

Prezes Towarzystwa Kredytowego

Lwów.

LEMBERG
21. MAI.

122

Sieniawa. 21 Maja 1845.

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże

Dziś dopiero odbieram list WXcej Mości z 15. b. m. na który z odpowiedzią pospieszam.

Na zboże leżące w Gdańsku, jak Xięciu wiadomo musiałem zapotrzebować znacznego Awansu na pokrycie Kosztów Spławu, przerabki &c, które nam się od Komettentów należą, tak iż niemogę zapewnić czy jeszcze więcej będzie można otrzymać, gdyż Bank nader mało vorszusuje, a Kupcy tyle poawansowali na leżące tam 50,000 Łasztów, iż niewiem czy się da tam z kogo grosz jaki wycisnąć; z tem wszystkiem piszę dziś do Gdańska w tej mierze; a najdalej za dni 15 odpowiedź mieć będziemy - Mam nadzieję że cośkolwiek da się otrzymać.

Tymczasem widzę że mi każesz Xiąże pokrywać Magnusa - Zechciej zawiadomić mnie z jakim terminem wystawiłeś na niego Wexel w 340 z dnia 15. t. m. - Komis i inne Koszta, jeśli na mój ciężar zrobiłeś Xiąże to ciągnięcie, zamieści on na moim małym rachuneczku u niego a ja się w swoim czasie z Xięciem o to obliczę. -

Rozumiałem że z owych 6000 fl. przesłanych Xięciu w Październiku, jak to znajduję w Kopji listu Oborskiego z dnia 22 Listopada, poszła część na zaspokojenie należności naszej Prowentom: Wysockiemu i Cewkowskiemu (za drzewo). - gdy tak nie jest, będę się starał zapłacić Wysockowi, choć mi to dosyć uciążliwie; bo rzeczywiście będzie tym sposobem spłaconego Vorschussu f 6000. - a tylko Ziętkiewicz

52.

i Konst. Micewski - mieli na ten cel ze sprzedaży ich zboża fundusze - a wszyscy inni grubo jeszcze zostają winni -

Z tem wszystkiem nie mamy potrzeby obliczać się tak bardzo skrupulatnie; a radźmy sobie nawzajem jak można. -

W Wrocławiu pokrywać się Gdańskiem i nie łatwo i niekorzystnie; gdyż place te nie mając z sobą bezpośrednich stosunków ustalonych, muszą używać zwykle do zbycia papieru na jeden lub drugi pośrednictwa Berlina, i niechętnie Gdańsk biorą - Najlepiej pokrywać ich kredytem w Wiedniu 2 miesięcznym - Rozumiem iż sprzedając ~~do~~ Wrocław 2 miesięczny po f. 143, a otwierając tam potem 2 mcy kredyt na Wiedeń - ~~ni~~ będziesz miał Xiąże pieniądze niżej jak ½ % na miesiąc - ale zdaje mi się że tej ceny nikt Xięciu niezapłaci. -

Oborskiego w tej chwili nie ma, przed dwoma dniami pojechał do Michałowskiego; jeżeli dziś niewraca, to napiszę tam do niego, względem rachunku bieżącego Xięcia, i życzeń jakie w tej mierze oświadczasz.

Deszcz u nas pada bez przestanku, i ciągłe zimno, oziminy nie podnoszą się; jarzyny niewschodzą, a i posiać się nie dadzą - będzie znowu bieda. -

Na ładunek jednej berlinki skupuję różnych drobiazgów, ale to nie łatwo uzbierać rzeczy kosztownych choć 1000 Centn. - Posłałem próbki grubej Wełny do Londynu, jeśli się da co zrobić, to tej chciałbym znaczniejszą partję władować.

Stateczek Xięcia buduje się - za dni 10 najdalej powinienby być gotów do odpłynięcia, bardzo ładnie

wygląda, ale jeszcze stoi na lądzie — Względem kości palonych pisałem, i jeśliby miały dać dobry rachunek moglibyśmy zabrać na berlinkę paręset Cetnarów — Rozumiem że Hamburg będzie najwłaściwszym placem do zbycia tego towaru — Czy nie mógłbyś mi Xiąże powiedzieć po jakiej cenie sprzedać może przedsiębierca wyrób swój we Lwowie, abym mógł zrobić sobie na tej zasadzie rachunek przybliżony. —

Jeśli Oborski nie pisał względem tego do Ojca, upraszam Xięcia o wskazanie mi, kiedy, i w jaki sposób i wiele posłałeś Xiąże pieniędzy na Statki w Aussig — Wolickiemu lub Klepschowi — bo to chciałbym zamieścić w rachunkach pod właściwą datą —

Polecam mnie łaskawym względom

Waszej Xiążęcej Mości

uniżony Sługa

J. M. Jawornicki

Proszony przez Michałowskiego pisałem wczoraj do WXMości względem Kursów Listów zastawnych tak Polskich jak i Galicyjskich i oświadomość w tej mierze upraszam przypomnę Mu także aby zgodność Rachunku bieżącego swego posłanego mu przez WXMość potwierdził. — Wexle o których Xiąże w liście swoim wspominasz będą to zapewne kwity Michałowskiego dane Malettom które temuż wraz z Rachunkiem Xięcia wręczyłem

(pt 2) J. M. Jawornicki D. 21/5 1845.

M. Oborski O — 1845

innych żadnych wartości nie miałem Sobie powierzonych. — Przed wyjazdem do Francyi będzie sam we Lwowie Michałowski aby WX Moii pożegnać i Rachunek z Nim uregulować

Z winnym uszanowaniem

Max Oborski

124

Jaśnie Oświecony Xiąże.

Wspominałem był Waszey Xiążęcey Mości że nieźle byłoby kupić Dom który Bracquer villowie chcą sprzedać. – Teraz zdecydowali się na tę sprzedaż i żądają m/c f 565. – trafiają się im inni kupcy i dają f 520. – Wiem że było dawniey życzeniem Xiężny kupić dom w tamtey stronie na umieszczenie Sali ochronny, do czego ten byłby bardzo stosownym, bo pomieściłby i Salę i Nauczycielkę, a przy nim jest i ogródek. – Tem czasem możnaby tam umieścić szkółkę trywialną i Professora, za umieszczenie których płaci się teraz naymu m/c f. 85. więc procent odpowiadałby temu Kapitałowi. – Racz Wasza Xiążęca Mość napisać mi swoją decyzyą, do odebrania którey prosiłem aby się z tą sprzedażą wstrzymano.

Z winnym uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości
nayniższy sługa
Jaworski

3. Czerwca 85
Sieniawa

53

STENIAWA

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi
Sapieże
Dobrodziejowi

w Lwowie

3 IU. 845

LEMBERG
5. JUN.

D. 3/6 1845

Jaworniczki

D. 4/5/6 1845

30. Czerwca 845. Sieniawa 126

Jaśnie Oświecony Xiąże.

Ponieważ dom kupiony od Bracquevillów jest już opróżniony, zapytuję więc Waszey Xiążęcey Mości czy mogę umieścić w nim tem czasem Professora i Szkółkę, ażeby nie stał pusto, a za to ofiaruję się płacić rocznie procent od Summy na kupno wyłożoney który wyniesie m/c fr. 28. — Przypominam także o utrzymanie koni parę dla Doktora czy Xiąże zezwolisz aby mu wyznaczyć na nie Owsa Korcy 40 i Siana Cetn 75. — Potrzebowałbym także Plenipotencyi do interessu z Państwem Trynicą dla upomnienia się o stare Koryto rzeki Sanu, ale jeśli Plenipotencya Xięcia nie będzie intabulowaną, toby mi trzeba dołączyć

54.

kopią jey widymowaną. — Marcelli prosi Xięcia gdybyś zobaczył Singera, aby Mu powiedzieć że jutro do niego napisze względem Wełny, bo chce z Maxem pierwey rozmówić się, którego tu niezastaliśmy bo jest w Bolestraszycach. —

Z uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości

nayniższy sługa

Jaworniecki

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi
Sapieże
Dobrodziejowi
w Lwowie

30 Jun 1824

D. 30/6 1845

Jaworniczki

3/7 1845

22 Lipca 845. Sieniawa

128

Jaśnie Oświecony Xiąże

Nie mając gotowych funduszów do przesłania Raczyńskiemu na zapłacenie ciążących jeszcze na Stussowie dwoch Summ t. j.

a wwf. 6000. Szpitalowi Bickiemu z procentami po 5% od 1. Kwietnia 844. i

b wwf. 1000. Szpitalowi Kraśniańskiemu z procentami od 6. Maja 845.

Upraszam Waszej Xiążęcej Mości byś łaskawie chciał mnie zastąpić, a ja zwrócę Mu listami zastawnemi po 99 ze sto, skoro je odbiorę. — Wszakże gdy do ich odebrania sam muszę być w Lwowie, o zawiadomienie kiedy czas na to przyjdzie upraszam.

Statek jeden już zupełnie gotowy, skoro woda cokolwiek opadnie wyprawiemy do Krasiczyna, drugi choć na wodzie, ale kajuta nie skończona, pojść jeszcze niemoże. — Wodę mieliśmy

55.

znowu wielka, mało co mnieyszą od przeszło-
roczney, szkody narobiła nam znowu w Zbożu,
przecie że u budowy statków obeszło się bez
niey. — Przypominam W. X. M. plenipo-
tencyą, i z uszanowaniem zostaję

nayniższym sługą

Jaworniecki

Jasnie Wielmożnemu Xięciu Leonowi

Sapieżi

Do Zawarcia

Do rękownienia

Kraj 1845

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Jaśnie Oświecony Mości

Xiąże

Mam honor przesłać wręczony mnie w Warszawie przez P. Wolickiego list do W. X. Mości przy którym przesyła na moje ręce pierwszą ratę czyli uptat Summy fr 4000. do Aussig na zakupienie 4. łodzi posłaney, wraz z należnym od niey procentem – fundusz ten na pokrycie kosztów dalszey budowy Statków w Sieniawie zachowuię kredytuiąc Rachunek W. X. Mości Summą.

zł 1280.

Tak więc zgodnie z życzeniami Xięcia dalszy koszt tey budowy z dochodów iakie te Statki iuż przynoszą opędzanym bydź może. Mam także przyiemność przesłać w dalszym Ciągu Rachunek szczegółowy teyże budowy w Sieniawie, w którym pomieszczona iest budowa dwóch Statków dla W. X. Mości, a z którego pokazuie się iż po dzień 1. Sierpnia r. b. wydano w ogóle f. 8133. 28. zatem wydano więcey o zł 2133. 28. nad to co W. X. Mość na budowę tę awansowałeś. – Przewyżka ta pokryie się powyższą Summą p. P. Wolickiego wniesioną, oraz frachtem od dwóch łodzi które w Kródce wyprawiemy iedną z produktami różnemi do Gdańska drugą późniey nieco z rzepakiem do Warszawy. –

Jeszcze

Jeszcze w zimie, Kielisiński bawiący w Korniku a dobrze znany W. X. Mości po którego zgłaszałem się w różnych kwestyach tyczących się Czynszowania pisał mnie iż Michalski którego to rozprawę Xiąże przedrukować kazałeś we Lwowie, z chęcią przybył by do Galicyi gdyby który z posiadaczów dóbr tutay tego zażądał i ofiarował swoią pomoc i radę do regulowania dóbr ~~przy~~ oraz ich oczynszowania — Gdy teraz zbliża się pora w którey wybrana z grona Stanów Komissya zatrudniać się ma tą kwestyą. rozumiem iż światła pomoc człowieka z przedmiotem tym dobrze obznajomionego który od 20 lat praktycznie niem się zatrudnia niebyłaby do odrzucenia. — Wezwany więc przez Stany nasze do tak ważnego zaięcia tym chętniey by przybył do nas, gdy iak wyżey nadmieniłem, prywatnym właścicielom dóbr, ~~[illegible]~~ usługi swoie ofiarować był gotów. — Podaiąc tę myśl W. X. Mości sądzę iż lepiey niż ktokolwiek bądź, potrafisz ią ocenić i jeżeli uznasz ią za pożyteczną tem pewniey przeprowadzić ią będziesz w Stanie.

Łączę wyrazy Wielkiego uszanowania

W. X. Mości sługa prawdziwy.

Sieniawa
18. Sierpnia
1845.

Mag. Ohorski.

P. S. Wiadomości z Gdańska z każdą pocztą lepsze, niewątpię iż sprzedaż zboża w kredcie i z korzyścią się dokona. od Marcellego dotąd niemiałem Wiadomości, gdy Co Ważniejszego nadeydzie Zaraz Xięcia zawiadomię. — Żyto iuż wszystkie sprzedane ostatnie sprzedaże po f. 290. Co na Gdańsk iest Ceną bardzo wysoką.

D. 18/8 1845.

Oborski

O 20/28/8 1845

Jaśnie oświecony Mości

Xiąże

Potwierdzam móy list z d. 18. b. m. posłany wraz z Rachunkiem tyczącym się budowy łodzi na ręce P. Jawornickiego. Dzisieyszym mam honor oznaymić Xięciu o nadeszłych wiadomościach z Gdańska.

W skutku dwóch po sobie nadeszłych dobrych poczt z Anglii objawił się dość znaczny ruch na Placu Gdańskim tak iż udało się zbyć kilka partyi pszenicy Komissowey między któremi i W. X. Mości Łasztów 14. rzefl. 20. po fl. prus. 380. – W dniu następnym iuż tych Cen za gatunki nasze niemożna było uzyskać, wszelako nadzieie są dobre.

Donosi mnie także Marcelli iż Czerwonych gatunków pszenicy nikt tu iuż prawie niema, albowiem nabrano przekonania że niewarto takowych sprowadzać. Co jeszcze mieli Żydzi posprzedawali po f. 330 – 350. Strach go więc bierze występować ze sprzedażą naszego ziarna tak nikczemnego. Wzywa mnie abym wszelkiemi siłami namawiał aby się wzięto do pięknieyszych gatunków pszenicy, bo za takie iak teraz mamy nigdy przyzwoitych Cen uzyskać niebędzie można. i starania też łożyć na to niewarto. Nawet dobra Czerwona, stoi dziś do fpr. 100 niżey od białey

Coż

dopiero takie iak my mamy n.p.

Czerwono szare-wymokłe ℔. 124 do 125. £. 32.22

" 127. " 26..46

" 128 – 129. " 21.50

wszystkie te z okolic Mościsk. —

Przesyłam także WXMości rapport Gdański który mnie przysłano. po 11. Augusta. w którym iednakże sprzedaże nasze ostatnie niezamieszczone bo te dopiero na Bursie tegoż dnia miały miejsce.

Zostaię z winnym uszanowaniem

WXMości

Sługa prawdziwy

Sieniawa

21/8 815.

Max Oborski

D 21/8 1845

Max Oborski

O — 1845

Jaśnie Oświecony Książę

Leon Sapieha

Prezes towarzystwa Kredytowego

we Lwowie.

Jarosław

12 Aug. 1845

LEMBERG

Getreide-Rapport vom 8ten bis inclusive 11ten August 1845.

Datum	Aus	Durch	Last Weizen	Gewicht	pr. Sp.	An wenn?
8ten August	Polen	Joel	21½	131/2	390	Unbekannt
"	Irland	Hepner	32	131	390	Köhne
"	Polen	Goldschmidts	22	132	385	F & W. Ludwich
"	"	"	33	132	450	Unbekannt
"	"	Otto & Comp:	20.	130	390	"
"	"	Steffens & S.	19½	130/1	395	"
"	"	"	11	130/1	400	"
"	"	Schilka & Comp	21	132	"	"
"	"	Lemke	20	130/1	390	Kendzior
"	"	Joel	19	130	390	Unbekannt
"	"	"	28	130/1	390	"
"	Irland	Bischoff & Comp	11½	130	410	"
"	"	"	12	130	405	"
"	Polen	Otto & Comp	26	131/2	410	"
11. August	"	Steffens & S.	23	131	385	F & W. Ludwich
"	"	"	25½	131/2	385	"
"	Irland	Mix	9	129	385	Unbekannt
"	"	"	10.	129	390	"
"	"	"	3½	129	390	"
"	"	Goldschmidts	15.	127	"	"

vol 57.

Jaśnie Oświecony Mości

Książe

Odpowiadam na zapytania które mnie WXMość przez P. Jawornickiego podałeś. — Trudno dokładnie obliczyć koszta transportu wodnego bo te zależą od stanu wody według którey statek mnieyszy lub większy ładunek przyimnie. — Przypuszczaiąc iednakże średni stan wody dozwalaiący na statkach naszych ładować 500. Korcy żyta koszta ogólne spławu do Wisły a potem w górę ku Krakowowi byłyby mniey więcey takie: Szyper za przewiezienie Sanem z wodą — f. 40.

3ch ludzi do statku	od	60.
Leguminy dla tychże	"	30.
Zysk łodzi	"	100
holowanie z sieniawy pod górę do Medyki		50.
Summa za iedną podróż do Wybiegu Sanu		f 280

a zatem 33. od Korca. — Gdyby 1000 Korcy wziął statek koszta te o połowę by się zmnieyszyły. — ale to nie iest do przewidzenia.

Tyle co wyżey podałem kosztowałby przewóz statkami pod górę na Wiśle z podobnym umnieyszeniem kosztu gdyby statek przyiął większy ładunek. — Ludzie i Szyper wysoko zapłaceni, bo o ludzi do kierowania statkami żaglowemi u

nas

58.

nie łatwo, zarobek zaś dla łodzi słusznie iey należny zdaie mnie się że niewysoko liczyłem. — Zdaniem moiem jeżeliby do tego interesu przyiść miało naywłaściwszém byłoby po prostu łodzie nasze wynaiąć. liczę od iedney np. fr. 200 za czas cały aż do zimy. — Koszta zaś inne transportu prowadzić i rachować osobno. — Bydź może iż wodę mieć będziemy donośną więc koszta te się umnieyszą — może nawet za powyższém wynagrodzeniem dwie podróże statki odbydź będą mogły to więc jeszcze koszta całe umnieyszy daleko. —

Jeżeli W. X. moie przedstawienie moje przyimiesz, chętnie na cel tak szlachetny przyniesienia ulgi ~~[illegible]~~ biedzie usługi nasze ofiarniemy — Zechciey tylko wydać polecenia swoje a statki zupełnie gotowe będą mogły zaraz wyruszyć pod górę. — Tam służyć by one mogły na skład odstawianego zboża w mieysce spichlerza jako szczelnie zamknięte. — Wszystkie przybory iak powiedziałem są gotowe brakuie tylko żagli o te postaramy się jeżeli spław ten przyidzie do skutku.

Puchalskiego zapytywałem o płótno na żagle z fabryki Krasiczyńskiey ale mnie odpowiedział że takowego niema wyrobionego. —

Dwa

Statki W. X. Mości mogłyby bydź korzystnie użyte byłoby więc do użycia oprócz tych trzy duże razem pięć. — Oczekiwać będę decyzyi Xięcia i ostatecznych Jego rozkazów. — Czas bowiem nagli jeżeli Coś ma się przedsięwziąść.

Od ostatniego listu mego w którym przesyłałem Księciu wiadomości z Gdańska nic ważnego z tamtąd nieotrzymałem.

Łączę wyrazy Wysokiego uszanowania

Sługa prawdziwy

Mag. Oborski

Sieniawa
1. Września
1845

Jaśnie Oświecony Książe

Leon Sapieha

we Lwowie

D. 1/9 1845

Max Oborski

O — 1845.

Jaśnie Oświecony Mości

Książe.

Osmielam się za pośrednictwem Księcia przesłać do Kraiowego Praesidium dwa podania, które Książe racz sobie kazać odczytać a potem odesłać tam gdzie należy, następnie zaś powagą swoią i wstawieniem skutecznie chciey wesprzeć. — W Jednym z nich zaskarżamy Komorę w Kurytówce aby się od nadużyć podobnych na przyszłość uchronić. — Zatrzymani bowiem będąc z łodzią niepotrzebnie przez dzień cały moglibyśmy byli stracić jedyną porę dostania się do Wisły. gdyby był nowy przybór wody niedozwolił ruszyć z piasku na którym z powodu tey zwłoki osiedliśmy. — W Drugim prosiemy o dozwolenie Komorze w Chwałowicach expedyowania i także zarazem opłacenia Cła na Consumo od towarów Kolonialnych; podług bowiem dzisiay istniejących przepisów ~~potrzeba~~ Komora ta expedyuie transito tylko do Jarosławia a dzisiay do Przemyśla, zkąd na Konsumpcyą miasteczek nad Sanem położonych towary te retro z wielką niedogodnością i kosztem prowadzone bydź muszą. — Racz także WXMość pamiętać o Wyrobieniu dla Jarosławia Komory mnieyszey z

przywilejem

czyli upoważnieniem przyjmowania na skład i expedyowania do Polski transito tychże Towarów ale w większych ilościach — Co dla naszego handlu powrotnego z Gdańska wielce jest ważném. —

Ośmielam się także prosić WXMość o przywiezienie rozprawy P.na Alexandra Stadnickiego a jeżeli można i rapportu P. Krainskiego względnie dróg cyrkularnych. Które to przedmioty powszechnie teraz interessują —

Łączę wyznanie mego winnego uszanowania

Waszy Książęcy Mości

Sługa prawdziwy

Sieniawa

20/9 1845.

Magdowski.

D 20/9 1845

Max Oborski

O $\frac{24}{24}$/9 1845.

Spisano względem zaskarżenia i nie
podano oskarżę oczekując odpowiedzi
Max Oborskiego. —

Skarga jest załączona tu

Skargę z kwitem odesłano dnia 6/10
1845 Wmu Oborskiemu

139

Jaśnie Oświecony Mości
Książe

Mam zaszczyt przesłać WXMości przy niniejszym w Wexlach na Wiedeń

f. 600	A.	o 19. Grudnia na JH. Stametz & Co
" 600	B	
" 600	C	
" 1200		
" 1000		

Razem f. 4000. Które zechciey Książe kazać znegocyować należytość zaś w Banknotach ztąd wynikłą, przesłać do Przemyśla gdzie za dni kilka będę. i pieniądze te przeznaczone na wypłatę niektórym za sprzedane ich zboże odbiorę. — Mam wypłacać Mniszkowi z Krysowicach, Dzwonkowskiemu i innym których nay lichsze pszenice iuż są sprzedane. — Przy tém potwierdzam list móy z d. 21. b. m przy którym przesłałem na ręce WXMości dwa podania do Praesidium

Przepraszaiąc naymocniey Księcia że go śmiałem trudzić i zostaię z innym uszanowaniem

prawdziwym sługą

Sieniawa
25. Września 1845

Max Oborski.

60.

9

889/ 1188 Janosan
25 Sep. 1845

RECOMANDIRT

Jaśnie Oświecony Książe
Leon Sapieha.
12
recomandirt
we Lwowie.

Mp. Oborski
O 30/9 1845.

D. 25/9 1845

Jaśnie Oświecony Mości
Książe.

Otrzymałem przesłane mnie do Jarosławia
zł 3951. 20 w banknotach za które Księciu iestem mocno
obowiązany.

Listy które jednocześnie z Gdańska odebrałem donoszą
o nowych sprzedażach, za które teraz dało się otrzymać wyższe
daleko ceny spowodowane nagłym żądaniem zboża do
Holandyi. Miło mnie donieść iż w liczbie sprzedanych
partyi znajdowało się i WKMości:

biało-pstrej Łaztów 7. szf 9 sprzedane po fl. p 445.
Czerwonej " 4. " 49 " " 440.

Inne partye których właściciele znaczne zaliczenia
od W.K.Mości pobrali sprzedane także zostały iakoto: Drohojew-
skiego Ł 16. Michałowskiego Ł 20. — i innych po tychże samych cenach tym sposobem
i ogólny Obrachunek wkrótce WXMości będzie mógł
bydź podany, i tak dawne węgle nasze wkrótce
umorzonemi zostaną. — Sądzę iednak że WXMość
przyczynę opóźnienia tego nie nam ale okolicznościom
przypisać zechcesz. —

List P. Staniewicza donoszący o nadesłanych

przez

W.K. Mość podaniach do Praesidium odebrałem. – Podanie zaskarżające racz mnie WKMość odesłać do bliższego przeyrzenia wraz z Allegatami mianowicie: ~~to jest~~ Kwitem na wzięte od Szypra pieniądze, który naylepszy w sprawie tey dowód stanowić powinien.

Łączę przy tey sposobności wyznanie winnego uszanowania

W.K.M.

sługa

Sieniawa

3. Pazdz. 1845.

Mag Obonk

D. 3/10 1845

Mat. Oborski

O 6/10 1845

LEMBERG
5. OCT

SIENIAWA

5 OCT 845

Jaśnie Oświecony Książę

Leon Sapieha

Prezes Towarzystwa Kredytowego

we Lwowie.

143

J. O. Xże Leon Sapieha

Sieniawa 27 Paździer 1843

Mam honor upraszać WKMości o zapłacenie Prowentowi Cewkowskiemu summę

pr 1584. 25 jako należytość za drzewo belkowe wraz z procentami po dzień dzisieyszy temuż prowentowi należącą.

Z winnym uszanowaniem

Mag Oborski

62

D 27/10 1845

Oborski Max

C——

Odebrałem do kassy Prowenta Cewkowskiego z rąk JWks: Pana zastępnie za Wgo Oborskiego —

Za drzewo belkowe według podanej szczegółowej konsygnacyi ——— fr: 1428 x 16 7/8

Prowenta 6% za czas od d. 1 Stycznia 1844 do d: 26 Paździer: 1845 to jest za rok jeden miesięcy 9 i dni 26 ——— f 156 - 8 1/8

Razem fr. 1584 x 25

Słownie fr. Tysiąc pięćset osmdziesiąt cztery fr. dwadzieścia pięć Mon Con: Wysoch d: 27 Paździer: 1845 r

Widziałem [illegible]

Nesterowicz

Jaśnie Oświecony Xiąże.

Obrachunki moje z Kassą jeneralną z lat od $18\frac{39}{40}$ do $184\frac{3}{4}$ przez Waszą Xiążęcą Mość zatwierdzone, odebrałem, i przy tem uwagi w liście Jego z d. $\frac{31}{10}$ r. 6 na kilka pozycyi tychże; na które ninieysze tłomaczenie mam honor Mu przedstawić:

Co do 1°, 2° i 5° punktu za niedobrany Czynsz od Jpnarskiego z Wylewy w ilości fr. 119 x $22\frac{4}{5}$. — f 19 x $53\frac{4}{5}$ i fr. 19 x $53\frac{4}{5}$ rzecz się tak ma: — Po pomiarze, w proporcyi jak płacą inni gospodarze włożono na Niego czynsz roczny wynoszący wł f. 23 x $38\frac{4}{5}$. a On przed pomiarem płacił tylko f. 3. x 45. z czego wynika różnica fr 19 x $53\frac{4}{5}$. — Za administracyi skarbowej dopominano się od Niego a nawet eksekwowano go o czynsz w inwentarzu pomiarowym założony, i tem sposobem przebrano do r. 1836 od Niego więcej niż dawniey płacił wł f. 56 x $53\frac{3}{5}$. On zawsze opierał się temu i w drodze politycznej skarżył o to. — Na reszcie gdy Xiężna przyjechała sprawa ta wytoczyła się do Niej, i Xiężna dla uniknienia processu kazała zwrócić Mu to co od Niego nadebrano, i na dal tyle tylko pobierać jle On płacił przed pomiarem, co się też i dzieje. — Mnie w inwentarzu podany jest czynsz od Niego f 23 x $38\frac{4}{5}$ i o to miałem prawo dopominać się u Niego, a skutki processu nie na mnie byłyby spadły, tylko na Dziedziczkę. — Gdy więc poszedłem za wolą Xiężny, zdawało mi się że to wynagrodzenie słusznie mi należy i dla tego w rachunkach zamieściłem, gdyby

bowiem nie rozkaz Xiężny, znając warunek Kontraktu którym dzierżawę na ryczałt przyjąłem, żądać bym tego nieśmiał.

Co do 3o. — Porachowany czynsz z gruntu nabytego na wylewie od Faierpatoki za lata $83\frac{6}{7}$ – $83\frac{7}{8}$ i $83\frac{8}{9}$ w kwocie f 83×42.„ — Czynsz ten za te trzy lata niezapłacił mi i został winien. — Gdy od niego grunt ten nabywano na rzecz Skarbu, prócz szacunku jaki mu zapłacono $100 przyjęto i tę zaległość która się mnie należała. — Również więc i o to dopomnieć się zdawało mi się słusznym.

Co do 4o — Za niedobrany od Gromady Dąbrowickiey Osep i daniny z powodu Kommissyi regulacyjnej f 65×15½. — Lubo w punkcie 11m Kontraktu przyjąłem na siebie skutki ekonomiczne z Kommissyi nad dziełem regulacyi pomiarowej wynikłe; gdy jednak przy wejściu w Possessyą, folwark Dąbrowicki oddany mi został zadzierżawiony przez Skarb Pu Masłowskiemu, i dotrzymanie tego Kontraktu między innemi nietylko w punkcie 20m jest mi zawarowane, ale nadto w 21m włożono na mnie obowiązek jako ciężar, przedłużenia go po skończonem trigenium jeszcze na lat 9 Pu Masłowskiemu, pod temiż samemi warunkami; nie może więc skutek wynikły z tej Kommissyi aż do expiracyi prolongowanego Kontraktu o Dzierżawę Dąbrowicką ciężyć na mnie, bo zmieniać warunków Kontraktu Pu Masłowskiego nie byłem mocen, a w jego Kontrakcie obowiązku tego niebyło. — Gdy Kontrakt ten skończy się, podobny przedmiot w rachunkach znaydować się niebędzie.

Co do procentu od włożonego Kapitału na kupno gruntu od Faierpatoki, że w rachunkach na korzyść skarbu nie jest umieszczony, nie dziwuy się

Wasza Xiążęca Mość, bo ja nawet ze Czynsz tylko jaki mi się należy podług inwentarza wypuścić go niemogę. – Jeśliby się podobało W. Xiążęcej Mości rozporządzić inaczej a może korzystniej tem gruntem, ja chętnie temu się poddaję i tylko o czynsz inwentarski dopominać się będę. –

Złożyć powyższe tłomaczenie Waszey Xiążęcey Mości, było moim obowiązkiem, jednakowoż jeśli w czemkolwiek znaydziesz je W. X. M. oparte na mylnych zasadach, racz je sam zdecydować i mnie zawiadomić, a w następnych rachunkach podług jego decyzyi sprostowanym to zostanie.

Względem kosztownego utrzymania Justycyaryatu tutejszego: Ja tylko wykonywaczem woli W. X. M. jestem, bo nawet kontraktem dzierżawnym skarb rozporządzenie tem sobie zostawił. – Ale lubo sam znayduię, że utrzymanie to jest kosztowne, zaradzenia temu niewidzę środka.

Otrzymałem przy tejże okazyi i Etat służby na rok 1845/6, ale w nim zapomniałeś W. X. M. umieścić na utrzymanie parę koni dla Doktora Owsa Kę 40 i Siana Cal 60, – które przyrzekłeś mu wyznaczyć, a co koniecznie zdaje mi się być potrzebnym. Tem mocniej powodowany jestem upomnieć się za nim, bo widzę pilność Jego i troskliwość o Włościan zdrowie. – A jeśli mu W. X. Mość przeznaczysz to utrzymanie, pozwólże oraz aby i na stajenkę znassygnować materyał, a już ja na swóy koszt wezmę jey pobudowanie. –

Z uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości
nayniższy sługa
Jawornicki

Sieniawa 11go Listopada 845

SIENIAWA

11 NOW 845

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi
Sapieże
Dobrodziejowi
w Lwowie

LEMBERG
13. NOV.

O 13/11 1845

E. Jawornicki

D. 17/11 1845

(1845)

J.O. Xżę Leon Sapieha
we Lwowie.

148

Sieniawa 16. Novembre 1845

Odwołując się do ustnego upoważnienia iakie od W.X. Mości otrzymałem w Krasiczynie, ośmieliłem się pod dniem dzisieyszym pociągnąć na W.X. Mość

2/f 1000. a vista of Fishel, Mahl.

Summa ta należy nam iako zwrot kosztów ryczałtowo wziętych za wybudowane Obory w folwarku Sieniawskim od który to Summy stosownie do umowy przez W.X. Mość zatwierdzoney, należeć będzie Kassie Generalney procent od nas po 5% od daty dzisieyszey liczyć się maiący. —

Według listów które otrzymałem z Gdańska świeżo, posłano ztamtąd znowu na Rachunek W.X. Mości do Braci Mallet & C° do Paryża oprócz funduszów pierwey iuż wyprawionych £. 715. o czem zawiadamiam teraz zanim W.X. Mość wprost o tey wypłacie doniesionem zostanie —

Dnia dzisieyszego wyprawiam ztąd 4 beczek śledzi na probę do Lwowa, które do W° F. Singer adressowałem z prośbą aby ie chciał do swego Magazynu przyiąć. — Gdyby sprzedaż we Lwowie okazała się korzystna wyprawiłbym i więcey. — Zechciey W.X. Mość prosić W. Singer aby

w tey

Art: 1013 / 1845

64

mierze zechciał rady nam swoiey udzielić.

Załączam także kopię listu Hr: Stanisława Mniszka z prośbą abyś W.X. Mości kwestyę tę kazał z książkami swemi sprawdzić i o skutku raczył mnie zawiadomić. –

Zostaię z powinnym uszanowaniem

W.X. Mości Sługa prawdziwy

Max Oborski.

D 16/11 1845

Mat. Oborski

O 18/11 1845.

Jaśnie Oświecony Książe

Leon Sapieha

we Lwowie

Stanisław
16 Nov. 84

LEMBERG
18 NOV.

Sieniawa dnia 16° Listopada 1845. Na 20 Frens. 1000. Conv:

po Okazaniu. proszę zapłacić za tym Pierwszym Wexlem

raz jeden na rozkaz P. Fischla Mahl Summę

Reńskich Tysiąc w Monecie Konwencyjnej

której wartość z porachunku i zapisać na Rachunek według zawiadomienia.

W. J. O. Książe Leon Sapieha. Max Oborski

we Lwowie.

No

ad 64.

Dear Wife
Fishl Mahl

Jarosław. 26. Listopada
845 150

Jaśnie Oświecony Mości
Książe.

Przybywszy do Jarosławia zastałem iuż Łódź żaglową ze Śledziami która tu właśnie przybyła, lecz dowiedziałem się zaraz przytem iż znayduiących się na niey Śledzi wyładować niedozwalaią z powodu iż te expedyowane na Granicy transito, bez żadney zmiany wsposobie transportu aż na mieysce przeznaczenia toiest do Przemyśla na Komorę prowadzone daley bydź muszą. — Każę więc aby Śledzie wodą dalszą odbywały podróż co w tey porze iest niepodobném naraża bowiem iż statek w połowie drogi zamarznie i cały transport zatrzymany będzie tym sposobem.

Wiadomo WXMości iż podałem właśnie prośbę o pozwolenie umieszczenia Śledzi w Jarosławiu pod Kluczem urzędnika z Komory, pozwolenie to otrzymać spodziewam się, idzie tylko o przyspieszenie tey rezolucyi jeżeli bowiem, zima nas prędko zaskoczy a rzecz ta rozwiązaną niebędzie zamarzniemy ze statkiem w złem mieyscu, co będzie niedobrze. — Racz więc WXMość uderzyć skutecznie

do

65.

Lazańskiego i Petrego i wystawić im iż rzecz iest nagląca i że wszelka zwłoka może narazić na szkodę cały transport i sam statek. —

Załączam przytem list Michałowskiego

Wyznaię się z wysokim poważaniem

Waszey Książęcey Mości

Sługa prawdziwy

Mag Ohorski

Jaśnie Oświecony Książe

Leon Sapieha

12

we Lwowie

Warszawa
26 Nov. 84

LEMBERG
28. NOV.

D. 26/11 1845

Nad Oborski

P 28/29 11 1845

152

Jaśnie Oświecony Mości
Książe.

Bardzo wdzięczni iesteśmy WXMości za pomocy Jego w uzyskaniu pozwolenia złożenia śledzi w Jarosławiu — Upoważnienie to jeszcze nienadeszło, pomimo tego iednakże dozwolono nam wyładowywać beczki na ląd ze statku. Gazety donoszą że połów śledzi niewszędzie powiódł się w tym roku. więc dobra dla nas nadzieja.

Zgłaszałem się do P. Olkiszewskiego względem sprzedaży drzewa odpisał mnie iż WXMość nie jeszcze względem tego niezadecydowałeś. — Ponieważ znayduie się drzewo belkowe które w tym roku uprzedać wypada spodziewam się że Książe zostawisz nam pierwszeństwo —

Jnadembinę byłaby lepsza w tym roku niż w innych latach sprzedaż w Gdańsku, gdybyś Książe pozwolił co Dembów uprzedać, moglibyśmy także ie zakupić. Włościanie nasi z Dobczy i Dobrey zamyślaią się rozeyść za robotą, — wstrzymuię ich ieszcze obietnicą

66.

znalezienia im iakiego zaięcia bliżey — W Pełkiniach
Kupiliśmy 250 sztuk drzewa więc ich tam
zatrudnić potrafię. A jeżeli byś WXMość
sprzedaż tamtą udecydował byłoby to znaczną
pomocą dla Pewkowa zkądbyśmy ludzi do
obrobienia i wytarcia użyli oraz do wywózki

Z winnym uszanowaniem

Sługa prawdziwy

Maj Chorski

Sieniawa
4/12 1845.

SIENIAWA

6 DEC 845

Jaśnie Oświecony Książe

Leon Sapieha

we Lwowie.

LEMBERG
4. DEC

D 4/12 1845.

Max Oborski

6/12 1845.

154

Jaśnie Oświecony Mości
Książe

Oddawca tego listu iest Wy Antoni Dembowski obywatel Królestwa, w interesie którego Jawornicki Marcelli w lecie miał iuż przyiemność z Księciem rozmawiać. Zrobiwszy Panu Dembowskiemu nadzieię iż WX. Mość z funduszami swemi zechcesz mu przyiść w pomoc i nieodmowisz tey prawdziwie obywatelskiey przysługi, tym smieley mogę Go polecić iż w interesie Jego który sam WX Mości przedłoży niewidzę nic takiego co by bezpieczeństwo Księcia w czemkolwiek bądz narazić mogło. –

Łączę wyznanie wysokiego poważania
WX Mości sługa prawdziwy

Sieniawa
15. Grudnia 1845.

Maxymilian Oborski

67.

Jamci Oświecony Książę
Leon Sapieha
we Lwowie.

Dis 15/12 1845

Max. Oborski

O 1845

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Stosownie do życzenia W. Xcej Mości, przesłałem kilkakrotnie do PP. Malles frères & Co w Paryżu Remessy na Jego Rachunek, o czem Go bezwątpienia ciż zawiadomili, a co w swoim czasie przez rachunek mój przeprowadzę – dziś jednakże widzę z Kursów Burdy Paryzkiej iż zapewne z powodu braku pieniędzy wszystkie dewizy stoją tam bardzo nisko, gdy przeciwnie w Wiedniu znacznie poszły w górę. W Paryżu notują 3mny Londyn fr. 25 „ 35. W Wiedniu sprzedali mi JH Stametz & Co ostatnie moje remessy po f 9. 54. co znaczną daje różnicę na korzyść sprzedaży w Wiedniu. Z tego powodu zdawało mi się iż najlepiej zrobię przesyłając W. Xcej Mości do Jego dyspozycji przy niniejszem.

£. 300.
„ 260.
„ 250.
„ 240.
} na Henry Hall & Co.

£ 1050 na Londyn p. 18 Marca, za które po Kursie dzisiejszym 205 Sgl. p. Lst. franco Komis i Kurtaż obciążam rachunek W. Xcej Mości Summą wy 7175. – czyli al pari po 105 za f 150. 20 f. 10.250. o dniu dzisiejszym.

Odbieram właśnie list Oborskiego, w którym poleca mi wypłacenie P. f. Mart. Magnus w Berlinie, na rachunek

W Xcej Mości wy 340 z procentami od 22 Maja. – Nie pomnę abym podobny rozkaz poprzednio już był odebrał, ale teraz go dopełnię, tak iż przed Nowym Rokiem Summa ta zejdzie z rachunku Xięcia u Magnusa.

Od miesiąca przeszło w handlu zbożowym zupełna cisza, a małoznaczne sprzedaże uważać można prawie o f 50 na Łaszcie niżej od tych, które przy ostatniej sprzedaży naszej Pszenicy otrzymałem. – Wiadomo Xięciu że Ministerium Peel-Welington rozwiązane, a Lord John Russel otrzymał polecenie utworzenia nowego. Pomimo iż dzienniki ogłosiły już domniemania swoje względem nowego składu, dziś odebrane prywatne listy z Londynu z 16. t.m. zapewniają iż nie ma pewności czy Lord John przyjmie Prezydenturę. – Rzeczywiście położenie Nowego Ministerium co do Kwestji Cła Zbożowego, wobec teraźniejszego składu Parlamentu, bardzo będzie trudne i trudno przewidzieć czy prywatny interess właścicieli Ziemskich zechce ustąpić ogólnym wymaganiom Kraju. – Cokolwiek nastąpi, potrzeba będzie znacznego czasu nim się Kwestja rozwiąże, a do owej pory handel zbożowy chromieć musi – nie ulega wszakże wątpliwości iż potrzebowanie Kraju ~~będzie~~ jest znaczne, i że ostatecznie podniesienie się cen nastąpić musi. Załączam interesujący

rapport Londyński, który z zdanie moje w tej mierze potwierdzi.—

Mam zaszczyt powtarzać
Waszej Dzięcej Mości

uniżonym Sługą
J.M. Jaworniccki

Gdańsk 23 Grudnia
1845.

D. 23/12 1845.

Jawornitski

~~D. 4/1 1846~~

~~D. 5/1 1846~~

D. 31/12 1845

5/1 1846

~~14/1~~ Ihr

Sa Son Excellence 24/12

le Prince Leon Sapieha

Président de la société de Credit

&c. &c. &c.

p. Breslau / Lemberg

Galizien

27

DANZIG 23 12 2-3

LEMBERG 24. DEC.

(111 4

158

Jaśnie Oświecony Mości
Książe

Wspomniałem iuż WKMości iż Hrabia Mniszek upomina się u mnie o jakiś procent, który iak utrzymuie miał mu iuż bydź strącony przez officyalistę Księcia z Summy fl. r. 3100 przy wydaniu wexli, a teraz w rachunku który mu podaliśmy niesłusznie policzony. Ciągle o to odbieram od Niego listy i niewidzę innego sposobu przekonania go i ukończenia tey kwestyi iak tylko zwracaiąc mu iego wexle. Ponieważ znaczna część funduszów W.K.Mości częścią przezemnie do rąk Jego, częścią do Paryża na Rachunek posłaną została, sądzę że Książe z wszelkiem bezpieczeństwem wspomniane wexle Pana Mniszka odesłać mnie możesz, pomimo że ostateczny rachunek między nami jeszcze ukończony niezostał. Jaworskiego spodziewam się niebawnie tutay, pozostał on jeszcze w Gdańsku dla ukończenia wzupełności interesu Komissowego i dla sprzedania reszty, około £ 150, pszenicy pozostałey z całey partyi. Wszyscy Ci których zboże sprzedane, iuż

są.

69.

zaspokoieni. Przed kilku dniami ieździłem do Cewkowa dla rozmówienia się z P. Olkiszewskim względnie drzewa Chętnie uczyniemy iak W. X. Mość rozkażesz, co do wypłaty za drzewo, uiszczaiąc należytość za nie zaraz, raz tylko W. X. Mość polecić, aby Ceny a osobliwie wymiar drzewa jeżeli na Cale ma się sprzedawać mogły bydź umiarkowańsze niż w roku zeszłym. Dobrze by żebyś W. K. Mość Dembiny Coś uprzedać polecił, można by w tym roku otrzymać lepsze niż kiedy kolwiek za nią Ceny.

Nie pozostaie mnie teraz nic iak tylko złożyć W. K. Mości moje nayszczersze życzenia, z nadchodzącym nowym rokiem dla Niego i Całego domu polecaiąc mnie względom i pamięci Księcia

Życzliwy Sługa

Max Oborski.

Sieniawa

27/12 1845.

D. 27/12 1845

Max Oborski

30/12 1845

Jaroslau
28 Dec. 84

Jaśnie Oświecony Książe
Leon Sapieha
we Lwowie

6

(Cal 1/4)

30. Stycznia 845. Sieniawa 160

Jaśnie Oświecony Xiąże

Mam honor donieść W. X. Mości że Gracyalista tutejszy Rogalski umarł, zrobiwszy testament którym Synowca swego Józefa Rogalskiego zrobił uniwersalnym Sukcessorem; wiedząc że ten wybiera się do Lwowa do W. X. Mości, z żądaniem aby mu Summa nieboszczykowi należna mogła być wypłaconą chcę mu uprzednio dać niektóre objaśnienia tego tyczące się. — Sądzę że W. X. Mość niewypłaciłbyś jemu dopóki by niezłożył Dekretu dziedzictwa, a tego niema jeszcze i dopóty nieotrzyma dopóki niedopełni wypłacając legata woli testatora, ale On podobno niema czem je spłacić i dla tego od W. X. Mości chce żądać pieniędzy. — Gdybyś mu więc W. X. Mość chciał tę dogodność robić, to przynaymniey dopóki by niemiał Dekretu należałoby zatrzymać to co się legatów należy t. j. dla Służącey ƒ 50. Syna jey ƒ 50 (które mają być aż do jego wielotenności na pewney.

70.

hypotece lokowane, a więc naylepiey gdyby się zostały w Xięciu.) dla Córek Bernhardowey ₰ 30. Szulcowi ₰ 10. drugiey służącey dawnieyszey ₰ 8. Żonie furmana ₰ 2. Nieżajowi ₰ 5. Krawcowi ₰ 4. Wawrzyniechiemu ₰ 8. na szpital ₰ 2. Xdzu Krasn: ₰ 6. co razem uczyni ₰ 175. — Odebrał także sam nieboszczyk fr. 100. —

Przymuszony także jestem naprzykrzyć się W. X. Mości przypomnieniem Mu o zasiłek dla Włościan, tem bardziey że przez tę biedę choroba panuje między niemi i wiele ludzi już wymarło. — Ja co mogę to robię, bo dla chorych których we Wsiach jest przeszło sto, każę codzień gotować rosół i klejek, ale to niedość na tem bo gdy do zdrowia przyjdą to im i chleba potrzeba, a tego dać niemogę, rozdawszy do nasienia co tylko miałem, o spieszną więc pomoc upraszam. —

Niechcąc uchybić poczty kończę zasełając całemu Domowi W. X. Mości życzenia pomyślnieyszego jak kończący się rok i łącząc wyrazy nimnego uszanowania

nayniższy sługa

Jaworniczki

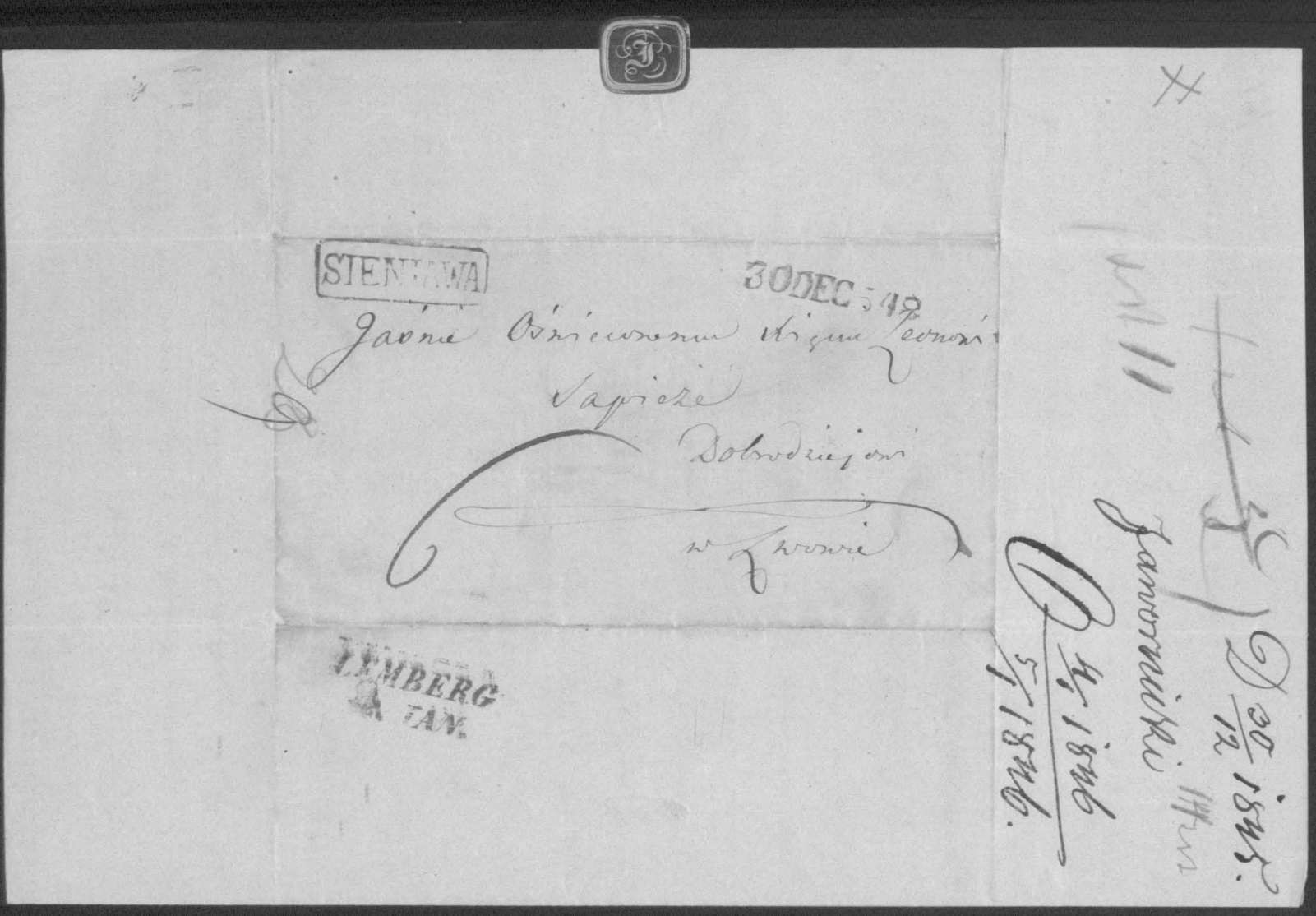

SIENIAWA

30 DEC 48

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi

Sapieże

Dobrodziejowi

w Lwowie

LEMBERG
JAN.

D 30/12 1845.

Jaworniki

P 4/1 1846

5/1 1846.

162

Jaśnie Oświecony Mości
Książe.

Przed kilku dniami pisałem do W. K. Mości z prozbą o przysłanie Wexli Hrabiego Mniszka. Ponawiam teraz prozbę moią i donoszę zarazem W. K. Mości iż stosownie do listu który właśnie odbieram z Gdańska, wyprawił nanowo Jawornicki na Rachunek dalszy £. 1050. o czém Książe zapewne wprost zawiadomiony zostaniesz.

Polecaiąc się łaskawym Księcia względom łączę wyraz wysokiego poważania

Sługa życzliwy

Max Oborski

Sieniawa
2. Stycznia 846.

71.

D. 2/1 1846.

M: Oborski

O 4/5 1846.

J. M. Jaworniecki

Jarosław
2 JAN. 1845

Jamie Oświecony Książ

Leon Sapieha

we Lwowie.

LEMBERG.

LEMBERG
4. JAN.

Jaśnie Oświecony Mości
Książe

Mam zaszczyt przesłać W.K. Mości dwa Rachunki dla prowentu Krasiczyńskiego, jeden zamknięty na dniu 31. Grudnia 1844 r. drugi zaś na tymże samym dniu r. 1845. saldem ostatecznym

zł 7768. 2 którą to summę racz Książe obciążyć rachunek nasz u siebie.

Rachunki te tyczą się tylko powierzonego nam w Komis zboża i wykazują przychód netto jaki sprzedaż ta w Gdańsku dała. Rachunek zaś ogólny z W.K. Mością zaraz z powrotem mego Szwagra podany Księciu zostanie. –

Łączę wyraz wysokiego poważania
Sługa prawdziwy

Maxymilian Oborski

Sieniawa
d. 4. Stycznia
1846.

D. 4/1 1846

M. Oborski
J. M. Jawornicki

15/1 1846

Sieniawa den 19 Jänner 1846. Pr. 20/ f. 2000. in Zwanzigern

Drey Tage nach Sicht zahlen Sie gegen diesen Prima Wechsel

an die Ordre des Herrn F. Pudler die Summa von

Zwey Tausend Gulden in Conventions Münze.

den Werth in Rechnung und stellen es auf Rechnung laut Bericht.

Seiner Durchlaucht
dem Fürsten
Herrn Leon Sapieha
in Lemberg

Max Oborski

8.

166

Für mich an die Ordre des Herrn Casimir Stęchlinski Werth in Rechnung.

Brzozów d. 19 Jänner 1846

J. Budler

für mich auf die Ordre des Herrn Tadeusz Hensel Werth in Rechnung —

Lemberg d. 22 Jänner 1846.

Kz Stęchlinski

pr a quit

Rad Hensel

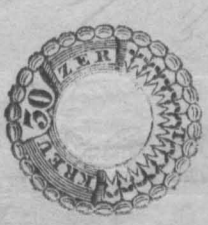

ad 72

167

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Powołując się na mój ostatni list z 23 Grudnia z remessami Lst. 1050 na Londyn, mam zaszczyt przesłać WXcejMci Wyciąg Jego rachunku bieżącego po dzień 31 Grudnia, zamknięty Soldem

20 f. 6935 na naszą korzyść, które tymczasowo na ciężar rachunku Xięcia zapisuję. Nie mając z sobą potrzebnych dokumentów nie mogę też przesłać rachunku naszego z prowentem Krasiczyńskim, co za powrotem mym ureguluję, a w tenczas i Sold powyższy zbilansuje się mniej więcej rachunkiem prowentu, któremu do owego czasu policzony będzie procent, tak iż ostatecznie w rachunkach Xięcia żadnej to różnicy nie zrobi.—

Zdaje się, że do otworzenia żeglugi mała jest nadzieja ruchu w handlu zbożowym, który od 4ch tygodni zupełnie tu ustał, dla tego też zamyślam niebawem powrócić do domu, tem więcej że niewiele mi już pozostało do sprzedaży. O 31 Grudnia jest w Gdańsku Pszenicy Ł 22138. Żyta Ł. 268. w Królewcu Pszenicy około 9000 Ł. Żyta Ł 2600.— Rozumieją iż na konsumpcją Królewca i Prus wschodnich przymuszeni będą sprowadzić Żyta z Pomeranii, a do Memla już w zeszłym miesiącu, wyprawiono kilka okrętów tego ziarna z Stettina.—

W okolicach Strasburga (Brodnicy) nad granicą Polską, toż w innych miejscach ponad Wisłą odkryto spisek, równie jak znaczne zapasy prochu, a nawet fabrykę prochu — w skutek czego Toruń ogłoszony w stanie oblężenia, i małe oddziały Wojska tam dla wzmocnienia posłane — Pierwsza wiadomość o tem nadeszła tu w dzień Nowego Roku — odtąd nic nowego nie donoszą.—

Polecam mnie łaskawym względem Waszej Xiążęcej Mości

uniżony Sługa

J. M. Jaworniski

Gdańsk 5 Stycznia
1846.

73

D 5/1 1846

Jn Mr. Jawornicki

O 13/1 1846

Patrz rachunek bieżący na
dostany i zamknięcie nastąpi

7/8 Sll à Son Altesse

Mr. le Prince Leon Sapieha

President de l'Institut de Credit

&c. &c. &c.

p. Breslau

Lemberg

Galizien

DANZIG 5 1 6-7

169

Jaśnie Oświecony Mości
Książe

Otrzymałem dwa listy WKMości a wraz z niemi i dwa weyle P. Moniszka które mnie Książe raczyłeś odesłać, za co podziękowanie moje łączę. – O drzewo jeszcze z P. Olkiszewskim niemówiłem ale wkrótce ten interes załatwię na mieyscu. – Ponieważ temi dniami będę sam we Lwowie więc będę miał sposobność poznania P.na Steckiego bliżey, i rozmowienia się z nim w interesie o którym WKMość wspominasz.

Fiszlowi wyprawiam Sledzie do Lwowa, samę mamy wyborną i trzeba z niey korzystać. –

Jest tu dzisiay Komissarz Neusser dla przekonania się o Sobiście o stanie i potrzebach włościan Dóbr tuteyszych o rezultacie tey Komissyi będę miał sam przyjemność Księcia zawiadomić

Załączam wyrazy uszanowania
W.K. Mości nayżyczliwszy Sługa
Max Oborski

Sieniawa
9. Stycznia
1846.

74.

Jarosław
9 Jan. 1846

Jaśnie Oświecony Książę
Leon Sapieha
we Lwowie.

M. Oborski, &
Pstp. Jaworniczki
D 12/1 1846
0

D 9/1 1846

13/1 46. Sieniawa 171

Jaśnie Oświecony Xiąże

Po odebraniu listu od W. X. M. udałem się zaraz do Krasiczyna dla porozumienia się z Puchalskim względem kupna zboża, lecz nie nieułożyliśmy bo On dopiero miał wysełać w stronę ku Jaworowu dla dowiedzenia się o cenach; w nagłey więc potrzebie nim tamtego się doczekam wezmę w rekwizycyą resztę u tuteyszych Dzierżawców a potem się im zapłaci, ale tego niewiele będzie. —

Miałem tu w tem przedmiocie Kommissya Cyrkul: która naypierwey przekonała się o niedostatku i potrzebie ratunku Włościan, niemniey że Dominium nie ma czem ich wesprzeć, oraz że ile mogło w jesieni rozdaniem kilkuset Korcy Żyta do siewu zaratowało, zapytano więc Włościan czy przyjmą pożyczkę

75.

i dla Włościan dogodniey będzie iż bez procentu otrzymają, i tak długi rozkład tę pożyczkę, i dla Dominium że swego Kapitału używać nie potrzebuje, a w razie potrzeby do wyzyskania długu łatwieyszą od Rządu pomoc mieć może. Gdyby się to jednak Xięciu niezdawało, możesz to zmienić, bo zawsze się to oprze o niego gdy trzeba będzie dać zaręczenie.

Łącząc wyrazy winnego uszanowania zostaję

JO. Wielmożnego Xiążęcy Mości

nayniższym sługą

Jaworniczki.

SIENIAWA

13 JEN 846

Jaśnie Oświeconemu Xięciu

Leonowi Sapieże

w Lwowie

15. JAN.

LEMBERG
[illegible] JAN.

D. 13/1

E. Jaworniski

15/1 1846
25/1

173

Książe Leon Sapieha
we Lwowie

Sieniawa d. 18. Stycznia

Jaśnie Oświecony Mości
Książe.

Powróciwszy ze Lwowa zastałem tu dwa listy Jawornickiego i w nich znalazłem:

zł 2000 na J. H. Stametz & Co które WK. Mości stosownie do iego upoważnienia dla korzystnego znegocyowania przesyłam. Summę tę na Rachunku Księcia zapisniemy.

Znaydziesz WKMość przy tym liście, rachunki zakupna drzewa różnego po dzień dzisieyszy o które umowy iuż są pozawierane, i część należytości na nie wypłacona. Obok tych znayduią się przybliżone wyrachowania sprzedaży w Gdańsku. Wszędzie starałem się nieprzesadzać, biorąc zawsze niżey cenę sprzedaży, wyżey zaś ceniąc koszta, wyrobu dowózki i spławu do Gdańska. rezultat tych wyrachowań okazał się nader pomyślny. Demby zakontraktowane w Gdańsku po Rg 1080 kopa korony, jeżeli "pisze Jawornicki wyrobiemy tak iż będzie $\frac{2}{3}$ braku a $1/3$ brak braku, to wyidzie kopa na Rg 450. – my zaś tu rachowaliśmy tylko Rg 400. Przy rachunku podkładów nieliczyliśmy wcale frachtu, bo ten koszt liczy się iuż na belki i budulce niektórych podkładów ładowane koniecznie być muszą.

Każden nowy następnie zawarty interes, w sposób podobny

z wyrachowaniem

9

76.

nakładu, oraz spodziewaney sprzedaży, zaraz W. K. Mości będzie przedstawiony.

Ważną wiadomość dla nas odbieram dziś przez Jawornickiego, donosi on iż Zaleski mógłby sprzedać na kontrakt na dostawę do Gdańska 5 do 6 tysięcy Loads belek Sosnowych frei am bord. tojest dostawionych i władowanych na Okręt w Gdańsku po Cenie 38 do 40 Szill: za Load. — Load zawiera 40 stop kubicznych a zatem na stopę iedną uczyni Schilling, czyli m. w. 10 Silb. gr. tojest, dwa razy tyle od tego C. rachunek nasz pod literą B. sprzedaży w Gdańsku iuż przez nas zakupionego drzewa wykazuie. W takimże stosunku podniosła się Cena Sleeperów i można z pewnością przyiąć o drugie tyle wyżey Cenę tychże, położoną w rachunku sprzedaży Gdańskiey pod litt. C.

Mamy przed sobą wielki interes i pewne korzyści, nietrzeba nam się dać ubiedz, i szybko brać się do dzieła. pomoc którą W. K. Mość udzielasz, może ie tylko skutecznie rozwinąć.

Dołączam wykaz terminów, nastąpić maiących wypłat. Nateraz zechciey W. K. Mość. przysłać pieniężną pocztą do Jarosławia zł 6000. — W razie nagłey potrzeby ~~lub~~ z nas jeden lub w imieniu naszém F. Pudler, pozwolemy sobie ciągnąć na W. K. Mość. które to ciągnienia raczysz Książe łaskawie na nasz Rachunek przyiąć. Niektórzy zawarowali sobie

wypłatę

w Listach Zastawnych, podług Kursu. Przedżymirskiemu na 1r Lutego płacić mamy fr 3000. w listach. teraz Książę wcześnie przysposobić, zastrzegł sobie bowiem iż wrazie chybienia terminu tracimy prawo do bonifikaty 2½ % z całey Summy, Którąśmy sobie Kontraktem zastrzegli. — Marcelli iuż dzisiay musi być w Krakowie i przed Końcem miesiąca niezawodnie będzie w domu. —

Łączę wyraz powinnego uszanowania W.K. Mci

życzliwy sługa

Max Oborski.

D 18/1 1846.

Pszenica	13 ½ do	14
Żyto —	11 ½	12
Jęczmień	8 ½	9

M. Oborski

J. M. Jawornicki

1846

125

Jaśnie Oświecony Mości
Książe.

Znowu udaię się do Waszey Książęcey Mości w interesie Sledzi. Maiąc daleko lepszą w Brodach niż w Jarosławiu sprzedaż chciałem owe na transito deklarowane beczki z Jarosławia tamże wyprawić, ale mnie tego niepozwolono ponieważ w prośbie moiey wymienionem było iż Sledzie w Jarosławiu opłacone zostaną. – Ta niedorzeczność przechodzi wyobrażenie – podałem prośbę oto ale ią niemogą rezolwować w Przemyślu ~~tylko~~ odesłano ią do Lwowa. Idzie teraz oto abyś W. K. Mość słówko w Verwalteryi za nami o przyspieszenie powiedział. – Czas uchodzi – fury na ładunek czekaią zresztą i Ceny zmienić się mogą ztąd strata wyniknie oczewista.

Łączę Wyrazy wielkiego uszanowania
WKMości Sługa życzliwy

22/1 1846
Sieniawa.

Max Oborski

77.

D 22/1 1846

Max. Horski &
J. M. Jawornicki

O 28/1 1846

SIENIAWA

23 JEN 846

23 JEN 846

Jaśnie Oświecony Książę
Leon Sapieha.
Prezes Towarzystwa Kredytowego
we Lwowie

J. O. Książe Leon Sapieha
we Lwowie.

Jaśnie Oświecony Mości
Książe.

Odebraliśmy przysłane pocztą w banknotach:

zł 6000. Któremi Rachunek W. K. Mości u nas Kredytuiemy zapisaliśmy również na tenże Kredyt

zł 2000. za zapłacony weyel nasz Vista na W. K. Mość.

Przy tym liście znaydziesz Książe rachunki pod litt: E. F. G. na nowo zakupionego drzewa i wykaz terminów wypłat, odnoszący się do powyższych rachunków.

Pozwól sobie teraz Książe, przedstawić proiekt, który zapewne znaydzie przyzwolenie W. K. Mości i pomoc Jego pozyska.

Ląd Sieniawski z położenia swego, zdaie się bydź usposobiony do urządzenia na niém na wielką skalę, warsztatów w sposób podobny, iak te które w Gdańsku istnieią, do obrabiania wszelkiego gatunku handlowego drzewa, iakie Gdańsk z portu swego w znacznych massach do Anglii i innych Kraiów wysyła. –

Drzewo zwyczaynie z tąd wychodzi w stanie budulcu lub belek, niestarannie i z grubego ociesanych, które dla tey przyczyny nie dosięgaią ceny, po iakiey belki gładko i na kant

ostro

bez oflisu obrobione zawsze w Gdańsku się sprzedaią. Gatunki drzewa które by u nas wyrabiać się mogły byłyby następuiące:

1° Podkłady do Kolei (sleepers). 9. Stóp długie, 9. 10. 11. Cali w Kwadrat ociesane. Moglibyśmy zawrzeć Kontrakty w Londynie lub Gdańsku na dostawę tychże, i łatwo by nam było 100,000 sztuk takowych rocznie przysposobić a to w sposób następuiący. W Górach znaydnie się ieszcze wielka massa Sosnowego drzewa przydatnego na podkłady, szczególniey w Sanockiem. Drzewo te kupowalibyśmy od właścicieli, z warunkiem koniecznym odstawy na ląd przez sprzedaiącego, które za każdém przybraniém wody na Sanie, częściowo w tratwy zbite, spuściło by się do Sieniawy, gdzieby za pomocą wind na ląd wyciągnięte zostało i wzięte na warsztaty do obrobienia. — Podobnież dałoby się spuszczać drzewo zakupione w Okolicy Wisłoki gdzie dotąd nikt ieszcze nie ważył się probować spławu; my zaś mamy to przekonanie że przedsięwzięcie to bardzo łatwo da się wykonać, a to dla tego iż wspuszczaniu drzewa z tamtey okolicy, niebędzie dla nas nic naglącego, każda zaś choćby naymnieysza przybrana woda, posłuży do spławienia części drzewa do Sieniawy; potrzeba tylko aby nad brzegami zawsze zapas dostateczny takowego się znaydował. — Z dwóch tych więc mieysc sprowadzany budulec aż nadto by wystarczył do zadość uczynienia zobowiązaniom naszym. —

2°

29/1 1846

2. Z grubszych Kloców wybierałyby się tak poszukiwane w Gdańsku 12° Calowe w Kwadrat ociesane Kantowe belki różnéy długości.–

3. Między tak znaczną ilością drzewa znaydą się niewątpliwie Sztuki zdatne na Maszty okrętowe które by się na naszym lądzie wyrabiały.

4. Swierkowe bale, 2. 3. 4. 5. cale grube 12 i więcey Szerokie tarte na mieyscu i spławione mogłyby dać zysk pewny w Gdańsku.

5. Lathwood. wyrabiałby się z takich Kloców w których by się pokazało więcey bielu niż rdzennego Srodka

6. Gwoździe Okrętowe, zas robiły by się z pozostałego od powyższego drzewa rdzeniu.

7. Klepki Jodłowe do beczek na Sól używane w Gdańsku 3. Stóp długie ½ grube, 4 Cale Szerokie wyrabiałyby się także.

Porównywaiąc Cenę roboty u nas z tąż Ceną w Gdańsku, zyski takiego przedsięwzięcia, okazałyby się niewątpliwe. Jak zbawienny zaś z tego byłby wpływ na Całą okolicę przez zapewnienie ludziom Ciągłego i stałego zarobku, przez uformowanie zdatnych wyrobników niepotrzeba wskazywać. Przyprowadzaiąc do Skutku w Sieniawie tego rodzaiu przedsięwzięcie, postaralibyśmy się w Gdańsku o zdatnego i praktycznie z tym fachem obznaiomionego człowieka Rzemieślnicy zaś z Czech do Łodzi sprowadzeni będą mogli bydź więcej za maystrów. – Oddaiąc pod światłe W. K. M.ci rozpoznanie te zamiary nasze. Załączamy wyrazy naszego prawdziwego uszanowania W. K. Mości życzliwi Słudzy.

Sieniawa
29. Stycznia 1846.

JWr Jaworniek & Oborski.

29/1 1846

J. M. Jawornicki & Oborski

O 31/1 1846

30. Stycznia 846 Sieniawa

179

Jaśnie Oświecony Xiąże

Względem pożyczki dla Włościan Klucza tutejszego z Rządu udzielić się mającej, postąpię stosownie do polecenia Waszey Xiążęcej Mości, ale nim ta nastąpi zdałby się teraz jaki forszus na kupno Zboża, bo przy zniżonych jak mówią teraźniejszych cenach, wartoby korzystać. — Ponieważ Wasza Xiążęca Mość wyraziłeś mi był poprzednio że dałeś polecenie Pu Puchalskiemu zajęcia się kupnem zboża, niedowiadywałem się przeto ani o cenach ani o mieyscu gdzieby go można dostać kupić, i dotąd oczekuję od niego wiadomości, ale jey jeszcze nieotrzymałem. Jeżeli pożyczka od Rządu udzieloną będzie, Rs 10,000 może wystarczy na kupno jęczmienia, owsa i kartofli do zasiewu wiosnianego, lecz na żywność pewno nie niezostanie, a tey udzielić jednak koniecznie potrzeba będzie. — Pewno że udzielanie tey naystosowniejsze i naytańsze byłoby, gotując jaką zupę i tę pomiędzy potrzebujących rozdając, bo choć bezwątpie-

nia

79.

połączone to jest z wielą trudnościami, staralibyśmy się przecie usunąć je jle można, ale to mogłoby mieć mieysce w tenczas tylko, gdyby im dawano darmo, lecz jeśliby to miało być na ich koszt i oni do zwrotu późniey byli obowiązani, to wiem z doświadczenia że tego nieprzyimą. Racz mi tedy Wasza Xiążęca Mość wyrazić czy żywność mają dostawać darmo i jle na ten cel może być udzielonego funduszu, to stosowną na cały Klucz zrobię repartycyą, i zajmę się aby to odpowiedało celowi i kosztowało jak nay-mniey; jeśli zaś ma być jako pożyczka, to jak wyżey namieniłem nieprzyimą tego, i to £10,000 niewystarczy, a w tenczas zdaje mi się lepiey byłoby całkiem u Rządu zaciągnąć pożyczkę i wziąść więcey. —

Naypięknicy dziękuję Waszey Xiążęcey Mości za zawiadomienie mnie o łaskawych chęciach Xięcia Adama, niemogę tego odrzucać i z wdzięcznością chcę z nich korzystać, nieobawiając się bynaymniey od moich Poddzierżawców jakiejkolwiek pretensyi, moje bowiem ściągaią się tylko do tego do czego Oni żadnego prawa rościć niemogą; t: j: wynagrodzenie

za nadpłaty uczynione w restauracyach budowli, opłat Doktora i Apteki dla Włościan, szkody z wylewu wód i t. p. — Czekać więc będę przybycia Dobrowolskiego któremu to przedstawię.

Z uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości

nayniższy sługa

Jaworniecki

P. S. Pozwalam sobie zwrócić jeszcze uwagę W. X. Mości względnie pożyczki, że żądane f 20,000 nie jest ani zbyt wiele, ani też niema obawy niewyzyskania iey, bo z tey nawet kwoty, ledwie może po f 10 wypadnie na każdego Gospodarza, a przecie 1 f co rokuie będzie każdy w stanie oddać.

(nr 8) D 30/1 1846

E. Jaworniski

D 1/2 1846.
3/2.

STENLAWA

30 JEN 846

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi
Sapieże

w Lwowie

LEMBERG
1. FEB.

181

Jaśnie Oświecony Książę Leon Sapieha
we Lwowie.

Lwów dnia 30. Stycznia 1846.

Otrzymałem przesłane mnie przez W.K. Mość fundusze mianowicie:

Gotowizną w banknotach — zł 8000.
Listami Zastawnemi T. K. G.
zł 4000. które podług noty czynią zł 4126. 40.

Razem więc pod datą dzisiejszą zapisujemy Summę zł 12,126. 40. na Kredyt Rachunku W. K. Mości u nas.

Łącząc wyrazy powinnego uszanowania zostaję Waszej Księżej Mości

życzliwym Sługą

Max Oborski.

80.

(Lit 2)

D 30/1 1846

M. Oborski &
J. M. Jawornicki
O 31/1 1846

Jaśnie Oświecony Mości
Książe

Odebrałem odpowiedz Wilsona na propozycye które mu zrobiłem z polecenia W.K. Mości tyczące się dyrekcyi zakładu gospodarskiego pod Lwowem tudzież wydzierżawienia Żurawicy. —

Co do pierwszey tey zupełnie odmówił, daiąc mnie swoie wtey mierze uwagi które później przedłożę W.K. Mości.

Względem dzierżawy, naylepiey wypis z listu iego który tu zamieszczam Księcia obiasni:

With respect to leasing the Estate of the Prince Sapiehа, I should be very happy to enter in to an engagement, were the Prince's Conditions only suitable to my ability of Capital, but that I cannot Command, at least sufficiently, untill I am released from my engagement here, and without giving some personal security on my part I could not expect, the Prince would repose such Confidance in me, although from what

I have heard of the prince, that he is a Nobleman of characteristic value and a warm friend of Agriculture. I shall feel obliged by your informing me upon what Conditions he intends letting his estate and what is the Size of it.

Odpisałem mu iż o ile wiem Książe nie byłbyś od tego aby mu pewnych dogodności nie zrobić dozwalaiąc mu n.p. opłacać Czynsz ratami, oddaiąc mu inwentarze do Spłatu podług oszacowania, i że Książe wiesz dobrze iż niewyszedłszy ieszcze z dzierżawy w Ordynacyi niemógłby odrazu Całym swym Kapitałem rozporządzać. Ze wszech miar pragnąłbym aby interes ten przyszedł do Skutku upatruię bowiem w niém Korzyść i dla Księcia i dla Całey gospodarniącey okolicy.

Racz więc Książe przysłać mnie niektóre bliższe szczegóły obiaśniaiące ten interes.

Pisałem mu także aby się Starał tu bydz w tenczas.

poiedziemy do Lwowa abyś Go W. K. Mości poznał.

Marcelli już iest w Sieniawie wkrótce będziemy się starali bydz u Księcia we Lwowie w Interesach nie nowego niezaszło, ale się Krzątamy za wielu innemi. Gdy się tylko Co zrobi, zaraz w zwykły Sposób, o zawartym układzie W. K. Mość zawiadomię —

Załączam wyrazy mego uszanowania

W. K. Mości życzliwy Sługa

Maj Oborski.

Sieniawa
4. Lutego 1846.

pojedziemy do Lwowa abyś Go W. K. Mość poznał.

Marcelli już jest w Sieniawie wkrótce będziemy się starali bydź u Księcia we Lwowie w Interesach nic nowego niezaszło, ale się krzątamy za wielu innemi. Gdy się tylko Co zrobi, zaraz w zwykły sposób, o zawartym układzie W. K. Mość zawiadomię —

Załączam wyrazy mego uszanowania —

W. K. Mości życzliwy sługa

Maj Oborski.

Sieniawa
4. Lutego 1846.

Jaśnie Oświecony Książę

Leon Sapieha

Lwów.

Stanisław
5 Feb. 1846

D 4/2 1846

Max. Oborski &
J. M. Jawornicki
1846

185

Jaśnie Oświecony Xiąże.

Na list Waszej Xiążęcej Mości z d. 3. b. m. odpowiadając, najpierwej mam honor donieść że dotąd od Puchalskiego niemam żadnej wiadomości, i dla tego za kupnem Zboża żadnego niewbię starania, z obawy abyśmy On z swej strony a ja z moiey niekupowali. Prosiłbym więc W. X. M. byś raczył zadecydować kto się tem zająć ma? Ja wolałbym żeby Puchalski, bo On jak mi W. X. M. piszesz już wywiadywał się, i wiedzieć musi gdzie i po czemu co dostanie, ja zaś dopiero za tem musiałbym posełać. Choćby tylko do Oleszyc była odstawa to łatwiey z tamtąd sprowadzić tu, lubo i to jeszcze z 10 zł m/c od Korca naymniey kosztować będzie. — Żyta wiele kupować osobliwie jeśli droższe od jęczmienia nie zdaje mi się być potrzebą, bo do siewu już go nieużyią, a do żywności jęczmień jeśli tańszy równie a może i więcey będzie użyteczny, byleby go tyle co potrzeba dostać można, bo trudno o niego. — Rozdano do siewu Żyta między włościan około 100 Korcy, z których ja dałem 60 i tego zwrotu potrzebuję bo ani na Ordynarją ani dla siebie na chleb już niemam, resztę dali moi Poddzierżawcy, którzy wzięliby i pieniądze lecz liczą sobie za Korzec po fr 14. w. w., ale jeśli dostanie kupić gdzie indziey taniey, przyjmą i w naturze. — Ziarno do siewu wiosnianego lubo jeszcze niepotrzebne, lecz gdy Cena teraz spadła lepiejby całą ilość potrzebną kupić gdyby było za co, i sprowadzić tu do Spichlerza, bo na wiosnę pewnie

82

droższe będzie, a przynajmniey porobić Kontrakty i podawać zadatki.

Posełam W. X. M. Wykaz Summaryczny potrzebnego do Siewu Zboża, i ludności potrzebującey żywności. — W Rubryce liczby czarnem atramentem wypisane są takich którzy jeszcze cokolwiek mają, ale i to nie na dłużey jak na miesiąc lub naydaley 6 niedziel, czerwonym zaś takich co nic niemają i zaraz potrzebują wsparcia. — Wyłączeni są z tego spisu ludzie młodzi, zdrowi i mogący pójść choćby gdzie indziey na zarobek, a między dzieci policzeni do lat 14tu. — W prawdzie i ci co są zamieszczeni w rubryce do żywności, mogliby także zarabiać, gdyby tylko był jaki zarobek, ale go teraz na gruncie wymyśleć im niemożna, a jednak choć w próżniactwie żyć potrzebują. Jakaś część posiła do lasów obrabiać belki i rżnąć bale, lecz bardzo nieznaczna, ledwie kilkudziesiąt. — Posełam także przepis Zupy, którą w roku przeszłym robić kazałem i znaleźli ją wszyscy smaczną i dość posilną, której porcya dla Osoby dorosłey jak z wyrachowania się okazuje, nie będzie kosztować więcey jak 3 Rb w. w. — Jeżelibyś W. X. M. miał jaki lepszy lub tańszy, proszę o udzielenie mi na wypadek gdyby jey użycia była potrzeba. — Ale tę jak w poprzednim liście moim wyraziłem, tym tylko udzielać można którzyby ją dostawali darmo, lecz ani na oddanie późniejsze ani za pieniądze sprzedając, przyjąć niezechcą, a trudność jest przymuszać choćby to było z ich korzyścią, kiedy się im to za pożyczkę liczyć ma. — W reszcie jak sam W. X. M. uznajesz nieda się to wszędzie wykonać, a nie dajesz mi rady jak postąpić tam gdzie się to wykonać nieda. — Gdyby niektórym miało

się dawać jedzenie darmo, to zdaje mi się, nietrzeba wyjawiać tego że się daje bezpłatnie, bo w tenczas garnęliby się wszyscy, a niepodobnym byłoby dokładną różnicę z należytemi odcieniami ustanowić między taką ludnością.

Zawsze to powtarzam że jeżeli Rząd da tyle, lepiey jest wziąść 20 m. niż 10, i z tych udzielać na siew i na żywność, bo choćby jak W. X. M. się obawiasz, niemożna było odebrać od wszystkich (czego się niespodziewam) to nigdy niedobór ten niewyniesie Rs 2000 które Xiąże teraz chcesz na żywność daremną przeznaczyć, a tem sposobem i ich się zadowolni, i uniknie się wszelkich ambarassów; ale zawsze nie da się im pieniędzy, tylko podług potrzeby zboża częściowo po trochu na żywność, a do siewu pod dozorem że na to użyje. — Zostawiam to uwadze i woli W. X. M. i do Jego polecenia stosować się będę. —

Przedewszystkim proszę racz W. X. M. dać polecenie względem kup[illegible] zboża, bo już opędzić się ludziom niemożna i tem czasem Kartofla[illegible] ich wspomagam, i jeśli zdasz to na kogo z tutejszych to przyślij choć część pieniędzy, żeby zaraz sprowadzić można. i nieograniczay Ceny na taką o jakiey Puchalski donosi, bo niewiem czy za nią dostać będzie można, gdyż ja dla siebie kupując za jęczmień teraz płaciłem po f. 12. w. w. — dla tego też nawet wolałbym żeby On tem zajął się, ale trochę skorzej jak dotąd, bo już miesiąc upłynął od czasu jak Xiąże to zleciłeś, a ja jeszcze nawet wiadomości żadnej niemam.

D 7/2 1846

Również chciey W. X. M. kołatać w Gubernium aby względem pożyczki co zdecydowali, żeby nie po nieweżasu nam to przyszło.

Marcelli uszanowanie swoje zasyła, iż krótce sam chce być w Lwowie.

Z winnym uszanowaniem E. Jawornicki

J. O. Waszey Xiężęcey Mości

Sieniawa d. 7. Lutego 836.

nayniższy sługa

Jawornicki

Jaśnie Oświeconemu Xięciu

Leonowi Sapieże

w Lwowie

Jaroslau

ch. 1: 46

9/2
14/2 1846.

LEMBERG
9. FEB.

Wykaz Summaryczny potrzebnego Zboża na Siew wiosniany dla włościan Klucza Sieniawskiego, i ludności potrzebującej żywności

	do Siewu						do żywności	
	Jęczmień		Owsa		Kartofli		Dorosłych	Dzieci
	Kor.	gr.	Kor.	gr.	Kor.	gr.	Osób	
folwark Sieniawa	268.	.	570.		700.		393. 180.	508. 252.
" Dobcza	133.	16.	267.		200.		191. 251.	154. 146.
" Ciepłice dolne	183		370		548		282 122.	289 96.
" Ciepłice górne i Izabelin	89	.	181		242		202 591	164 418.
" Dąbrowica	51	16	116.	8.	79.		82 2.	74 2.
" Rudka	112	8	179		172	16	66 189	101. 222.
" Adamówka	234		468		300.		259 287	230. 221.
" Krasne	58	.	116.		100.		119 63.	96 31.
Razem	1129	8	2267	8	2541	16	1594 1685	1616 1388.
							3279	3004
							1502	
							4781	

ad82.

Przepis robienia Zupy dla biednych

Wody garcy 15.
Octu Kwart 2.
Mięsa funtów 3
Wędzonki funt 1.
Kartofli Kwart 5
Grochu Kwart 5.
Mąki jęczmiennej lub Owsianej Kwart 5.

To gotować w glinianem lub pobielanem naczyniu godzin 5. — posoli do smaku. — Chleba bochenek razowego (: z garca jednego mąki :) w kostkę pokrajany ususzyć na grzanki, i gdy Zupa ma być rozdawaną do niey je wrzucić. — Tą ilością można obdzielić Osób dorosłych Czterdzieści. —

Wyrachowanie kosztu.

Octu Kwart 2.	— w.w.	x 30.
Mięsa funtów 3.	—	15.
Wędzonki ℔ 1.	—	10.
Kartofli kt 5.	—	7½
Grochu kt 5.	—	20.
Mąki owsianej kt 5.	—	15.
Chleba bochenek	—	16½
Sól	—	4.
	w.w. f. 1. x 58	

dodawszy jeszcze x 2. w.w. na sprawienie naczyń będzie kosztu w.w. f. 2. a więc jedna porcya kosztować będzie w.w. x 3. —

J. O. Książe Leon Sapieha
we Lwowie

188

Sieniawa d. 11. Lutego 1846.

Jaśnie Oświecony Mości Książe

Przesyłamy W. K. Mości wykaz zakupionego na nowo przez nas drzewa. Spowodowani byliśmy do tego przybyciem w nasze strony iednego ze znakomitszych Kupców Gdańskich z firmą Gebrüder Classen, i zapowiedzianem przybyciem ieszcze kilku innych. Przekonanie że ceny drzewa na wiosnę doydą znaczney wysokości i chęć korzystania z niższych cen u nas, sprowadza ich w nasze strony. Uprzedzaiąc te kupna, za nim rozgłos tego przybycia wpływ swóy na cenę tutay by wywarł. a wiedząc nadto gdzie co do nabycia się znaydowało, pozawieraliśmy kontrakty ile nam się zdaie korzystne. Zakupione teraz drzewo będzie można z zyskiem, ieżeli ten iednakże, odpowiadać będzie naszym rachubom, sprzedać Kupcom Gdańskim o co się postaramy. – Raczysz tylko W. K. Mość stosownie do wykazu który załączam nadesłać nam do Jarosławia pierwszą pocztą za fl. 8000. m. w.

Aby i łodzie w tym roku zarobek swóy znaleźć mogły zakupiliśmy 300 Cet. konopi czesanych iak się o tem W. K. Mość z wykazu przekonasz. Pior zaś surowych Ctt. około 14. kupiliśmy iedynie aby nastręczyć po

wsiach

83.

naszych ludziom, mianowicie dzieciom, Starym, Kalekom zarobek lekki, od podarcia funta pierza płaci się zwykle 18. kr. ww. z tego funduszu przyrządzać będziemy dla wyżywienia ich Zupę tak jak to W. K. Mość życzyłeś Sobie. —

Waszej Książęcej Mości Sługa życzliwy

Max Oborski.

Powróciwszy do domu po długiej niebytności, mam jeszcze wiele naglących rachunków i Korrespondencji do załatwienia, które nie pozwalają mi teraz jeszcze udać się do Lwowa. Nim jednak będę miał przyjemność złożyć osobiście moje uszanowanie Waszej Książęcej Mości, pozwól abym mu wynurzył wdzięczność moją za pomoc tak szlachetną i silną jakiej przedsięwzięciom naszym handlowym udzielać raczysz. Mam mocne przekonanie iż połączenie Kapitałów Xięcia z naszą pracą jest pomysłem nader szczęśliwym, który dla obu stron piękny wydać powinien rezultat, a którego inicyatywa wyłącznie do Xięcia należy. — Zakupna drzewa dotąd porobione znajduję bardzo korzystne, tem bardziej że Ceny sprzedaży prawie mamy zrobione, — lub naprzód zrobić będziemy mogli jak tylko obliczymy dokładnie towar który wyrobiony będziemy mieli. — Wiele jeszcze interessów korzystnych jest do zrobienia o których ustnie za widzeniem się z Xięciem pomówię, — teraz tylko o jednym wspomnę który zwłoki nie

cierpi, gdyż możemy bydź uprzedzeni. — Przez stosunki moje w Gdańsku doszedłem Cen i rozmiarów drzewa Jesionowego i Brzostowego, których potrzebują na lawety i inne przybory Artylleryjne — Ceny te są bardzo wysokie, gdyż obadwa gatunki drzewa są nader rzadkie — Znaleźliśmy w okolicy około 500 Jesionów i 500 Brzostów które zapewne po ₰ 5 kupić będzie można — a jest prawdopodobieństwo iż materjał z jednej sztuki wyrobiony przeszło 30 Talarów wart będzie — Il y a donc une marge considerable — Kupno drzew tych zrobimy i jak tylko przyjdzie do skutku upraszać będziemy WXcą Mość o fundusze. —

Nim Henry Hall & Co sprzedadzą ładunek towarów naszych wyprawiony do Londynu, nieradbym ich żenować i chciałbym ich pokryć na 15 Marca Lst. 500. — Najdogodniej by im to było przez ciągnięcie na Paryż. — Czy niemogłbyś Mi Xiąże wyświadczyć tej łaski otwierając mi Kredyt u Mallet frères & Co na fr. 13.000 — 14.000. valable na 4-5 Miesięcy — o czem racz mnie zaraz zawiadomić. Wprawdzie nic mi o tem niepisali, ale wymaga tego porządek kupiecki, którego jak najściślej rad się trzymam we wszystkich moich operacjach, szczególniej z Kupcami. —

Polecając mnie łaskawym względom, mam zaszczyt pozostawać

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym Sługą

J. M. Jawornicki

W podanych Xięciu przybliżonych rachunkach sprzedaży drzewa w Gdańsku za mało policzono na koszta — Te bowiem prócz drobniejszych są:

D. 11/2 1846

Maklerne 1% Komissowe & ducroire 2% - Sprzedaż zaś odbywa się zawsze za 1/3 Gotowizny a 2/3 na 8 miesięczny Wexel, który jednakże zwykle sami kupujący drzewo za 6% 8% eskontują - a co zależy od dobroci firmy - Tym sposobem zabezpiecza się od wszelkiej odpowiedzialności na wypadek jakiego nieszczęścia - gdyż się niedaje żadnego podpisu. —

J. M: Jawornicki

O — 1846

J.O. Książe Leon Sapieha

190

Lwów d. 22. Lutego 1846

Jaśnie Oświecony Mości Książe

Otrzymałem doręczone mnie przez WKMość teraz
₰ 3000. notuję przytem iż WKMość wyprawiłeś ₰ pocztą
„ 5000.
Razem zł 8000 któremu rachunek WKMości
kredytujemy —

Przytem zawiadomić mam zaszczyt iż na
dniu 20. b. m pociągnęliśmy na WKMość
zł 6000 od F. Pudlor. 3 dni po okazaniu
które raczysz Książe wypłacić skoro przedstawio-
ne zostaną —

Z winnym uszanowaniem

Zapłacono zł 6000 dnia 2/3. 1846

Mag Oborski. —

84.

(art 1)

D. 22/2 1846.

Max. Oborski X.
J. M. Jawornicki
O 22/2 1846.

192

Jaśnie Oświecony Xiąże.

Donoszę W. X. Mości że posłałem w Bełzkie Drużiewicze za kupnem Zboża, dodawszy mu dwóch Woytów aby byli świadkami po czemu kupować się będzie, i poleciłem mu aby zaraz z tamtąd o czynnościach swoich W. X. M. zawiadomił — Max który we Wtorek tu wrócił, przywiózł mi wiadomość że na pożyczkę dla Włościan jest w Kassie Cyrkułu Cf. 10/m, posłałem poinformować się jakie trzeba dopełnić formalności aby je dostać, lecz jeszcze niewrócił mój posłany. — Do gotowania Zupy kazałem porobić kociołki z blachy żelaznej pobielane, jak będą gotowe, zacznę ją przyrządzać i rozdawać — Jeżeli większej pożyczki nieotrzymamy, trzeba będzie

85.

na zasiłek do żywności użyć funduszów z Kassy handlowej.

Z uszanowaniem

JO. Waszej Xiążęcej Mości

27/2 46. Sieniawa

najniższy sługa

Jaworniczki

Jaśnie Oświeconemu Księciu Leonowi
Sapieże
w Lwowie

Glandau
31 en. 1846

...MBERG
1. MAR.

P 2/3
3/3 1846

E. Jawornicki

D 27/2 1846

2115

P.ⁿ Zaborowskiemu

Przedstawisz WMćPan JO. Xięciu rozporządzenie Cyrkularne względem udzielić się mającey pożyczki dla Włościan, z prośbą aby stosownie do tego podług rady Prawników mieyscowych, dopełnić raczył formalności przepisane aby te pieniądze podnieść można. Prócz tego będziesz żądał na swoje imie plenipotencyi formalnej do odebrania onych z Kassy Cyrkularnej, i w przejeździe z powrotem odbierzesz je — a przy odbieraniu przełożysz JW. Staroście że gdy pożyczkę tę Włościanom udzielać się będzie nie w pieniądzach ale w Zbożu do Siewu na wiosnę (za kupnem którego już się posłało) w ten czas więc gdy się Zboże będzie miało rozdawać, zawiadomi się Cyrkuł, aby zesłał urzędnika który przy rozdzielaniu tego ma być przytomnym. — Rozporządzenie Cyrkularne przywieść trzeba nazad. —

Oświadczyć Xięciu że wysłany za kupnem Zboża jeszcze nie wrócił. Że Zupa dla 500. Osób rozdawać się będzie jak tylko Kociołki które umyślnie robić kazałem będą gotowe. — A reszta coby do żywności Włościanom potrzebną była, udzielać się będzie ~~pożyczki~~ kupnem zbożem z Kassy pożyczkowey. —

2/3 46. Sieniawa Jaworniecki

86.

D 2/3 1846

E. Jawornicki

O— 1846

53

98

9. Marca 846 Sieniawa 195

Jaśnie Oświecony Xiąże

Zaborowski powrócił wczoray, i zmartwił mnie i tem że nie nieprzywiózł coby nas upoważniało do podniesienia przyobiecaney od Rządu pożyczki dla Włościan, i tem że W. X. M. wahasz się dać ubespieczenie za ten dług z obawy abyś niebył przymuszony za Włościan go zapłacić.

Ośmielam się upewnić W. X. M. że obawa Jego jest próżną, bo niezawodnie Włościanie oddadzą to co wezmą, a dać jm koniecznie trzeba, tem bardziey że wiedzą iż Rząd ją udziela i tylko ze strony Państwa żąda ubespieczenia, gdyby jm więc się to odmówiło, słuszną by mieli niechęć ku Dworowi.

Pieniądze te nawet niezwłocznie są potrzebne bo czas do Siewu już się zbliża; o kupno

87

osobliwie jęczmienia umowy są porobione
i zadatki podawane, tak jak mi W. X. M.
w pierwszych listach swoich czynić poleciłeś,
~~te~~ więc poprzepadałyby, co także może
nastąpić gdy podług umów i pieniądze
się nie poślą. — Owsa bardzo mało co
kupiłem (a raczey zakontraktowałem) bo
go dostać trudno, a im późniey do kupna
się weźmiemy, to i cena jego póydzie
w górę, bo Żydzi z Polski już jeżdżą tu
w okolicy za kupnem onego, i na dostawę
dla Woyska także go znacznie potrzebują.

Upraszam więc jaknayusilniey W. X. M.
byś raczył koniecznie pożyczkę tę przypro-
wadzić do skutku, i to jak można nay-
prędzey, i mnie łaskawie uprzednio zawia-
domił. — W niektórych mieyscach siew się
już zaczął. — Z uszanowaniem

J. O. Waszey Xiążęcey Mości
nayniższy sługa
Jaworski

W listach do mego ojca, zapytujesz Wasza Xiążęca Mość, wiele drzewa nad San zwieziono, kiedy będzie mogło pojść do Gdańska i czy niezrobił się jaki korzystny układ z kupcami Gdańskiemi względem tegoż drzewa?

Pospieszam z kilka słowami odpowiedzi. Wiadomo Xięciu że drogi Sannej tego roku tylko kilka dni mieliśmy i to około połowy lutego, przy takich zawierzuchach, że nikt z domu ruszyć się niemógł. Pomimo to wywieźliśmy na ląd Ruszelczycki 350 sztuk budulcu sosnowego z Kramarzówki = Bali z Chłopic po 50ciu blisko dębach – kilkadziesiąt sztuk budulcu z Kochanówki † – Złe drogi dalszy wywóz wstrzymały ale zapewne niedługo znowu do tego wziąść się będzie można i trzeba jak funduszów nie braknie. Wiele drzewa kupionego jest bardzo blisko wody, więc to czasu wiele niezabierze. By jednak całego interessu niepopsuć nie trzeba rąk opuszczać i owszem forsować roboty, by jak najspieszniej spławić. – Wiadomo już Xięciu że w drodze za interessami w Rzeszowskim Cyrkule aresztowano Pudlera. Lada dzień oczekujemy jego uwolnienia z Rzeszowa – Papiery niektóre i 20 f 5000 prawie które miał z sobą na wypłaty są złożone w Urzędzie Cyrkularnym Rzeszowskim, jak nam z tamtąd mój brat Felix donosił. Jakkolwiek fundusze te są w pewném ręku, brak ich czyni nam wielką różnicę – Na rachunek należnych terminów po trosze z naszych funduszów

† nieliczac tego co powywozili już Żydzi od których zakupiliśmy – W Kopkach jest już przeszło 500 szt. nad lądem – w Krzeszowie i Leżajsku także.

D 9/3 1846

płacimy wypraszając sobie cierpliwe oczeki-
wanie, gdyż ciągle potrzebujemy pieniędzy
na roboty w lasach, którym ustać nie dajemy,
by i czasu nietracić, ludziom dać zarobek
których z Klucza Sieniawskiego wielu chętnie
do pracy się garnie. – Roboty tedy idą swoją
drogą, ale niebawem na wywózkę drzewa
przez nas wyrabianego – i dla Żydów od któ-
rych kupiliśmy, a którzy na ten sam cel tak-
że pieniędzy potrzebować będą, jak tylko drogi
podeschną – znacznych trzeba będzie funduszów.
Z wyrachowań przesłanych Xięciu różnemi
czasy przekonasz się, iż do części jaką w inte-
res ten włożyć przyrzekłeś jeszcze miałbyś Xią-
że do przesłania nam około 17,000 f. – Wszak
z drzewem, gdyby nawet był powód do jakich
obaw (a nie ma go rzeczywiście) niewystawia-
my się na żadne risico – gdyż to nie jest
artykuł do pożywienia i bezpiecznie da
się spławić – Powtarzam tedy, nie wypada
zatrzymywać się w pół mety, by wiele nie
stracić. – Najlepsze nadzieje na handel drze-
wem przyrzekają świeże wiadomości jakie
odbieram z Gdańska i z Anglii, ale trudno
żądać, by dziś obcy kupcy chcieli zakupywać
towar w lasach u nas leżący – Trzeba go spła-
wić a pomyślny skutek całą operacją
uwieńczy. – Oczekując pomyślnej odpowiedzi
i decyzji Waszej Xiążęcej Mości mam zaszczyt
pozostawać Jego uniżonym sługą

Jm. Jaworniczki

Na część Xięcia przypadało:

podług wykazu 1° Lit. A i B. C. D.	—	zł 18.367.9
" 2° . E. F. G.	—	" 12.825
" 3° . H. J. K. L. M. N. O.	—	" 17.959.15.
		zł 49,151.24

W co jeszcze nie wchodzi interes o 200 Jesionów i 400 Dębów w Bakończyckiem Państwie.

Na to przesłane:

~~w Końcu~~ 19 Stycznia	—	f. 6000.	
31. " w Lut. Zast.	"	4126.40.	
w gotowiz.	"	8000.	
20 Lutego. p. pocztą	"	5000.	
" Oborskiemu	"	3000.	
W/. o/ Pudlers.	—	6000.	f. 32,126.40
			f. 17,024.44

W/. o/ Stęchliński kompensuje się mniej więcej posłanemi na Wiedeń zł f. 2000. pod datą 19 Stycz.

aa87.

F. M. Jaworniccki
& M. Oborski

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Przed niedawnym czasem, zdając Xięciu sprawę z postępu robót około drzewa, pozwoliłem sobie zwrócić uwagę Jego na potrzebę spiesznego wyrobu, a niebawem i wywózki nad lądy, kiedy właśnie drogi się poprawiają, a roboty wiosenne w polu nie zajmą jeszcze zupełnie wszystkiego sprzężaju włościańskiego. Wywozimy co się daje, robota tracka wszędzie postępuje – a i Żydom od których zakupiliśmy materyał gotowy do lądu, trzeba było koniecznie choć część należności wypłacić – To wszystko wyczerpało już prawie zupełnie naszą gotowiznę, a funduszów które miał z sobą Pudler, niechcą wydać jak z nim razem – tak iż nie wiem jak sobie dalej radzić.–

Raczyłeś Wasza Xiążęca Mość oświadczyć w liście niedawnym do mego Ojca, iż chętnie przesłałbyś fundusze, które do interessu tego dać przyrzekłeś, że jednak w owej chwili, z powodu wielkiej trudności o pieniądze, uczynić tego niemogłeś – Mam nadzieję że dziś już łatwiejszem to bydź musi i jeżeli nie 17.000 f, o których dawniej pisałem, to choć część jaką tej Summy, zechciej nam WXcā Mość nadesłać jak można najspieszniej. – Prócz tego jeszcze jedno ułatwienie choć w małej cząstce, śmiem Xięciu zaproponować – Oto: Oborski administrujący Bolestraszycami, potrzebuje przesłać Piotrowi Michałowskiemu

cośkolwiek z dochodów jego majątku – Będzie miał nie-
bawem ze sprzedaży jego zboża przeszło ₰ 3000 – i za tę ostat-
nią summę mniej więcej, potrzebowałby, albo Wexlu,
albo polecenia wypłatu do Mallet frères & Cº. – Dla
okrągłej liczby jedno czy drugie może bydź na 8000 franków
które po kursie Wiedeńskim, lub jak Xiąże słusznie uznasz,
policzy się i to na kredyt Xięcia u nas zapiszemy, a
fundusze na interes drzewa się obrócą – Wexel może
bydź albo od razu na rozkaz Piotra Michałowskiego;
albo którego z nas, jak się Xięciu zdawać będzie –
I Wexlu i dodatku w gotowiźnie, choćby 5000 fr.
z niecierpliwością oczekiwać będę, tem więcej iż jak wspo-
mniałem i na nasze wyroby i na termina kontraktów
gwałtownie funduszów potrzeba, a obawiać się można aby
Żydzi z niedopilnowania się terminu zbytecznie na naszą
szkodę korzystać nie chcieli. – Jak tylko się gdzie
zwiezie przyzwoita partja drzewa, zaraz będziemy zbijać
i puszczać w drogę, ale to zaraz jeszcze zrobić się nie da.

Wyznaję mnie z wysokiem upoważeniem
Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą
J.M. Jawornicki

Sieniawa
d. 21 Marca
1846.

Jaśnie Oświecony Pan Hrabia

Leon Sapieha

we Lwowie

Warszawa
22 Mar. 1846

D 25/3 1846

Jn Mc. Jawornicki & Oborski

D 21/3 1846

(214)

JO. Xiąże Leon Sapieha
w miejscu.

200

Lwów d. 2 Kwietnia 1846.

Mam przyjemność poświadczyć WXcej Mości odbiór
Wl. Wexli na
fr. 4000. } na Mallet frères & Co
" 6000. }
fr. 10.000 na Paryż, za które przypadającą należność
w ilości
2 of. 3923 kr. 39. użyjemy na interess współkowy drze:
wem, kredytując tą summą Rę Xięcia u nas pod
datą dzisiejszą.

Odebrałem również polecenie do P. Druziewicza
aby nam wypłacił będący w ręku jego fundusz Xięcia
2 of. 2000, na które temuż kwit wydamy i pod właściwą
datą na kredyt Xięcia zapiszemy.

Wyznaję mnie z wysokiem uposażeniem.

J.M. Jawornicki

89.

D 2/4 1846

J. M. Jaworznicki

2/4 1846.

201

H. Xiąże Leon Sapieha
we Lwowie.

Sieniawa dnia 28 Kwietnia 1846.

Powołując się na mój list ostatni z d. 2. b. m. mam przyjemność zawiadomić W. Xcą Mość iż stosownie do Jego zlecenia wypłacił P. Druziewicz za naszym Kwitem 20 f 1786. które pod dniem 5. b. m. w mienie Rku Xięcia u nas zapisaliśmy. – Oświadczył nam iż tyle tylko od P. Ulanowskiego odebrał. –

Nie donosiliśmy nic o ruchu naszych zatrudnień handlowych, gdyż od czasu jak miałem przyjemność widzieć się z Xięciem, nie postąpiliśmy jeszcze tak daleko, aby coś spławić można było. Naprzód Święta nasze, później Ruskie, a nareszcie teraz ostatnie zasiewy wiosenne i sadzenie Kartofli tak zajęły włościan posiadających sprzężaj, iż wywózka dosyć wolno szła temi czasy. – Z wytarciem i wyrobem materjału nierównie dalej posunęliśmy się – Mamy już zupełnie wytarte:

200 dębów w Chłopicach.
100. w Kochanówce
50. w Ciemierzowicach
500 prawie w Rudniku
500. przeszło w Maćkowicach
200. – w Brylińcu =

Blisko 150 Jesionów w Narcie – Z tego: dęby z Chłopic, Rudnika i Kochanówki w części już są nad lądem – toż Jesiony – równie jak Budulec i do 2000 sztuk podkładów (Sleepers) z Kramarzówki. – Z lasów Cewkowskich i Starosielskich spodziewamy się mieć także do 2000 Sleeperów i te już prawie są gotowe – W przyszłym tygodniu zaczną je zwozić tamtejsi i nasi chłopi. –
Od tygodnia mamy Pudlera, którego nam tak bardzo niedostawało do zatrudnień zewnętrznych – mam więc nadzieję że teraz już wszystko żwawiej pójdzie – i że w przyszłym miesiącu z wyrobów własnych puścimy ze 3 Koleje drzewa – 1 berlinkę z Konopiami i Potaszem – a ze 2 lub 3 z balami Jesionowemi i Brzostowemi. – Z kupnego materjału gotowego, także bardzo

wiele

Art 1408.

90.

Żydzi zwieźli, i niebawem zaczniemy odbiórkę i brakowanie.—

Oprócz drzewa, na które przesłaliśmy w swoim czasie Rachunki przybliżone — zakontraktowaliśmy byli w końcu Lutego

400 dębów w Brylińcach — a f. 6.
100. " w Rudniku — . f. 3. ½ m. w.
200. Szt. budulcu Sosnowego u Górskiego w Rozwiennicy pod Jarosławiem.
200. belek " w Brylińcu. . f. 4 ½
2000. Sleeperów w Kramarzówce — za drzewo średnio à kr. 18 za sztukę
(niewyjdzie nad lądem drożej jak po 40 kr.)
200. Jesionów w Narcie à f. 5.
600. Sążni bali brzostowych w Sośnicy.—

Drzewa te jak wspomniałem, już są po części wyrobione a nawet zwiezione, a innych robota kończy się — O Jesionach już był zawiadomił Xięcia Oborski będąc we Lwowie, i na interes ten przystałeś — ośmielam się więc tylko zapytać, czy mam przysłać na interessa wyżej wymienione Rachunki przybliżone, tak jak poprzednie, czy też tylko na same Jesiony.— Zapewnić jednak mogę że towar jest dobry i zapewne korzystniej nabyty niż poprzednie, dlatego śmiało Xięcia zachęcam, byś i w tej partji chciał mieć udział, jak w poprzednich, tem bardziej iż i ułatwienie byłoby dla nas znaczne, i wyprowadziłbyś nas z niemiłego położenia, w jakiém byśmy byli, mając wśród drzewa spółkowego wyłącznie własne. Z resztą realizacja włożonego Kapitału niemoże być odległa, a interesem naszym własnym jest, aby zwrot Xięciu jak najspieszniej uskutecznić i jaknajkrócej procenta mu opłacać — Oczekuję w tej mierze słów kilka decyzji Xięcia.—

Henry Hall & Co proponują mi sprzedaż drzewa à livraison, a mianowicie mają zlecenie kupienia 2. do 3000 load (po 50 stóp Kub. Ang.) Second Middling timber — tj. belek kantaków drugiego gatunku sztuk 3000 do 4500.. i spodziewają się otrzymać cenę 32 do 34 syllingów p. Load. f. a. B. w Gdańsku. Cena ta jest bardzo piękna, szczególniej za drzewo pośledniejszego

gatunku.- Mam nadzieję że nasze belki dadzą się pomieścić w wyższej klassie, ani też ilości tej niemamy - dlatego odpisałem im iż ~~tam~~ teraz jeszcze upoważnienia ~~tego~~ dać nie mogę do spredaży - rozumiem jednak iż między drzewem niektórych tutejszych Kupców - już nad lądem będącem, lub zbitem na wodzie dałaby się taka ilość zebrać z łatwością.- Gdyby można drzewo takie nabyć z warunkiem odebrania go na miejscu w Gdańsku, po cenie dającej pewność przyzwoitego zysku - gdyby powtarzam, drzewo to było już na wodzie, lub nad lądem do zbicia gotowe, tak iż z pewnością na dostawienie go, liczyć by można, czy upoważnitbyś mnie Pane do zrobienia takiego interessu? Rozumiem iż ~~nie~~ 2/3 wartości Kupna, byłyby maximum, jakie by tu wypłacić przypadło - Tego rodzaju interessa uważam za najkorzystniejsze, gdyż i obliczenie szans łatwe i rozwiązanie szybkie - a towar łatwiejszy do ocenienia i pewny.- I względem tego oczekiwać będę zawiadomienia.-

Statków żaglowych 4 wyprawiliśmy przed 10 dniami do Sandomierza, gdzie mają ładować Pszenicę P.a Karskiego. fracht ten wyszukał Wolicki, i sam się obiorem i wyprawą na zajął. O warunkach niedoniosł, o co go urgujemy, równie jak o regularne zawiadamianie o ruchach i zawbkach każdego w szczególności.- Z dwóch statków które zimowały w Gdańsku, jeden dostał fracht z Węglem Kamiennym do Warszawy, drugi dotąd niemiał zajęcia.- My urgujemy ze 3 todzie, a może też pod Jenień, jeśli zboży będą piękne i nadzieje potemu znajdzie się dla reszty zajęcie.- Nieszczęśliwe lata przypadły na początek właśnie naszego przedsiębierstwa, pomimo to coraz więcej przekonywamy się iż i dla nas i wogóle dla porządnego handlu zbawienne z tąd wypłyną skutki. Gdyby w tym roku było zboże do spławu, to jużby dziś statki niemal z powrotem być mogły, kiedy zaraz po zejściu lodów puszczać się można,

D 28/4 1846.

i nim Galary pod górę holować zaczną, już można być koło Warszawy – Cóż dopiero mówić o bezpieczeństwie dla statku i towaru. –

J. M. Jawornicki & Oborski

Materjału gotowego pozostało jeszcze przynajmniej na 10 Łodzi z wyjątkiem niektórych drobniejszych kawałków, które dokupić trzeba – Materjał suchy a zatem i budowa będzie lepsza. – Majster podawał był ludziom tutejszym zadatki aby się oczynszować mogli, swoich też nieradby się pozbyć Czechów – pozwoliliśmy mu więc zacząć budowę jednego statku tymczasowo, nim w tej mierze Xiąże zadecydujesz – i statek ten niedługo gotów będzie – Rozumiem że nieforsując zbyt roboty, nienależałoby jej zupełnie zaniedbywać, by się majstrów niepozbyć, tem bardziej iż przy nieco ożywionym handlu, zawsze pewne zajęcie dla Łodzi się znajdzie. – Jakie w tem zdanie WXcej Mości, i czy zechcesz dalej przedsięwzięcie to popierać, oczekiwać będziemy odpowiedzi. –

D 30/4 4/5 1846

Na dalsze roboty leśne, wywózkę, toż termina należne Żydom, którzy niebawem towar na wodzie oddać przyrzekają, potrzebne będą fundusze. – W jaki sposób przekaz ich zechcesz nam Xiąże uskutecznić, czy gotowizną przez Poczte, czy też przez wypłat Wexli na Niego przez nas ciągniętych? – W tym tygodniu jeszcze odbierzemy 200 Ctr Konopi w Jarosławiu, i zapłacimy Żydowi Wexlem na Xięcia f 1000. – resztę później – Jak tylko więcej potrzebować będziemy, zaraz się zgłosimy, by Xięciu choć kilka dni czasu zostawić – W Wiedniu przedał mi był Stametz nasze Galicyjskie Listy Zastawne po 101. – u nas więc znacznie lepiej stoją. –

Polecając mnie łaskawym względom

Waszej Xiążęcej Mości

mam zaszczyt pozostawać

uniżonym sługą

J. M. Jawornicki

29. Kwiet. 836 Sieniawa

203

Opóźniam się z odpowiedzią na list ostatni Waszej Xiążęcej Mości bo kilka dni w domu niebyłem i dopiero za powrotem odebrałem go. Dotąd niezaszło tu nic nowego, z strony zajęcia tych Dóbr w sekwestr, i od dawnego stanu rzeczy niema żadnej zmiany i spodziewam się że tak powinno być do końca póki ten zdjętem niebędzie, co zdaje mi się niedługo powinnoby nastąpić, osobliwie gdybyś W. X. M. jako Pełnomocnik Siostry chciał się o to dopomnieć.

Pożyczkę udzieloną przez Rząd rozdzieliłem na cały Klucz w stosunku do posiadaczy gruntowych, albowiem fundusz ten przeznaczony był na zasiłek do Siewu. Niektórym Włościanom t: j: takim co można było być pewnym że na co innego niedbrócą udzielało się w gotowiźnie, innym mniey zaufania posiadającym w Zbożu które zakupić kazałem po takiey cenie jak

91.

kosztowało. — Wyzyskanie tego długu zdaje się być pewne, bo udzielało się tylko posiadaczom gruntowym. — Zdałoby się było więcej bo i nie wszyscy dostali i to co wzięli nawet na siew okazało się za szczupłym, a na życie nic nie zostało. — Łatamy się jak można, to Supą która się ciągle udziela na przeszło 500 Osób, to Kassą handlową, a i ze składek Rząd także już kilkaset rynskich udzielił. — Druzienicz ma nadzieję że go pozostawią, bo chciano mieć tylko wiadomość o jego sprawowaniu się, o którem świadectwo Cyrkularne niemoże być tylko naylepsze. — Co do reszty zleceń W. X. M. — odpisze Marecki, ja tylko załączam usianowanie moje.

nayniższy sługa

Jawornicki

D 29/4 1846

E. Jawornicki

B 1/5 1846.

24/4 46. Sieniawa

205

Jaśnie Oświecony Xiąże

Pan Zaborowski który trzymał Młodzież z Klucza Pełkińskiego w Dzierżawie a która tego roku kończy mu się i dłużey trzymać jey nie życzy sobie – szuka jnney, i jeśliby W. X. M. chciał mu wypuścić Niemstów mnie o wstawienie się za nim prosi. – Rekomendacya naylepsza dla niego jest to że lat kilkanaście trzymał w tem Kluczu Dzierżawę, ale krom tego wiem że jest spokojny Człowiek i nieskłonny do sporów, dla tego naychętniey prośbie jego zadość czynię. – Zostaję z uszanowaniem

JO. W. X. Mości

nayniższy Sługa

Zawornicki

92.

Jaśnie Oświeconemu Xięciu
Leonowi Sapieże

w Lwowie

D 29/4

Jaworniski

[illegible]

207

JO. Xiąże Leon Sapieha
we Lwowie

Jarosław 1 Maja 1846.

Powołując się na mój ostatni list z 28 Kwietnia, mam przyjemność zawiadomić WXcą Mość iż pociągnąłem na Niego

zaf. 1000 3 dni za okazaniem of F. Pudler, które racz na ciężar naszego rachunku zapłacić.– Upraszałbym przytem o nadesłanie przez pocztę do Jarosławia zaf. 3000 przynajmniej, gdyż już wiązać bale zaczynamy i za dni 15 spodziewamy się mieć gotową przynajmniej jedną kolej do wyprawienia.– Gdy roboty w polu się kończą, ruszymy się całą siłą do wywózki.–

Sługa uniżony

J.M. Jawornicki

patrz 6/5
Art: 1472

93.

Jarosław

1 May 1846

Son Excellence

le Prince Leon Sapieha

Grand echanson des Royaumes

de Gallicie & de Lodomérie. Président

de la Société de Crédit &c &c

Lemberg

LE

D 1/5-1846

J. M. Jawornicki & Obor

O 3/5 4/5 1846.

209

JO. Xiążę Leon Sapieha
we Lwowie

Sieniawa 7 Maja 1846.

Powołując się na mój ostatni list z 1. t. m. na który oczekuję odpowiedzi, równie jak na wcześniejszy z 28 Kwietnia; mam przyjemność zawiadomić W. Xiążęcą Mość, iż wiązać bale zaczęliśmy w Jarosławiu w początku tego tygodnia – a belki zaczniemy spychać w Kopkach po Niedzieli. –

By dokładniej przedstawić Xięciu interessa z drzewem o których wspominałem w moim liście z 28. z. m. załączam przy niniejszem rachunki ich przybliżone; dodając kupno u hr. Konst. Siemieńskiego, od którego prawie niepodobna było się wymówić – a które znajduję korzystnem z tego szczególniej powodu, że dowóz do lądu jest bardzo bliski, a zatem łatwy do uskutecznienia i niedrogi. – Zdaje się że wypłaty nie będą mogły bydź odległe, gdyż tam pieniędzy potrzebują, a materjał także niedługo się wyrobi i wywiezie. Na zadatek posyłam dziś do Pawłosiowa, Wexel, 20 f. 1000. które na rz. hr. Konst. Siemieńskiego. 3 dni od okazania na Xięcia pociągnąłem – i o wypłacenie którego najuprzejmiej śmiem upraszać. –

O nadesłanie funduszów pocztą do Jarosławia, ponawiam mą prośbę i wyznaję mnie z wysokiem

Upoważnieniem
Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą
J. M. Jarocinski

94

Jaśnie Oświecony Xiąże

Leon Sapieha

Prezes Towarzystwa Kredytowego

Galicyjskiego

we Lwowie

LEMBERGER HAUT. TAX.

LEMBERG
9. MAI

J. M. Jawornicki & Oborski

D 9/5 1846
12/5

D 7/5 1846

P. Zakupiono 100 sztuk dębow w Rudniku . . . a /3. 30. / 350 „
„ 400 „ . . w Brylinicach . . 6. „ 2,400 „
Trasze od 11½ kop a ₵ 80 / 920
Zwózka „ „ 40 „ 460.
Związanie i inne wydatki . „ 30. „ 345.
fracht do Gdańska tratew 3 a /270/ 810. / 2,535
potrąca ię: za 1000 sztuk oszwarów a x 20. „ 333. 2,202. „ / 4,952 „

Sprzedaż przybliżona w Gdańsku

11½ Kop bali a Rg 400. . . . . Rg 4,600
różne Koszta w Gdańsku potrącaią ię „ - 100.
Rg 4500.
po Kursie Rg 105½ za 150 ₵ . . / 6,398.

Q. Kupiono w Rozwienicy 200 sztuk budulcu à /3. . . / 600 „
„ w Brylinicach 200 „ belek . / 4½ . „ 900 „
„ w Kramarzowce 2000 „ Steperów à x 18. „ 600. „
Zwózka 200 Sztuk budulcu . w/ 320.
oprawa 200 Sztuk belek. à x 50. / 166. 20.
Zwozka tychże ut. a /1. „ 200 „
oprawa 2000 sztuk Steperów a x 10. 332. 40.
zwózka ut. ut. . . 12. 400 „ / 1419 „
fracht do Gdańska 600. / 4119.

Sprzedaż przybliżona w Gdańsku

200 Sztuk Budulcu a Rg 3½ . . Rg 700.
200 „ Belek po 32 stop.
Czyli Stop Kubicz: 6400. a gros. pr. 15. „ 1066. 20.
2000 Steperów pr 6½ stop. Kubicz:
Stop Kub: razem 13,000 a pr. p. 15. 2166. 20.
Rg 3933. 10.
Koszta w Gdańsku potrącaią ię „ 100 „
Rg 3833. 10.
po Kursie Rg 105½ za ₵ 150. . . / 5,450.

ad 94.

R. Kupiono 200. szt dębow w Radawie. à f 5 x 15. f 1050 „

Tracze. po f 80 od Kopy Kop. 5. — f 400.

Zwózka „ 30. „ „ „ „ 150

Związanie w tratwy i inne Koszta „ 150.

dostawa do Gdańska. „ 270. „ 970 „ f 2,020. „

Sprzedaż przybliżona w Gdańsku.

5 Kop bali po Rp 400. . . . . Rp 2000.

Koszta do strącenia „ 50.

Rp 1950.

po Kursie 105½ Rp za 150 fr. . . . . f 2,762 .

S. Kupiono w Radawie 500. szt. belek a f 6. . . . f 3000 „

Obróbka w lesie — f 400.

Wywózka do Mielipkowie „ 250.

fracht 3 tratew do Gdańska „ 400. f 1050 „ f 4,050 „

Sprzedaż przybliżona w Gdańsku

500 sztuk belek 40. stop. 12 cali.

czyni 20,000 Kub. stop a gr. pr. 15. Rp 3333.10.

strącaią się Koszta w Gdańsku 50.

Rp. 3283. 10.

po Kursie 105½ Rp za ₤ 150 . . . . f 4677. 40.

Uwaga Belki te przeznaczone są pod podkłady Cewkow. które na nich ładowane będą.

T. Kupiono 200 sztuk Jesionów w Narcie. a f 5. f 1000 „

Tracze . . . . . f 800.

Wywózka z lasu „ 600.

Wódka spichlerz &. . . „ 100.

fracht na Łodziach Żaglowych

trzech do Gdańska f 2500. f 4000 „ f 5000 .

Sprzedaż przybliżona w Gdańsku

3000. bieżących Sążni po cenie. nayniższey Rp 1½. Rp 4500.

strącaią się różne Koszta w Gdańsku. „ 60.

Czyni. Rp 4440.

po Kursie Rp 105½ za ₤ 150 . . . . f 6312. „

JO. Xiąże Leon Sapieha
we Lwowie

Sieniawa 13 Maja 1846.

Mam zaszczyt odpowiadać na 2 listy W. Pcej Mości, z 4 i 6 Maja, które razem 8mo odebrałem; a zatem po wyprawieniu już mego ostatniego z 7go b. m., – wraz z rachunkami przybliżonemi różnych partji drzewa, i zawiadomieniem o ciągnieniu mojem f. 1000 od Konst. hr Siemieński. –

Art: 1483

Nieodbierając dotąd na list ten odpowiedzi, cieszę się nadzieją, że Xiąże do całego interessu wykazem ostatnim objętego do spółki przystąpisz, tymczasem zaś przystępuję do szczegółowej odpowiedzi na dwa wyż wspomnione listy.

1o. Co do funduszów: Nie mogę dojść summy f. 44942. x 34 którą Xiąże Rz naszej spółki obciążasz – dla wyjaśnienia więc stanu rzeczy, załączam Rachunek nasz przybliżony, który całe odmienny rezultat wykazuje, i upraszam o sprostowanie, gdyby w nim omyłka jaka zachodziła. – Do tego rachunku dołączyłem jeszcze część należną z interessu Jesionów i podkładów z lasów Cewkowskiego i Starosielskiego, oczekując nim nas Xiąże upoważnisz do zaciągnięcia w tę rubrykę i reszty przedmiotów ostatnim rachunkiem objętych. – I tak jeszcze oczekujemy jak rachunek wykazuje około za f. 12,000, których gwałtownie potrzeba, i o które niezwłocznie upraszamy. –

Rachunku drzewa dostarczanego przez Prowenta Cewkowski i Starosielski nie posyłamy, gdyż posłaniec nasz który wczoraj powrócił, Olliszewskiego nie zastał w domu, i tenże za kilka dni dopiero był spodziewany. – Podkłady z tamtąd już zwożą choć bardzo leniwie; może jeszcze chłopi nie pokończyli robot w polu dla tego się do zwózki nie biorą. – W tym tygodniu

95.

odejdzie do 10 Kóp bali dębowych – 200 Ct. Konopi (naszych 200 Ct. Potaszu). – Ładują się też w Rudniki deskami Jesionowemi 2 Berlinki i 3 Galary. – Nad spodziewanie nasze dobrze się Jesiony wytarły, tak iż zamiast ~~4~~ suponowanych 3000 Sążni będzie może do 4.000 Sążni, – tak iż interes ten dobrze by wypaść powinien. –

2o Co do Statków: Nie zdaje mi się aby stosownem było sprzedawać je, i za otrzymane ztąd pieniądze dalszą budowę prowadzić – a zresztą Kupca na nie w naszym Kraju nie łatwo znajdzie, chybaby w Królestwie Polskiem. – na tym trudno wiele zyskać, a przyznam się ambaras budowy, który całkiem na nas ciąży, niewiele byłby zachęcający przy takiej entrepryzie, gdzie już nawet o jakiejkolwiek dla nas korzyści, ani mówić. – Lepiej będzie, jak to Xiąże słusznie uważasz, zwolna budowę prowadzić, by ludzie się nie rozeszli i materjału gotowego na placu nie marnować, a przecież czas nadejdzie, że wydatki na ten przedmiot rentować się będą. – Założony Statek na Wiosnę temi dniami spuści się na Wodę i będzie koło niego roboty jeszcze ze 2 lub 3 tygodnie – potem trzebaby znowu założyć nowy Warsztat. – Rzeczywiście potrzebuje Majster zakładać od razu 2 Warsztaty, a to dla tego, że dla 10ciu ludzi nie ma co ciągle robić przy jednym statku, a że Sztuki drzewa do budowy używane są ciężkie i długie, mniej jak 10ciu ludzi ich niedźwignie, dla tego też taką ilość robotników zawsze trzymać musi. – Na robotę tego statku niemieliśmy żadnego zasiłku, jak uważam trudno teraz jeszcze co otrzymać od Wolickiego, trzeba więc będzie i dalej samemu fabrykę tę prowadzić, jeśli Xiąże nie raczysz nam przyjść w pomoc. – Ze zrobionemi w Aussig 4ma ten który teraz zejdzie na Wodę jest 12ty – a więc już mamy 2 nad to co Xiąże ułożyłeś z Wolickim, – Nie mam jeszcze gotowego rachunku z całego tego interessu, gdy go wygotuję, zobaczymy jak się rzeczy

mają, i jak się dalej urządzić.
To co Xiąże winien jesteś H. Hall & Co w Londynie, a co jak mi się zdaje już upłynęło dosyć dawno – nie mogę pokryć, gdyż nie mam u nich żadnych funduszów i mieć niebędę, chyba że poszlemy im wełnę z tegorocznej Strzyży – co jednak tak prędko nastąpić nie może. – Pan Andrzej chciał był swoją także wyprawić do Anglii, niewiem czy zawsze trwa jeszcze w tem przedsięwzięciu, mógłby ją odstawić do Krzeszowa, a gdybyś Xiąże dodał do tego i swoją, a my naszą, moglibyśmy wszystko spławić wodą przez Gdańsk – Trzebaby wcześnie interes ten skombinować. –

Stosownie do drugiego listu Xięcia kredytowaliśmy Go

Art: 1472 za f. 1400 Gotowizna przez pocztę
" 1000 Wexel of Pudler
za f. 2400 o dniu 6 Maja. –

Oczekując odpowiedzi WXcia Mości, a nadewszystko rychłego nadesłania funduszów, mam zaszczyt pozostawać

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym Sługą

Jm. Zawoniski

D 13/5 1846.

J. Mp. Jawornicki & M. Oborski

P 15/5 1846.

Son Altesse

Mr le Prince L. Sapieha

Grand Echanson des Royaumes

en la Gallicie & Lodomerie, Prési-

dent de la Société de Crédit

&c &c &c

Lemberg

Jarosław
14 May 1846

LEMBERG
15. MAI.

J. O. Xiąże Leon Sapieha
we Lwowie.

Sieniawa d. 20 Maja 1846.

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Powołując się na moje ostatnie z 13. b. m. mam zaszczyt poświadczyć odbiór szacownego pisma W. Xcej Mci z 12 tegoż, które się z mojem powyższem skrzyżowało. Przy liście Xięcia ostatnim odebraliśmy przesłane

Art: 1489 20 f 1000 w Banknotach – na Jego Kredyt od. 12. Maja, a
" 1484 " 1000. zapłacony nasz Wexel ku Konst.

Siemieńskiemu, na tenże Kredyt od. 11. ik. w rachunku Spólnego interessu drzewem, zapisane. – Oczekując sprawdzenia rachunku funduszów, który przy ostatnim liście przesłałem, pozwoliłem sobie wystawić dziś na W. Xcą Mość

Art: 1512 20 f 1700
" 500
" 1515 " 300
o/. F. Pudler

20 f 2500 – 5 dni od okazania, które racz akceptować na ciężar spólnego Rachunku. – W Jarosławiu taki brak pieniędzy, iż żadnej dewizy spieniężyć nie można – dla tego Oborski jutro z Bolestraszyc do Lwowa pojedzie, by i od Xięcia przywieść zasiłek i sprzedać trochę Gdańska. – Nie rapportuję o robotach leśnych i spławie, gdyż to Xięciu ustnie przedstawi – i mam nadzieję że równocześnie prawie

204

96.

z tym listem, stanie we Lwowie.—

Wyznaję mnie z wysokiem uposażeniem

Waszej Dziękczej Mości

uniżonym Sługą

J.M. Jaworniski

Son Altesse

Monsieur le Prince Leon Sapieha

Grand échanson des Royaumes de Gallicie

& de Lodomérie, Président de la Société de

Credit &c. &c. &c.

Lemberg

Warschau
9 MAY 1846

LEMBERGER REG.

LEMBERG
24. MAY

22/5 1846

D. 20/5 1846

J. M. Jawornicki &
M. Oborski

216

Dziś rano przy tylu interesach zapomniałem Księcia prosić abyś raczył dać mnie weksel na franków 100 na paryż które potrzebuję posłać do Belgii — Zechciej Książę przesłać mnie je pierwszą pocztą i obciążyć niemi nasz rachunek za co Mu będę mocno obowiązany.

Z prawdziwym Uszanowaniem
Sługa życzliwy.

Niedziela.

May Oborski

97.

(nr 1)

D 24/5 1846

Oberski JM.
Jawornicki

B 25 1846

Jaśnie Oświecony Książę
Leon Sapieha

na Szańcach Tureckich.

218

Jaśnie Oświecony Xiąże

Kommissya w roku zeszłym rozpoczęta względem oderwania gruntów Sieniawskich przez zrobienie nowego Koryta Rzeki, kantynuuje się teraz. — Ja obstaję aby mnie utrzymano przy posiadaniu tego com używał przed tem wypadkiem, i prócz tego żeby mi oddano stare Koryto jako wynagrodzenie za zrobione nowe. — Przy pierwszem żądaniu bez zawodnie się utrzymam zaś co do drugiego t: j: żądania o stare Koryto, może trzeba proces prowadzić, w którym zapewne fiscus będzie bronił Chłopów i trwać to może długo; a Chłopi się oświadczyli że jeśli ustąpiemy z starego Koryta to co Oni utracili przez

98.

podbijanie się rzeki w ich grunta od
Rt 816, a co wynosi Morgów 32 – że
~~Oni~~ w tenczas Oni zezwolą na spo-
kojne posiadanie dla Dominium Sienia-
wy reszty, i prosić będą przy tey Komu-
nissyi aby i odgraniczenie zaraz nastą-
piło, na co i Dominium Tryncze przy-
staje. – Ja sam na to decydować się
nie śmiem, dla tego posełam W.X.M.
planik, cały stan tey Kwestyi obja-
śniający i – pomarańczowym Kolorem
zrobione odgraniczenie pokazuje jaki był bieg rzeki
przed wypadkiem ostatnim, co wykrywa
że od 816 roku zabrała woda włościanom
z Głogowca 32. Morgi. – Jeśli prawnicy
osądzą że może być process, to mnie zdaje

się że dla uniknienia go i dla prędszego skończenia interessu, można Chłopom tem zrobić to wynagrodzenie, robiąc granicę w linij prostej, bo oddałoby się im tylko starego Koryta część (: jak teraz zupełnie nieużyteczna, bo wodą zalana :) i resztę wydmisków także nieużytecznych, chyba kiedyś gdy łoziną zarośną i na pastwisko obrócone zostaną. — Chciejże mi W. X. Mość łaskawie dać swoje polecenie jak mam zakonkludować przy tej Kommissyi, i odeślij mi ten planik — a odpowiedź swoją do Jarosławia racz zaadressować i to tak abym ją naydaley w środę mógł odebrać, bo do dnia tego Kommissya jest zalimitowana.

Z resztą wszystko po dawnemu nic niema nowego. — Z uszanowaniem

nayniższy sługa

Jawornicki

29/5 46. Sieniawa

(116)

D 29/5 1846.

Jaworniecki

O 1/6 2/6 1846

220

JO. Xiąże Leon Sapieha
we Lwowie

Sieniawa 3 Czerwca 1846.

Mam zaszczyt poświadczyć odbiór listu W. Xcej Mości z d. 27 z. m. przy którym znalazłem frs. 100 na Mallet frs. 6 o/ Max. Oborski, za które kredytujemy rk. Xięcia summą 20/ 39 x 30. o d. 27 Maja; równie jako

Nr 1515

f. 500.
" 300.
f. 800 o dniu 25 Maja, zapłacone traty moje o/ F. Pudler.

Oborski przywiózł z sobą ze Lwowa wynotowanie z Ksiąg Xięcia wypłat na rachunek spólnego interessu drzewem, według którego należałoby nam jeszcze cf 1104 x 3. – Wyliczenie to niezdaje mi się wolne od pomyłek, upraszam więc o ich sprostowanie lub objaśnienie. – Jakoż:

Według przesłanego przezemnie wyrachowania przy liście z dnia 13 Maja wypłaciłeś Xiąże ——— 20 f. 43,736. 19.
Przy liście z d. 12 Maja p. pocztę w B. Notach. " 1.000. "
Weksle moje f. 1700.
" 500.
" 300. 20 f. 2500. o/ Pudler. ——— " 2,500. "
Odebrane z poczty Jarosławskiej 26 Maja. ——— " 1.500. "
20 f. 48,736. 19.
Sold rku Xięcia o 1 Stycznia? ——— " 5.105. 15.?
20 f. 53,841. 34.

Należało: Według dawnych podań f. 51,127. 37.
na interess Jesionow. ——— " 3,750.
na " podkładów z Cewk. " 900.
f. 55,777. 37.

Należałoby jeszcze . . . . . f. 1,936. 3.
f. 55,777. 37.

99.

11.

W wynotowaniu przywiezionem przez Oborskiego znajduję 2 pomyłki, które różnicę powyższą stanowią:

1º Wexle moje zamiast f. 2500. policzono f. 2800.

2º Niewłaściwie na ciężar nasz zapisano prowentowi Cewkowskiemu za podkłady cf. 632 – gdyż stan interesu tego jest taki: Według wyliczenia przy liście moim z d. 13 Maja, Summa ogólna na ten interes wynosi. cf. 1800. –

Z tego 3/4 na debet Xięcia — — czynią f 1350.
Że zaś przejmujesz Xiążę i naszą 1/4 część — " 450.

Zapisano na debet Xięcia jak na odwrocie tylko cf. 900, – a na nasz debet z tego tytułu nic już nie przyjdzie. —

Sold rachunku Xięcia o 1 Stycznia. — f 5105. 15

napisałem czerwono, gdyż ten niezgadza się z naszemi zapisami. Mam wyciąg z naszego rachunku po dzień 31 Grudnia ręką P. Staniewicza pisany, a zamknięty Soldem na korzyść Xięcia o tym dniu — f. 3430. 27.

co czyni różnicę . . . . . f. 1674. 48.

której źródło nam niewiadome, i której żadna Korrespondencja nie objaśnia. – O wyjaśnienie więc takowe śmiem upraszać. –

Tymczasem ośmielam się ciągnąć dziś na Xięcia

20 f. 1000. o/ Hr. Konst. Siemieński.
" 750. o/ F. Pudler
20 f. 1750. trzy dni od okazania, które racz Xiąże na spólny nasz rachunek wypłacić.

Jak już dawniej donosiłem odeszła jedna kolej złożona z 18 Kóp bali dębowych i 200 Centn. Konopi. –

W tym tygodniu spodziewamy się wyprawić

do 800 belek sosnowych,
750. okrąglaków i
15 Kóp bali dębowych,
2 berlinki i 3 Galary z Jesionowemi balami około 3000 sążni.
Resztę wszędzie dowożą do lądów, i pospieszamy z robotą jak można. – Ja chciałbym pod koniec Miesiąca odjechać do Gdańska, a jeśli mi czas pozwoli złożyć przed wyjazdem moje uszanowanie W. Xcej Mości we Lwowie. –

Mam zaszczyt pozostawać

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym Sługą

J.M. Jawornicki

P.S. Zamiast of Konst. Siemieński, wexel na £ 1000 wystawiam of Patkiewicz – Jest to jego plenipotent.

J.M. Jaw.

D 3/6 1846.

Dr M Jawornicki

O 6/7 1846.

Son Altesse

Monsieur le Prince L. Sapieha

Grand Echanson des Royaumes de Galicie & de Lodon. President de la Société de Credit &c &c &c

Lemberg

LEM 5.

Jaśnie Oświecony Xiąże Leon Sapieha
we Lwowie.

Sieniawa 11 Czerwca 1846.

Mam zaszczyt odpowiadać na Szanowne pismo WXcej Mości z dnia 7 b. m; a nim do innego przedmiotu przystąpię, pozwolę sobie zrobić uwagi niektóre nad wyciągiem z naszego rachunku u Xięcia, który do wyżwspomnionego listu był dołączony.

1ód Co do Soldu z roku zeszłego. – Takowy jak już nadmieniłem zapisany jest u nas w summie f. 3430 kr. 27. – a przez nowe pozycje które w rachunku Xięcia znajduję podniesiony do summy f. 5105 kr. 15. –

Należytość o dniu 31 Grudnia prowentowi Cewkowskiemu, za drzewo wzięte na berlinki f. 1719 kr. 48. nic nas bezpośrednio nie dotyczy; – gdyż jak Xięciu wiadomo, w interessie budowy hodzi żaglowych, występujemy jako Buchhalterja i Kontrolla, a nie jako przedsiębiercy. – Gdyby gotowizna dostarczona nam na ten przedmiot przenosiła poczynione na budowę wydatki, bylibyśmy obowiązani z pieniędzy tych zapłacić nietylko drzewo brane z Cewkowa, ale i z Staregosioła i w tym razie przyjąćbyśmy musieli słusznie, na dług nasz zapisaną powyżej summę. – Rzecz wszakże ma się zupełnie inaczej – jakoż:

Odebraliśmy od Xięcia (nie licząc posłanych Panu Klepsch do Aussig f. 4000.) – w r. 1844. . . . . f. 2000.
w roku zaś 1845 . . . . . " 4000
i pozostawiona Remessa Wolickiego z Warszawy " 1280.

Ogółem f. 7280.

Że zaś wydaliśmy dotąd w gotowiźnie przeszło f. 12.000 naddaliśmy m. w. f. 5000, których nam nikt nie zwrócił i niewiem jakim sposobem i przez kogo zwrócone nam będą. –

Niepodobieństwem jest prosto, abyśmy jeszcze i należność
za drzewo nadług nasz przyjmowali.– Summa ta, owszem,
równie jak należnością dla Staregosiota ℓ 1234.24, obciążamy
łodzie żaglowe, a kredytujemy Rky zaliczeń na ich budowę
przez Księcia, który tu załączamy zamknięty odnim 31 Grudnia
r. z. Soldem
2ofℓ. 13,822 ∝ 58 na Konyje Księcia.–
2do. Tłomaczyłem się w ostatnim liście, że debitując przez
przybliżenie w Księcia należnością za podkłady Cerkowskie
w summie tylko ℓ 900, już nie z tego tytułu na debet nasz
weszło nie miało, gdy jednak w liście ostatnim obciąża nas
Książe za wypłat prowentowi Cerkowskiemu Summą
ℓ 569 ∝ 31. od. 1 Czerwca; pozycję tę przyjmujemy, ale
w zamian, zamiast ℓ. 900 zapisujemy z tego tytułu całkowitą
część Księcia ℓ 1350.– czyli więcej o ℓ 450.–
Rachunek nasz zatem przybliżony przybiera postać następującą:
Według wykazu przesłanego przy liście z d. 13 Maja

Strona debet. Księcia wynosiła	— . — .	ℓ 51,127 ∝ 37.
„ Credit „ „	— . — .	„ 43,736 ∝ 19
	Pozostaje debet.	ℓ 7,391 ∝ 18.

Dodać do tego:

Na interes Jeziorniów		ℓ 3,750.
„ podkłady Cerkowskie		„ 1,350.
o 1 Stycznia za 9 Expl. roczn. Gospod.		„ 45
„ 6. „ „ 1. „ „	„ 5. . . .	ℓ 5,150.
		ℓ 12,541 ∝ 18.

Strąci się z tego:

12 Maja przesłane pontą do Jarosł. Bn.		ℓ 1000.
20 „ „ „		„ 1500.
22 „ zapłac Fry a Fiedler. — . —		„ 1700
25. „ „ dnie traty. — . —		„ 800.
27. „ Trata na Paryż fr. 100. . —		„ 39.30
7 Czerwca. Fry a Fiedler — . —		„ 750 ~ ord 1542
„ a Satkiewicz — . —		„ 1000 ord: 1554
1 Stycznia. Sold zwrotu zeszłego . —		„ 3430.27.
		ℓ. 10,219. 57.
		ℓ 2,321. 21

Z rachunku tego pokazuje się że nietylko nieprzeciągnęliśmy Xięcia, ale owszem mamy do dyspozycji jeszcze m. w. f 2320.–

Upraszam tedy o niezwłoczne sprawdzenie tego rachunku i zawiadomienie mnie czy Summę tę otrzymamy przez pocztę, coby było nierównie dla nas korzystniej, czy mamy ciągnąć na Xięcia. NB. Z Summy tej strąci się jeszcze za drzewo na podkłady Prowentowi Cewkowskiemu od 1 Czerwca f 569 x 31. tak iż pozostanie m. w f 1750.–

Ponieważ życzeniem jest Xięcia, aby zaprzestać na teraz budowę Łodzi, trzebaby aby P. Mysłowski niezwłocznie zdecydował się, czy Majstra i Ludzi jego do budowy nad Dniestrem użyje lub nie, aby czasu nietracił – gdyż ostatnią łódź będącą teraz na Warsztacie niebawem ukończy.– Materjał szkodaby sprzedawać, coby niebyło bez straty – gdyż ceny za drzewo przez Prowenta Cewkowski i Starosielski podane, są bardzo wysokie i tego nikt niezapłaci – Nadto przy zmianie handlu zbożowego przedsięwzięcie to może się okazać tak korzystne iż jeszcze kilka łodzi zbudować by wypadło, a wówczas Materjał suchy nader będzie pożądany – Zdaje mi się nakoniec iż gdy należność za drzewo, wyrobienie i zwózka Materjału przeszły na Ciężar Rachunku budowy Łodzi, t. j. Wolickiego; rozporządzenie nim do tegoż należy.–

Prawie wszędzie już drzewo nasze jest nad lądem; gdzieniegdzie na wodzie, w innych miejscach wiąże się i zbija – oczekujemy tylko podniesienia się wody, aby ruszyć w drogę, co też zapewne niebawem nastąpi.–

Wyznaję mnie z Wysokiem Upoważeniem

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym Sługą

J. M. Jawornicki

T. s. V. p.

D 11/6 1846

12 Czerwca.

Majster od Łodzi, John, był u mnie w tej chwili, prosi bardzo o szybką decyzję P. Mysłowskiego – Gdyby sobie życzył rozmówić się z nim, mógłby wówczas pojechać do Lwowa – a jeżeli o budowie P. Mysłowski zamyśla, lepiejby było, gdyby sam Majster wybierał Materjał, i jeżeli nieodrazu nad obróbką nadzór będzie mógł objąć, to przynajmniej da dokładne instrukcje, jak mają robić. – Oborski dziś rano odjechał do Polski przez Krzeszów. –

J. M. Jawornicki

14/6
23/6 1846

Winien — J. O. Xiąże Leon Sapieha. Rachunek zaliczeń na budowę Łodzi Żaglowych po d. 31 Grudnia 1845. — Ma.

1845.					dnie	liczby procent.	1845.					dnie	licz. proc.
8	Sierp.	Remettowane p. K. L. Wolickiego z Warszawy	cf	1.280	.	142	1817.	1	Stycz:	Sold z roku zeszłego	cf	6.204	15	360	22335
31	Grud.	Dopełnienie liczb procentowych.		.	.	.	34175.	25	"	Gotowemi	"	1.000	"	335	3350
"	"	Sold na nowo na Jego korzyść	"	13.822	58	.	.	17	Marca	it	"	3.000	"	283	8490.
								8	Sierp.	Pozostawiona na budowę remessa Wolickiego	"	1.280	"	142	1817.
								31	Grud.	Za drzewo do budowy z lasów Cewkowskich.	"	1.719	48	.	.
								"	"	" " Starosielskich.	"	1.234	24.	art: 1577	
								"	"	Procent 7% z liczby 34175.	"	664	31	.	.
			cf	15.102	58	.	35992.				cf	15.102	58	.	35992

S. E. & O.
31 Grudnia 1845.

Sold na Nowo . . . f 13.822 58.

rach. Ulanowskiego z 19/ 367

Art 1578 . . . cf 14.367 58

J. O. Xiąże L. Sapieha
we Lwowie

225

Sieniawa 18 Czerwca 1846.

Powołując się na moje ostatnie z 11 b. m. na które oczekuję odpowiedzi, mam przyjemność przesłać W. Xcej Mści Lst. 315 p. 9 Września na R. C. Glyn Bart & Co w Londynie. Jeżeli byś Xiąże życzył sobie zatrzymać ten papier na swój rachunek odstępuję go o kr. 3 Mc niżej od teraźniejszego Kursu Wiedeńskiego, który zdaje mi się jest 9. 56½. Jeżeli nie, upraszam o znegocjowanie go na mój rachunek i jak najspieszniejsze przesłanie wartości w Banknotach na pocztę Jarosławską, do czego może raczysz Xiąże dołączyć resztę z rachunku przybliżonego na Spólny interes drzewem. Papier remettowany, jest na Bankiera, o 10 dni krótszy niż 3 miesięczny a 3 kr. czynią przeszło ½ % które ustępuję.—

Mam zaszczyt pozostawać

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą

J. M. Jawornicki

Art. 1575

101.

D 18/6 1846

Pr Mr. Jawornicki

19/6 1846.
19/6

(143)

Jarosław
18 JUN. 1846

à Son Altesse

Monsieur le Prince L. Sapieha

Grand Echanson des Royaumes de Gallicie & de Lodomérie. President de la Société de Crédit &c. &c. &c.

Lemberg.

JO. Xiąże Leon Sapieha
we Lwowie.

Sieniawa 3 Lipca 1846.

Miałem zaszczyt odebrać w swoim czasie dwa listy WXcej Mości, z 19 i 23 z. Mca – drugi przed kilkoma dniami dopiero przez umyślnego posłańca z Ćewkowa, przy którym znalazłem wyciąg z Ksiąg Xięcia, obejmujący Summy zaliczone na interes drzewa, równie jak rachunek Prowentu Krasiczyńskiego, którego Sold Xiąże chcesz przejąć i zamieścić na nasz Wziątek w rachunku bieżącym.–

Rachunek ten, do którego weszły z drugiej strony, wypłaty przez nas na rzecz Prowentu Krasiczyńskiego poczynione, przesłałem dziś w wyciągu P. Ulanowskiemu do sprawdzenia – prosząc go aby Xięcia niezwłocznie uwiadomił o Soldzie z takowego wynikłym – który rzeczywiście jest Cf. 685 xr. 50,4. na korzyść Prowentu – Tym sposobem niezgadzam się z wyrachowaniem przesłanem mi przez Xięcia o f 1740 prawie – i jeżeli z wyliczonej należności na spólny interes drzewem f. 1751. 50.
strącimy Sold wzmiankowany Prowtu Krasiczyńs. 685. 50.
Pozostałoby nam do przesłania jeszcze m. w. f. 1066.–

Niebawem po odebraniu listu WXcej Mości z 19. z. M. nadeszły też i ze sprzedaży Londynu wynikłe 20 f. 3,115 x. 53.– które jako par appoint net, przez rachunek nasz nie przechodzą.–

Przy niniejszem znajdziesz WXiążęca Mość

Art: 1671 Bco M. f 1000. p 20 Augusta na H. Mankiewicz w Hamburgu
Lst. 85/7. 2d. pr. 26. Septbr. Barclay, Bevan, Tritton & Co w Londynie
holl. cf. 900. pr 29 August. na L. Hoyack & Co w Amsterdamie
które zechciej WXca Mość na nasz rty znegocjować lub zatrzymać dla siebie, z ustępstwem ½ %. a w każdym razie jak najspieszniej

przesłać mi Banknoty przez pocztę do Jarosławia, gdyż woda przybiera, i cały ładunek drzewa razem ruszy w drogę – a tu o gotowiznę trudniej niż kiedykolwiek –

Chociaż przesłane Remessy są znacznie krótsze, liczę je jednak podług Normy i Ceny Wiedeńskiej obecnej:

B^co^ Mf 1000 Hamburg pr. 20 Aug^t^. – Kurs za	2/m.	145. –	f.	725
Lstg 85./7. d.2. Londyn p 26. Sept.	3/m.	9.56.	"	847.50.
holl cf 900. Amsterdam p 29 Aug.	2/m.	135 1/8.	"	729.40.
		Ceny	cf	2302.30.
(Odstępuję z Ceny) Mniej ½ %.				11.30.
Odstępuję Xięciu wszystkie 3 Remessy za			cf	2,291. –

Tą summę każ nas Xiąże zakredytować – a racz nam przesłać okrągłą Summę cf. 3000. – wszak tu o dokładność krajcarową chodzić nam w remessach niemoże, do których się Xiąże zobowiązałeś – wynikły one z rachunków przybliżonych tylko, i dziś Soldu żadnego z tych zaliczeń ustanowić się nie da – dla tego i w tej przesyłce o którą proszę nie trzymałem się Summy z dodania dwóch powyższych wyliczeń wynikłej; a wynoszącej cf. 3357.

Z przyjemnością donieść mogę Xięciu że sprzedałem około 200 Loads. Second Brack. Bali dębowych f. a. B. w Gdańsku po £ 3./15 p Load o 50 stopach Kubicz. – Sprzedaż tę zrobili mi Henry Hall & Co – i jest bardzo korzystna – wypada bowiem za 2^gi^ brak około 350 Tal. za kopę – więc blisko 70 Tal. więcej niż wyliczaliśmy sobie – Początek więc interessu bardzo piękny, mam nadzieję że i reszta tak pójdzie – Niecierpliwie oczekiwaliśmy wody, która niezwykle spadła, teraz jednak przybywa coraz więcej – i już niemamy obawy osiąść na piasku – gdyż wszystko powiązane – tylko puszczać. – Jak drzewo zejdzie na Wisłę, zaraz

i ja ruszę w drogę, by naprzód targi porobić jak będzie można najkorzystniej –

Wyznaję mnie z wysokiem upoważnieniem

Waszej Książęcej Mości

uniżonym Sługą

J. M. Jawornicki

D 3/7 1846

J. M. Jawornicki
& M. Oborski
D 5/7 7/7 1846.

Jarosław
Jul 1-46

Son Altesse

Monsieur le Prince L. Sapieha
Grand Echanson des Royaumes
de Gallicie & de Lodomérie, Président
de la Société de Crédit, &c. &c. &c.

Lemberg

LEMBERG
[illegible] T. TAX

[illegible]
5. JUL.

229

JO. Xiąże Leon Sapieha
we Lwowie

Sieniawa 16 Lipca 1846.

Mam zaszczyt poświadczyć odbiór listów WXcej Mości z d. 7 i 10 b. m.

Z pierwszego notuję iż za Remessy przesłane WXMci wpłynęło cf. 2290 x 17, które na ciężar rku Xięcia o dniu 5 t. m. zapisujemy. Kredytujemy zaś tenże rachunek pod d. 7. b. m. za przesłane w Bnotach do Jarosławia cf. 3000.

W drugim liście oświadczasz Xiąże zamiar przesłania wodą przez Gdańsk do Londynu wełny swojej, Pa Antoniego Wysłowskiego i innych obywateli, w czem następujące daję objaśnienie.—

Na łodź dużą zapewne się ładunek nie zbierze, chybaby Hr. Andrzej Zamojski także swoją wełnę do Krzeszowa, lub do Wisły chciał przystawić, o czem dawniej zamyślał — Jeśli się zbierze 100 do 120 Cetn. byłby to ładunek dla naszej Łodzi, której wielkość jest między dużą a temi jakie Xiąże posiadasz — Łodzie zaś Xięcia jak Dobber utrzymuje są krótkie i wąskie i za mało przyjęłyby ładunku aby bezpiecznie pływać mogły — gdyż mało nazbyt się nurzając wystawionemby były nadto na natarczywość wiatrów, któreby je obalić mogły. — O tę więc ilość postaraćby się trzeba.—

Niewiem co fracht może kosztować, radzibyśmy by to wyszło jaknajtaniej, a tu i koszta na podróż powrotną liczyć trzeba, gdyż o ładunek z Gdańska będzie trudno, chybaby nam polecono sprowadzenie kilkunastu sztuk bydła Żuławskiego, lub coś podobnego

103.

na rachunek tutejszych obywateli.—

Z rachunków dwóch expedycji Wełny Xięcia przez Wrocław i Hamburg widzę iż frachty, expedycje, i inne koszta exclusive Ceł wyniosły z Jarosławia do Hamburga około 3½ talarów Pruskich za Centnar Wiedeński — Na tramporcie przez Polskę przybywają Koszta Komor i Sprawe, to ostatnie fp. 1 od Centnara Polskiego — Bądź co bądź naprzód Ceny frachtu oznaczyć nie będzie można, aż po odbytej podróży — mam wszakże nadzieję, że taniej wypaśćby powinno jak p Hamburg, szczególniej gdyby partja była wystarczająca na Łódź większą, do której równą liczbę ludzi potrzeba jak do małej a zatem też same koszta prawie, na większą ilość towaru.—

Prowadzenie Korrespondencji z Londynem, i całe zajęcie się tym interessem zapewne nam powierzone będzie, w jaki sposób myślisz Xiąże, iż wynagrodzenie nasze za ten trud znajdziemy? zechciej nam myśl swoją oświadczyć.—

Wełnę Xięcia, rozumiem iż także trzeba będzie na kołach odstawić do Jarosławia, gdyż Żegluga daleka z Krasiczyna wieleby czasu zajęła, a w lecie zbyt na wodę Sanową liczyć niemożna.—

Wyznaję mnie z wysokiem upoważnieniem

Waszej Xiążęcej Mości

Uniżonym Sługą

J.W. Jaworniczki

Son Altesse

Monsieur le Prince Leon Sapieha

Grand echanson du Royaume de la Gallicie, Président de la Société territoriale de Credit &c. &c. &c.

Lemberg

Tarnów
10 Jul. 1846

LEMBERG
17. JUL.

17/7 1846

Jr M Jaworniki

D 16/7 1846

231

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Wiadomo Xięciu, iż oprócz drzewa na spółkę z nim zakupionego, mamy znaczną partję na własny rachunek. Do tego interessu musieliśmy użyć nieco kredytu, ciągnąc na Gdańsk mianowicie — Gdyby nie opóźnienie nieprzewidziane w spławie, nie byłbym wcale w ambarassie — Dziś jednak w nadzwyczajnym jestem kłopocie, by przyjaciół mych Gdańskich nienarazić na nieprzyjemności zostawiając ich à decouvert na terminie trat moich, których część właśnie niebawem nadchodzi. — Doświadczywszy już tylekroć łaskawych względów Waszej Xcej Mości, udaję się do niego śmiało i w tej potrzebie o pomoc, której nieodzownie potrzebuję, a której niezechciej mi odmówić. — Idzie tu o otworzenie mi kredytu u Mallet frères &c na fr. 25,000 do 30,000 do użycia suivant ma convenence w ciągu 5ciu miesięcy od daty listu Xięcia — Ma się rozumieć że sam ich pokryję i wszelkie koszta z interessu tego wynikłe na mój biorę rachunek. — Ponieważ, jak to mówią, przyjaźń przyjaźnią a interes interessem — więc od tego kredytu, o ile go użyję, obowiązuję się zapłacić Xięciu Komis, jak to miało miejsce w roku zeszłym. — Oczekuję z niecierpliwością zawiadomienia Waszej Xiążęcej Mości w tej mierze, przy którem raczysz mi przesłać kopję listu swego do malletów lub przynajmniej jego datę.

Z wysokiem upoważnieniem,
Waszej Xiążęcej Mości
uniżony Sługa
J. M. Jaworski

Sieniawa
d. 22 Lipca 1846.

104.

Jaśnie Oświecony Xiąże L: Sapieha
Wielki Cześnik Królestw Galicji i Lodomer.
Prezes Towarzystwa Kredytowego, Rolniczego
&c &c &c

Lwów.

J. M. Jaworznicki

D 22/7 1846

P 25/7 26/7 1846

233

JO. Xiąże Leon Sapieha
we Lwowie

Sieniawa d. 29 Lipca 1846.

Mam zaszczyt poświadczyć odbiór listu Waszej Xiążęcej Mości z d. 26 b. m. którym uwiadamiasz mnie, iż przychylając się do prośby mojej i w skutek tabularnego zabezpieczenia udzielonego Mu przez Ojca mego, raczyłeś otworzyć mi kredyt u PP. Mallet frères & Cie na summę fr. 30.000 do dnia 26 Grudnia r. b. trwający, z warunkiem iż od summ użytych na mocy tego kredytu winien będę opłacić Xięciu ½ % Komissu. Warunki te z największą wdzięcznością przyjmuję i raz jeszcze za łaskawe dla mnie względy WXcej Mości najczulsze składam podziękowanie.–

Otrzymałem również przez Ojca mego resztę z wymiany trat moich w 4400 na Gdańsk, w summie 20 f. 230 x 3., przyczem poświadczam odebranie poprzednio na rachunek tej zamiany 20 f. 6000 w wexlach 3 miesięcznych na r. Wertheimstein & Sohn w Wiedniu – tak iż interess ten par appoint net ukończony przez rachunek Xięcia u nas przechodzić nie będzie.–

Mam zaszczyt pozostawać

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą

J. M. Jawornicki

105

Jaśnie Oświecony Xiąże Leon Sapieha
Wielki Cześnik Królestw Gallicyi i Lodomeryi
Prezes Towarzystwa Kredytowego, Rolniczego
&c &c &c

Lwów
Krasiczyn

Dr. [illegible]
2 [illegible]

ARZTGEBIEN [illegible]
30 [illegible] 1846

[illegible]

Jaśnie Wielmożny Pan Jaworznicki

D 29/7 1846.

D 2/8 1846

Nota dodatkowa do R^ku budowy Lwowii szpitalnych wykazująca terminy w których dostarczaliśmy na tę budowę własnych fundnszów, od których należy nam procent.

1844.		Porlog Dziennika wydatków na budowę Lodzi wynosiły takowe po Dniu 31 Grudnia . .	Zł.	1440. 53.½		
		Na to przysłał Xięgi L. Sapieha:				
		Ord: 19 Maj . .	Złp.	700. --		
		" 197 30 Lipca .	"	600. --		
		270 12 Sierpnia .	"	1000. --	Złp.	2000. --
		powstało fundnszów na Rok 1845.	Złp.	559. 6.½		
1845.		Wydatki w gotowiznę Do 15 Czerwca	Złp.	4633. 47.½		
		Na to przysłał Xięgi Lwow:				
		Ord: 421 25 Styc.	Złp.	1000. --		
		" 472 17 Marc,	"	3000. --		
		powstało z R^ku 1844. . .	"	559.6½	4559. 6.½	
15	Czerwc.	Odtrącono z wszystkich fundnszów	Złp.	74. 40. 9.	54.	40.
30.	"	Wydatki do tego Dnia po Dni 15.	"	1619. 46. 5.	39.	631.
15.	Lipca.	" " . . " .	"	154. 29. 4.	24.	37.
31.	"	" . . .	"	244. 5. 4.	8.	27.
.	"	" . . .	"	95. 40.		
15.	Sierpnia	" . . .	"	242. 48. 4.	"	"
			Złp.	2431. 30. 8.		
Ord: 832.		Przesłano po Xięcia Lwow 8 Sierpnia.		1280. --		
8	Sierpnia	Rozdostawało	Złp.	1151. 30. 8.	175.	1669.
19	"	Cwiertaki po Lin . . .	"	86. 30.	134.	115.
31.	"	Wydatki podług Dziennika budowy	"	106. 8.	122.	129.
15	Warsen.	" " " .	"	351. 24.	107.	375.
30.	"	" " . .	"	235. 39.	92.	216.
15.	Sardyer.	"	"	15. 23.2.	77.	11.
31.	"	"	"	175. 46.2.	61.	106.
15.	Listopa.	"	"	330. 43.8.	46.	151.
30	"	"	"	102. 25.	31.	31.
1	Grudn.	Wydatki w Gdańsku na reluwinyta.		36. 45.	30.	10.
15	"	podług Dziennika budowy . . .	"	126. 20.8.	16.	20.
31.	"	" . . .	"	293. 27.8.	"	"
		Stali : mieszkanie dla majstr.		150. --	--	
		do przeniesienia	Złp.	3162. 3. 6.	"	3568.

106.

			mi	liczba pol.
Do przeniesienia	m/c	3162. 3. 6.	„	3568.

Strąciwszy należność:

Za 2 łodzie do Krasiczyna	m/c 1198. 17. 2	
„ 1 „ dla nas	„ 733. 29. „	
		„ 1931. 46. 2.
Wydane znaczych funduszów na budowę wielkich łodzi po 31 Grudnia 1845.	m/c	1230. 17. 4.
i proc. 7% z liczby 3568.	„	69. 22. 6.
Należne nam dni 31 Grudnia 1845	m/c	1299. 40. „

1846.

Wydatki podług Dziennika:

15. Stycz.	m/c 191. 2. 4.	
31 „	„ 313. 18. –.	
15. Lutego	„ 191. 29. 4.	
28 „	„ 133. 23. –.	
15. Marc	„ 105. 58. –.	
31. „	„ 176. 28. –.	
15. Kwiet	„ 61. 15. 2.	
30 „	„ 321. 59. 4.	
15. Maja	„ 261. 38. 1.	
31 „	„ 207. 35. „	
15. Czerw	„ 204. 25. „	
30 „	„ 280. 37. „	
15 Lipca	„ 105. 10. „	
31. „	„ 50. „ „	
15 Sierp.	„ 75. 20. „	
31 „	„ 54. 20. „	
15. Wrzes.	„ 25. –. „	„ 2758. 58. 5.

Suma wydatków na Rach. tymczasowe m/c 4058. 38. 5.

Sieniawa 16 Września 1846.

pp. Im. Jaworniel. & Mag. oboraki

J. Szudel

NB. Majstrowi Joha należy się p. skończenia łodzi na Warsztacie blisko m/c 900. —

Stosownie do żądania Waszey Xiążęcey Mości, posyłam wyciąg z Rachunków poniesionych kosztów na budowę Łodzi, i przy tem żądanie Pudłora nadesłania funduszów na zapłacenie przynaymniey Maystra, gdy ukończy robotę. —

Wynotowuię oraz wywagę Wełny posłaney do Anglii Mysłowskiey

Sign. A.M. 14. Wantuchów

Nr 1.	2	3	4	5	6
190 ℔	245 ℔	192 ℔	225.	167	190 ℔
7	8	9	10	11	12
220 ℔	190 ℔	201 ℔	201 ℔	172 ℔	190 ℔
13	14				
160 ℔	152 ℔				

Sporo ℔ 2695.

Poszło także W. X. M. pod znakiem F S. 22 Wantuchy 4458.

i moiey E.I / C. 3. Wantuchy — — 606

E.I / S 8. Wantuchów — — 1527

Razem sporo ℔ 9286

17 Września 846
Sieniawa

Jaworniczy

D 17/9 1846

J. W. Jaworniçki & Oborski

1846

Jaśnie Oświecony Mości
Książe

Przed kilku dniami powróciłem z Polski i zaraz spieszę do WXMości z wiadomościami o drzewie. W przeszłym tygodniu mieliśmy niespodziewanie wodę która nagle przybrała. Nieobeszło się w górze bez szkody, wprawdzie mało znaczącey ale i ta w pływaniu zwłokę przyniosła. — Oprócz Jesionów spławionych na Łodziach i pięciu tratew które się w Sierpniu ieszcze z Sanu dobyły, dostało się za tą wodą 11. tratew drzewa poniżey zakupionego do Wisły. Dwanaście zaś tratew powiększey części z gór przeszło w przeszłym tygodniu Sieniawę i te teraz z wielką trudnością popychaią się naprzód bo woda znowu znacznie opadła. — Przygotować się trzeba iż część drzewa naszego mianowicie ta co teraz ieszcze powyżey Sieniawy pozostała a co mniey więcey 10 tratew wynosić może, tutay na zimę pozostać będzie musiała, gdy bowiem wcześniey deszcze nie przyidą niepodobna się będzie puszczać w daleką pływankę w późney Jesieni — Z resztą uważać będziemy co inni czynić będą. — Dużo ieszcze drzewa obcego pozostało powyżey Sieniawy. a za tą wodą nikt oprócz nas Jey nie minął.

Przybędzie nam wprawdzie nieco kosztu, ale interes na tem nieucierpi gdy zpowodu zniżenia cen w Gdańsku i tak że sprzedażą drzewa do Wiosny przyszłey czekać wypadnie. Przed zimą gdy będziemy iuż wiedzieli co z drzewa do Gdańska dopłynie a co nad Sanem pozostać będzie musiało otrzymasz WXMość, szczegółowy rapport całego interesu, oraz wykaz tak obrotów pieniężnych iak i obliczenie wszystkiego drzewa w stopach kubicznych. Tyle trudności ile w tym roku doświadczamy przy spławie mało kto zapamiętać może, przecież nie tracimy nadziei że wszystko przy pomocy Boskiey szczęśliwie do końca da się doprowadzić. —

Przy ninieyszym dołączam list Wolickiego do WK.Mości, obiecuie on pięć łodzi na zimę przysłać do Sieniawy, o co usilnie na niego nalegałem aby wziąwszy ie pod własny zarząd coś na umorzenie kapitału zebrać było można z przychodu; dwie powrócą iuż z Gdańska a 3 znaydują się w Sieniawskim porcie, byłoby więc 10 do ofrachtowania na przyszłą wiosnę. — o frachty czy tu czy w Królestwie starać się będziemy musieli — Wolicki w liście swoim przedstawia WX.Mości interes PP Fritsche i Klimkiewicza i zanosi

prozbę o udzielenie Kredytu dla Zakładu w Wełdzierzu. Gdybyś WX. Moć uznał że pewność którą by Zakład mógł udzielić byłaby dla Księcia dostateczną. wspieraiąc go Kredytem swoim Wyświadczył byś WXMć prawdziwą Krajowi przysługę. Gdy i mnie P. Mitkiewicz o wstawienie się do Księcia w tym interesie prosił. poważam się i ja odezwać tutay. i proszę o łaskawą odpowiedź.

Żałowałem nieskończenie iż nieznaydowałem się w Sieniawie w czasie bytności Księcia, ale mnie interesa paszportowe nieco dłużey w polsce zatrzymały niż rozumiałem. —

Racz WXMoć przyiąć Wyznanie mego prawdziwego uszanowania.

Sługa życzliwy

Mayoborski.

Stosownie do życzenia JO. W. X. Mości udzieloną masz wiadomość co do spławionego drzewa, dokładnieyszą ją otrzymasz za powrotem Pudlera, który za spłynionemi tratwami poiechał do Chwałowic by je tam wyexpedyować. Wedle obliczenia z Maystrem od Łodzi, należeć mu będzie około ƒ 980. — Załączam także rachunek Juśkiewiczów od składu i expedycyi wełny, wynoszący ƒ 42.x48 z których jak na drugiey stronie tegoż rozliczyłem wypada na Mysł: ƒ 29x41 a na Księcia ƒ 6.x41, o których zwrot mam honor upraszać. — Zostaię z uszanowaniem

5 Października 1846.
Sieniawa

nayniższy sługa
Jaworniecki

D 5/X 1846

Max Oborski

B 7/X / 13/X 1846

Herrn E. von Jawornitzki – Sieniawa **Soll**

An Fracht auf AM 14 Ballen Schafwolle N 1/14 Sp 2695 ℔

von Sendung H. Jos. Breuer – Lemberg 2 fl. W. g. % ℳ 21. 34.

" Briefporto . . . . . — 14.

" Niederlaggebühr v. 18 July bis heute 1½ Mth zu 5. pr. Mth & % . 3. 23.

" detto für 11 Säke Schafwolle Sp 2133 ℔

von Chlopice & Sieniawa ℳ 2 Mth v. 4 July à 5. % & Mth . 3. 40.

" Waag & Trägerlohn für 9286 ℔ à 3. % . . . . . 4. 39.

" Speditionsprovision " 9286 ℔ à 6. % . . . . . 9. 18.

Mz ℳ 42. 48.

welcher Betrag auf 47 Säke Sp 9286 ℔ Schafwolle nachgenommen wurde. —

Jaroslaw d. 4. Septmbr 1846.

Gebrüd. Juśkiewicz

ad 107

219

Mysłowski —	Fracht	f 21 x 34	
№ 2695	Porto listowe	14.	
	Skład za 1½ miesiąca	3 23.	
	Waga	1. 21	
	Prowizya od expedycyi	2. 42	f. 29 x 14
Xiąże Sapieha	Waga	2. 14.	
№ 4458.	Prowizya od expedycyi	4 27.	6. 41.
Jawornicki Sieniawa	Skład	2. 38.	
№ 1527.	Waga	46	
	Prowizya od expedycyi	1. 33.	4 57.
Jawornicki Chłopiec	Skład	1. 2.	
№ 606.	Waga	18.	
	Prowizya od expedycyi	36.	1. 56.
			f 42. x 48.

Gebrüder Juśkiewicz.

d. 9. Pazdzier. 240
846.

Jaśnie Oświecony Mości
Książe.

Przed kilku dniami miałem zaszczyt donosić Księciu o nadziejach naszych względem wyprawienia reszty drzewa przed zimą jeszcze. Od tego czasu niepostąpiliśmy z tem co jeszcze na Sanie ani na krok. Woda ciągle mała i jeżeli w tym tygodniu nienastąpią deszcze niepodobna będzie ważyć się na daleką podróż wodną. przystąpiemy zatem do wyładowania drzewa na ląd. — Przezorność radzi tak sobie postąpić. Tutay iesteśmy u siebie możemy doyrzeć wszystkiego i dopilnować; materyał drzewny potrzebny do wiązania iest tańszy ztąd i koszta mnieysze będą. — Gdyby nas ta konieczność schwyciła w połowie drogi, wśród zimy, w polszcze lub w Prusach. np. gdzie wszystko tak drogie. Koszta te byłyby daleko większe a strata wtenczas mogłaby bydź rzeczywistą — I tak połowę prawie kupionego drzewa wyprawiliśmy iuż do Gdańska łatwiey więc z drugą, Crisis tę przetrzymać.

Jak się WXMość z załączonego tu wyciągu listu.

108.

D 9/X 1846

Max. Oborski

O 11/X 13/X 1846

Marcellego przekonasz, Pokup na drzewo a mianowicie na Sleepery i na Okrąglaki ustał zupełnie chociaż wszyscy są przekonani że to czasowa tylko krisis. – Z tego powodu i to drzewo które przed zimą dopłynie do Gdańska, czekać musi lepszych Konjunktur.

W takiem położeniu rzeczy pisze mnie Marcell abym WXMość prosił abyś raczył napisać do Malettów iż otworzony mu u nich kredyt na fr. 30,000 przedłużasz do końca roku 1847.° bo on pokrywszy pierwsze ciągnienia na nich będzie zmuszony na nowo go użyć teraz. Pismo do Maletów racz Książe zaraz wyprawić i chciey mnie o tem zawiadomić, abym ia z moiey strony Marcellego uprzedził że wszystko iest w porządku.

Mam zaszczyt przesłać WXMości wyznanie mego prawdziwego uszanowania

Sługa wierny

Max Oborski

P.S. Rachunki powierzone mi przez Hr. Jana dla wręczenia ich Księciu powierzyłem P.m Ulanowskiemu który ie osobną drogą WXM.a przeszle.

Jaśnie Oświecony Mości
Książe

Odbieram w tey Chwili list W. X. Mości i winienem zaraz obiaśnić Go P. do prośby Jawornickiego zaniesioney. Nieidzie tu wcale o otworzenie nowego Kredytu lecz tylko o przedłużenie do końca r. 1847. Kredytu poprzednio Jawornickiemu otworzonego u Malettów a na który zapewnienie Tabularne w Hussowie wystawiliśmy. – Kredyt ten był na pięć miesięcy otwarty. Jawornicki w części go użył, i ciągnienia swoie teraz pokryie, poczem na nowo chciałby z niego korzystać, gdy iednakże moc Kredytu tego z upływem pięciu miesięcy ustaie, potrzebne jest koniecznie przed tem nowe upoważnienie W. X. Mości. Z resztą warunek ten sam Książe ten położyłeś w liście swoim iż Jawornicki pokrywszy raz ciągnienia swoje na Malettów na nowo Kredytu tego używać będzie mocen.

Wspomniasz WXM. iż połowa drzewa maiąc doyść ieszcze w tym roku do Gdańska, będzie można uzyskać na to drzewo kredyt przenoszący zł 12,000. W prawdzie połowa drzewa wyprawioną została z którego iednakże tratew II.ście niedoszło ieszcze do Gdańska i zaledwie za miesiąc tam stanie, lecz połowa ta co do wartości swoiey daleko iest niższą od pozostałego na mieyscu które powiększey części złożone z Dembiny w górze kupioney spłynąć niemogło. Jawornicki z resztą zanosząc tę prozbę do WX.M. pisał wtenczas gdy ieszcze niemógł mieć wiadomości o spłynieniu II. tratew i gdy przeto rozumiał że nie z drzewa więcey niedostanie się w tym roku do Gdańska. — Obiaśniwszy mą prozbę śmiem teraz ią powtorzyć i spodziewam się że Książę raczysz napisać w tym interesie do Malettów na co Jawornicki niecierpliwością oczekuie. —

Żądanie WX Mości aby drzewo na Jego własność złożone było przeszłę natychmiast Jawornickiemu. W Całem naszem postępowaniu względem WX Mości wzieliśmy sobie za zasadę jawność i otwartość. Żądanie przeto Jego powyższe znaydziemy naturalném owszem uprzedzać ja zawsze obowiązkiem iest naszem. gdy przeto drzewo stanie na mieyscu wszelkie obiaśnienia i rachunki będą Księciu złożone.

Obrot niepomyślny tego rocznego interesu nienam wszakże przypisać należy. — Zresztą Koniec iego niewiadomy ieszcze. Racz sobie tylko WX Mości przypomnieć interes zboża Komissowego który podobny wziął Kierunek a zakończył się naypomyślniey. mam nadzieię że i teraz podobnie nastąpi. —

Mowiono mnie że Książe masz wkrótce ziechać do Krasiczyna, prosić będę o łaskawe zawiadomienie gdy tą nastąpi aby mógł pospieszyć złożyć Księciu moje uszanowanie które teraz

Sistownie składam WX Mości sługa wierny.

Sieniawa
14. Paździer. 1846.

Maj Oborski.

LA ROSLAU
14 [illegible] 1846

Jaśnie Oświecony

Leon Sapieha

Prezes Towarzystwa Kredytowego

we Lwowie

Lwów 16/10 1846.

Lwów 14/10 1846

243

Sieniawa d. 21/10 846.

Jaśnie Oświecony Mości
Książe

Otrzymałem list WXMości z d. 16. b. m. zawiadamiający o przedłużeniu kredytu Jaworniczkiemu u Braci Mallet za co składam moje podziękowanie.

Przy tym liście znaydziesz WXM. w listach Zas:

27	rei 1000.	Serya	III.	N°	4534.
"	1000	"	III	"	4535.
"	1000	"	III	"	4536.
"	500	"	IV	"	1492.
razem	ℛ 3500.				

które przysłane mi zostały przez Piotra Michałowskiego. Zanosi on prośbę do Księcia abyś mu za nie Książe sprzedał Paryż dwumiesięczny i abyś takowy raczył wprost odesłać kazać do Krakowa temuż wraz z rachunkiem po czemu listy przyięte zostały i poiakim kursie Paryż liczony. za rewersem i po potrąceniu kosztów. par appoint net.

Nadpłacone poprzednio przy obrachunku z Michałowskim przez Księcia

27 91. x 36.

przeięliśmy

110.

№ 4 /

na nasz rachunek racz więc Książe tą kwotą nas zadebitować i niestrącać niż Jey z Summy /3500 którą teraz na kupno paryża przesyłam.

O drzewie niemam teraz nic do doniesienia, pracujemy ciągle około wydobywania tego na ląd co tu pozostaie. Z Gdańska nic nowego.

Czy Książe trwasz ciągle w chęci wypuszczenia Żurawicy Wilsonowi? Spodziewam się wkrótce w Sieniawie, gdy przyiedzie zawiozę go do Lwowa aby go WKMci poznał. —

Oczekiwać będę słów kilku od Księcia o doyściu listów zostaię z wysokiem poważaniem

WKMości sługa wierny

May Oborski.

adres Michałowskiego Piotra
w Krakowie Ulica Stolarska
Dom Hr. Morstina.

D 21/10 1846

Max Oborski y
Jos. Jawornicki

B 27/25 1846.

Jaśnie Oświecony Książe
Leon Sapieha
we Lwowie

J.O. Xiąże Leon Sapieha
we Lwowie

245

Gdańsk 22 Października 1846.

W odpowiedzi na szacowne pismo WXcej Mości z d: 7 b. m. mam zaszczyt zawiadomić go, iż dotąd jedna tylko mała partja drzewa naszego tu przybyła, w której przeszło 2000 sztuk podkładów do kolei żelaznej z lasów Cewkowskich i Stawrielskich, tudzież przeszło 5 kóp bali dębowych z Rudnika należą do interesu spółkowego — lecz dotąd nic niesprzedane — toż samo i z dawniej przybyłym na Łodziach transportem bali Jesionowych za które mi dotąd stosownej nieofiarowano ceny — Oczekuję jeszcze przed zimą 11 Tratew różnego Materjału Sosnowego które już Warszawę minąć musiały — wątpię wszakże aby coś przed wiosną sprzedać można, gdyż żegluga już ustaje z powodu wysokich frachtów i assekuracji — Każdy zatem woli czekać z kupnem pory, kiedy będzie mógł towar wyprawić za granicę i zaraz zań odebrać swe fundusze, niż więzić je bez użytku na czas długi. — Przez opóźnienie to w sprzedaży niepowinniśmy tracić, gdyż zwykle ceny na wiosnę są wyższe, a zresztą trudno się gwałtem z towarem narzucać nie chcąc się narażać na niepotrzebne ofiary, i czekać cierpliwie wypada. —

Nierównie smutniejszy wypadek jest to iż znaczna część drzewa pozostać musi na zimę na Sanie, nietyle dla tego że tu nieprzyszła, jak że przez wyciąganie na ląd i powtórne zbijanie przymnoży się znacznie kosztów — Cóż robić, trudno walczyć z niebem, które nas deszczem całe lato obdarzyć niechciało; może też to wyjdzie nam na pożytek w roku przyszłym. —

111.

Z tego com miał zaszczyt powiedzieć, wyprowadzisz Xiąże wniosek iż nie mam nadziei przesłania mu tak prędko Remesstem więcej iż wszelkim zobowiązaniom, wypływającym mianowicie z kupna drzewa, do którego WXcąMość należyć nie życzyłeś sobie, zadosyć uczynić najskrupulatniej muszę, nic mi więc nad potrzeby gwałtowne niezbędzie, cobym mógł na ten cel obrócić — Zechciej wszelako być Xiąże zupełnie spokojnym iż interes cały pomyślny weźmie koniec, jeżeli jak dotąd tak i nadal nie odmówisz nam swego zaufania i pomocy, które jedynie do celu doprowadzić nas mogą. —

Poprzednio już pisałem do Oborskiego aby prosił WXcąMość o zawiadomienie Malletów iż kredyt mój u nich przedłużasz do końca roku 1847. — Jeżeli to jeszcze nie nastąpiło, o czém mnie niezawiadomił, upraszam o jaknajspieszniejsze wysłanie tego zawiadomienia gdyż niebawem muszę ich pokrywać, a niemając w tej chwili innych funduszów znowu na nich pociągnąć muszę — radbym przeto aby dyspozycje moje niezastały ich bez przygotowania. —

Najchętniej zajmę się wygotowaniem artykułu o handlu tutejszym dla towarzystwa Gospodarskiego Galicyjskiego — radbym tylko wiedział bardziej kategorycznie o co chodzi? — i co może głównie interessować — a niechciałbym powtarzać co już tyle razy powiedziane we wszystkich Encyklopedjach handlowych i co głównie kupców tylko obchodzić może. —

Rozkazów w tej mierze bezpośrednio, czy też przez Oborskiego oczekiwać będę, — a tym czasem zbierać będę niektóre materjały. —

Handel zbożem przez miesiąc przeszło, mocno ożywiony, pomimo dobrych wiadomości z zagranicy wolnieć zaczyna, a to

głównie dla braku Okrętów, poleceń kupna, spóźnionej pory i zawyżkich jeszcze stosunkowo żądań sprzedających — Dla Spekulantów już pora kupna minęła, niespodziewać się więc przed wiosną ani znacznego ruchu, ani cen wysokich — Dowozy świeżej Pszenicy z miast nadwiślańskich, jako to z Włocławka, Torunia, Chełmu, Grudziąża &c jak na tę porę i trudną żeglugę na Wiśle, dosyć znaczne — nawet z Polski przychodzą transporta — pomimo cen tak wysokich w Warszawie. — Ziarno w ogólności bardzo piękne, choć nie nazbyt ważne — Białe pszenice Chełmskie ważą tylko 128 do 131 ℔ co po tak gorącem lecie wszystkich zadziwia. — Żyto nie najlepiej tu urodziło, toż Kartofle, których zbiór na 1/3 części a w najlepszych wypadkach ledwo na 1/2 zwykłego przyjmują. — Słabość niepokazuje się w tym roku wcale. —

Ceny Zboża są, za pszenicę świeżą Krajową białą 125/6 ℔. 440 f.
126/7. 500.
130/1. 540.
132/3. 560.

Najpiękniejsze białe w małych partjach płacono ~~do~~ 580 – 590. — Kilkanaście łasztów Celnej pszenicy białej z Buga zapłacono przed dwoma tygodniami f 600 — Dziś już trudnoby te ceny otrzymać.

Za żyto żądają f 400. —

Wódka. 80 %. — na miejscu do 33 Tal — Na wiosnę do 25 Tal za Ohm (120 Kwart Pruskich). —

Dwie nasze trodzie które tu przywiozły bale Jesionowe, obładowałem do Warszawy Węglem Kamiennym — Na ten Rückfracht musiały czekać przeszło 2 Miesiące — ale przynajmniej darmo powracać niebędą. —

Mam zaszczyt pozostawać

Waszej Książęcej Mości

uniżonym sługą

J. M. Jaworski

KRAKAU
27. OCT.

DANZIG
22/10
5-6

à Son Altesse

Monsieur le Prince Leon Sapicha
Grand Echanson des Royaumes de Gallicie
& de Lodomérie, President de la Société de
Crédit &. celle d'Agriculture
&c. &c. &c.

Lemberg

pr. Breslau.
Cracau.

Oesterreichs Galizien

LEMBERG
20. OCT.

D. M. Jawornicki
29/10 1846

D 22/10 1846

Jaśnie Oświecony Xiąże

Maystro od Berlinek już kończy robotę swoją, potrzebne więc będą pieniądze na zapłacenie Jego, o których przysłanie upraszam. — Wspominał on mnie i o pieniądze na podróż, ale że niema w domu ani Oborskiego ani Pudlera, pierwszy wyjechał na polowanie, a drugi do Chwałowic dla wyexpedyowania jeszcze kilku tratew drzewa które teraz za przybyciem trochę wody spłynęło, nie wiem więc czy mu się to należy i jak wiele. — Co do należytości Juskiewiczom za expedycyą i skład wełny tę sobie już odebrali od wyprawiającego ją daley w Wrocławiu, zatem znaydzie się to później w rachunku przy sprzedaży Oney. — O łaskawe zawiadomienie odbytey przez Xiężnę słabości upraszamy

Z uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości
nayniższy sługa
Jaworski

Sieniawa 23. Paźdz 846

112

12
13

24-

SIENIAWA

23 OCT 846

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi

Sapieże

w Lwowie

LEMBERG
24. OCT.

24/10 1846

D 23/10 1846

E. Jaworniczki

1 m 9 1

249

Mości Książe

Miałem zaszczyt odebrać dziś list WXMości zawiadamiający o wyprawieniu pieniędzy dla Maystra, które jeszcze nienadeszły. również o wyprawieniu fr 9.058. w Wexlu na Paryż dla Wo Michałowskiego

Poleceniom WXMości Co do Zatraconych Wexli natychmiast Czynię zadość. —

Z przyjemnością dowiedziałem się o przyjeździe tu P. Henry Hall. radbym zrobić jego Znajomość. podążył bym na 24 godzin do Lwowa gdybym wiedział że go tam zastanę. racz WXMość kilku słowami mnie o tem zawiadomić odwrotną pocztą.

Maystra zatrzymam stosownie do poleceń WXMości.

Z uszanowaniem

Sługa prawdziwy

Max Ohorek.

31. Października

Jarosław

113.

(art 3)

31/10 1846

Max Oborski

J. M. Jawornicki

2/11 1846.

IAPOSLAU
21 KT. 1846

Jaśnie Oświecony
Leon Sapieha
we Lwowie

LEMBERG
1. NOV.

1000 w. na Gdańsk 3/m. po 140. — cf. 1400. 251

15 w. disc. za 3 Mce à 6% (zwykle tylko 5%.)

3. 10. Komis. 1/3.

2. 2 Kurtaże à 1‰.

22 1. 20. Stempel, porto &c.

978 w. Londyn po 202 Lst. 145. 5. à f 9.53. ₵ 1435. 33.

Komis 1/3 %. . . f. 4. 47.

Kurtaż 1‰ . . 1. 26.

Porto &c. 2. 20. 8. 33.

₵. 1427

27 ₵ od f 1400 zadni 20 = $1\frac{928}{1000}$ % czyli rocznie więcej jak 34%

978 w. Wiedeń 2/m. po 101. — ₵ 1450. 30.

disc^to. 5% zadni 54. f 10. 44.

Kurtaż 1‰. . 1. 27. . 12. 11.

14.38. 19

38 f. od 1400 zadni 15 = $2\frac{714}{1000}$ czyli rocznie 65%.

114.

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże.

Pisze mi Oborski iż zgłaszają się często do Xięcia Żydzi z Wexlami na Gdańsk - i dla tego żądasz Xiąże odemnie Wykazu domów pewnych, na które Wexle mógłbyś eskontować - Przesyłam więc przy niniejszém wykaz takowy, w którym zamieściłem te tylko domy z któremi, jest podobieństwo, że Żydzi Galicyjscy mogą bydź w stosunkach handlowych - Niepotrzebuję też nadmieniać iż wiadomość tę li tylko do wyłącznego i osobistego użytku Xięcia służyć ma, - jeżeli mam uniknąć nieprzyjemności. -

Kupno oględne Wexli na Gdańsk zawsze będzie nader zyskowną Operacją bankierską - a zyskowniejszą nierównie jeżeli za fundusze z disconty kupować się będą Rimessy Zagraniczne tu, a nie w Berlinie, gdzie zawsze prawie o tyle są droższe iż przesyłanie tutejszych Wexli do Berlina, z kąd po znegocjowaniu przychodzą fundusze pocztą, stanowi jedną z główniejszych operacji tutejszych bankierów; a wiadomo że i Komis, Kurtaż i Porto niemało wynoszą - to wszystko zostałoby w zysku kupując Remessy na placu - Przed tygodniem sprzedawano tu Londyn po 201 sgl. (w 6 sgl. 21.) - Dziś niekosztował więcej jak 202. - Paryż 3 miesięczny 78½ do 79. Wiedeń 2 mies. 101. Czy mogą bydź korzystniejsze Kursa? - Cała taka Operacja od czasu kupna Gdańska we Lwowie aż do otrzymania gotowizny za Rimessy, choćby nawet pocztą z Wiednia nie trwa jak dni 15 do 20. - Stosownie do Kursów może przynieść większy lub mniejszy zysk, któryby jednak nigdy mniejszym być niepowinien jak ½ %. -

Dołączony tu rachuneczek przybliżony takich operacji podług dzisiejszych Kursów, jakże piękne przedstawia wypadki. Niemożna tego zapewne brać za Normę ale widzieć można że przyjęty przeze

mnie

Zysk ½% na jednej operacji, bardzo jest skromny. – Znam jeden dom tutejszy który na operacji przez Berlin niezarabia jak 1‰, a i tem się kontentuje. –

Dla tego obszernie rozpisałem się w tym przedmiocie, gdyż mi Oborski wspomina, że niebyłbyś Xiąże od tego, udzielić mi silnej pomocy, do założenia domu handlowego w Gdańsku. Byłby to środek i rozwinięcia korzystniej czynności zbożowych Komissowych naszej prowincji i operacji wexlowych Waszej Xcej Mości. Liczne znajomości moje w Królestwie, a nawet na Wołyniu, toż niejakaś już wziętość na placu tutejszym dają mi nadzieję że interessa Komissowe naszego domu bardzoby się rozwinąć dały – a poznanie osobiste placów Angielskich, Holenderskich i Francuskich musiałyby je bardziej jeszcze powiększyć. – Że jednak wszelkie przedsięwzięcie przemysłowe, nawet handel Komissowy wymagający częstokroć znacznych ~~fundusz~~ forszusów, nie może się obejść bez przyzwoitych funduszów, na te więc przedewszystkiem musiałbyś Xiąże zezwolić i takowe mi zapewnić pierwej nimbym coś stanowczego w tej mierze przedsięwziął. Jak powodzenie człowieka, tak i każdej instytucji, każdego przedsięwzięcia, od tego zależy jak się, że tak powiem, w świecie postawi. Postawa pewna, silna, wzbudza zaufanie i szacunek dwie ważne potrzeby dla handlu, szczególniej też dla Nowego domu i to Polskiego. – Dla tego, jakkolwiek niewypada mi insynuować wysokości kapitału, jaki byłby pożądany do założenia tu domu, i zostawić to muszę zupełnie decyzji Waszej Xiążęcej Mości, sądzę że niewypada mi kompromitować niejako pozycji mojej zaczynając od nader małego. – Nietyle by tu już chodziło o gotowiznę, jak bardziej o rozległy kredyt na kilku placach, do użycia ilekroć zda-

rzyłaby się sposobność użycia korzystnego funduszów. Kredyt takowy mógłbyś mi Xiąże otworzyć w Wiedniu, Paryżu i Berlinie, a gdyby mi wolno było insynuować kapitał zakładowy proponowałbym pozostawienie funduszów będących w spólnym interesie drzewnym na dotychczasowych zasadach z dodatkiem 40 do 60,000 talarów. – Warunki spółki zechciej Xiąże zaproponować. Wiem że przed dywidendą zysków, życzyłbyś sobie przedewszystkiem zapewnić procent od włożonego kapitału. – Przy interessach Komissowych, w początkach zwłaszcza zarobki nie mogą bydź znaczne, a pieniądz nie przynosi tu jak 4 do 5% – dla tego rozumiałbym że procent ten musielibyśmy ustanowić na rok 1r. 4% na rok drugi 5% a na późniejsze dopiero lata 6% toż Komis $\frac{1}{3}$% do $\frac{1}{2}$% od użytych kredytów. – Spółkę tę zawiązaćbyśmy mogli na lat 10. –

Dla zostania kupcem, musiałbym przedewszystkiem zostać tutejszym obywatelem, co zresztą żadnej nie podlega trudności, trzeba tylko wcześnie wziąść się do tego – dla tego upraszałbym Xięcia o prędką decyzję, tak abyśmy w Zimie jeszcze mogli rozesłać okólniki, i mieć już na wiosnę Komissa, nim kupcy z Królestwa z innemi wejdą w stosunki. Tymczasem operowalibyśmy jako Bankierowie, a może jako Komissanci Angielscy, do czego nam H. Hall & Co dopomogą. –

Do pomocy przybrałbym sobie P. Trojan nader godnego i zdolnego człowieka, który nieprzestając prowadzić dotychczasowej firmy Łubieński & C, może być moim cichym spólnikiem – a później zupełnie może wyjść z dawnych stosunków i oddać się li tylko interessom naszego domu. – Wysokie poważanie jakiego używa na placu tutejszym i znajomość interessów nabyta długiem doświadczeniem będą nam wielką pomocą – a za uczciwość charakteru ręczyć mogę. – Obowiązują mnie nawet do tego kroku przyjacielskie stosunki lat kilku z jego domem, a wiem że mi tego nieodmówi. – Ponieważ rozszerzenie stosunków

D 18/11 1846

handlowych w kraju i za granicą, wymagać będą częstych przejażdżek, człowiek na którego głowę i charakter z pewnością spuścić się mogę, nieodzownie będzie potrzebny, a lepszego wyboru zrobić nie mogę.-

Oczekiwać będę z niecierpliwością odpowiedzi Waszej Xiążęcej Mości, aby stosowne przedsięwziąść kroki.

Mam zaszczyt pozostawać

Waszej Xiążęcej Mości

J. M. Jawornicki

uniżonym Sługą

J. M. Jawornicki

Gdańsk d. 18 Listopada 1846.

12/12 1846

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże

Ukończywszy zupełnie roboty około wydobywania
na ląd pozostałego nad Janem drzewa, poniewa
niemało doznaliśmy trudu, oraz ubezpieczywszy
zupełnie tatlowe dla przezimowania nad Lądem,
mogę teraz W. X. Mości przesłać dokładny
rapport, i o ile można było jasny wyszczególniający
wiek, iakiego drzewa w różnych miejscach iest
wyrżonego.

To co w tym roku odpłynęło do Gdańska
oznaczyłem Czerwonym atramentem, dla tym
łatwiejszego przeglądu. Oprócz tego znaydziesz
Xiąże na końcu rapportu zebranie wsiedno
tak tego drzewa które odpłynęło iak, tego które
pozostało na miejscu.

Podobny rapport przeszle W. X. Mości z
Gdańska Jaworniccki skoro tylko ostatnie tratwy
które

które z tąd odeszły staną na mieyscu, Zostatnich bowiem listów przekonywam się że ieszcze ich do d. 19. b.m. w Gdańsku niebyło, wszelako minęły iuż Toruń, a łagodne powietrze które nastąpiło niezostawia wątpliwości że szczęśliwie staną na mieyscu.

Co do nas możemy sobie winszować iż pozostałe drzewo wcześnie i w mieyscu z wody wydobyliśmy — Wiele tratew należących do Kupców tuteyszych które się opóźniły z wyiściem z Sanu niedoydzie do Gdańska ~~gd~~ drzewo muszą wyciągać w Polszcze z wody a koszta ztąd wynikłe w Czwornasób są większe od naszych

Zasyłam wyznanie mego winnego uszanowania

Waszey Książęcey Mości
sługa życzliwy

Sieniawa
d. 28. Listopada
1846.

Max Oborski.

(ad 2)

D. 28/11 1846

Max Oborski & J.M.
Jawornicki

C 30/11 1846.

Jaśnie Oświecony Mości
Książe.

Z wykazem

Stosownie do woli W.X.Mości posyłam wyrachowanie pożytków z gruntów rustykalnych, podług którego dochodziliśmy iaki będzie wpływ nowego patentu na tuteyszą pańszczyznę. Wiadomém iest W.X.Mości że wyrachowanie takowych indywidualnie, niebyło wcale robione po pomiarze. Załączony więc tu wykaz wzięty bydz musiał ze stanu przedpomiarowego.

Tak z ogólnego wyrachowania tutay dołączonego iaki z obliczenia podług skali według podatku gruntowego dzisiay opłacanego, który z dnia iednego gruntu z którego 52 dni ciągłych odrabiaią rocznie, wynosi iednakowo dla wszystkich f. 2.x 52 m.c zdawałoby się iż pańszczyzna o 1/5 ą część w dobrach tych zmnieyszoną by bydz miała.

O ile wyrachowanie to iest prawdziwe osądzisz sam Książe. Wątpliwości bowiem co do ~~podatku~~ patentu muszą iuż bydz teraz wyiaśnione i rozwiązane.

Co do prożby naszey tyczącey się założenia domu w Gdańsku, powtarzam ieszcze, że tu nieidzie o fundusza iak raczey o pomoc pośrednią i o interesowanie się Księcia. — Kredyt WXMości Jego rozległe stosunki iuż same nadałyby naszemu domowi stanowisko pewne, tak potrzebne do obudzenia zaufania u tych którzy by nam Komisa powierzali. — Wszak WXMość obok korzyści z zyskownych operacyi weylowych miałbyś swoie Komisa i dywidendę. — Do Jawornickiego pisałem iż weyle na WXMość we Lwowie płatne sprzedawać może, a sam staram się namawiać tuteyszych handluiących aby Gdańsk u WXMości zbywali za który £ 150 za Rs 106 mieć mogą.

Chciey mnie Xiąże darować że Go znowu zatrudniam i że może zbytnie byłem natrętnym przedstawiaiąc Mu ten interes we Lwowie lecz mam przekonanie że na tey drodze można jeszcze coś pożytecznego dla siebie i dla drugich przedsiewziąść.

Tytus Dzieduszycki przyobiecał mnie mówić z Panem Józefem o sprzedaży Lasu iego w Polszcze położonego, miał mu przedstawić ten interes z tey strony iżby naykorzystniey dla niego było wspólnie go przedsięwziąć. – Racz WXMci przypominać to Tytusowi i o skutku nas zawiadomić.

Art: 2098 Chcący także WXMci obciążyć nasz rachunek za Książki za które winienem Xiężnie fpol: 73. po 8%.

zł 16. 48.

Łączę wyrazy prawdziwego uszanowania
WXMci sługa życzliwy

Max Oborski.

Sieniawa
d. 10. Grudnia
1846.

(Nr 12)

D 10/12 1846

Max Oborski & Fr. M

Jaworniçki

1846

list z 18. stycznia Lit: A. do D.

Litt. A.

Kupiono w	Chłopicach	200	szt.	Dembów z tych wyrzniętо	Kop.	6 35
" "	przędzela	300	"	" " "	"	6 40
" "	"	100	"	" " "	"	2 5
" 1000	Mackowicach	870	= 130 w lesie	" "	"	21 30
"	Kochanówce	100	"	" "	"	1 52
		1570	"	" "	"	38 42
	z tych poszło do Gdańska				Kop	8 45
	pozostało					29 57

Które znaydują się iak następuie:

nad Sanem w	Radymnie	1	"
"	Wiązownicy	4	30
"	Gorzycach	8	54
"	Sieniawic	8	43
"	Rudniku	6	50
razem iak wyżey			29 57

Oprócz 6 Kop 35 sztuk wydały 200 sztuk dembów z lasu Chłopickiego 70 sążni drzewa na opał które sprzedane po ł 2. 45 ~~m.~~ C. W. W.

W tymże lesie obrobiono z wierzchów 103 sztuk podkła: dów dembowych po 9 stóp które leżą teraz na brzegu w Rudniku

Z lasie przędzelskim oprócz 8 Kop 45. sztuk bali wyrobiono 84 sztuk klepek dembowych które odeszły do Gdańska.

W lesie Maćkowickim pozostało 130 dembów z których wyrabiaią się teraz belki.

Część oszwarów dembowych sprzedano, na reszta dotąd niema Kupca.

Litt B.

Kupiono w Kochanówce 100 sztuk Budulca.
" " Rudniku 250 " "
" " 250 " Belek.
" " 166 " Murtatów.

Dostawili Budulca sztuk 100.
Belek " 284 "
Budulca " 234 "

z tego:
Poszło do Gdańska 234 sztuk Budulca
" " 284 " Belek.
pozostało na Brzegu w Rudniku Budulca 100.

Litt C.

Kupiono w Rudniku
3000 sztuk podkładów.
Dostawiono 2966. to odeszły do Gdańska.

Litt D.

Kupiono w Brzesce:
30 sztuk Belek bukowych.
wyrobiono:
sztuk 17.
pozostało w lesie: 13.
z tych: znajduje się w Sieniawie szt. 11.
" Bachowie 6.

patrz list z 29/1 E. F. G.

Litt E.

Kupiono Bali Kop 30 w Prinzenthala:
z tych: poszło do Gdańska Kop 20.
leży nad Sanem w Gorzycach " 10.

Litt F.

Kupiono Murtałów w Kopkach sztuk 300.
dostawiono: i poszło do Gdańska 438.

Litt G.

Gwoździe Okrętowe nierobiły się wcale z powodu że niemożna było obstać.

List z 11/2 H do C.

Litt H.

Kupiono w Kopkach belek sztuk 800.
dostawiono i odeszło do Gdańska Sosnowych Belek: 967.
Jodłowych " 38.

Litt J.

Kupiono w Bachowie Belek sztuk 100.
dostawiono: Belek 172.
z wierzchów zrobiono podkładów: 136.
Znaydnią się: nad Lądem w Rudniku belki 48.
w Sieniawie " 62.
w Ostrowie " 46.
w Jarosławiu " 16. 172.
podkłady znaydnią się w Jarosławiu 136.

list z 7. maja R. 5.

Litt P.

Kupiono w Brylinicach 400 sztuk dembów.
" przędzeli 100 " "

Takowe wydały:	Bali . . .	Kop.	8.	10.	
			1	45.	9 55.

Znayduią się:

na brzegu w Rudnitku		Kop	4	.	
" " w Wyszatycach		"	4	10.	
poszło do Gdańska		"	1	45	9 55.

Litt Q.

Kupiono w Rozwiennicy Budulcu sztuk 200
" Brylinicach belek " 200.
" Kramarzowca podkładów " 2000.

Dostawiono: . . .	Budulcu	200.	
	Belek niedostawiono .	"	
	podkładów .	2109 .	
Znayduią się			
na brzegu w Rudnitku budulcu			200.
podkładów:			
w Sieniawie		1445 .	
w Rudnitku		351 .	
w Zarostawiu		124 .	
w Monasterzu		20.	
w Ostrowie		165.	
zginęło .		4.	2109 .

Litt R.

Kupiono w Radawie. 200 sztuk dembów.
te wydaty. i znayduią się w Rudnitku . . Kop. 5 14.

Litt S.

Kupiono w Radawie Belek sztuk 500.
Dostawiono z Lasu . . . . . zł 604.

Odeszło do Gdańska . . belek . sz 434 .
znayduie się w Rudnitku . . . 170 . 604 .

Zebranie na stronie odwrotney.

Wykaz drzewa wyprawionego do Gdańska

Litt A.	Bali dembowych	Kop	8.	45.		
" E.	" "	"	20	"	28	45.
Litt. B.	Belki sosnowe.	Sztuk.	284	"		
" H.	" "	"	967	.	1251	.
Litt H.	Belki Jodłowe.	Sztuk	38	.	38	.
Litt. B.	Budulec sosnowy	Sztuk	234	.		
" K.	" "	"	225	.	459	.
Litt C.	Podkłady sosnowe.	Sztuk	2966	.		
" K.	" "	"	2226	.		
" U.	" "	"	2098	.	7290	.
Litt. T.	Bale Jesionowe	Sążni	4006	.	4006	.
Litt A.	Krzywki dembowe	Sztuk	84	.	84	.
Litt O.	Konopie	Cent	200	.	200	.
Litt P.	Bale dembowe	1 Kop.	1.	45		
" S.	Belki Sosnowe	Sztuk	434	.		

Wykaz drzewa znayduiącego się na Brzegach w różnych mieyscach które mieniono odpłynąć do Gdańska.

Litt.	A.	Bale dembowe.	w	Radymnie	Kp.	1.				
			"	Wiązownicy	"	4	30.			
			"	Gorzycach	"	8	54			
			"	Sieniawie	"	8	43.			
			"	Rudniku	"	6	50			
Litt	E.	do	w	Gorzycach	"	10	.			
"	N.	do.	w	Sieniawie	"	1	4.	41	.	1.
Litt	A.	Podkłady dembowe	w	Rudniku	sztuk	103	.	103	.	
Litt	B.	Budulec Sosnowy.	w	Rudniku	"	100.				
"	K.	do. do.	w	Krzeszowie	"	18.				
"	L.	do do	w	Sieniawie	"	393	.			
"	"	do do	w	Jarosławiu	"	99	.			
"	"	do do	w	Monasterzu	"	16.				
"	"	do do	w	Ostrowie	"	111	"	737	.	
Litt	D.	Belki bukowe	w	Sieniawie		11	.			
.	.	.	w	Bachowie		6.				
.	.	.	w	Brzustkim lesie		13.		30	.	
Litt	J.	Belki Sosnowe.	w	Rudniku		48.	"			
"	"	do do	w	Sieniawie		62	.			
"	"	do do	w	Ostrowie		46	.			
"	"	do do	w	Jarosławiu		16	.	172	.	
Litt.	M.	Belki Podłowe	w	Sieniawie		150	.			
"	"	" "	w	Rudniku		34	.			
"	"	do "	w	Ostrowie		16.		200	.	

Litt.	L.	Murtaty Sosnowe.	w	Rudnitku.	szt.	20	"		
"	"		w	Sieniawie	"	21.	"	41	.
Litt	T.	Podkłady Sosnowe.	w	Jarosławiu	szt	136.	"		
"	U.	" "	w	Krzeszowie.		231.	"		
"	W.	" "	w	Sieniawie		53.	"	420	.
Litt	P.	Bale dembowe	w	Rudnitku	Kop.	4	.		
"	"	"	w	Wyszatycach	.	4	10.		
Litt	R.	"	w	Rudnitku		5	14.	13	24
Litt.	R.	Łudulce Sosnowy	w	Rudnitku	szt.	200	.	200	.
Litt.	S.	Belki Sosnowe	w	Rudnitku	.	170	.	170	
Litt	Q	podkłady Sosnowe	w	Sieniawie		1445	.		
"	"	" "	w	Rudnitku		351	.		
		" "	w	Jarosławiu		124	.		
			w	Monasterzu		20	.		
			w	Ostrowie		165	.	2105	.

Podług wykazu zakupna pod Litt A. było zakupionego drzewa na podszewki pod bale dembowe sztuk 578. rzeczywiście zaś Kupiło się:

sztuk	300	„ Kramarzówce	
„	200	„ Brzusce	
„	200	„ Iskani.	
	6	„ Sosnicy.	
Razem	„ 706.		

Które się znaydują iak następuie:

„ Sieniawie	178	
„ Rudniku	54.	
„ Gorzycach	125.	
„ Wiązownicy	84	.
„ Wyszatycach	130	.
„ Bachowie.	40	
„ Babicach	2	.
„ Krzywczy.	24.	
„ Chyrzynach	9	.
„ Chotowicach	13.	
„ Krasicach	9	.
„ Krasiczynie	3	.
„ Konkowcach	20	.
„ Radymnie	15.	. 706.

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże.

Wczoraj odebrałem list od Oborskiego, po powrocie ze Lwowa pisany, z którego z przyjemnością niemałą wyczytuję iż Wasza Xiążęca Mość trwasz ciągle w zamiarze udzielenia funduszów i wspierania domu handlowego, który życzysz sobie abym tu otworzył. Pisze mi również iż gotów Xiąże jesteś dyskontować Wexle na Gdańsk po 106, którebyś mi tu do zrealizowania i kupna za powstałe z tąd fundusze remess przesyłał. – Rzeczywiście najkorzystniejszy to i bodaj czy nie jedynie korzystny sposób robienia sobie funduszów w Gdańsku, a że przytem i kurs po którym zamierzasz Xiąże Wexle te skupowywać nader będzie dla handlujących z Gdańskiem dogodny, rozumiem iż na Wexlach takowych nigdy zbywać niebędzie i owszem że wszystkie traty przez ręce Xięcia przejść muszą. – Nieweźmiesz mi Wasza Xiążęca Mość za złe, jeżeli pozwolę sobie z tego powodu zrobić kilka uwag, które niejakie światło na obrot ten finansowy rzucić mogą. –

Niewiem w przybliżeniu nawet, którzy z Galicyjskich Żydów i jak rozległy mają kredyt u swych korrespondentów tutejszych – Najważniejsi zapewne będą: Rubin Ebel (Baruch Ehrensal & Isaac Sandbank.) Nathanson z Cieszanowa, Zins item, Lederer item, Lothringer – To podobno wszyscy, którzy Sanem swe towary spławiają. – Do tych doliczyćby można Horowitzów i innych z Sokala, toż obcych, jako to Warszawskich i Krakowskich, którzy za kupnem przyjeżdzają. – Zbytecznem byłoby tyle w interessach finansowych doświadczonemu jak Xiąże, nadmieniać iż prócz dobroci firmy na którą Wexel wystawiony, niemałej jest wagi gwarancja trassanta, dla tego radziłbym ile możności niekupować Wexli jak przynajmniej z jednem giro. – Każdy z Żydów ważniejsze robiących interessa, ma albo korrespondenta albo znajomego we Lwowie kupca, który za wynagrodzeniem nieodmówi mu tej przyjacielskiej usługi. Kurs 106 w/ pr. 150 f. przy dzisiejszej wartości Monety Konwencyjnej na placach Pruskich, niejest wysoki, owszem może jeszcze przyzwoity dać zarobek, ale

niewypadałoby go przyjmować za stałą Normę, owszem regulować
się mniej więcej Kursem Wiednia w Berlinie i Wrocławiu – a Kursem
Banknotów w tem ostatniem mieście. – Pari Monet austryjackiej i
Pruskiej jest 105 w pruskich = 100 Talr. Konwenc., a przyjmując za zarade
eskonty ½ % na miesiąc – papier 3 Miesięczny na Gdańsk miałby war.
tość 93 4/5 albo prawie 140 3/4 ℔ pr 100 w Pruskich albo Nareszcie 106 3/5 w pr 150 ℔
Dziś Banknoty nasze stoją w Wrocławiu ledwie na 102 ½ do 103 mic
i rachunek się zmienia. – W zwykłych czasach każdy Żyd Galicyj-
ski chętnie spreda 3 Miesięczny Gdańsk po 140 ℔ czyli 93 1/3 Talarów
Konwenc. za 100 w Pruskich, a nawet i dziś w potrzebie na Kurs ten
zezwoli. – To co do Kupna Gdańska – Co do remettowania z tąd
funduszów, rozumiem iż ieraz niedałoby się Kupić korzystnie Weks.
na Wiedeń, które niebardzo tu obfitują – lepiej kupione obce remessy
posyłać do Wiednia i ztamtąd ściągać fundusze transfertem Bankowym,
albo ciągnieniami na Wiedeń, niż je remettować do Lwowa – raz
dla tego że z obcemi derizami mniej u nas oswojeni Ci, którzy ja-
ko Kramarze potrzebują remettować za towary; a powtóre, że Bankiero-
wie i Ci którzy Wexlowy handel prowadzą mogą mieć takowe i
w znacznej ilości i może taniej z Brodów i z Odessy – Wexle te prze
Lwów idą najczęściej do Wiednia, oczywiście więc że plac ostatni musi
przedstawiać mniej korzyści. – Nareszcie co do funduszów w Gdańsku.
Dyskontować można tu Wexle albo w Banku (choć niezawsze) albo
u prywatnych Kapitalistów – Disconto bywa od 4 do 6 % na papiery
nieprzechodzącym 3ch miesięcy, a to stosownie do firmy akceptującej i
firmy girującej. – Od tych dwóch warunków nietylko zależy stopa
disconto, ale i łatwość discontowania, szczególniej kiedy się wykonywa
obroty na znaczne summy. – Do tego więc rodzaju czynności potrzeba
posiadać zaufanie, kredyt a nareszcie przyzwoite fundusze, aby
w każdym wypadku nieprzewidzianym nie bydź w ambarasie. –

Ponieważ wiadomo Waszej Ciężącej Mości iż zdrowia naszego
spólnego, nader mało tu donto, że prawie nic niesprzedaliśmy, że

zatem nietylko nieposiadam w ręku żadnych funduszów, ale nadto mam bieżące zobowiązania dosyć kłopotliwe, – w takiem położeniu, które dopiero po spłynięciu tu wszystkiego drzewa zmienić się może, otwierać dom handlowy, byłoby zdaniem mojem, więcej jak lekkomyślnością – dla tego też choć z bolem serca, gdyż rok na niczem upłynąć może, nieodważę się na krok tak stanowczy dopóki nieotrzymam na to wyraźnego i własnoręcznego zlecenia Waszej Xiążęcej Mości. – Utyskują powszechnie że żaden dom Polski handlowy długo się nieutrzymał – Znaczniejsze o których wiem, zakładały je bez żadnego, prawie dosłownie żadnego Kapitału. – Prawda że potem przychodziły do funduszów, a nawet znacznych, ale że koniec ich był wszędzie nieszczęśliwy, by tegoż uniknąć losu, nieradbym ich i w początkach naśladować. – Położenie ich z resztą było zupełnie odmienne i inne czasy, a choćby i tę tylko mieli nademną korzyść iż ich niepoprzedzało bankructwo spółrodaków, już wielce zyskiwali. – Dziś Polak zakładający dom handlowy w obcem mieście, w obcym kraju, tak musi się od razu postawić, aby wytrzymał nietylko krytykę, ale jawnie i czynnie mógł postawić czoło intrygom i potwarzom na jakie zawiść i kramarska zazdrość zdobyć się mogą. – Jeżeli kto, to dom Komissowy najbardziej na tego rodzaju nikczemności jest narażony – Każda nowa praktyka, nowy Komettent przysparza mu nowego nieprzyjaciela w osobie dawnego Komissanta, który z radością chwytać będzie każdą sposobność szkodzenia mu, słowem i uczynkiem, w nadziei iż ci których z tamtąd odstraszy, przejdą do niego. Antidotum przeciw temu wszystkiemu jest godna spokojność i choćby udana oziębłość, a nadewszystko pieniądze i pieniądze, czy to w gotowiźnie czy w kredycie dającym mi tę spokojną pewność, że w nagłej potrzebie nieosiądę na mieliźnie. –

Wspomniawszy mieliznę, czuję się w obowiązku uwiadomić Xięcia iż 11 Tratew rozmaitego drzewa, które wyszły z Sanu 20 Września,

(Lot 32)

po uciążliwej i w tak drogim roku kosztownej żegludze zamarzły między Dirschau i Mewe, ztąd Wodą najdalej mil 7 - i że tam zimować będą musiały. - Po odebraniu wiadomości o tym wypadku, jeździłem na miejsce i przekonałem się że na teraz nie są wystawione na żadne niebespieczeństwo, niemogą jednakże pozostać na miejscu aż do wiosny, kiedy lody puszczać będą przy wysokiej wodzie. - Wszelkie jest podobieństwo iż trzeba będzie wszystkie drzewo na ląd wyciągać, co tu niemało kosztuje, ależ niemożna rąk opuszczać, ani na risico wystawiać transportu znacznej wartości, który na Cª 20,000 zł oceniam. - W tem samem położeniu znajduje się wielu kupców i z drzewem i ze zbożem - Woda aż do zamarznięcia tak była mała na Wiśle całą jesień, od Września zacząwszy, że berlinki z połową ładunku od Grudziąża tu po 6 tygodni były w drodze - a od Dirschau przez cały Listopad nawet drzewo nieco cięższe iśdź niemogło. Niemożemy więc nieszczęścia naszego, kłaść na karb wypadków od ludzkiego przewidzenia zależnych i w liczbę elementarnych szkód pomieścić jé musimy. -

Przez niedopłynięcie tego transportu wzmogły się kłopota moje wszechstronnie - Nietylko już biedzić się muszę o drzewo, ale co gorsza o pieniądze, tak dziś rzadkie na całym świecie, których ciągle i znacznie potrzebuję, teraz mianowicie, kiedy drzewo w drodze spotrzebowało tyle funduszów, jeszcze ich niemało na uratowanie od zguby potrzebować będzie, a zaledwie na wiosnę lub w lecie zwrócić jé będzie mogło. - Cięży mi też przedewszystkiem obowiązek najświętszy dostarczenia w porę funduszów domowi który mi całkiem zaufał, i w tem zaufaniu wszelkie ciągnięcia przyjmował i ile mógł najskrupulatniej i bez żadnej zwłoki zobowiązania swoje uiszczał - Pewny byłem. i nikt z nas niewątpił że owe nieszczęśliwe 11 tratew tu przed zimą dopłyną, a choćby się drzewa i niesprzedało, łatwoby na nie zaciągnął pożyczkę na 5 lub 6% - i wszystko byłoby w porządku -

Dziś, przyznam się Xięciu, że w największym jestem kłopocie, z którego wyjść niepotrafię, bez prędkiej pomocy Xięcia; a nieidzie tu już o mnie, ale o nasz cały teraźniejszy interess drzewny, o możność założenia tu domu, lub nawet prowadzenia korzystnego handlu

z Gdańskiem

o los Człowieka, z siedmiorgiem drobnych dzieci, gdyby niedostarczenie mu przez nas funduszów miało go przymusić do zawieszenia wypłaty czego? – Naszych Wexli, które przeszły przez ręce Magnusa, Banku w Berlinie i tutejszego Kantoru – Czy płacić później Wexle powrócone z protestem i kosztami, narobiwszy szkody sobie i drugim, czy dostarczyć funduszów by wszystko odbyło się w porządku, pod względem finansowym jednakowy prawie wypadek, nawet naturalnie na korzyść ostatniej decyzji – o względach moralnych czyż mówić potrzebuję. –

Przystępując do rzeczy potrzebować będę w tym miesiącu do 3000 zł w połowie Stycznia 2000 zł w połowie Lutego 8000 zł – To wszystko zaspokoi się kredytem 50.000 franków w Paryżu trwającym do 1 Lipca lub 1 Sierpnia –

Daruj Wasza Xiążęca Mość otwartości z jaką mu cały ten interes przedstawiam – Niebędę się dziwił jeżeli w pierwszej chwili narzekać na nas będziesz, ale i tego niezaprzeczysz Xiąże, że skuteczniejsza i lepsza w tym razie szczerość, jak tajenie tego co się ukryć nie może; wolę Xięcia dziś zmartwić na chwilę, jak gdybyś miał na mnie długo i sprawiedliwie narzekać, gdybym milczeniem mem nieszczęsną sprowadził katastrofę – Wszak z resztą nic niema straconego – trzeba cierpliwie przeczekać, a w Bogu nadzieja, że się wszystko najpomyślniej ukończy. –

Proponując otworzenie mi kredytu nowego u Malletów, następne względy miałem na uwadze:

1º Że potrzebując w różnych terminach funduszów, w miarę potrzebowania ciągnąć będę. –

2º Że łatwiej mi ich ztąd z korzyścią dla mnie pokrywać, niż Xięciu ze Lwowa. –

3º Że mnie to najtaniej kosztować będzie. – Ten ostatni punkt objaśniam: –

Dotychczasowe ciągnienia moje na Malletów tak pokryłem że mnie pieniądze nie kosztują jak między 5 do 6% rocznie, przeciwnie

Ostatnia Operacja Wexlowa wykonana przez Obonkiego we Lwowie za pośrednictwem Waszej Xiążęcej Mości przy Negocjacji 8000 rs na Gdańsk po 140 w zamianę za Paryż po 118, który w Prusiech sprzedaje się po 79 rs – kosztuje w stosunku 25% rocznie! – Będziesz więc mnie miał Xiąże za wytłumaczonego jeżeli mam zamiar uniknięcia tego Obrotu, któryby się jeszcze raz najmniej powtórzyć musiał. Pokazuje on z resztą dowodnie korzyści jakie można mieć z eskonty Wexli na Gdańsk i kupna tu remess zagranicznych. – Nie sądź Wasza Xiążęca Mość abym i w tym, mimowolnie kosztownym dla nas wypadku, nieoceniał Jego chęci oddania nam przysługi, za którą najszczerzej raz jeszcze dziękuję. – Wiem iż i Gdańsk po 140 mogłeś Xiąże kupić u innych i że sprzedaż Paryża po 118 niebyła by Mu trudna; dla Xięcia więc Operacja ta nierównie mniej była korzystna, niż dla nas szkodliwa; czego właśnie przez propozycję moją chcę uniknąć w obecnem położeniu. –

Oczekując niezwłocznej odpowiedzi

Waszej Xiążęcej Mości

mam zaszczyt wyznać Mnie

z wysokiem Upoważeniem

uniżonym Sługą

J. M. Zawoniecki

Gdańsk
d. 14 Grudnia
1846.

NB. Wexle wspomniane na 8000 rs pr. 15 Lutego, dotąd niebyły prezentowane – Jeżeliś ich Xiąże niepuścił w obieg, to lepiej – jeżeliś je zaś remettował do Berlina, to tem prędszej odpowiedzi oczekiwać będę względem kredytu u Malletów, gdyż jedynie zaręczenie moje iż fundusze na termin niezawodnie dostarczę, skłonić w tych okolicznościach mogą Lubieńs. & C° do akceptowania. – W przeciwnym razie powróciłyby do Xięcia

przez Berlin, z protestem faute d'acceptation.—
Jeżelibyś Xiąże niechciał akredytować mnie na 50,000 fr. u Malletów, możesz to zrobić na 25,000 fr. - a na 1000 lst u Henry Hall & Co w Londynie, lub około 7000 rs w Berlinie, co Xięciu będzie najdogodniej.—

(sub 3)

D 14/12 1846

J. M. Jawornicki

O 26/12 / 26/12 1846

Jasnie Oswiecony Mosci
Książe

W tey Chwili odbieram list od Marcellego z wiadomościami niepomyślnemi, który czuię się obowiązanym przesłać WX Mości niezwłocznie. Dowiesz się z niego Książe że 11 ście tratew o doyściu których do Gdańska nigdy niewątpiliśmy zamarzły o 7 mil z tamtąd — niemniey dowiesz się Książe z listu tego o kłopotach pieniężnych Marcellego ztąd wynikłych.

W takim położeniu rzeczy, iedyną ucieczkę iaką mieć możemy iesteś Xiąże.

Sami użyiemy całey energii aby się niedać przełamać, opuszczenie bowiem rąk w takiem położeniu mogłoby przynieść naygorsze skutki dla interesu w którym WX Mość wziąść chciałeś udział.

Na pewność udzielić się maiących przez Księcia Kredytów chętnie oddamy Hussów, którego wartość będzie wystarczaiącą. — czyli to nastąpi w sposób podobny iak przy udzieleniu pierwszego Kredytu, lub też przepisuiąc własność tego maiątku na WX Mość.

Za dni kilka pospieszę sam do Lwowa dokąd i P. Jawornicki także się uda.

a teraz piszę się z winnym uszanowaniem
WX Mości sługa życzliwy
Max Oborski

Siemianka
d. 23/12 46.

118.

(219)

D 23/12 1846.

Max. Oblorski

8 26/12 1846

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Wczoraj odebrałem szacowne pismo WXcej Mości z d. 26 z. m. w którem mnie raczysz zawiadamiać o zaręczonym za mnie Kredycie u PP. Henry Hall & C° w Londynie na Lst. 1000 do dnia 1 Lipca r. b. – Jakkolwiek ani chwili niewątpiłem że szlachetne uczucia Xięcia niedozwolą Mu pozostawić mnie w położeniu krytycznem jakie w ostatnim liście moim skreśliłem, wyznać muszę że uwiadomienie to wyrwało mnie z litości godnego zasmucenia, za co niech Xięcia Niebo na wszystkiem błogosławi. Pierwszy ten list jaki w tym nowym roku odebrałem, zdaje mi się zwiastunem pomyślniejszej przyszłości, po tylu kłopotliwych wypadkach jakieśmy przeżyli w smutku, choć nie bez wytrwałości i nadziei. –

Żądanie WXcej Mości złożenia przybyłego do Gdańska drzewa w ręce pewnego domu, wedle listów Jego do Oborskiego, niebyło mi zupełnie jasne i niewiedziałem rzeczywiście co mam zrobić. – Mała część tu przybyła, jest w zupełnej pewności i w żadnym wypadku, jako własność obca, jako towar Komissowy nie może podlegać niebespieczeństwu. – Bez mego zezwolenia ani jednym kawałkiem nikt dysponować niemoże, dla tego też niesądziłem i niesądzę potrzebnem szukanie innego domu, gdyż to w niczem niepowiększyłoby naszej pewności, a miałoby zły wpływ na nasz kredyt. – Ponieważ postanowiłem Gdańska w tym roku nieopuszczać, zapewnić Xięcia mogę iż przestrzeganie i pilnowanie interessów Jego na chwilę z myśli mi niezejdzie. Teraz właśnie zajęty jestem zabespieczeniem transportu, który jak już donosiłem zamarzł na Wiśle pomiędzy Dirschau i Mewe ztąd o mil 6. – Wielu się zgłasza, mających chęć zrobienia tego

interessu, lecz żądania wszystkich znajduję dotąd za wysokie. Idzie tu o to aby drzewo na ląd wydobyć, tamże ułożyć, na wiosnę do Gdańska sprowadzić i pewność całego transportu zabezpieczyć, na wypadek iżby przez powódź na straty jakie miał bydź narażony. – Za 11 tratew w ten sposób podjęte, żądano ode mnie dotąd około 4500 talarów – a bez assekuracji 3500. Mam wszakże nadzieję iż się z tego wiele jeszcze da utargować, choć zawsze koszt niemały pozostanie. – Nowe żądania podkładów do kolei żelaznych, w ogóle niewielkie zapasy drzewa, zniżenie cła wchodowego do Anglii w tym roku, dają nadzieję że te wydatki nieprzewidziane choć w części się pokryją. –

Co do podkładów o których do Xięcia PP. H. Hall & C° pisali rzecz ma się następnie:

1° Oddanie na okręt w Gdańsku w ciągu r. 1847 i 1848. 500.000 szt. podkładów – miesięcznie zaczynając od 24 Marca r. b. szt. 32.000 tak iż co roku byłoby do oddania w ciągu 8 Miesięcy regularnej żeglugi szt. około 250,000.

2° Podkłady mają bydź trójkątne (nie kwadratowe) ale koniecznie piłowane z belek mających 13 cali w kwadrat, tak iż z jednego kawałka kwadratowego belka utworzą się 4 Sleepery, których przeciwprostokątna, t. j. część płaska mająca stanowić wierzch podkładu będzie miała 13 cali – a wysokość trójkąta 6½ cali. Podkłady tegoż samego kształtu, i tych samych rozmiarów, lecz których dwa tylko zrobiono z belka, przyjęte nie będą.

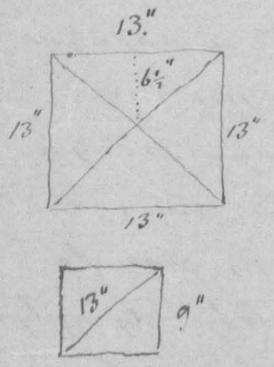

3° Vorschussu żadnego nie dają. – Za każdą partję władowaną na okręt pozwalają ciągnąć na Connoissement 3 Miesiące od daty.

4. Dla pewności dotrzymania wszystkich warunków kontraktu, tak co do ilości, jak i terminów żądają Kaucji Lst 5,000 mającej służyć na wypadek, ~~jak~~ za karę konwencjonalną. –

Interes ten proponowano tu wszystkim znaczniejszym domom, lecz na takie warunki żaden przystać niechciał i rzeczywiście nie mógł. – Dziś już interes ten jest skończony, z Kompanją Kolei Żelaznej zawarł Kontrakt dom Londyński Dawson & Co – a ten przez Ajenta swego porobił cząstkowe umowy z domami tutejszemi – które już nietylko Wörterbuchsfrau Kaucji niedają, ale owszem dostają Vorschussa. – O ile mi wiadomo tutejsze domy ugodziły się po 36/ za Load (50 St. Kub.) – Wypada więc za 1 Kawałek trójkątny $1\frac{2}{3}$ shill. czyli m. w. 18 srgr. –

Wykonanie obstalunku tego że niejest łatwe następne przekonają uwagi:

Ponieważ podkłady mają bydź rżnięte z belek 13 calowych, potrzeba na to drzewa bardzo grubego, o które dziś już niełatwo, a przynajmniej sprzedaje się po wysokich cenach – Niekupując belek, ale budulec okrągły, można liczyć w przecięciu 12 Kawałków z jednej sztuki na długości m. w. 26 Stóp od odziomka, gdyż ku wierzchołkowi będzie za cienki. – (Długość podkładów 8½ Stóp) – Na całą więc ilość 500,000 sztuk potrzebaby m. w. 42,000 sztuk budulcu donośnego – któryby na długości 26 Stóp miał średnicy 19 cali. –

Ile z podkładów naszych będzie miało żądane rozmiary, postaram się aby je umieścić po cenie, za jaką znowu Kupcy tutejsi porobili Kontrakty z Kupcami polskiemi, a to około 30/ za Load zatem m. w. 15 sgr. za Kawałek trójkątny – I na zbycie reszty mam widoki – Stosunki moje z wielu tutejszemi domami pozwolą mi zapewne umieścić wszystko po ile można korzystnych cenach. – Gdyby w ciągu zimy dały się gdzie u nas wyrobić sosnowe belki ostrokanciaste na 13 cali angielskich – długie na Stóp 8 3/4 (gdyż coś trzeba zostawić na wyrównanie) – toby je można zbyć tu korzystnie – Rozumiem iż z pewnością liczyć można

D 4/1 1847

za taki belek Netto 20 f 2 – a to nieraz zapewne dałoby się wyrobić z drzewa grubego a krzywego – szczególniej też mogłoby bydź korzystne w górach z kąd wywózka tak małych kawałków byłaby łatwa, a gdzie ceny drzewa tak niskie. – J. M. Jawornicki

Na interesach korzystnych niezbywa tu, mając szczególniej stosunki w kraju i za granicą – trzeba na to tylko czatować i mieć tu punkt oparcia – dla tego też myśli osiedlenia się tu zupełnie nieodrzucam, i tylko pomyślniejszych okoliczności oczekiwać będę. – Przyjacielskie rady Waszej Xiążęcej Mości jakich mi udzielić raczyłeś w liście swym z d. 12 z. m. względem połączenia się z domem już istniejącym, nie są do wykonania – o czem znając miejscowość zapewnić mogę – a nadewszystko połączenie się możliwe nie byłoby korzystne – Domy silne nowych spólników ~~bez~~ niepotrzebują szczególniej bez znacznych kapitałów – połączenie się zaś z domem mało znaczącym, niewzbudzi żadnego zaufania – Już w takim razie lepsza Nowa firma, której stosunki dla tego właśnie że mniej dokładnie znane i na domysłach oparte, wyżej nad rzeczywistość cenione będą. – Dla tego tedy, niemogąc teraz przedsięwzięcia naszego w żądany sposób doprowadzić do skutku, odłożmy to do szczęśliwszych czasów, które by jak najprędzej nadeszły życzę Xięciu przy zaczęciu tego Nowego Roku pozostając

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą

J. M. Jawornicki

Gdańsk d. 4 Stycznia 1847.

Jaśnie Oświecony Mości
Książe.

Piotr Michałowski polecił mnie abym WX Mości prosił abyś raczył przesłać do Krakowa skoro ten list odbierzesz (Ulica Stolarska dom Morstina)

franków 5000. na paryż

za które stosownie do kursu należytość prześle w połowie tego miesiąca zatem za dni kilka prosił mnie przytem abym Księciu ukłony iego przesłał. przyczem i ja wyraz mego wysokiego poważania załączam

WXMości sługa życzliwy.
Max Oborski

Sieniawa
d. 9. Stycznia
1847°.

Jaśnie Oświecony Xiąże

Leon Sapieha

O we Lwowie.

LANSERG
11. JAN

1. ROSTAU
10 JAN 1847

Max Oborski

P — 1847

D 9/1 1847.

Jaśnie Oświecony Xiąże

Mam zaszczyt donieść WXMości że P. Olkiszewski ukończył ugodę o sprzedaż Dembów i Sosen z lasów Cewkowskich dla nas z P. Pudlerem na dniu wczorayszym w taki sposób iż ieszcze pozostaie prosić WXMości o potwierdzenie tey sprzedaży czego spodziewamy się niezechcesz Xiąże odmowić. —

Warunki kupna są takie: 500 sztuk dembów sprzedano z rewiru Zabiałey, Nowy Dzików i Moszczanicy po cenie zł 5. 30. za sztukę wierzchy i oszwary należą do Skarbu do tego 300 sztuk sosen potrzebnych na podszewkę do tratew pod te bale w tychże rewirach i rewirze Witkowskim co się da wybrać po cenie zł 5

Kupno dembów zrobiliśmy głównie aby otrzymać bale 5 cali grube których nam brakuie w Inwentarzu naszych bali przez co cała wartość tey partyi którą iuż posiadamy podwyższy się znacznie, kopa bowiem bali zawierać powinna różney grubości bale od 5 cal do 2½ inaczey przy braku niżey iest ceniona. —

Wiadomo WXMości iak trudno iest o gotowiznę

więc

121.

przesyłam należytość zaś drzewo dla Cenkowskiego Skarbu w Wexlu płatnym d. 15. Maja tojest w Czasie w którym towary z tego wyrobu będą już w drodze do Gdańska Cały wypadek Kupna wynosi.

zł 4250. po f 140. który to Kurs, chcący WXMość przyjąć przez wzgląd na Ciężkie Czasy uczyni

Rs 3035. 21. 5. { zł 1500. " 1535 21./5

Oczekuję łaskawego potwierdzenia Xięcia aby się wziąć do roboty w lesie. —

Przed kilku dniami pisałem do WXMości prosząc o przesłanie do Krakowa wexlu na paryż na f 2000. dla Piotra Michałowskiego.

Z wysokiem poważaniem

WXMości życzliwy Sługa

Max Obrski

Sieniawa
14. Stycznia
1847.

D 14/1 1847

Max Oborski

15/16/11 1847

Jaśnie Oświecony Xiąże

potwierdzam list móy z daty wczorayszey w którym przesłałem w wexlach w 3035. 21. 5. na Gdańsk.

Po wyprawieniu listu mego otrzymałem list Marcellego w którym znaydowało się do Xięcia pismo te pospieszam WXMości przesłać.

Z przyiemnością wyczytałem w liście Marcellego wiadomość o lepszych widokach otwieraiących się dla sprzedaży drzewa. wiadomość ta, niemniey przekonanie że kłopota iego chwilowe pomocą którą WXMość udzielić raczyłeś uspokojone zostały. pokrzepiła nas tutay niemało daiąc nadzieię że wszystko pomyślnie się ukończy.

W liście swoim do Księcia pisze Marcelli. iż gdyby w Ciągu zimy dały się gdzie u nas wyrobić Sosnowe belki ostrokanciaste na 13. cali angielskich długie na stop 8 3/4. to by ie można tu zbyć korzystnie.

Otoż w rewirze Witkowskim znayduie się mnóstwo Sosen na trzy razy krzywych lecz przytem grubych dosyć, zdatnych tylko na sągi. Sposobności lepszey.

Spożytkowania tego drzewa podług tego Co Marcelli pisze zdaie się że niebędzie, drzewa daremnie stoiącego pomiędzy drzewem młodem. — Niema wątpliwości iż w remirach Witkowskich Nowodzikowskim takich belek 8 3/4 stop długich z samego krzywego drzewa wyrobić by można ze 2000. sztuk.

Racz Książe rzecz tę zadecydować. Cena przez Marcellego podana wynosi f 2. M.C. do Gdańska

Koszta zaś: cieśla od sztuki. 13 xr.
zwózka 20.
wódka 3.
transport do Gdańsk 18.
inne koszta 2
razem . . . 56. xr. wynoszą. można by więc w lesie płacić f. 1.. 4. xr. —

W roku przeszłym podkłady Cenkowskie wprawdzie nieco cieńsze płaciliśmy niecałe xr 20.

W X Mości Sługa prawdziwy.

Max Obrski

Sieniawa
15. Stycznia
1847.

D 15/1 1847

Max Oborski

O 16/1 1847.

Jaśnie Oświecony Xiąże

Odebrałem list W.X.Mości z d. 15. b. m. i dziękuię za udzielone w nim sprawiedliwe przestrogi. Winienem iednakże z niektórych zarzutów się uniewinnić. Że usiłowania nasze i praca uczciwa, niezostały dotąd wynagrodzone, nienasza w tem wina — pochlebiamy sobie że W.X.Mość podobnie o tem sądzisz — Spekulować na drzewo w tym roku niebyło wcale moim zamiarem — w iednym tylko lesie Cewkowskim iako zblizka obchodzącym Xięcia, chcieliśmy szukać zaięcia, o co moje przedstawienia czyniłem, jeżeli sobie Xiąże przypomnieć zechcesz, sądząc że nam wolno było o to się starać. Teraz zaś zdaie mnie się że przekonanie, o zaufaniu którem nas Xiąże dotąd zaszczycać raczyłeś dużo by się osłabiło, gdyby drzewo z Lasu którym sam dysponniesz innym nie nam dostać się miało. a ta myśl była by nam bardzo przykrą. — Wszak wyrób spław i sprzedaż drzewa z Cewkowa można było uważać po prostu iako komis dany nam przez Księcia, tak też właśnie uważać go chciałem. Racz W.X.Mość sam P. Olkiszewskiego o postanowieniu swoiem zawiadomić ile że przy układzie to sobie wymówił, bo nam niewypada

raz

123.

zrobionego układu Cofać.

Winienem przedewszystkiem uspokoić Xięcia Co do bezpieczeństwa funduszów Jego a mianowicie Kredytów udzielonych przez Niego. Oto są wartości na których opiera się ich pewność które z wykazami naszemi sprawdzić oraz na mieyscu rozpoznać łatwo.

1°. Drzewo w którem WXMość niemasz udziału:

a.	Bale dembowe Kop. 10. m.w. z Brylinic i Przędzela w wartości	Rp. 4000
b.	takież Kop 5 szt 15 z Radawy	" 2000
c	budulec z Rozwiennicy 200 szt:	" 1000.
d.	podkłady z Kramarzówki 2019. szt.	" 1700.
e	Belek 604 z Radawy . . .	" 4300.
		Rp 13,000.
	potrącaiąc fracht od tego drzewa które na mieyscu ieszcze się znayduie w ilości	" 1650.
	pozostanie	Rp. 11,350.

2°. Na Kupno tego drzewa nic WXMość niezaliczyłeś.

2°. Znayduie się w Gdańsku:

18	Łasztów siemienia lnianego naszego.	" 2000
500.	Cetnarów Potażu po 7. Rp. Cetnar	" 3500.
	razem	Rp 16,850.

Czyli f. 23,958. M. C.

3° Czwarta część wartości drzewa w którem WX Mość masz udział.

Wartość całkowita przybliżona wynosi	27	75,465 . 12
na to WX Mości zaliczyłeś	"	53 175 . 53
pozostaie	20	22,289 . 19

Dwie te summy przenoszą wysokość otworzonych Kredytów Jawornickiemu a oprócz tego posiadasz Książe w ręku zapewnienia Tabularne na Hussowie. —

Na potrzeby frachtu, oraz na spodziewane roboty w Cewkowie widziałem się był spowodowany pociągnąć na Gdańsk Rp 1200. — Na wydatki na fracht aż do zupełnego wypłynięcia na San niebędziemy potrzebować iak 1/3 części całego kosztu na tenże wyrachowanego a ta część wyniesie 20 f 2000. m. w. fundusz więc z tych Rp 1200 powstały na ten cel tylko obrócony będzie żadnych bowiem innych interesów teraz nie mamy. — Co zaś do podkładów o których WX Mość wspominałem uczyniłem to tylko aby, na wypadek spodziewanego na nie z Gdańska Komisu wiedzieć czy ie z tamtych lasów mieć będzie można lub nie. Wszak zdaje mnie się że w handlu stawać się należy ieden interes poprawiać drugim, bo podobne nieszczęścia iakicheśmy doznali, trwaią czas iakiś nie zawsze.

Wexle które mnie Xiąże zwróciłeś niemogły nigdy obciążać

D 17/1 1847

Max. Oborski

C 1847

drzewa dawnego iak to Xiąże w liście swoim wzmiankuiesz bo tylko tyczyły się interesu w Cewkowie, na który forszus od Berendta w Gdańsku nietrudno by było uzyskać, lecz sądziłem że Xiąże dopomódz zechcesz. Wcale to zatem niebędę użyte.

Niema naymnieyszey obawy aby drzewo przez pomódz mogło bydź uszkodzone – wszystko znayduie się w porządku.

Pan Jawornicki względem wezwania WXMości o złożenie do rąk Jego funduszy, odpowiedzieć mi kazał że o nie się stara lecz dla zniżoney Ceny okowity która stanowi naywiększy dochód a teraz ich niema w pogotowiu zresztą sam o tem pisać będzie

Rubryki przysłane mi wypełnić się postaramy niezwłocznie.

Z wysokiem poważaniem

WXMości uniżony sługa

Max Oborski

Sieniawa
17. Stycznia
1847.

Jaśnie Oświecony Xiąże

pośpieszam przesłać WXMości żądany wykaz tyczący się dóbr Sieniawskich. – Ponieważ niemamy buchalteryczngo wyrachowania szacunku tych dóbr więc ostatnie rubryki niesą zapełnione. Za przybyciem moim do Lwowa które w końcu przyszłego tygodnia nastąpi będę mógł takowe zapełnić.

Straty na ubytku w pańszczyznie Ciągłey niepodobna było wyrazić bo ta się neutralizuie w części przybytkiem dni pieszych, i ten to właśnie ubytek pańszczyzny Ciągłey staie się dla dóbr tych naydotkliwszym, w porównaniu z którym umnieyszenie 1/4 wartości w całey pańszczyznie iest mało znaczącém

Zostaię z wysokiem poważaniem

WXMości

prawdziwy sługa

Mag Obrski.

Sieniawa
20. Stycznia
1847.

(nr 2)

D 4/2 1847

M Oborski

O — 1847

Gdańsk 25 Stycznia 1847. 284

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Dziś odbieram list Waszej Xcej Mości z d. 17. b. m. Z żalem wyczytuję iż względem otwarcia mi kredytu na drugie 1000 Lst nie pisałeś Xiąże do P.P. Henry Hall & Co, tem bardziej że odebrawszy od mego Ojca zawiadomienie iż na takowy kredyt łaskawie zezwolić raczyłeś, stosownie do tego na Londyn Wexle me w znacznej już części wystawiłem. – Względem pierwszego tysiąca funtów już dawno otrzymałem od SP. H. Hall & Co potwierdzenie otwartego mi przez Xięcia kredytu, i niema najmniejszej wątpliwości, że na każdą summę gwarancja listowna Waszej Xiążęcej Mości dostateczną dla nich będzie, bez potrzeby dawania im pewności materjalnej, jaką teraz Xiąże w Wełnie dać im życzyłeś sobie; dla tego najusilniej śmiem Xięcia prosić o napisanie kilku słów do Londynu względem drugiego tysiąca funtów, które niezawodnie przyjęte będą – inaczej spodziewać się mógłbym protestów, które nietylko za sobą pociągają koszta i nieprzyjemności ale i kredyt zabijają. –

Co się tyczy Wełny, ta dla małej wody niedopłynęła dalej jak do Wittenberge na Elbie, kilka mil poniżej ujścia Havelu – gdzie berlinka zamarznięta stoi. – Już kilkakrotnie pisałem do P.P. Gorrissen & Co w Hamburgu prosząc ich by się zabezpieczeniem tego transportu zajęli lub Wełnę do Hamburga koleją żelazną sprowadzili. Dotąd niemam żadnej odpowiedzi. –

Niewchodząc w powody które Xięcia skłoniły do odrzucenia interessu kupna drzewa z lasów Cewkowskich, poddaję im się zupełnie, niechcąc w niczem sprzeciwiać się woli Waszej Xiążęcej Mości, chociaż znajduję że Wexle płatne za 4 miesiące to jest, jak teraz, w końcu Maja nie naraziłyby nas na żaden Ambaras. Dla pewności mogłyby być 5cio

125.

miesięczne, któreby Xiąże dopiero za 2 Miesiące, a więc z terminem 3 miesięcznym remettował.—

Na interessa zbożowe są ciągle najpiękniejsze nadzieje, co tu znacznie na ceny wpłynęło— Na dostawę wiośnianą porobiono umowy po cenach wyżej 600 f.— a to co tu leży w spichlerzach, sprzedawano już do f. 650 za Łaszt.—

Zapewne kommunikował Xięciu Oborski dane mu przezemnie polecenie kupna około 150 Łasztów Pszenicy na Komis dla jednego z tutejszych domów, do czego jednak pomoc Waszej Xcej Mości w udzieleniu zaliczenia na to co będzie złożone w spichlerzu Sieniawskim, do zwrotu przed spławem, będzie nieodzownie potrzebną.— Tym sposobem Łodzie będą miały zarobek zapewniony, a pewność zaliczeń swych znajdziesz Xiąże w zbożu, które możesz oddać pod klucz swego nadzorcy.—

Oczekuję wiadomości Xięcia względem spiesznego zawiadomienia P.P. H. Hall & Co o otwartym mi u nich dalszym Kredycie, z największą niecierpliwością, i mam zaszczyt pozostawać

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą

J. M. Kawoniec

D 25/1 1847

J. M. Jawornicki

O 3/2 1847

Jaśnie Oświecony Xiąże Leon Sapieha
Wielki Cześnik Królestw Galicyi i Lodomeryi
Prezes Towarzystwa Stanowego Kredytowego
Prezes Towarzystwa Rolniczego, &c &c &c
we Lwowie

Gdańsk 31 Stycznia 1847. 286

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Pospieszam z odpowiedzią na list Waszej Xcej Mości gd. 24 b. który wczoraj odebrałem. – Zwyczaj dawania kredytu na inny plac o którym PP. Henry Hall & C. wspominają, może bydź tylko wyjątkowym, co z samej natury rzeczy wypływa. – Otwierając na innym placu kredyt temu na którego ciągnę, lub co na jedno wychodzi u którego trzeciemu kredyt otwieram, muszę na owym placu mieć wolną do dyspozycji summę, jeśli nią chcę rozporządzać. W takim razie ciągnę sam na ten plac bezpośrednio. – Jeżeli zaś dopiero na terminie upływu Wexli moich mogę na drugim placu dysponować, niepodobna abym to robił naprzód, trzema miesiącami pierwej, tembardziej że niemogę przewidzieć jaki sposób pokrycia będzie mi wówczas najdogodniejszy i najkorzystniejszy. – Na Lubieński & C° niemogą ciągnąć H. Hall & C., gdyż Gdańsk nie jest dewizą na placu Londyńskim. Ja ich ztąd wprost pokryję remessami kupionemi na Giełdzie tutejszej, lub jak mi będzie najdogodniej; tak jak to robię z PP. Mallet frères & C° i jak się dzieje zwykle na całym świecie – Zawiadomię ich sam o tem, a Xiąże uczyń to z swojej strony, jeśli tego uznasz potrzebę. –

Powtarzam najusilniejszą prośbę moją, o potwierdzenie kredytu dla mnie u tegoż domu na drugie 1000 L, których część wskutek zawiadomienia Ojca mego ze Lwowa, jeszcze w początkach tego Miesiąca, i znacznie przed odebraniem listu Xięcia z 15. b. m. użyłem, jak to już miałem zaszczyt donieść w mojem ostatniem. – Obawiam się z tego powodu nieprzyjemności, jeśli Xiąże szybko temu zapobieżyć nieraczysz. –

P.P. Gorrissen & C° w Hamburgu piszą mi, iż wełna jest assekurowana w Wrocławiu, i że kompanja assekuracyjna

126.

odpowiedzialna jest za szkody ognia, dopóki Wełna ~~znaj~~ znajduje się na Statku, dlatego sądzą że najlepiej będzie pozostawić rzeczy in statu quo, i czekać dopóki otworzona na Elbie żegluga niedozwoli Szyprowi odstawić transportu do Hamburga, co zdaje się bydź sprawiedliwą uwagą.—

W Parlamencie Angielskim w ciągu jednego posiedzenia usunięto zupełnie cło od Zboża i Akt Nawigacyjny do 1 Września. Przez zniesienie tego Aktu, Okręta obcych Narodów mogą z obcych portów transportować Zboże do Anglji, używając tych samych przywilejów, jakie mają Okręta krajowe.— Dotąd np. z Odessy wyprawiać można było Zboże do Anglji tylko na Okrętach Angielskich lub Rossyjskich, a na Austrjackich, z Certyfikatem pochodzenia Zboża z Galicji — z Gdańska, Szczecina &c. tylko na Okrętach Angielskich lub Pruskich — Dziś Okręta Holenderskie, Francuskie &c mogą Zboże zabierać wszędzie — Przez to ułatwią się środki transportu i powiększy dowóz, którego tyle potrzebuje Anglja.—

Ceny w Anglji trzymają się wysoko.— Tu ze Spichlerzy sprzedawano aż do f. 690, a na dostawę na wiosnę z Polski mianowicie z Warszawy, Płocka, Włocławka &c do f. 650.— Niemam jeszcze wiadomości od Oborskiego, czy zakupił Pszenicę na Konus przesłany mu przezemnie, mam wszakże nadzieję że go już spełnił przy pomocy Waszej Xcej Mości.

Jest nadzieja że i drzewo dobrze płacić będzie w tym roku.— Sleeperów 13 calowych, o których Xięciu pisałem będą znacznie potrzebować i chętnie zapłacą tu za sztukę 9 stóp długą, 13 cali do ostrego Kantu w kwadrat, 2 xy — Gdyby, jak już pisałem były w lasach Xięcia drzewa krzywe, niezdatne na belki, a mogące wydać takie sztuki, wartoby korzystać z tej okoliczności.— Drzewo takie, niezdatne jak no opał, gdyby tylko jedną sztukę dało z siebie wyrobić, pięknie by się spieniężyło — tem bardziej że reszta zawsze by poszła na Sągi.

Po silnych kilkotygodniowych mrozach, od 4ch dni bardzo mamy łagodne powietrze – a dziś pada mokry śnieg z deszczem.

Polecając mnie łaskawym względom Waszej Książęcej Mci mam zaszczyt pozostawać Jego

uniżonym Sługą

J.M. Zawoniecki

Wybór tutejszej Giełdy (die ältesten der Kaufmannschaft) podali do rządu prośbę o zachęcenie Rządu Austrjackiego do budowy kanału mającego połączyć Dniestr z Sanem, które to przedsięwzięcie za nader korzystne dla handlu Gdańskiego uważają – i sprawiedliwie. – Wypadałoby ideę tę popierać gdzie można.

Jaśnie Oświecony Xiąże Leon Sapieha
Wielki Cześnik Królestw Galicji i Lodomerji, Prezes
Towarzystwa Stanowego Kredytowego, Prezes Towarzystwa
Rolniczego &c &c &c
we Lwowie

D 31/1 1847

J. K. Jaworznicki

C — 1847.

[zł 3]

J. O. Xżę Leon Sapieha.

Lwów d 31. Stycznia 1847.

Mości Xiążę

Na rachunek domu Gdańskiego Eduard Kaufman mamy dany Komis zakupienia 4500 Korcy pszenicy jeżeli nie białey to wysoko pstrey ważącey naymniey 130/1. ℔. na wagę Gdańską po cenie f 15 do f 16. w w franco Sieniawa Co uczyni wraz z kosztem frachtu do Gdańska, opłatą Spichlerza, Assekuracyą (: razem wynoszącemi fp. 6 od Korca:) – franco Gdańsk – Zł. pruskich 450 do 480. fp.

Na pokrycie Kosztów tego Zakupna iesteśmy upoważnieni Ciągnąć:

na J.H. Slametz & Co w Wiedniu 3 m/d/d. – fr. 3,000.

zaś na firmę Eduard Kaufmana w Gdańsku

Rg 12,000 . . . 3/m d/d. po f 140 f 16,800.

zaliczenie od J. O. Xięcia o f 2 na Korcu " 9,000.

Razem ℛ – 28,800.

Zwrot zaliczenia fr. 9000 nastąpi w weylach na tenże dom Eduard Kaufman 3/m. d/d. gdy pszenica będzie naładowana.

127.

Rachunek przybliżony tego Zakupna

30 Korcy czyli 1. Łaszt po ww/ 13. w m.c /5.12

Kosztować będą . . . . . zł 156

transport do Sieniawy a xr 40. od Korca „ 20.

razem zł 176.

czyli . . . . . Rp 123. 6/gr

do tego Koszta inne i fracht po fpol. 6. „ 30

wypada razem „ 153. 6/. czyli za Łaszt franco Gdańsk fl. pr. 459 3/5.

Jeżeli by się płaciło za Korzec pszenicy przy tych samych Kosztach więcey to każdy 1. fr. ww. na Korcu zrobi na Łaszcie fl. pruskich 25. — Naywyższą Cenę którą dać można przy tych samych Kosztach iest /ww 14 za Korzec, wtenczas Łaszt uczyni . . . . fl. prus: 484 3/5.

Na to Kupno podług wyrachowania powyższego składam do rąk WXMości zł. 3000. w wexlach na Wiedeń. — Tuteyszy Komisant Osias Horn ma polecenie zatrudnienia się tem Kupnem i ma płacić za pszenicę od ww/ 13. do w/ 14. jeżeli fracht do Sieniawy niebędzie Kosztować więcey iak xr 40 m.c od Korca. — Na Zadatki na to Kupno raczysz Mu WXMość za okazaniem listu Accredytującego z zostawionego u Xięcia funduszu wypłacić zł 1000. zaś później za okazaniem Kon

traktów

i próbek zakupioney pszenicy zechcesz mu WXMości wypłacić resztę toiest fr. 2000. Na dalsze wypłaty za pszenicę podług terminów wymienionych w Kontraktach przysyłać będę WX Mości w miarę potrzeby weyle na Gdańsk. O Zaliczenie zaś prosić będziemy wtenczas kiedy iuż część pszenicy zakupioney będzie w Spichlerzu Sieniawskim. —

Interes z Nathansonem o dostawę do Gdańska 50. Kop bali dembowych na rzecz J. M. Jawornickiego będzie mógł mieć mieysce, ieżeli Nathanson warunki w Kontrakcie z Behrendem wymienione przyimie i jeżeli będzie się chciał Kontentować zadatkiem danym mu w Weylach na Gdańsk w 6. lub 8. miesięcy od daty wystawienia płatnych któreby WXMości w stosunku 6% rocznie z discontował. na pewność Kontrakt zrobiony z Nathansonem może bydź złożony do rąk Xięcia.

Rachunek przybliżony tego interesu:

50 Kop bali na brak po Rp 1080. za (Koronę)
wypada Brak 35%
Braks Brak 65%.
mullów niebierzemy.

(w 5)

D. 31/1 1847

Max Oborski O — 1847.

odbiór w Gdańsku od Nathansona:

z 50 Kop będzie Braku m. w 17½ Kop. po Rp 540 . . . Rp 9.450.

" " braks. brak m. w 32½ Kop po Rp 270 . . . " 8.775.

razem . . Rp 18,225.

Koszta braku Komisu 20 Rp od Kopy . " 1,000.

drobne wydatki . . . " 275.

Razem . . . Rp 19,500.

Sprzedaż do Londynu frei am Bord w Gdańsku:

17½ Kop braku a 720 stóp Kubicznych iedna Kopa

czyni: 12,600 stop Kubicznych z tego ~~czyli~~ liczę

50 stop Kubicz: na Load będzie 252 Loads.

po cenie £. 6. frei am Bord za Load . . . £. 1512.

32½ Kop braks brak. czyli 23,400 Stop Kubicznych

czyli 468 Loads po £ 4. /5. za Load . . . " 1989.

razem . . . £. 3501.

z tego Komis: Koszta " 101.

pozostaie . . . £. 3400.—

nayniższy Kurs 200 Silb. gr. za 1. £. biorąc wypadnie Rp 22666. 20/gr.

Koszta Ładowania . . . " 666. 20/gr

pozostaie Rp 22,000.

Zysk na tey sprzedaży . . . Rp 2500.

Dodajemy iż może wypaść mnieyszy stosunek braku a mianowicie że sprzedawano tu brak po £ 6. 10/. za Load co robi różnicę £ 126.

Braks. brak zaś sprzedawano £ 4. 10/. " " " " " 117.

razem £ 243.

czyli Rp 1620.

zresztą Kurs na Londyn liczono tylko po 200/gr za £. kiedy średni w lecie bywa na 202/gr za 1. £ co takie zrobi 1% różnicy. więc powyższy rachunek nie iest przesadzony —

W X Mości uniżony Sługa

Max Oborski

Mości Xiąże.

Wróciwszy dziś do domu zastałem dwa listy Jawornickiego w iednym z nich znaydował się list do WXMości który natychmiast przesyłam. Dołączaiąc do próźb Jawornickiego i moie abyś Xiąże interes raz rozpoczęty do ukończenia iego wspierać raczył. — My zaś z wszelką powolnością poddamy się rozkazom Księcia i nie rozpocząć niebędziemy się ważyli co by z wolą iego niebyło zgodne —

WXMości

Sługa prawdziwy.

Max [illegible]

1. Lutego
1847.
Sieniawa

LEMBERG
5. FEB.

IAROSLAU
1 Feb. 1847

Jaśnie Oświecony Xiąże Leon

Sapieha

Prezes Towarzystwa Kredytowego
Galicyjskiego. & &.

we Lwowie.

D 1/2 1847

Mohorski

P 3/2 1847.

Jaśnie Oświecony Xiąże

List WXM. z dnia 5° odebrałem. Nawzaiem przesyłam list Jawornickiego który właśnie co nadeszedł. Dziwnem i słusznie zdawało mu się żądanie P.P. Hall & C° abyś WXMci przed upływem Ciągnień Jawornickiego Kredyta tymże na pokrycie takowych otwierał. Kiedy to będzie właśnie rzeczą iego w swoim Czasie z Gdańska pokrycie to wyprawić tak iak to czyni z braćmi Mallet w Paryżu.

Dlatego zdaie mnie się iż posłane przez WXMci P.P. Hall & C° fres. 13,000 niebyły teraz potrzebnemi. a listowne zawiadomienie o rozciągnieniu Kredytu Jawornickiemu byłoby aż nadto dostarczaiącem. Zdaje mnie się iż i teraz mogłbyś to Xiąże uczynić posłane zaś fres 13,000 do własney swey dyspozycyi zostawić aby temu interesowi zostawić formę iaką miał dotąd. Z resztą WXMci lepiey odemnie osądzisz iak w tym razie postąpić.

Piszę dziś do P. Stametz & C°. że tylko fr. 1000 puściłem w Obieg f 2000. zaś użyte będą przez Jawornickiego a WXMci Kredytuię za dane gotowanie

zł 1000. z drugiey zaś strony debituię za znegocyowaney Wexel na wiedeń summę:

zł 984. 10.

Życzeniom.

129.

WXMości co do drzewa w Cewkowie uczynię zadość gdy tylko z Michałowskim się zobaczę którego spodziewam się w tych stronach niebawnie.

Panu Olkiszewskiemu posłałem stosownie do Woli Xięcia kopię podania naszego do Komissyi regulacyjney o przedłużenie terminu do ułożenia operatu instrukcyą wskazanego oraz o wskazanie iak takowy ułożony bydź ma —

Sam dotąd niepuścił śnieg od dwóch dni pada co wszystko pomyślną żeglugę z wiosną zapowiadać zdaie się.

Waszey Xiążęcey Mości
Sługa prawdziwy

Mag Olkiszewski

Sieniawa
d. 8. Lutego.
1847o.

(112)

D 8/2 1847

Max. Oborski

C—— 1847.

Gdańsk d. 18 Lutego 1847. 294

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Mam zaszczyt odpowiadać na list WXięj Mości z d. 5. b. m. którym mnie raczysz zawiadamiać o przesłaniu na mój rachunek PP. N. Hall & Co fr. 13.000 p. 29 Kwietnia po 116 3/4
2o f. 5059. 10. na ciężar mego rachunku o d. 5 Lutego.
Jeżeliby się interes ten aż do terminu 20 Kwietnia inaczej nie ułożył, zechciej Xiąże wartość powyższą pociągnąć na mój Rkę na PP. Lubieński & Co 3 miesiące od daty.

W skutek korrespondencji mojej z PP. N. Hall & Co odbieram od tychże objaśnienie wzajemnych nieporozumień w przedmiocie Kredytu, który mi u nich Xiąże otworzyć chciałeś, a z czego pokazuje się iż

1o otworzenia im zaraz Kredytu na pokrycie moich ciągnień nie żądali, że

2o niezrozumieli co znaczy termin gwarantowanego za mnie Kredytu do 1 Lipca, i byli tego przekonania, iż dopiero 1o Lipca chcemy ich pokrywać, co dało im powód do wzmianki iż zwyczajem jest, pokrywać na terminie przez otworzenie Kredytu na placu którego Wexle z łatwością zbywają się na Giełdzie, tem bardziej iż zapomniałeś WXcia Mość powiedzieć im, iż ja sam pokrywać ich będę, przeciwko czemu niemają nic do zarzucenia.

3o iż nigdy myślą ich niebyło szukać pewności w wełnie, lub innej wartości materjalnej i piśmienne zapewnienie Xięcia dostateczne im zawsze będzie.—

Tym sposobem rzecz cała się wyjaśnia i pokazuje się iż posłanie im 13.000 fr jest zawczesne, i że drugie 1000 L chętnie mi ciągnąć pozwolą, jeżeli im Xiąże powiesz, że za nie ręczysz i że ja sam ich przed terminem mam pokrywać.— Dlatego sądzę iż lepiej i dogodniej dla mnie i dla Xięcia będzie, jeżeli

130.

w ten sposób napisać do nich zechcesz, a 13.000 fr przesłane im na swój rachunek użyjesz. —

Pani Mysłowska pisała do mnie z Londynu z prośbą o wyszukanie tu człowieka, któryby mógł w Koropcu dyrygować zakładem solenia mięsa wieprzowego, na sposób tu praktykowany. — Mięso z zakładu tutejszego bardzo jest poszukiwane, tak iż nie jest w stanie odpowiedzieć żądaniom, ale dyrektor sekret swój nader tai, tak iż pomimo że dwóch ludzi znalazłem, którzy od lat 10 pracują w zakładzie i utrzymują iż zdolni są przedsięwzięcie tego rodzaju prowadzić, nie sądzę aby rozsądnie było zapuszczać się niejako w próbę, która mogłaby być za nadto kosztowna. — Na mniejszą skalę jak 1200 do 1500 wieprzy rocznie rozpoczynać niewarto, gdyż urządzenie fabryki ma kosztować do 60,000 talarów — potrzeba też znacznej ilości beczek dębowych 1go gatunku, starannie i podług przyjętej formy zrobionych — do czego trzebaby także sprowadzić ztąd bednarza. — W każdym razie przed jesienią nic rozpocząć niemożna. — Centnar czyli baryłka solonej wieprzowiny kosztowała w roku zeszłym 63 szyllingi — w tym roku zapewne drożej. — Zakład kupuje wieprze po 3 sgr za funt, i użala się na brak mięsa. — Chętnie kupowałby takowe gdyby mu je dostarczyć można z Polski lub Galicji. Należałoby wieprze bić, odkroić grzbiet z kośćmi, pośladki &c — a tylko obadwa boki bez nakrawywania tak nasolić, aby się przez ~~zimę~~ lato nie zepsuły — Tutejszy zakład przyrządziłby resztę na miejscu. — Dwa boki jednak muszą ważyć najmniej 180 ℔ Pruskich czyli 150 ℔ Wiedeńskich. — Pomówię obszerniej z temi panami w tym przedmiocie zdaje mi się bowiem, że przedsięwzięcie to bez znacznych wydatków na Budynki, Naczynia &c korzystnie by się

prowadzić dało. – Doniosłem o tem Pani Mysłowskiej. Przyrządzone tak wieprze przez Jesień i Zimę mogliby Saniami odstawić do Sieniawy, tak aby z pierwszą wodą wiośnianą spławić je można na Łodziach. – Cło wchodowe w Prusiech kosztuje 2 zł od Centnara Cłowego czyli prawie 20 f 3 x 20 od Centn. Wiedeńs. Co może fracht i inne wydatki wynosić nauczyłoby dopiero doświadczenie, kiedy wiedzieć niemożna ile na jedną łodź ładować można. – Rozumiem wszakże iż wszelkie koszta, Cła &c od Sieniawy do Gdańska, niepowinnyby przechodzić 20 f. 5 za Centnar czyli 3 kr MC za funt – a tu liczyćby należało przynajmniej 10 kr. MC za ℔ Wiedeński. –

Wyznaję mnie z wysokiem uszanowaniem

Waszej Książęcej Mości

uniżonym Sługą

J. M. Jaworski

Extrait de la lettre de Mrs. Henry Hall & Co. à Londres du 9 Février 1847.

Les observations que Vy honorée du 1r court contient au sujet du Credit d'acceptation & particulièrement à ce qui regarde la methode que nous avons proposée au Prince pour notre remboursement, seraient parfaitement justes, si elles étaient fondées sur des faits positifs. Mais comme il existe un malentendu parmi nous, nous nous hâtons de vous soummettre les faits & d'expliquer les circonstances.

Lorsque par sa lettre du 26 Decb. le Prince Sapieha nous a demandé un Credit d'acceptation pour vous sur sa garantie, jusqu'à la concurrence de £ 1000. nous nous sommes empressés de le lui accorder sans aucune reserve. Mais comme dans ladite lettre du 26 Decb. le Prince a fait mention du terme de remboursement au 1r Juillet 1847, nous nous sommes permis d'observer, qu'il est d'usage dans le pareil genre d'opérations, d'autoriser les maisons qui accordent un pareil credit, de prendre leur remboursement à l'epoque de l'échéance par les traites sur des places telles que Paris ou Madrid, c'est à dire, sur les places dont le papier est toujours recherché à la Bourse. — Par les extraits de la lettre du Prince, ainsi que de celle, que nous lui avons écrite & que nous vous soumettons sous pli, vous trouverez, que nous n'avons jamais reclamé du Prince Sapieha de nous autoriser de suite à prendre notre remboursement sur ses Banquiers de Paris ou de Vienne. Ce mot "de suite" n'existe pas même dans notre lettre

ad 130

et nous le repetons, que nous n'avons fait allusion au mode de remboursement, que puisque le Prince a probablement oublié de nous dire, de quelle façon il pensait à nous couvrir pour nos debourcements.

Quant au Credit additionnel, pour la Somme de £ 1000 dont le Prince L. Sapieha nous parle dans sa lettre du 6 Janvier, toujours en Notre Faveur & sur sa garantie, le Prince ne traite ce sujet que d'une manière conditionnelle. Il a seulement posé la question, Si nous voudrions accorder ce Credit additionnel, sans toutefois nous avoir autorisés positivement de l'ouvrir pour Vous. — Aussi nous nous sommes empressés de lui repondre d'une manière très claire & très positive, que nous aimerons bien à accepter Vos dispositions sur Nous jusqu'à la Concurrence de £ 2000 ensemble, pourvu qu'il nous autorise explicitement à cette fin, & pourvu qu'il nous permette de prendre Nos remboursements sur ses Banquiers de Paris ou de Vienne. — Si le prince en reponse nous dit qu'il preferè de nous couvrir par des Valeurs sur Londres, ou d'une autre manière également raisonable, ou bien que par des Arrangements entre Vous & lui, c'est Vous qui nous devez couvrir à l'échéance de Vos traites, la Chose n'exige pas d'autres explications & nous en serons parfaitement satisfaits.

Quand à la garantie du Prince Sapieha, c'est seulement sa garantie par lettre que nous reclamons & point d'autres.

Ainsi pour en finir & pour eviter le malentendu, veuillez communiquer au Prince nos explications & agir en Conséquence. —

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże

Przesyłam WXMości List Jawornickiego który wczoray otrzymałem. przy tey sposobności pozwól sobie Xiąże przedłożyć co następnie:

Pan C. G. Kopish Wrocławski Kupiec który w naszey okolicy nabył 4500 Korcy pszenicy (: między innemi i w Krasiczynie Korcy 500. :) chce z nami zrobić Kontrakt o dostawę teyże na Łodziach do Gdańska, ale na złożoną pszenicę w Spichlerzu Sieniawskim i tę którą ma w Krzeszowie, życzył by otrzymać od WXMości zaliczenie fr 3. 30. M.C na korzec pszenicy ~~wynoszące~~ oddawszy ią poprzednio pod nasz klucz. P. Kopish iest kupcem bardzo porządnym, zamożnym i maiącym szerokie stosunki mianowicie z Hamburgiem. Zyskalibyśmy w nim 1°. Komitenta, który się oświadczył że na przyszłość wszelkie interesa w naszey okolicy za pośrednictwem naszém wykonywać będzie. 2° fracht na Łodzie co iest rzeczą nader pożądaną.

Spodziewam się że WXMość na ten interes przy

staniesz

131.

iako wchodzący w zakres działań Komisowych
iedynych na iakich ograniczyć się chcemy. a w tym
razie racz Xiąże swoie warunki położyć. P. Kopish
zaś na zaliczoną mu summę wystawił by Sola
wexel lub postąpił tak iak WXMość byś wskazał.
My zaś w miarę odbierania zboża odstawianego pod
Klucz nasz Ciągnęlibyśmy na Xięcia a vista.
Co do zwrotu zaliczenia to chciey Xiąże postanowić
czyli takowe przed naładowaniem w wexlach 3 mie=
sięcznych na Gdańsk zwrócone, czyli też przed
oddaniem z rąk naszych w Gdańsku pszenicy
z tamtąd w wexlach dobrych zagranicznych reme=
towane Xięciu bydź maią?
Oczekuię niecierpliwie odpowiedzi
z Wysokiem poważaniem
Sługa prawdziwy
Max Obonski

Sieniawa
24/2 1847

P.S. Dotąd San ieszcze trzyma i lód silny
ieszcze.

[1847]

D 24/2 1847

Max Oborski

B—— 1847

Mości Xiąże.

List WXMości względem udzielenia zaliczenia P. C. G. Kopisk odebrałem. Warunki które WXMni podaiesz zdaią mnie się bydz bardzo słuszne. — Komunikowałem ie Panu Kopisk. który temi dniami sam będzie we Lwowie aby się WXMci przedstawić Znaydziesz w nim Xiąże człowieka swiatłego, obznaiomionego z handlem, i który zwiedził Anglią i zna ią bardzo dobrze.

Kontrakt o fracht na Łodziach iuż z nim zawarliśmy bierzemy od Korca fpol 5. i pół exclusive, cła pruskiego i assekuracyi które on sam ponosi.

Po naładowaniu pszenicy na Łodzie frachtbriefy przez nas wystawione mogły by bydz endossowane na Xięcia ieżelibyś Xiąże tego chciał które byś Xiąże potem mógł przesłać do Gdańska maiąc tem sposobem w ręku pewność materyalną. —

Jeszcze w jesieni będąc w Warszawie umówiłem się z P. Wolickim aby 3 Łodzie tutay zbudowane które stały pod Warszawą poszły na zimę do Sieniawy iakoż w skutek tego wyprawił ie Wolicki w górę lecz dla małey wody doszły tylko do Puław i tam zimnią. Szyprowi wydałem polecenie aby

zaraz

132.

po puszczeniu Lodów szedł z niemi na San, chcąc koniecznie łodzie zgromadzić pod nasz zarząd, gdyż inaczéy trudno sobie obiecywać aby się prędko wypłaciły.

Temi dniami odbieram list od Wolickiego żądaiący odemnie wydania polecenia Szyprowi aby z temi łodziami płynął do Sandomierza. Niechcąc w tey mierze ani sam decydować, ani powodować się żądaniom Wolickiego, dopóki się niedowiem iakie będzie ~~w tey~~ ~~mierze~~ zdanie i wola WX Mości wstrzymałem moią odpowiedz.

Jeżeli tedy Xiąże zechcesz przychylić się do moiego przedstawienia aby łodzie mieć tutay. racz do mnie kilka słów w tym sensie napisać tak abym list WXMości mógł przesłać Wolickiemu. —

Wszak teraz więcey podobieństwa że łodzie u nas zarobek znaydą. a że niema konkurencyi z Berlinkami więc frachty będą wyższe.

Na list WXMości przez Sławińskiego pisany odpowiedzieć niemogę bo go ieszcze nieodebrałem Sławińskiego bowiem dotąd w Sieniawie niema.

Waszéy Xiążęcey Mości

prawdziwy Sługa

Mag Obornicki

Sieniawa
d. 4. Marca
1847°

P. S. po napisaniu tego Listu widziałem się z P. Kopish który mnie prosił abym co do jakości pszenicy iego dał świadectwo. — Zapewnić mogę WXMości że ta pszenica która podziś znaydnie się w Spichlerzach i ta którey próbkę widziałem iest sucha, czysta i gatunku dobrego.

Co do sposobu odbierania zaliczenia życzy sobie biorący ie aby takowe nie przez ciągnienia 8 dni od okazania, ale po prostu na każde wydane przez nas świadectwo że pszenica odstawioną i odebraną przez nas została wypłacane mu przez WXMość były —

Co do innych punktów o takowe sam się proszący umówi i ułoży. —

Ja tu ieszcze tylko powtórzę iż dla zupełnéy pewności ~~[illegible]~~ dla WXMości wypada abyś Xiąże frachtbriefy przez nas wystawiane na siebie endosować kazał podobnie iak robi Bank Polski gdy udziela zaliczeń na zboże spławiane do Gdańska.

Jaśnie Oświecony Xiąże Leon
Sapieha
Prezes Towarzystwa Kredytowego
Galicyjskiego &c. &c.
we Lwowie.

D 4/3 1847

Max Oborski

B 1847

Jaśnie Oświecony Xiąże

Donoszę WXMci żem w Krzeszowie odebrał podług wy Kazów oddanych mi, pszenicy będącey własnością Pana C. G. Kopisz:

1400 Korcy w wielkim Spichlerzu.

140 " } w Spichlerzu ~~[illegible]~~ do
400. " } Szeyny Wermuth należącym

130. " w inney Komorze umieszczoney

30. " która ieszcze ma bydź dostawioną.

razem 2100. Korcy. —

Pszenica ta teraz mierzy się. znayduię się przy tem Pudler. — Oprócz powyższey ilości odebrałem w Spichlerzu Sieniawskim Korcy 700. — razem 2800. Korcy.

Na powyższą ilość odebraney pszenicy wydałem Panu C. G. Kopisz formalne poświadczenie na Korcy tylko 2500. odebranych pod nasz dozór a to z tego powodu że miara takowey niebyła ukończona. — Pszenica w Krzeszowie iuż teraz musi bydź ubezpieczoną gdyż zaraz wezwaliśmy urzędnika Dyrekcyi Ubezpieczeń aby deklaracyą przyiął która na imie moje iest zrobioną. Policę assekuracyiną niebawnie WX Mości przeszlę.

Pszenica z resztą iest Sucha i zdrowa a waga iey w Swiadectwie które wydałem zanotowana. Gdy Pan C. G. Kopista z takowém do WXMości zgłosi się może WXMość Swiato zaliczenie na ilość Korcy w niem wyrażoną mu udzielić. —

Waszey Xiążęcy Mości

prawdziwy Sługa

May Oborski.

7. Marca 1847.

Sieniawa.

Z 7/3 1847

Max Oborski

— 1847

Tajnie Oświecony

Leon Sapieha

Prezes Towarzystwa Galicyi-kiego

Kredytowego &c &c

we Lwowie

302

Mości Xiąże!

List WX. Mości tyczący się Kupca Wrocławskiego otrzymałem wszelką ostrożność którą Xiąże polecasz zachowamy. Zdaie się iż maiąc zboże pod Kluczem, które zupełnie iest zapłacone iak się o tem przekonałem gdyż inaczey by nam go nieoddano, niema powodu do obawy. — W wydaném świadectwie wszystko iest zastrzeżoném, uprzedzaiąc w tey mierze chęci WXMci wymieniłem wyraźnie że pszenica na rzecz Xięcia przez nas odebraną została. —

Gdy do tego frachtbriefy na imie WXM. będą wydane i na to P. Kopisch przystanie, możesz Xiąże śmiało dać zaliczenie. —

Niechcę ia tu wcale obstawać za naszym Kupcem ale dodam z mey strony iż iak mnie mówiono, był on wybranym w Wrocławiu na mieyskiego deputowanego rady. (Vorsteher der Stadt verordneten.) zdaie się więc że musiał posiadać zaufanie miasta, jeżeli to Com słyszał o nim iest rzeczą prawdziwą —

Teraz co do drzewa Cewkowskiego: Michałowski przesyłaiąc nam pieniądze na ten interes niechciał przyiąc udziału w takowym, więc niepodobna mi

uczynić

134.

zadość woli Xięcia Co do Solidarności iego w tym interesie. Gdy oprócz tego dęby w rewirze Bordoiówka, Zabiała lubo znaczney długości daią bale maiące sęki spróchniałe (Fäder austa) które ie czynią do handlu niezdatnemi, wypada nam prosić WXMości:

1°. abyś raczył uwolnić nas z pierwotney umowy w ten sposób abyśmy tylko za wniesioną wartość fr 2000 wzięli drzewa w Cenkowie

2° prosić Xięcia abyś wydał polecenie P. Olkiszewskiemu aby nam wolno było dobrać resztę dębów w rewirze Grządka do dopełnienia powyższey summy fr 2000. — gdyż i P. Olkiszewski przekonał się o niezdatności tego drzewa dla handlu i czeka tylko na polecenia WXMości. —

Życzeniem naszem iest tylko mieć kilka kop zupełnie pięknych bali, ograniczaiąc się z resztą w tym interesie sądziemy że odpowiemy chęciom WXMości. —

iestem z prawdziwym uszanowaniem

WXMości

sługa prawdziwy

Mag Obolski

dnia 9. Marca 1847

w Sieniawie.

D 9/3 1847.

Max Oborski

(111)

D 11/3 / 17/3 1847.

LEROSLAU
[illegible] 7

Jaśnie Oświecony Xiąże
Leon Sapieha
Prezes Towarzystwa Kredytowego
Galicyjskiego &c &c.
we Lwowie

Mości Xiąże!

Co do Łodzi żaglowych rzecz ma się iak następnie: Wiadomo WXMci żeśmy zbudowali w Sieniawie Łodzi 11.scie. Z Aussig sprowadzono 4. razem więc iest Łodzi dużych 15. – Z tych cztery znayduie się u nas, reszta na Wiśle. Od Czasu iak P. Wolicki wziął Łodzie pod swoje rozporządzenie, pomimo że w latach przeszłych znalazły się frachty kilka razy, pomimo że zarobek zrobiony u nas w kilku podrożach do Gdańska przez rachunek P. Wolickiego przeprowadzony został, i w iego rękach znayduie się. wpłynęło tylko zł 1000 na rachunek upłat należnych WXMci. Z tego pokazuie się że interes ten nieidzie iak iść powinien. Układy które P. Wolicki porobił z Szyprami odstępuiąc im połowę frachtów, nie prowadzą do Celu. Są to ponaywiększy części ludzie tego gatunku co Dober, pijacy, i niezasługuiący na zaufanie. – Łodzie temczasem zużywaią się niedaiąc pożytku. – W takiém położeniu rzeczy, łatwo WXMci poymiesz iż dbali o dobro Jego niemogliśmy bydź spokoynemi. Sądziliśmy że Łodzie raz na Sanie zgromadzone lepszy dadzą pożytek, ieżeli z wiosny zaraz podróż swoią do Gdańska odbędą razem, pod przewodnictwem ludzi tuteyszych, sforniejszych i daleko mniey kosztownych od Szyprów niemieckich, i jeżeli po odbytey podróży, nieszukaiąc odległych frachtów na Bugu

Narwi i.t.p

prosto z Gdańska na San powracać będą biorąc zwykły ładunek węgla który zawsze koszt żeglugi pod górę opłaca. Przypuszczaiąc nawet że frachtu na Sanie w którym roku by nieznalazły, to lepiéy ieszcze na mieyscu, w bezpiecznym porcie bez zużycia na takowy czekać, niżeli go szukać na Wiśle gdzie frachty zwykle są bardzo niskie dla Konkurencyi z Berlinkami, i Łodzie rozpraszać, bez dozoru i powierzać ie ludziom niedbałym. – Otoż do tego dążyliśmy właśnie, i w tym celu zobowiązałem Wolickiego aby trzy Łodzie te potrzebuiące nadto zreparowania do Sieniawy odesłał. – Takowe iakem iuż WXMości pisał zamarzły i zimnią w Puławach. – Dnia wczorayszego otrzymałem drugi list od Wolickiego w którym mi donosi wyraźniéy że zawarł iakiś fracht a dostawę pszenicy z Sandomierza do Warszawy. – Chociaż te trzy Łodzie bardzo by nam się tu przydały pod pszenicę Kopisha i pewnie by więcéy zyskały. a przynaymniey to co by zarobiły poszłoby na umorzenie Kapitału, zważywszy iednak że mogłyby się z przybyciem tu spóźnić i frachtu niemieć, zechciey WXMość napisać do mnie: że nic niemasz przeciwko udaniu się ich do Sandomierza ale że żądasz aby zarobki z tego frachtu tak iak było stypulowane przy zawarciu umowy obrócone były na spłacenie Kapitału awansowanego przez WXMość. Dobrze by także była abyś Xiąże wyraził zdanie swoje co do

całego

prowadzenia tego interesu a może tem sposobem Wolicki skłoniłby się do regularnieyszego postępowania — Sądząc że WXMość podzielasz zdanie nasze na początku tego listu wyrażone, co do użycia Łodzi na przyszłość prosiłbym abyś i tey kwestyi dotknął. —

Sądzę że czynię zadość obowiązkowi na nas ciążącemu uwiadamiając o tem wszystkiem WXMość i żądając Jego decyzyi. Co czynić nadal wypada. —

Pszenicę Kopischa za którą bierzemy od Korca po fpol 5½ iak iuż donosiłem, spławiemy na Łodziach tu będących reszta która się pomieścić na nich nie da poydzie na Galarach — do Łodzi użyiemy ludzi tuteyszych — a ponieważ wszystkie razem płynąć będą więc dopilnowanie tak statków ich i Towaru będzie łatwe. tak tego transportu i transportu drzewa pilnować będzie Pudler.

Dobbera przy tey sposobności starać się będziemy pozbyć bo tacy ludzie na nic nieprzydatni.

Kontrakt dawny z Maystrem od Łodzi WXMości przesyłam. —

zostaię z prawdziwym uszanowaniem.

May Oborski.

Sieniawa
13°. Marca
1847°.

D 13/3 1847.

Mas Oborski

B 14/3 / 17/3 1847.

13 Marca 1847 Sieniawa 306

Jaśnie Oświecony Xiąże

Może nim dojdzie wiadomość Waszą Xiążęcą Mość o wakującym w Krasiczynie Beneficium, już odbierasz wstawienie się moje za Xiędzem Boguckim niegdyś Wikarym w Przemyślu a teraźnieyszym Proboszczem w Albigowy i stryjecznym Bracie naszego Kommissarza Cyrkularnego. — Jest to rzeczywiście Xiądz bardzo godny, który w Sąsiedztwie będąc Hussowa sprawował tam obowiązek Administratora i dobrze mi jest znany, dla tego śmiało mogę za nim się wstawić, jeśli Xiąże komu niedałeś już przyrzeczenia swego. — Gdybyś Xiąże uczynił mu nadzieję, pospieszyłby sam przedstawić mu się osobiście, o czym łaskawie racz mnie zawiadomić. —

137.

Xiężna Matka W. X. Mości wspomniała mi że życzyłaby sobie aby można zmienić w Sieniawie Xiędza Wikarego, to zawisło od Xiędza Biskupa i łatwo dałoby się zrobić, niech tylko Xiężna raczy napisać do Biskupa prosząc Go o to, i niech mi list ten przyśle a ja sam z nim pojechałbym do Biskupa i ustnie poparłbym to jey żądanie. —

Oczekując w tej mierze Jego odpowiedzi zostaję z uszanowaniem

JO. Waszey Xiężęcey Mości

nayniższym sługą

Jawornicki

(nr 1)

D 13/3 1847

Eust. Jawornicki

E — 1847.

308

Jaśnie Oświecony Xiąże.

Odebrałem list WXMci z dnia 17° Marca – Wdzięczny iestem za łaskawą decyzyę Xięcia iż pozwalasz tylko do 7 2000. wybierać drzewa z lasu Cewkowskiego. – Panu Wolickiemu doniosłem iż sam Xiąże pisać do niego będziesz względem Łodzi, temczasem uwiadomiłem iż może ładować pszenicę z Sandomierza. –

Z niecierpliwością oczekuię na zupełne oczyszczenie się Sanu dopóki lody z gór nie przeydą niemożna nic na wodzie przedsiębrać. – O ile mieysca pozwoliło na lądzie powiązaliśmy tyle tratew, które iak można będzie nayprędzey spychać będziemy na wodę. – Dołożę całey moiey usilności i pracy aby znayduiące się tu drzewo spiesznie wyprawić, każdego tygodnia raz przynaymniey zawiadomię WXMość o postępie wszystkich robot.

Co do Łodzi pod pszenicę P. Kopisch czekamy tylko aby lody przeszły żeby ie wyprowadzić ze Starego Sanu i rozpocząć ładunek naydaley w 6 dni od rozpoczęcia takowego będą iuż mogły płynąć albowiem wszystko iest przygotowane a zwłoki bydź niemoże gdyż ładuiemy w kilku mieyscach

w Jarosławiu 1. Łodz. (pszenica Kupiona w Tuczępach i Krasiczynie
Nielipkowicach 1 " " " w Wyssocku)
w Sieniawie 3. Łodzi. – z Bełzkiego.
w Krzeszowie 2 Galary. Dwie zaś

138.

małe Łodzie WXMci poydą pod pszenicę Michałowskiego którą mamy w Sieniawie, posłałem dziś do Krasiczyna Sterników z listem do Puchalskiego aby były wydane, wraz rekwizytami których spis prosiłem aby był zrobiony. A fracht Na tych dwóch Łodziach obliczemy się z WXMością osobno. –

Do wtorku wszystka pszenica Pana Kopisch będzie nam oddaną w ilości Korcy 4500. na którą to ilość Kwit temuż wydamy. aby mógł resztę zaliczenia od WXMości otrzymać – Dołączam tu list iego w którym prosi od podwyższenie mu zaliczenia na Korcu – Ceny w Gdańsku teraz wysoko stoią – wody zaś na sanie nie braknie bo iuż teraz, choć San tylko Kawałkami puścił iest dość znaczna woda i przynaymniey trzy tygodnie powinna się utrzymać w tey wysokości – pszenicę więc można w ostatnich dniach tego miesiąca mieć na wiśle. względem więc zaliczenia możesz WXMci być Spokoynym.

Waszey Xiążęcey Mości

Sieniawa
21. Marca 1847:

prawdziwy Sługa
Maj Obrski

P.S. Sławiński Xiążki Angielskie z rycinami odeszle do Krasiczyna.

D 21/3 1847

Max Oborski

22/3
27/8 1847

Copia.

Frachtbrief.

309

Ich Endesunterschriebener bescheinige hiemit in fünf Kähnen und zwei Ulanower Galleren geladen zu haben:

4600 Sage Vier Tausend Sechs Hundert Korzec Weizen zum Durchschnittsgewicht von Pfund Loth Wiener.

Obiger Weizen ist mir im verladbaren Zustande übergeben worden und verpflichte ich mich denselben in Danzig an die Ordre des Herrn C. G. Kopisch gegen Zurückzahlung des ihm auf obigen Weizen von Sr. Drchlt. dem Fürsten Herrn Leon Sapieha geleisteten und umstehend quittirten Vorschusses von

zu verabfolgen.

Die Fracht nach Danzig ist auf Fünf und Einen halben Gulden polnisch p. Korzec festgesetzt. Alle Brückengelder und Kammer Expeditionen, außer der Differenz zwischen Altem und Neuem Oester. Ausgangs Zoll und Preußen Transito Zoll, fallen Unterzeichnetem zur Last, so wie auch nach Ankunft des Weizens in Danzig die Bearbeitung desselben auf der Przerobka. Nach Verlauf von 14 Tagen wird der Weizen abgemessen und übergeben. Das Maß wird nach mitgebrachtem Wiener Gewicht regulirt, wobei 1% an Streumaß und 2% an Wąchor veranschlagt werden.

Auf die Fracht habe ich die Hälfte des Betrages mit polnl. 12650, erhalten, worüber quittire, Ein Viertel der Fracht ist bei Ankunft des Weizens in Danzig zu zahlen, Ein Viertel als Rest bei richtiger Uebergabe.

Sieniawa d. Maerz 1847.

(gez.) J. Budlin

ad 138.

Verhal

Kopia

Auf laut umstehendes Connossement nach Danzig abgeladene 4600 Korzec Weizen ist mir von Sr. Durchlaucht dem Fürsten Herrn Leon Sapieha ein Vorschuß von:

ausgezahlt worden, deren Rückerstattung ich vor Uebernahme dieses Weizens zu leisten mich verpflichte, sollte es auch vor dem Zahlungstermin der darüber ausgestellten und von mir acceptirten Wechsel sein.

Lemberg d. Maerz 1847.

gez. C. G. Kopisch.

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże.

Zawiadamiam WXMci iż po dziś mamy pod naszym Kluczem odebranéy pszenicy w P. C. G. Kopish.

2020. Korcy w Krzeszowie.
1556. w Sieniawie.
dzisiay mierzać się będzie w Jarosławiu:
800. (pszenica z Krasiczyna i Tucząp.
250 z Wyssocka na który mamy sobie kwit do odbioru doręczony.
4606. Korcy razem.

Na tę ilość pszenicy otrzymuie P. C. G. Kopish frachtbrief opatrzony podpisem Pudlera, który my poręczamy, iako biorącego obowiązek i towarzyszenia i oddania w Gdańsku pszenicy wzmiankowanéy. –

Frachtbrief ten przesyłam WXMci w oryginale dlatego:

1°. Abyś WXMć wiedział w iaki sposób zapisaliśmy bezpieczeństwo summ na pszenicę Pu Kopisch zaliczonych

2°. Aby P. Kopisch odbieraiąc drugą część zaliczenia takowe własnoręcznie na frachtbriefie stosownie do brzmienia tegoż, zanotować mógł.

Zdaiemnie się iż zachowuiąc te formalności dopełniamy wszystkiego.

139.

co dla pewności Xięcia potrzebnem bydz może. Racz Xiąże zawiadomić mnie czyli to zgodném z wolą swoią znaydniesz.

frachtbrief z którego Xiąże zechcesz Karać zrobić sobie Kopią raczysz nam odesłać gdy P. Kopisch zapisy na nim porobi i zaliczenie odbierze, bo dopiero po zupełném nała dowaniu na Statki pszenicy iego, takowy mu do użytku oddamy. —

Co do zaliczenia temuż fr 4. na Korcu rozumiem że Smiało takowe Xiąże mu dać możesz. albowiem Konjunktury sprzedaży w Gdańsku są dobre a spław nieucierpi zwłoki. —

Na rachunek frachtu otrzymaliśmy od P. Kopisch Złt. pol. 5200. — od 4600 Korcy po fp 5 1/2 frachtu ugodzony, połowa całéy należytości ma nam bydz tu wypłaconą po potrąceniu więc powyższych fp 5200 należy nam ieszcze odebrać od P. Kopisch . . . . . f. C. m. 1900.

Assekuracya na Łodziach i galarach

Art: 2412 Kosztować może . . " " 600.

mamy więc odebrać razem " 2500.

Które zechciey Xiąże przy wypłacie zaliczenia P. Kopisch dla nas strącić i tę summę pierwszą pocztą nam do Jarosławia przesłać, którą użyć mamy na potrzeby frachtu. —

Lód.

Lod z gór iuż ruszył, Kry dotąd idą, woda iest dostateczna taka iakiey potrzebuiemy i taka pewnie się iakiś Czas utrzyma bo sniegi w górach leżą a przymrozki niedozwalaią prędkiego stopnienia. — Dwie Łodzie jutro będą holowane do Jarosławia — We Czwartek ładunek pszenicy tutay się rozpocznie.

Tratwy gdy się San oczyści zaraz zbijać się będą, rozumiem że po jutrze roboty te rozpoczniemy. — O postępie robot donosić Xięciu niezaniedbam. —

Kopię frachtbriefu przy oryginale załączam którą WXMci zatrzymać zechcesz. Ponieważ niewiadomą mnie iest wysokość ogólna summy P.u Kopisch zaliczoney więc dlatego w frachtbriefie mieysce in blanco zostawione, które WXMci w swoiey przytomności wypełnić każesz po ostatecznem obliczeniu.

Zawiadomiłem także Jawornickiego iż P. C. G. Kopisch domiciliował swe Weyle u Behrendta w Gdańsku

Waszey Xiążęcey Mości
prawdziwy Sługa
Max Oborski

Sieniawa
d. 23. Marca 1847.
Wtorek.

[illegible]

D 23/3 1847

Max Oborski

C 24/3 / 27/3 1847.

Gdańsk d. 25 Marca 1847. 313

Jaśnie Oświecony Mości Książe!

W odpowiedzi na szacowne pismo Waszej Mości z dnia 11 b. m. mam zaszczyt zawiadomić Go iż PP. Th. Behrend & Co nieotrzymali dotąd stanowczego i bezpośredniego zawiadomienia od P. Kopisch, względem Pszenicy, którą im temże w komis powierzyć zamyśla. – Co się tyczy pewności dalszego im przez Księcia zaliczenia, zdaje się iż więcej nad to co P. Kopisch uczynił wymagać niepodobna. Rzeczywiście niejest to zaliczenie na Pszenicę, ale kupno Weksli na Wrocław, których pewność oparta jest na Pszenicy. Mają więc Książe dwie wartości w swym ręku. Jeżeli Weksle są akceptowane przez dom Wrocławski, nieniemu czy będą w prawie odmówić P. Kopisch wolności rozrządzania Pszenicą, za jej tu przybyciem, jeżeli to osobnym aktem zawarowane niebędzie. – Pisze mi Pinder iż Weksle te są podobno domicyljowane w Gdańsku u PP. Th. Behrend & Co. W takim wypadku oddając tym Panom Pszenicę Kopischa, mógłbym żądać od nich zapewnienia iż weksle takowe na terminie wypłacą – proszę mi więc okoliczność tę objaśnić. – Jeżeli tak jest, należałoby aby P. Kopisch dał Księciu list do PP. Th. Behrend & Co, upoważniający tychże do zatrzymania w swym ręku summy odpowiadającej wartości domicyliowanych u nich Weksli. –

P.P. Henry Hall & Co donoszą mi iż Wetna

140.

przybyła do Londynu 13 t. m. w dobrym stanie.–

Jaki obrót weźmie tegoroczny handel drzewem, trudno teraz osądzić – niema jednak powodu mniemać aby był niepomyślny, gdyż potrzebowanie nieustaje, a dostawy z Polski coraz będą szczuplejsze.– Jedynie wysokość frachtów i znaczne potrzebowanie okrętów w początkach wiosny i lata dla odstawy sprzedanego do Anglii zboża, na ceny i chęć kupna drzewa choć chwilowo niepomyślnie wpłynąć mogą.– Podkłady do kolei żelaznych, będą zapewne najmniej pokupnym Artykułem, utrzymują bowiem iż Ameryka ma dostarczać takowe z drzewa Modrzewiowego, które naturalnie jako wpływom klimatycznym mało uległe, nad Sośninę wyżej cenione będzie.– P.P. H. Hall & Co przesłałem zlecenie starania się o kupców na nasze drzewo f. a. b. znajduję bowiem że to jest najkorzystniejszy sposób sprzedaży.– W miarę jak sprzedaże uskuteczniać się będą niezaniedbam donosić WXcej Mości.–

Lód na Wiśle jeszcze stoi, pomimo bowiem ciągłego ciepła, stan wody ciągle jest niski i ani lodu przełamać ani go spławić nie może – zwolna wszakże topnieje i rozpływa się.–

Cena Pszenicy około 700 f.– Żyto 510 do 540.– Wiadomości z Anglii z powodu pięknej pogody mniej animujące.

Londyn 3/m. 199 do 199½ sgl. Paryż 3/m. 79 ¼ ₰ 300 fr.

Z wysokiem upoważnieniem
Waszej Xiążęcej Mości

uniżony sługa
J. M. Jawornicki

DANZIG 25 3 3-4

12

Son Altesse
Monsieur le Prince Leon Sapieha
Grand Echanson des Royaumes de la Gallicie
& de Lodomérie, Président de la Société de Crédit & de la Société Agronomique
&ca &ca &ca

p. Breslau Lemberg

16

LEMBERG 13/5 1847

D 25/3 1847

Jaworniecki

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże

W ostatnim liście moim prosiłem WXMość abyś zechciał potrącić przy Obrachunku z P. Kopischem należące się od Niego fr 2500. na fracht i assekuracyę. Gdy dotąd tych funduszy nieotrzymałem upraszam WXMość abyś je do Jarosławia wyprawić raczył, gdyż teraz przy licznych wydatkach na spław drzewa i pszenicy bardzo ich potrzebujemy.

Wiadomo WXMości z rachunku podanego Mu iż na budowę Łodzi wyłożyliśmy z własnych naszych funduszów przeszło fr 4000. słusznie więc wypada abyśmy z pierwszego przychodu za fracht takowe sobie potrącili, ile że wcale do takiego wykładu obowiązani niebyliśmy. Gdy ten awans przez nas zrobiony umorzony zostanie postąpiemy sobie na przyszłość przy ofrachtowaniu Łodzi stosownie do życzenia WXMości w liście ostatnim wyrażonego. —

Pszenica P. Kopischa iuż odpłynęła od dni kilku mamy tu znowu dużą wodę i czas

dla żeglugi

żeglugi bardzo sprzyiaiący. Przed zaczęciem świąt
tojest jutro Łodzie będą na Wiśle, czekałem
na pewną co do tego wiadomość aby WX Mość
o tem zawiadomić. —

Panu Kopisch niemogliśmy wydać frachtbriefu
tak iak WX Mości żądałeś, tojest aby odebrane
zaliczenie własnoręcznie na nim zakwitował, powróciwszy
bowiem ze Lwowa zaraz odjechał do Wrocławia
nim ładunek zupełnie ukończonym został.

Teraz te frachtbriefy niż są wygotowane
i odesłane ~~niż~~ mu będą z zastrzeżeniem na nich tylko
zamieszczonym wiele zaliczenia odebrał. —

Spodziewaiąc się ~~tego~~ iego odiazdu przed ukończeniem ładunku dla tego ogólny frachtbrief
WX Mości postałem aby to zastrzeżenie własnoręcznie
stwierdził na nim.

Co zaś do Kontraktu o fracht ten pierwey
ieszcze formalnie był zrobiony i P. Kopisch
i gdy powrócę do Sieniawy Kopię tego WX Mości
prześlę

WX Mości prawdziwy Sługa

Jarosław.
d. 2 Kwietnia 1847.

Mag Oborski.

8 2/4 1847

Borski

D 4/4 1847.

Jaśnie Oświecony Xiąże

Leon Sapieha

Prezes Towarzystwa Kredytowego

we Lwowie.

JAROSLAU 2 APR. 21 T

LEMBERG 4 IPR.

Gdańsk 3 Kwietnia 1847 3/7

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Dziś miałem zaszczyt otrzymać Szanowne Pismo WXcej Mości z daty 28 Marca, które skrzyżowało się z ostatnim moim listem z 24 tegoż.

Tak PP. Th. Behrend & Co, jako też Soermans & Soon dziś jeszcze odpowiedzą na listy WXcej Mości, do których ośmielam się dodać kilka objaśnień.—

Wexle domicyliowane nieobowiązują w niczem firmy u której mają bydź wypłacone — jest to po prostu Adress, gdzie szukać w terminie wystawcę lub mającego zlecenie do uskutecznienia zań wypłatu. Są to Sola Wexle dla Xięcia, mające tyle wartości, ile Kredytu osobistego dajesz Xiąże wystawcom, albo jak w tym razie Akceptantom Wexli.—

Nietylko że Wexle te w niczem nieobowiązują wspomnianej firmy, ale nawet domy te, posiadając w ręku produkta lub fundusze Akceptantów domicyliowanych u nich Wexli, niemogą ich wypłacić dopóki na to wyraźnego nieotrzymają zlecenia od swych Komettentów; — jak to już w moim ostatnim liście miałem zaszczyt objaśnić.—

Wexle te z trudnością przyszłoby tu dyskontować; choć z podpisem którego z tutejszych domów dałoby się to uskutecznić może — Gdyby Xięciu na tem zależało mógłbym się o to postarać i sprobować czy niemajdę amatora do dyskonty.— Disconto teraz jest od 5 do 6% najwyżej na dobrym papierze.— Lipska i Wrocławia tu niedostanie, a przynajmniej z trudnością — Wiedeń także nie jest dewizą zwyczajną — a Bankierowie którzyby takowy wystawić mogli, niezrobią tego tanio.— Ale Londyn, Amsterdam, Paryż, będą teraz bardzo tanie dewizy, przy rozpoczęciu żeglugi — i daleko korzystniejsze niż papier bezpośredni na Wiedeń.

Jeżeli Pan Kopisch na interess tych 4600 Korcy Pszenicy na PP. Th. Behrend & Co ciągnąć nie będzie — ale prześle im Connoissement i Polizzę Assekuracyjną — z prośbą aby domicyljowane Jego Wexle Akceptowali na rachunek tej Pszenicy, to nietylko że to zrobią, ale może i sami zdyskontują owe Wexle.

142

do tego więc kroku zechciej Xiąże skłonić Pana Kopisch, a wówczas wszystko będzie w porządku Kupieckim. –

Co do PP. H. Soermans & Soon, ci mniej byliby do tego skłonni, gdyż już i tak są w awansie z P. Zamojskim, którego granicy przekroczyć niechcą, a prócz tego transporta z Buga tak są zawsze niepewne i powolne, że z trudnością mogliby przyjąć jakiekolwiek zobowiązanie. Nadewszystko muszą mieć pewność że transport do nich przyjdzie, że nim dysponować mogą i mieć nareszcie polecenie od P. Zamojskiego w tej mierze. – Ponieważ P. Zamojski sam zapewne zajmie się frachtem, niebędzie więc mógł przesłać Connoissementu z podpisem którego z Szyprów, któryby jaką przedstawiał rękojmię – ale tak dla pewności własnej jak i Xięcia niech transporta swe asekuruje w naszej Ajencji w Sieniawie – Jak wszystko będzie miał gotowe, pojedzie do rewizji Oborski lub Pudler i wydadzą mu Policę, która i dla PP. Soermans & Soon, na wypadek gdyby się do akceptowania skłonili za rękojmię służyć będzie. –

W obudwu tych interessach chybione tylko formy Kupieckie, ale obadwaj interessenci są ludzie nadto porządni, by ztąd dla Xięcia szkoda jaka wyniknąć mogła – czego o ile możności przestrzegać z mej strony będę. –

Przy nadchodzącym dniu Imienin Waszej Xiążęcej Mości, pozwól abym przesłał me serdeczne życzenia tak dla Niego jak i dla całej Rodziny.

Wyznaję mnie z wysokiem upoważnieniem

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą

Jm. Zawoniec

Son Altesse

Monsieur le Prince Leon Sapieha

Grand Echanson des Royaumes de la Galicie & de Lodomérie. Président de la Société de Credit & de la Société Agronomique

&c &c &c

p. Breslau. 18 Lemberg.

D.A.M. 3 4 5-4

D.A.M. 3 4 5-4

LEMBERG

13/5 1847.

Dr. M. Jaworniski

D. 3/4 1847

(111)

Jaśnie Oświecony Książe

Mam zaszczyt przesłać WXMci Kopię Kontraktu z Panem Kopisch zawartego o którym w ostatnim liście moim wspomniałem. Chociaż w nim wyrażono że wszelkie opłaty Celne ciążą na nas. (z wyjątkiem tranzytowego cła pruskiego) wszelako nietyczę się to wcale nowo nałożonego przez Rząd cła na wyprowadzone z Galicyi zboże około 36 xr. Cm. od Korca wynoszącego. Aby niebyło z tego powodu Kwestyi w Gdańsku musiał Kopisch dać osobną deklaracyę, Kontrakt bowiem przed ustanowieniem cła ieszcze podpisany niemógł w tey mierze stanowić. Co do innych warunków iakoto: potrącenia na wąchór, uschnięcie i ubytek pod czas przerabki: o których WXMci wspominasz to mogę Xięcia zapewnić że dobrze nad każdym punktem zastanawiałem się i szukałem rady doswiadczonych, tak że z tego powodu żadnego niebędzie uszczerbku.

Zanotowałem u siebie, również doniosłem Jawornickiemu w swoim czasie do Gdańska że WXMci zaliczyłeś Kopischowi Rg. pr. 11,295. — Na frachtbryfie na całkowitą ilość Korcy 5024. odebranych od Kopischa wydanym zamieści się:

" Obiga 5024 Korcz Weizen werden gegen

Ausweis

„ daß die Wechsel von:

Rp. pr 6020.

„ „ 5275.

„ bezahlt sind, oder daß dieser Betrag von
„ Herren Th. Behrend & Cie übernommen wird,
„ verabfolgt.

Zatwierdzenie tego zastrzeżenia własnoręcznym podpisem P.a Kopisch niemogło nastąpić, gdyż ich nie WXM. pisałem, nim wiadomém bydź mogło iak pszenica na Statkach rozdzieloną została tenże do Wrocławia odjechał. Sądzę iednakże że i tak będzie dobrze, bo i Behrentowi o danem zaliczeniu przez WXMość iest wiadomo i Jawornicki sam w Gdańsku wszystkiego dopilnuie. –

Naymocniey dziękuię Xięciu za przesłane pocztą Zł 2000 które odebrałem.

Żegluga dotąd idzie pomyślnie. z początkiem przyszłego tygodnia będzie gotowych 13 tratew do odpłynięcia wody na Sanie co dni kilka wzbieraią i opadaią z wyprawieniem drzewa bezpieczniey iest czekać aż się stan wody ustali, aby uniknąć wypadków które miewaią mieysce gdy tratwy przy wysokiey i bystrey

wodzie

8/4 1847

płyną. Niemasz obawy aby nam iey zabrakło przy Ciągle trwaiącem zimnie, do tego mam ieszcze wiadomość że świeżo znaczne śniegi w górach spadły. – Pomimo to iednak starać się będziemy ieszcze w tym miesiącu wyiść ze wszystkiem drzewem ze Sanu. Pudler za dni 6 lub 7. iuż się do Gdańska wybiera i głównie pilnować będzie transportu pszenicy na Łodziach, która przezemnie zaasekurowaną została, iak i transportu pierwszego oddziału drzewa które wkrótce odpłynie. Ja zaś dokładać będę wszelkiego starania aby resztę iak nayprędzey wyprawić.

Pan Jawornicki polecił mnie abym WXMości przesłał odpowiedź w kopii nadesłaną mu z Wiednia na na podanie względem Sieniawy zrobione którą Xiężna mieć chciała

Waszey Książęcey Mości

sługa prawdziwy

Max Oborski

w Sieniawie
d. 8. Kwietnia
1847.

D 8/4 1847.

Oborski

— 1847.

(: Copie :)

320

Zwischen dem Kaufmanne Herrn C. G. Kopisch aus Breslau und den Herren J. M. Jawornicki & May Oborski in Sieniawa wurde folgende Vertrag wohlbedächtig verabredet und geschloßen.

Die Herren J. M. Jawornicki & May Oborski übernehmen den Transport von fünf Tausend Korzec Weizen mit erstem Wasser nach Danzig und verpflichten sich nach Kräften dafür zu sorgen, daß der Weizen in bestem Zustande und so schleunig als möglich nach Danzig gelange. Zu diesem Zweck stellen sie die in Sieniawa liegenden Kähne fünf an der Zahl welche mit allem versehen werden müßen was zur Erhaltung des Getreides erforderlich ist, insbesondere müßen dieselben, wasserdicht von oben und unten hergestellt mit doppeltem Boden versehen und so gut versorgt werden, daß das Getreide durch Regen nicht leiden könne, ferner die nöthigen Galleren in so fern solche erforderlich sind um den Rest des obigen Quantums fortzuschaffen, falls die Kähne nicht hinreichen sollten, auch hier ist dieselbe Sorgfalt wie bei den Kähnen zu beobachten. Verdeck und Boden müßen so dicht sein um das Hindringen des Wassers zu verhüten.

Die Fahrzeuge müßen mit erstem offenem Wasser völlig bereit und dürfen nur nach dem Wasserstande beladen werden.

ad 143.

Das Getreide wird nach Korzec Maß und Wiener Gewicht übergeben und zwar von den Speichern in Sieniawa Jaroslau und Krzeszów wobei indeß die Kosten des Transports bis in die Fahrzeuge dem Herrn Kopisch zur Last fallen.

Die Ablieferung in Danzig erfolgt nach Wiener Gewicht und nach 14. tägigen Przerabka, wobei an Streumaß ein Prozent vergütigt wird. Sollte das Wetter in Danzig die völlige Instandsetzung des Getreides auf der Przerabka innerhalb 14. Tagen nicht gestatten, so fallen die Mehrkosten Herrn Kopisch zur Last und muß dann der Weizen abgenommen werden. An Wąchor sind zwei ~~fünf~~ Prozent zugestanden.

Sämtliche Zölle mit alleinigen Ausnahme des Preußisch Transito zolls fallen dem Herrn J. M. Jawornicki & May Oborski zur Last.

An Fracht werden für den Korzec Weizen fünf und einen halben Gulden polnisch vergütigt und zwar 1/6. des Betrages sofort 1/3. bei der Einladung 1/4. bei Ankunft in Danzig 1/4. bei völligen und richtigen Ablieferung.

Als Unterpfand für obige Vorschüsse so wie für den ganzen Vertrag dienen die obigen Rähne und Galleren.

Die Ablieferung nach Wiener Gewicht ist so zu verstehen, daß derselbe Wiener Gewicht im Ganzen abzuliefern ist was hier empfangen wird

Vorgelesen, genehmigt und unterschrieben.

Jaroslau d. 25. Februar 1847.

(unterschrieben) J. M. Jaworniczki & Max Oborski.

(unterschrieben) C. G. Kopisch.

Hochgeborne Fürstin!

Nach einer Eröffnung des hohen Hofkanzlei-Präsidiums haben S. k. k. Majestät mit a. h. Kabinetsschreiben vom 17. d. monats anzuordnen geruhet, Euerer fürstlichen Gnaden über das von dem Hof- und Gerichts Advocaten D. Dworaček überreichte Gesuch d. d. Paris den 6. Juny d. J. um Aufhebung des auf die Herrschaft Sieniawa gelegten Sequesters zu bedeuten: daß die im a. h. Handschreiben vom 14. März 1846. hinsichtlich des Vermögens des Fürsten Adam Czartoryski, seiner Gemahlin, und Descendenz angeordnete politische Maßregel bloß aus staatsrechtlichen Gründen hervorgegangen sey, und daher nur dann zurückgenommen werden könne, wenn die Ursachen, welche sie herbeiführten, aufgehört haben werden. Ich beehre mich diese a. h. Willensmeinung zur Kenntniß Euer fürstl. Gnaden zu bringen, und benütze diesen Anlaß die Versicherung der ausgezeichnetsten Hochachtung auszudrücken, womit ich die Ehre habe zu sein – Euer fürstl. Gnaden gehorsam: Diener. In Verhinderung Sr. Excellenz des Herrn Gubernial-Präsidenten. Lazanski.

Lemberg am 30. September 1846. An Sr. der Fürstin Czartoryska gebor: Fürstin Sapieha fürstl: Gnaden.

ad 143.

Jaśnie Oświecony Xiąże

Przez dni kilka byłem zajęty za domem przy wyprawianiu drzewa i dla tego odpowiedz na list WXMci z d. 8. b. m. opóźniłem. Dla siły wiatrów które od dni kilkunastu panują i dla zimna niepodobna było iszcze ze wszystkiemi tratwami ruszyć ale przed końcem tego miesiąca niezawodnie będziemy ze wszystkiem drzewem na Wiśle. Gdy nie wszystko wyjdzie z Sanu przeszlę WXMci szczegółowy wykaz całego wyprawionego drzewa. Po deszczach i po kilkudniach ciepłych które tu znowu mamy spodziewamy się znowu większej wody.

Od P. Puchalskiego odebrałem tylko fl. 500. która razem z przesłanemi pierwey przez pocztę fl. 2000. stanowią całkowitą summę potrąconą dla nas przy obrachunku z P. Kopisch.

Pudler który będzie teraz w Warszawie stawi się będzie interes z W. Wolickim ułożyć, albo skazując go aby należące się WXMci raty zapłacił, albo li też aby

się

zrzekł prawa do Łodzi. Możeby dobrze było abyś WXMości odrzucaiąc wszelkie względy dał Pudlerowi piśmiennie polecenie ukończenia tego interesu w ieden lub drugi sposób. — Mogę zapewnić WXM. że on dołoży wszelkiey usilności dla osiągnięcia tego celu i postąpi sobie tak iak interes WXM. wymagać będzie. Daie mu teraz wszystkie rachunki tyczące się budowy Łodzi. dla złożenia ich W. Wolickiemu, to iest dziennik prowadzoney expensy i rachunek materyałów.

Stosownie do Listu Xięcia zadebitowałem rachunek Jego Summą

w fr. 39. 46. należącą się z obrachunku W. Michałowskiemu. — Pszenicy do sprawienia do Gdańska będącey własnością tegoż mamy oddaney sobie Korcy 900. Która nieobciążona żadnym długiem gdyż W. Michałowski potrzebney forszus na fracht i opłatę cła w gotowiznie złożył.

Łasztów 30 a fpr. 600 licząc iak teraz wartość iey będzie m. w Tal. Pr. 6000

Łodzie Krasiczyńskie bardzo mało biorą, zdaie się iż iedną z nich na którą więcey nad 250 Korcy pszenicy niemożna było władować od Wisły odeszlemy bo by się nieopłacił koszt podróży, pod górę.

Waszey Xiążęcey Mości

prawdziwy Sługa

May Oborski

Siemiana
15. Kwietnia
1846.

Jaśnie Oświecony Xiążę

Leon Sapieha

Prezes Towarzystwa Kredytowego

Galicyjskiego &c &c

we Lwowie

LEMBERG
18 APR.

LEMBERG
13 APR 7

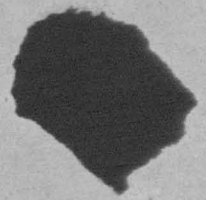

Max. Oborski?

15/4 1847

Pr 1847

Zapomniałem będąc w Krasiczynie dopełnić polecenia danego mi przez Pana Jaworniekiego proszenia WXMości abyś raczył załączające się tu fr. 708. mc.

Art: 2503. wypłacić kazać Panu Bury Deshayes u Pana Jullien w fontainebleau rue de france za Kwitem który WXMość każesz sobie przysłać i po potrąceniu wszelkich Kosztów. —

Pieniądze te miał sobie

przysłane Pan Jawornicki
od pewnej francuzki z podola
z prozbą aby były przesłane
podług wskazanego Adresu.

Niemaiąc innej sposobności
udaiemy się do WXMości
w nadziei że to polecenie przez
pośrednictwo Malettów wykonać
będziesz łaskaw. –

WXMości Sługa

Max Olszewski

w Jarosławiu
27. Kwietnia
1847.

1 ad 5

D 27/4 1847

Max Oborski

328

Mości Xiąże

Odebrałem List WXMości i iuż dawniey byłbym uczynił zadość żądaniu Hrabiego Krasickiego gdybym był niemusiał kilka razy odieżdżać z domu dla expedyowania drzewa które iuż iest w drodze. — Następuiącą pocztą przeszlę kopię żądanego artykułu do którego dołączę różne obrachowania robot gospodarskich z Lowa wyięte. — Co się tycze tłomaczenia Katechizmu Chemii to własnie przepisuię go sam na czysto i naydaley za dni kilka także go WXMości odeszlę.

Z Liczby 18. tratew naszych 16cie odpłynęło iuż i te teraz dostaię się do Wisły. 2ie zaś pozostały. iedna powyżey Radymna z balami druga pod Jarosławiem i Budulcem lecz i te spłyną bo choć teraz powyżey San mały iednakże wiosenna woda ieszcze raz przyiść musi. — Niebędę iednakże zupełnie spokoyny dopóki wszystkie drzewo niewydobędzie się na Wisłę. — Sudler z pszenicą odpłynął 26° z Zawichosta. i zapewne musi bydź teraz w Warszawie.

Spis

146

wszystkich tratew i ilości drzewa w każdéy znaydującego się który sam robiłem przeszlę niebawnie WXMości.

Michałowski był przytomny gdym WXMości wspominał czyby niemożna w Nowéy Grobli założyć papierni. Otoż iadąc do Krakowa miał za towarzysza nieiakiego Pana Skotkowskiego z Czerlan pod Gródkiem właściciela papierni mechaniczney który właśnie zamyśla o założeniu drugiéy i szuka na to siły wodnéy około 50 koni, udaie się teraz do Heilbron za kupnem Machin. pragnie nową Groblę poznać i za powrotem ma się do Xięcia zgłosić. – Może się ta wiadomość na co Xięciu przyda więc ią tu kładę.

Waszéy Xiążęcey Mości
Sługa
May obowiązany.

Sieniawa
5. Maja.
1847°

P. S. Siewnik do Turnipsu i Watek jutro odsyłam do Krasiczyna Gracę konną które teraz ieszcze niepotrzebna późniey.

8 5/5 1847

Max. Oborski

1847

Jaśnie Oświecony Panie
Leon Sapieha
Prezes Towarzystwa Kredytowego
Galicyjskiego
we Lwowie.

6

MBERG
3. MAI.

Gdańsk 10 Maja 1847. 870

Jaśnie Oświecony Hrabio Dziadze!

Przy rozpoczętym już teraz handlu na wszystkich punktach, nie będzie zapewne bez interesu dla Liścia, gdy mu słów kilka o stanie tegoż donieść pozwolę sobie.-

Przedewszystkiem, i wyłącznie prawie zajmuje dziś wszystkich kantor zbożowy, jako będący w bezpośrednim związku z tak wielkiem wszędzie zapotrzebowaniem żywności, które nawet w krajach zwykle eksportujących zboże uczuć się dało.- Na całej przestrzeni Niemiec, mianowicie zaś na zachodzie, a to w stosunku postępowym od Wisły do Renu, brak prawie zupełny zboża własnej produkcyi, i niewielkie zapasy kartofli, dały w wielu miejscach powód do rozruchów, a wszędzie do niesłychanej drożyzny.- W Saxonii kosztował przed dwoma tygodniami Szefel Drezdeńskiej (26 ¼ garncy Polskich) Żyta 10 Talarów. W Berlinie Szefel Prusk. ½ Wg. - i tu nawet ¼ Wg. - Kartofle płacą tu na targu do 5 Sgr. za metzen co uczyni prawie 8 Sgr. za korzec.- W Holandyi i w Anglii ceny znowu znacznie się podniosły. W Londynie płacono już za Quarter Szwedzki 100 Syllingów a tu żądają za Łaszt 900 Gpm. coby uczyniło za korzec nasz Netto na miejscu w Galicyi przeszło Gł 13.- Jaki obrot weźmą interesa aż do nowych zbiorów trudno przewidzieć, gdyż Anglia ciągle w przekonaniu o większych zapasach u producentów niż się dziś pokazują, w nadziei zresztą dowozów z Ameryki i południowych Mórz Europy zawiedzionej wszelkich środków ostrożności i może raptem stanąć w położeniu bardzo krytycznem.- Jedna Francja zaopatrzyła się wcześnie przez zakupna na morzu Czarnem, Bałtyckiem a nawet w Anglii,- czy dostatecznie, czas pokaże.- Okoliczności te wywarły też wpływ swój na stan finansowy a przynajmniej pieniężny tych krajów.- Spodziewają 50 miljonów franków rent francuzkich Cesarzowi Rossyjskiemu, obróci się cała na remesy ze zboże do Rossyi. Anglia musiała wszystko remettować w gotowiźnie, a nawet w złocie którego w Kwietniu za 2 miliony funtów Szterl. wyszło.- Bank, Angielski ogołocony tym sposobem z rzeczywistych wartości choć czasowo, przymuszony był wypuścić w obieg maximum Banknot

147.

jakie mu prawo wypuścić dozwala. – Ilość ta jednak niewystarcza na dzisiejsze potrzeby handlu, a Bank żadnych Wexli niedyskontuje. – Dyskonto na najlepszym papierze jest w Londynie 10% a w Liverpool 12 do 15%. – Spodziewają się iż rząd upoważni Bank do puszczenia w obieg Not 1 funtowych – co jednak niepewne. –

Do tego potrzebowania zboża, przyłączył się jeszcze brak okrętów tak iż ztąd płacono już 9/9d frachtu od Quartera Pszenicy do Galloway w Irlandji – a wszystkie frachty w ogóle w dwójnasób podrożały. –

W takim stanie rzeczy handel drzewem, jest dotąd w pewnym rodzaju uśpienia – gdyż nietylko wysokość frachtu, ale zupełny brak okrętów pod drzewo zatrzymał zupełnie exportację, tak iż pierwsze domy tutejsze od dawna już nic nieładują. – Rozkazy na drzewo przychodzą znaczne, ale nieprędko dadzą się wykonać z przytoczonych powodów i bardzo do prawdy podobne iż przed nowemi zbiorami ani myślić można będzie o exportacji tego Artykułu. –

To też zatrzymać musi i pokup na miejscu, i dziś nikt o drzewo się nietroszczy – Skutki tego zatrzymania mogą wywrzeć dobry wpływ na późniejszy handel tym Artykułem, sprowadzi ono bowiem brak na wszystkich placach, a ztąd potrzebowanie i wyższe ceny – pory więc tej nieodbicie oczekiwać należy, tembardziej że o sprzedaży w obecnej chwili ani myślić niemożna. –

(Opóźnienie to niespodziewane, a niedo uniknienia, niedozwoli nam też zrealizować tak prędko funduszów w handlu tym będących, ani wyjść z kredytów dotąd używanych. – Kredyta otworzone mi pod gwarancją Xięcia u Malletów fr. 30,000 i u H. Hall & Co Lst. 1000 kończą się z ostatnim Czerwca – Na tę epokę w żaden sposób na fundusze liczyć niemogę – niepozostaje mi więc jak najusilniej upraszać Xięcia o zawiadomienie tych domów jak najprędzej iż mi wspomnione Kredyta przedłużasz do końca bieżącego roku – Racz mnie Xiąże rychło w tej mierze uspokoić, gdyż Wexle moje na te domy płatne są w końcu Czerwca, będę więc musiał wcześnie myślić o pokryciu ich – a fundusze na to, tylko przez nowe ciągnięcia osiągnąć mogę. –)

W skutek rozporządzenia Rządu Pruskiego zabroniono palenie Wódki z Kartofli i zboża aż do jesieni – Toż samo zrobiły i inne rządy związku cłowego – To spowodowało podniesienie się ogromne Cen Spirytusu, który już tu płacono po rs 55 – a w Berlinie 65 rs za 120 Kwart 80% co czyni prawie £ 2½ za nasz Garniec. – Szkoda że tu cło wchodowe tak wysokie, inaczej wartoby co przysłać – Cło od Centnara jest 8 rs. a Ohm (120 Qt) waży zapewne do 3 Centn. cłowych – więc nie pozostałoby jak około 30 rs – czyli m. w £ 1. sr. 15 – z czego jeszcze należałoby potrącić koszta transportu &ca

H. Hall & Co przysłali nam remettowane im przez Xięcia
rs. 1000 na C. G. Kopisch.
600 na A. Zamoyski
z poleceniem dyskontowania ich i przesłania im za to remess – Dyskonto jednak wykonać się niedało i zapewne do terminu upływu weksli czekać trzeba będzie. – bo 20 rs na Kopischa płatne są 23 t. m. jego dotąd niéma, a PP. Th. Behrend & Co nieodebrali Connoissementu i w zastępstwie za niego akceptować niemogą – Spodziewam się że w tych dniach interess ten uregulować by powinien. –

Od 4ch dni mocno słońce dogrzewa, a wczoraj mały deszcz upadł, wszystko się też zieleni. – Zasiewy zimowe wszędzie bardzo ładnie wyglądają. –

Polecam mnie łaskawym względom i mam zaszczyt pozostawać

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą

J. M. Jawornicki

Jaśnie Oświecony

Xiąże Leon Sapieha

Wielki Cześnik Królestw Galicji i Lodomerji

Prezes Towarzystwa Kredytowego, i Gospodarczego

&c. &c. &c.

we Lwowie

D 10/5 1847

J. W. Jaworznicki

24/5 25/5 1847.

Jaśnie Oświecony Mości
Xiążę

332

Pośpieszam donieść WXMości że 16 tratew wyprawionych z rozmaitych punktów dostały się na Wisłę szczęśliwie. Deszcze które teraz przeciągaią robią mi nadzieię że i dwie tratwy które ieszcze w górze pozostały wydobędą się z Sanu, tak więc wkrótce, wszystkie nasze drzewo mieć będziemy w drodze.

Zaraz po świętach będę sam we Lwowie i złożę WXM. Konsygnacyę wyprawionego drzewa

Przy tey sposobności przesyłam list Jawornickiego, spodziewam się że Xiążę ocenisz słuszne powody w liście tym przytoczone i że próźbie Jawornickiego zadość uczynić raczysz. —

Za tą bytnością przywiozę z sobą tłomaczenie Katechizmu Chemi które pierwey uporządkować i przepisać musiałem i złożę ie Xięciu. —

Waszey Xiążęcey Mości
życzliwy Sługa
Max Oborski

Sieniawa
21. Maja
1847.

148.

IAROSLAU
21 Mai

Jaśnie Oświecony Xiążę
Leon Sapieha
Prezes Towarzystwa Kredytowego
Galicyjskiego &c &c.
we Lwowie

Max Oborski

22/5 1847

25/5 1847

Gdańsk 31 Maja 1847.

Jaśnie Oświecony Mości Książe!

Miałem zaszczyt odebrać w swoim czasie Łaskawe pismo Wdzięj Mości zd. 13 a dziś list Jego z 25 b. m.

Przedewszystkiem dziękuję najserdeczniej za przedłużenie mi kredytów u PP. Mallet fils & C.; H. Hall & C., którzy ich niezawodnie nie odmówią. –

Weksle Księcia na C. G. Kopisch zapłacone zostały na terminie przez PP. Jh. Behrend & C., którzy są w posiadaniu Commissementu na Pszenicę. Nie wiem jak będzie z Mexlami Jh. Zamojskiego, jeżeli drzewo jego przed termi. nem upływu tychże do Gdańska nienadejdzie, co zdaje się bardzo niepew. nem, gdyż wody na Bugu zupełnie niema, i od dawna już nic z tamtąd niewyszło. – Ponieważ weksle te puścił Książe w obieg dobrze było na wszelki wypadek wcześnie pomyśleć aby fundusze na terminie tu były, jeżeli nie u PP. H. Socrmans & Soon przesłane przez Jh. Za. mojskiego, to u mnie lub u PP. Lubieński & C. ze strony Księcia, abyśmy mogli interwenjować, jeżeli tam niebędą zapłacone, dla uniknięcia wszelkich nieprzyjemności.

Rb. 4500 p. 13 Sierpnia wystawione przez Księcia na P. Lubieński & C. na mój rachunek, będą akceptowane, z czego wypływa że muszą być i zapłacone. – Rzeczywiście prosiłem o pociągnięcie tylko za 3500, lecz to nic nieszkodzi, jeżeli tylko na terminie będziemy mieli fundusze do dyspozycji o czem w przeciwnym razie donieść nieomieszkam – a wówczas odezwał by się Książe powtórnie tej Summy, przesyłając nam stosowne pokrycie przed 13 Sierpnia. – PP. Lubieński & C. niebędą za. pewne od tego pozwolić Księciu dysponować na nich ile razy by Mu to było dogodnem na Jego Rachunek, byle tylko jawnie przed terminem otrzymali pokrycie. –

Wstrzymanie się do stosownej pory z spuszczaniem drzewa, jest jak

Xiąże sam słusznie uważasz, nieodzowne. – Wszyscy handlarze drzewem mówią mi iż mają nader wiele obstalunków z wykonaniem których jednakże wstrzymać się muszą do zniżenia się frachtów i większej ilości wolnych okrętów, na których ciągle zbywa. – Brak dowozów już wywarł swój wpływ na ceny drzewa w Anglii. PP. H. Hall & Co piszą mi iż za 1 ładunek belek Gdańskich ofiarowano w Londynie 87½ szyl. za Load (50 st. kub.) lecz właściciel żądał 90/. – Jest to prawie 10/ wyższa cena niż była w zimie. – Crisis finansowa w Anglii zdaje się iż już przechodzi, a gdy rzeczy wrócą na dawne stanowisko, bezwątpienia i budowa kolei żelaznych w ruch wejdzie, co na handel drzewny nie będzie bez wpływu. – Czekać więc koniecznie wypada. –

Znaczne naraz dowozy zboża zagranicznego, którego w Londynie w jednym tygodniu otrzymano 40,000 Quarterów, toż czas pogodny i pomyślny dla wegetacji wpływający na opinią, spowodowały na ostatnim targu Londyńskim zniżenie cen 5 do 6 szyl. na kwartenę. Na zagranicznej Pszenicy zniżenie to byłoby do 10/, lecz właściciele sprzedać niechcieli. – Na bursie tutejszej także się wskutku tych wiadomości ceny zniżyły prawie o 50/ na Łaszcie w ciągu ostatniego tygodnia. – Najwyższa cena dotąd tu zapłacona była 900/ za 10 Łasztów 135/6 ℔ Pszenicy białej z Buga – Świeże dowozy po większej części z lekkiej Pszenicy złożone sprzedawano stosownie do wagi od 800 do 850/. – Za bardzo lekkie 120/1 ℔ nawet 720/ i niżej. – Żyto na konsumpcją miejscową płacą 650 do 680/. Cena Kartofli zniżyła się do 32 – 35 sgl. za Szefel. – Spirytus zawsze stoi około 45 w/ za 120 Kwart. 80% Tralles. – Zboża w polu bardzo pięknie wyglądają, czas ciągle pogodny choć zimny, co mogłoby nieco szkodzić Żytu, które się już wszędzie prawie wykłosiło, a w wielu miejscach częściowo kwitnie. –

Pudler z transportem Pszenicy Kopischa przeszedł Warszawę dopiero 26. t. m. – Nie tyle brak wody, jak ciągłe wiatry i szturmy hamują jego pochód. –

Powszechne i dobrze uzasadnione zdanie wszystkich jest iż handel zbożem na rok przyszły, choć może przy cenach umiarkowanych bardzo będzie ożywiony. – Żałuję iż okoliczności nie pozwalają mi założyć tu domu Komissowego, który w takim roku piękny zrobiłby początek. – Józef Gołuchowski (filozof) z Sandomierskiego jest ze mną w ciągłej Korrespondencji handlowej – Tymczasowo zbiera objaśnienia, a na rok przyszły chce się rzucić w handel zbożowy i ciągle mnie namawia by się tu osiedlić. – Rozumie iż za jego przykładem pójdzie wielu jego Sąsiadów. – Prócz wielu innych mógłbym liczyć na Komis X^cia Romana i Branickich, do których umyślnie w tym celu jeździłem do Drezna w Kwietniu, i którzy mi tego nieodmówili. – Ale bez dostatecznych funduszów na początkowe lata przynajmniej niemogę się na nic odważyć, ~~im~~ bez nich zawsze chromieć bym musiał, a tu właśnie o to chodzi by zaraz z początku zjednać sobie Kredyt i Imie w handlu. – Myśli te moje wynurzam przed Xięciem, bo wiem że Go i handel nasz Krajowy mocno obchodzi i mnie dobrze życzysz i potrzeby te ocenić potrafisz, a może też z czasem i stosowną porę do uskutecznienia zamiarów moich upatrzysz.

Polecam mnie łaskawym względom i

Wyznaję mnie z wysokiem upoważeniem

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym Sługą

J. M. Jawornicki

Son Altesse

Monsieur le Prince Leon Sapieha

Grand Echanson des Royaumes de la Gallicie

& de Lodomérie. Président de la Société de Credit

& de la Société Agronomique &c &c &c

Léopol

1847.

Dr Wyszomirski

D 31/5 1847

(art 2)

336

Jaśnie Oświecony Xiąże

Mam przyiemność przesłać WXMci resztuiące arkusze Katechizmu chemii rolniczey który teraz zupełnie iuż iest ukończony. przyczém załączam nadesłane mi przez Piotra Michałowskiego a obiecane Xięciu Statuta Instytutu Agronomicznego w Grignon.

Znaydziesz także tutay WXMci list Jawornickiego który otrzymałem z Gdańska.

Względem interesu z Wolickim donosi mnie Pudler iż się z nim obrachował w Warszawie i przesyła mnie rachunki różne które następuiącą pocztą Xięciu przeszlę. — Wolicki z resztą sam pisać będzie, przyobiecał nadto w tym roku procenta i część Kapitału upłacić. —

Z Listu Marcellego wyczytasz Xiąże o zamiarach iego ciągłych otworzenia domu w Gdańsku. Pamiętaiąc o proiekcie który rozmawiaiąc z Xięciem zrobiliśmy dla Niego i uważaiąc go podobno za naykorzystnieyszy ośmielam się prosić Xięcia abyś gdy przyidzie pora i sposobność zechciał za nim tam gdzie potrzeba przemówić. — Może też co z tego da się ułożyć. —

Polecaiąc mnie łaskawym względom Xięcia zostaię z winnym dla Niego uszanowaniem

Mag Obrzycki

w Sieniawie
d. 10. Czerwca 1827.

150.

D 10/6 1847

Max. Oborski

O — 1847.

Gdańsk. 15 Czerwca 1847. 338

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Już przed kilkoma miesiącami donosiłem Waszej Xiąż. Mości, iż Starsi Kupiectwa Gdańskiego, podali do Urzędu handlowego przedstawienie korzyści jakieby dla Król. a mianowicie dla Gdańska wypłynęły z połączenia Dniestru z Sanem za pomocą Kanału, otwierając nowe źródła dla handlu płac tutejszy najwięcej obchodzącego jakiemi są drzewo i zboże w które okolice bliżej Dniestru położone obfitują. - Że Kanał w nowie będący byłby nieocenionem dobrodziejstwem dla naszej prowincji nie potrzebuje wywodu, a byłby niem nie tylko bezpośrednio podnosząc wartość produktów tak znacznej części kraju, a zatem i ogólne bogactwo kraju, ale nawet pośrednio wywołując nieodzowne zregulowanie rzek i rzeczek naszych, które dziś handlowi mało nader przedstawiają pomoc, a przez wylewy niszczą pracę rolnika i kilkoletnią nieraz sprowadzają nędzę, jak tego tylokrotne w bliskiej przeszłości mieliśmy dowody. -

Załączona tu w Kopji odpowiedź Urzędu handlowego przekonywa iż przedmiot ten nieuszedł baczności naszego rządu, ale przedsięgte nieco formalności urzędów naszej prowincji każą się obawiać iż projekt ten jeżeli nieszczęście spełznąć, to przynajmniej bardzo przedsięgnąć się może. - Uwaga Pana Roenne iż popieranie tego projektu i jego tak powszechne dodawanie ostrogi tym w których rzeki spoczywa jest obowiązkiem obywateli Galicyjskich, nie podlega żadnej wątpliwości - W tym celu Kollegium Starszyzny Kupiectwa tutejszego takomunikowało mi odebraną wczoraj odpowiedź, a prosiło, abym dalej nieco starał się popierać - co im też winienem Waszej Xiążęcej Mości przyrzekłem, - wiedząc jak mocno Go obchodzi wszystko co byt Kraju podnieść może - i je do popierania i przyspieszenia

się

151.

tego przedsięwzięcia całego swego wpływu użyjesz.—

Jak nateraz, o to tylko chodzi aby przyspieszyć wypracowanie żądanego w Wiedniu projektu — Inżynierowie rządowi jak wiadomo postępują w tem nader oględnie i przezornie, a zatem zwolna i bez energii i bez zamiłowania — Czy niemógłbyś Xiąże interess ten na tę sprowadzić drogę, aby Jemu był powierzony, a wówczas używszy Brettschneidera, w ciągu tego lata mógłby być projekt wykończony i do Wiednia przesłany. — O tem zawiadomilibyśmy Urząd handlowy w Berlinie, który ze swej strony przez Poselstwo Pruskie w Wiedniu, tamby o przyspieszenie całego interessu starał się, tak iż favente Jove, na przyszłą wiosnę mogłyby się rozpocząć roboty.

Przekonany jestem iż interess ten tak ważny, zajmie całą uwagę i gorliwość Xięcia, dla tego też o pomyślnym wypadku starań Jego niewątpię.—

Jak interess ten stoi w Gubernium, co już w tej mierze przedsięwzięto i jaki obrót weźmie na przyszłość, śmiem upraszać o zawiadomienie mnie teraz i później w właściwej porze, abym mógł trzymać au fait tutejsze kupiectwo, które się tak mocno tym przedmiotem interessuje, a za co im rzeczywiście wdzięczność niejaka od nas należy.—

W handlu zbożowym w tej chwili niejaka cisza. — Przed 15 dniami wskutek wiadomości z Anglii Ceny Pszenicy spadłyby były prawie 150 f. na kaszcie — co jednak ledwo tydzień trwało — Po tygodniu pomimo ciągłego spadania cen w Anglii, tu podniosły się w ciągu dwóch dni o 50 do 60 f. tak iż w końcu zeszłego tygodnia płacono znowu za polskie pszenice 800 do 845 f. — Wczoraj nadeszłe listy z Anglii zawiadamiają o podniesieniu się cen pszenicy Angielskiej 6 do 8 szyl. Zagranicznej 5 do 6 /. na Kwarterze — co wszakże, rzecz dziwna, żadnego na targ tutejszy niewywarło wpływu — owszem, na Giełdzie wczorajszej, nic prawie niesprzedano, pomimo iż sprzedający byliby

przyjęli ceny niższe od płaconych w zeszłym tygodniu. – Zniechęcenie to przypisać należy zbliżającym się coraz bardziej żniwom, przed któremi jeszcze znaczne nieraz dowozy nadejdą z mórz południowych i zaraz choć chwilowo wpłyną na zniżenie cen, co spekulacją paraliżuje, zostawując jej nader już mało czasu. – Do tego dodać należy małą liczbę okrętów i wysokie frachty utrudniające wyprawę.

Na brak okrętów użalają się wszędzie. Piszą mi z Odessy 28 z. m. iż niebyło ani jednego okrętu do dyspozycji ani w porcie ani w Konstpolu. Ostatni fracht zapłacony tam do Anglii był 150 szyl. za Ton – co czyni 23 do 24 / za Quarter!

Kopisch jest tu od dni kilku, oczekuje na pszenicę, która 13go przeszła Grudziąż, a że trochę wody przybyło, może tu bydź za dni kilka.

8 Tratew naszych przeszło Warszawę 6go t. m. – W handlu drzewem trochę więcej ruchu – małe partje podkładów sprzedałem, ale muszę jeszcze kazać je przerabiać tak jak je każdy mieć żąda i trzymać na dyspozycją, kiedy ładować zechce. Mozolny to interes ale jedyny dziś sposób pozbycia podkładów tak rozmaitych rozmiarów jak my mamy. –

Polecam mnie łaskawym względom i wyznaję mnie

z wysokiem uważaniem

Waszej Ciążącej Mości

uniżonym sługą

J. M. Jawornicki

à Son Altesse

Monsieur le Prince Leon Sapieha

Grand Echanson des Royaumes de Gallicie

et Vladimirie. Président de la Société de Crédit

et Société d'Agronomique &c. &c. &c.

p. Cracau. Lemberg.

Oesterr. Galizien.

DANZIG
15/6
4-5

LEMBERG
21 JUN

22/6 1841

15/6 1841

390

Jaśnie Oświecony Mości
Xiąże

Donoszę WXMci że Pan Micewski złoży do rąk Xięcia 7 1000 za które raczysz Xiąże kazać wykupić fr 1500. w List: Zastaw: złożonych w Kassie Towarzystwa stosownie do dowodu. i te listy do depozytu Michałowskiego dołączysz. Wkrotce przeszlę Xięciu także fr 1000. na kupno iednego Listu Zastawnego. a gdy Summa fr. 10,000 L.Z będzie wtenczas skompletowana raczysz mnie Xiąże dać wtenczas listowne poświadczenie że się ona w rękach Jego znayduie.

Jeszcze raz naymocniey Xięcia przepraszam iż się ośmieliłem zatrudniać go obcym zupełnie interesem. ufam dobroci Xięcia że mnie to wybaczyć zechcesz.

Z winnym uszanowaniem
WXMości prawdziwy Sługa
Mag Oborski.

Sieniawa
d. 10. Lipca 1847.

152

Jaśnie Oświecony Xiąże
Leon Sapieha
Prezes Towarzystwa Kredytowego
Galicyjskiego &c &c
we Lwowie

P — 1847.

X Max: Oborski

D 10/7 1847

Jaśnie Oświecony Xiąże

Ponieważ przyrzekłem WXMci iż bez wiadomości Xięcia ani na Gdańsk dysponować ani żadnego handlowego interesu zawierać niebędę, więc donoszę że w skutek danego mi polecenia – Gdańska zawarłem Kontrakt z Kupcem tuteyszym Nathansonem o dostawę tamże 40 Kop bali dembowych 1/4 części w tym iescze roku 3/4 zaś w następnym. i że na ten interes w skutek danego mi upoważnienia ciągnąć będę na Gdansk Rs 1600 które iako Vorszus sprzedaiącemu bale zaliczone zostaną.

Przy tey sposobności zawiadamiam Księcia że widoki na dębinę na przyszłość bardzo są piękne a cena iey wysoko iuż i teraz stoi. – Gdy i na wszelkie drzewo spodziewać się należy cen dobrych więc upraszam Xięcia abyś wpływem swoim chciał Pana Włodzimierza Dzieduszyckiego nakłonić aby ~~[illegible]~~ że sprzedażą lasów swoich w polsce nie spieszył się. Obawiam się aby Pan Marynowski który teraz ma iechać do Polski – tamteyszemi Żydkami nie zrobił Kontraktu. i pewny iestem że po ukończeniu interesu drzewnego z którego dotąd niewyszliśmy, Czy to na wspót z iakim domem Gdańskim

czyli

wspólnie z P.P. Henry Hall & C° Który sobie tego życzyli, nabycie lasów od Hr: Dzieduszyckiego będzie mogło nastąpić, z Korzyścią tak dla iedney iak i drugiey Strony.

Racz Xiąże darować że Go zatrudniam prozbą moią, licząc na łaskawe Jego interesowanie się w tey sprawie

Waszey Xiążęcey Mości
prawdziwy Sługa
Mag Oborski

Sieniawa
d. 16 Lipca
1847°

IAROSLAU.
11 .DEC

Jaśnie Oświeconemu Xięciu
Leonowi Sapieże
Prezesowi Towarzystwa Kredytowego
Galicyiskiego we
Lwowie.

LEMBERG
18

D 16/7 1847

Max. Oborski

1847.

Gdańsk 21 Lipca 1847. 344

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Ostatni list mój do WXcej Mości był z 15 z. m. – Od owej pory ceny Pszenicy spadły znacznie na wszystkich placach, a wskutku tego i na tutejszej giełdzie. – Za najpiękniejsze gatunki nieotrzyma dziś 700 f a za pośledniejsze płacą od f. 600 do 650. – Pomimo nadzwyczajnych nadziei przyszłych zbiorów w Polszcze i Niemczech północnych, i pięknych dotąd widoków w Anglii, mniemają wszyscy niemal nasi Korrespondenci iż przed zjawieniem się na targach nowego ziarna, jeszcze się ceny podnieść mogą, a znacznego ich spadnięcia w bliskiej przyszłości nieprzewidują. – Powszechna tu jest opinja iż nawet po najpomyślniejszych zbiorach, gdyby nawet w kartoflach żadna nieokazała się choroba, do wiosny przynajmniej liczyć należy na Cenę 500 do 540 f. za Łaszt Pszenicy, a 400 do 420 f za Łaszt Żyta, co po odtrąceniu Kosztów Spławu i innych dałoby u nas nad wodą za Korzec Pszenicy ₰ 6. 40 do ₰ 7. 20 – za Korzec Żyta ₰ 5 do ₰ 5. 20. – Nie ręcząc za nieomylność tych przewidywań, czuję się w obowiązku udzielić je WXcej Mości dla Jego osobistego użytku. –

W handlu drzewnym, piękne gatunki nader rzadkie, bardzo poszukiwane i dobrze płacone – Ordynaryjne nad miarę obfite, trudne do zbycia nawet po niskich Cenach. – Transporta przeszłoroczne i tegoroczne zaległy całą przestrzeń Wisły od Szluzy aż do Miasta blisko milę długości, tak iż berlinki zaledwie przecisnąć się mogą, a wiele transportów drzewa stoją w niebezpieczeństwie za Szluzą na Wiśle, o paręset Kroków od ujścia jej do Morza przez przerwę w r. 1840 utworzoną. – Nasze drzewo, prócz 2ch tratew które muszą być w okolicy Torunia, jest ubezpieczone. – Przewidując iż władze policyjne, dla porządku niedozwolą pozostać takiej Massie drzewa

154

na Wiśle, nająłem przed dwoma miesiącami starą Motławę od Magistratu tutejszego i tam wszystkie nasze drzewo umieściłem. Dziś właśnie wydano polecenie uprzątnienia wszystkich dawnych transportów, a że wszystkie kanały zajęte, właściciele przymuszeni będą układać swe drzewo w stosy nad lądem, lub w wodzie, co i koszta ogromne za sobą pociągnie, i przedstawia niepodobieństwo sprzedaży, gdyż w takim stanie, drzewa obejrzeć nie może kupujący. — Bardzo więc sobie winszuję iż rozkaz ten uprzedziłem, tembardziej iż w pobliskości mam plac na którym się drzewo przerabia i obrabia według żądania kupujących. — Z małą partją podkładów które sprzedałem niebawem będę gotów, ale pomimo usilnego poszukiwania więcej dotąd sprzedać nie mogłem. — Frachty na zboże znacznie spadły, na drzewo jednak dotąd wysoko się trzymają i okrętów pod ten towar niewiele. — Tej okoliczności przypisać należy i mały ruch w handlu drzewem i takie jego nagromadzenie się. — Gdybym znalazł stosowny okręt do najęcia, a na takowy oczekuję, wyprawiłbym nieco do Anglii by tak z całym transportem nie leżyć, tembardziej że na różne zobowiązania za transport, obróbkę &c ciągle jeszcze potrzebuję funduszów. —

W tym składzie interessów, niebędę w stanie dać PP. Łubieński &c funduszów na pokrycie ciągnięć WXcej Mości w 4500 fr. 13 Sierpnia. Dla tego upraszam najusilniej Xięcia o przesłanie mi niezwłoczne remess, które muszą wyjść ze Lwowa najpóźniej 3° lub 4° Sierpnia. aby tu z pewnością na czas stanęły. — Najdogodniej i najkorzystniej dla mnie byłoby przekazanie tej summy w Berlinie do mojej dyspozycji choćby w Wexlach 2 miesięcznych. — Z obcych dewiz Paryż (fr. 17.500) jeżelibyś go Xiąże zbyt drogo nie liczył, a w ostatnim razie i Wiedeń (f 6700.) mogę tu użyć. — Zechciej więc Xiąże postąpić w tej mierze jak mu będzie najdogodniej, niespuszczając z uwagi i mego interessu. — W zamian za te remessy proszę pociągnąć odpowiednią summę w Wex:

lach 3 miesięcznych na Lubieński & C° w Gdańsku na mój rachunek. – Awizując poprzednie ciągnienie, niezawiadomiłeś mnie WXcą Mość jaką summą kredytujesz mnie za nie – upraszać więc będę o uzupełnienie tej wiadomości przy awizacji ciągnienia o które upraszam, równie jak o zawiadomienie należności za remessy, których oczekuję z upragnieniem.

Łodzie Żaglowe są tu wszystkie, oprócz jednej która uszkodzona w transporcie zboża z Sandomierza do Warszawy, potrzebowała naprawy, i wysłana później została przez P. Wolickiego do Augustowa. – P. Wolicki skłaniając się do życzenia WXcej Mości oddaje mi wszystkie łodzie zbudowane w Sieniawie i 4 Czeskie do dyspozycji. – Część znaczna tychże nie jest opatrzona ani w Żagle, ani w Kotwice, łańcuchy, liny &c, bez czego pod wodę płynąć nie mogą. Trzebaby je wyekwipować, na co niemało potrzeba pieniędzy, i zaprowadzić inny porządek z Szyprami, którzy po większej części są ladaco, a o poczciwych nie łatwo. – Ładunku powrotnego dotąd nieznalazłem; czynią mi nadzieję iż takowy prędzej się trafi po Jarmarku Sgo Dominika w Sierpniu. – Najlepiejby było nieczekając na cudzy ładunek, spławić do Warszawy Węgiel Kamienny, ale ten trzeba zapłacić tu gotowizną, a niewiedzieć czy się nań zaraz znajdzie kupiec w Warszawie. – Na taki wypadek należałoby mieć swój skład i częściowo sprzedawać – to wszystko jednak wymaga funduszów, których nie mam do dyspozycji. – To jest jednak jedyny środek korzystnego użytkowania statków. – Racz mi Xiąże udzielić zdanie swoje, jak mam zarządzić temi łodziami, i upoważnić do ich kompletnego wyekwipowania, a jeśli można i zapomódz na ten cel funduszem. – Naszych funduszów tkwi w tem całem przedsięwzięciu do 10,000 ₰ nierównie więcej Xięcia; trzeba więc wszelkich sił dołożyć by je wydobyć, o ile można prędko a z korzyścią.

Wyznaję mnie z wysokiem upoważnieniem

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą

J. M. Jawornicki

(sd 1)

D 21/7 1847

J M Jawornicki

1847

Jaśnie Oświecony Xiąże.

Odpisuię na List WXM.ci z d. 22. b. m. Zmartwiło mnie wyczytawszy że WXM. masz nowe obawy z powodu interesu o którym Mu wspomniałem, kiedy ia niewidzę nic takiego co by mogło dać do tego powód. Jawornicki siedząc od półtora roku iuż w Gdańsku wie zapewne co ma czynić, musiał odebrać stosowne polecenia z Anglii kiedy mnie tutay za kupno dębiny polecił. — Z resztą kontrakt mój posłałem dopiero do potwierdzenia ~~do potwierdzenia~~ do Gdańska i bydź może że interes ten nieprzyidzie ieszcze do skutku, ciągnienie też dotąd niemiało mieysca. Nierachowałem także ~~nale~~ na pomoc WXMci gdyż interes tego rodzaiu takowey nie wymagał. —

Co do dalszych życzeń Xięcia względem kredytów i sprzedaży drzewa wspólnego uprzedzę o wszystkiem i zawiadomię Jawornickiego; rozumiem iednak żeby nayleyniey było aby ten przedłożył WXMci obraz całego interesu, co ~~mu~~ teraz łatwo uskutecznić będzie mógł. gdy iuż wszystkie drzewo znayduie się na mieyscu.

Znaiąc rozmiary drzewa i iego gatunek, wiedząc iakie są teraz ceny w Gdańsku, łatwo będzie się obliczyć.

Wtenczas maiąc takie przybliżone wyrachowanie wartości drzewa będziesz mógł Xiąże zdecydować, co z drzewem zrobić

czyli go sprzedać po cenach dziś istniejących; czyli też czekać lepszych ieszcze. — O Łodziach donosił mi Marceli że ie wszystkie oddał Wolicki pod iego rozporządzenie znayduią się one teraz w Gdańsku z wyiątkiem iedney która w Augustowskie popłynęła. Większa ich część iednakże niema mieć ani żagli ani innych rekwizytów i te teraz sprawiać wypada.

Względem przesyłki Wełny Xięcia, robię tu następuiące uwagi. — Transport iey na Łodzi Krasiczyńskiey byłby za drogim, zwłaszcza że ładunek byłby zbyt małym. dodatkowy ładunek trudno by było znaleźć. Lecz ponieważ mamy ieszcze wyprawiać do Gdańska dwie tratwy z drzewa wyrobionego w Cewkowie, więc zdaniem moim naylepiey będzie posłać ią tym sposobem. Na tratwi zrobi się budka z ½ calowek aby wełna niebyła wystawiona na słoty za fracht policzemy Xięciu że wszelkiemi kosztami i opłatami aż do Gdańska a raczey władowania na okręty fp. 6. od Cetnara

Zechciey że Xiąże w tey mierze zadecydować i ieżeli uznasz moie przedstawienie za stosowne, wełnę rozkaż do Spichlerza Sieniawskiego odstawić a ia się tu dalszą iey wyprawą zaymę. — Łódź małą kiedy się iey Xiąże chcesz pozbyć starać się będę sprzedać w Zawichoście.

Mam

P. 25/7 1847

także przyiemność zawiadomić Xięcia że dwa pługi za mówione nadeszły iuż z Ordynacyi. i te jutro do Krasiczyna wyprawiam. Podług tych przerobiłem ieden u siebie z dawnych i to mi się bardzo dobrze udało, maiąc do tego zręcznego Kowala.

List P. Platego załączam, należytość raczysz Xiąże przez Klemensów temuż wypłacić stosownie do iego życzenia.

Przed kilku dniami powróciłem ze Ziazdu Klemensowskiego, ale nic Xięciu niepiszę bo zapewne P. Dulski szczegułów wszystkich udzielił.

Wasz Xiążęcy Mości
Sługa prawdziwy

Max Oborski

Sieniawa
d. 25. Lipca
1847.

P. S. Wiadomości o Kartoflach bardzo smutne — nowa klęska nad nami wisi — w Rzeszowskim iuż powszechnie gniią — u nas ieszcze buyno stoią, liście i łodygi iednakże mieyscami przysychać zaczynaią. Zato Turnipsy, Mangel-Wurzel. i Marchew pięknie buiaią.

Jaśnie Oświecony Xiążę

Leon Sapieha

Prezes Towarzystwa Kredytowego

Galicyjskiego &c. &c.

we Lwowie

IA BOSLAU
25 JUL

27/7
28/7 1847

Max Oborski

L. 25/7 1847

348

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże.

List który dzisiay od Jawornickiego z Gdańska odbieram mam zaszczyt przesłać WXMości. przekona on go o trudnościach towarzyszących ciągle ieszcze interesowi temu; Ale jeżeli tylko Xiąże, łaskawém okiem zapatrywać się nań zechcesz, uznasz że okoliczności ~~tylko~~ a nie nasza wina, prędkiemu ukończeniu sprzedaży drzewa na przeszkodzie stoią, my bowiem uczyniliśmy to wszystko co zrobić należało.

Niepozostaie mnie nic iak tylko do prośby Jawornickiego dodać zapewnienie z méy strony iż polecenia Xięcia niełączenia interesów Gdańskich z tuteyszemi mam stale na pamięci, i że się do tego w całem znaczeniu tych słów zastosuię — Ciągnienie także moje o którym pierwey wspomniałem niemiało mieysca gdyż interes tego kupna iak się zdaje nie przyidzie do skutku. — Przed kilku dniami pisałem do WXMa o wyprawieniu Wełny, i o nadeyściu pługów Angielskich które iuż odesłane do Krasiczyna.

Wyznaię mnie z wysokiem uszanowaniem

WXMości sługa prawdziwy

May Obrski

w Siemianie
d. 27o. Lipca 1847.

156.

Jaśnie Oświecony Xiążę
Leon Sapieha
Prezes Towarzystwa Kredytowego
Galicyjskiego &. &. . . .

we Lwowie.

JAROSLAU
28 JUL

6

LEMBERG
29/7
6/8

1847

(III 3)

Max Oborski

D 27/7 1847

350

Jaśnie Oświecony Xiążę

List Pana Platego który piszę ostatni raz zapomniałem w moim umieście pośpieszam WXMości przesłać przepraszaiąc za moje roztargnienie

Waszey Xiążęcey Mości

prawdziwy Sługa

Mag Oborski

d. 27. Lipca 1807
w Sieniawie

157.

Z 27/7 1847

Max Obarski

O 29/7 1847.

SIENIAWA

27 IUL 847

Jasnie Oświecony Xiąże

Leon Sapieha

we Lwowie

LEMBERG
29 JUL

Jaśnie Oswiecony Mości
Xiąże

Dwa Listy WXMości z 6°, 8° bieżącego miesiąca otrzymałem na które mam zaszczyt odpowiedzieć. Właśnie tem biorę się iuż do wiązania drzewa i rachuię że przed końcem tego miesiąca tratwy będą zupełnie gotowe do odpłynięcia. licząc zatem na podróż do Gdańska sześć tygodni, staną one tam w połowie pazdziernika, rozumie się ieżeli żadne nadzwyczayne przeszkody nieraydą, których obawiać się teraz niema przyczyny. Żegluga morska otwarta iest zwykle do końca Listopada, do wyprawienia zatem Wełny do Londynu będzie dość czasu —

Zanotowałem że wyprawiono ze Lwowa do Jarosławia Wełny JWo Starzeńskiego Woyciecha Cett: 41. ℔ 49. która razem z Wełną WXMości i Wo Mysłowskiego ma bydź ładowaną na tratwy. Dołożę wszelkiego starania aby polecenia WXMości wypełnione zostały nayakuratniey i nayspiesznicy. Wełna znaydować się będzie na tratwach pod przykryciem, i będzie zaasekurowana. —

158.

Sam dopilnuię na Komorach w Zawichoście aby była expedyowaną transito przez Polskę podobnież i przez Prusy, celem uniknienia nieporozumień które w roku zeszłym miały mieysce.

Zechciey WXMości zawiadomić w Krasiczynie aby wetrzę dopiero wtenczas wyprawiano do Sieniawy gdy tego zażądam, tojest gdy wszystko będzie iuż gotowe aby można ią od razu na tratwach umieścić —

Oczekuię dalszych, gdyby iakie były, rozkazów WXMości

zostaię z wysokiem poważaniem

sługą prawdziwym

Mag Obrońcą.

w Sieniawie
d. 10. Sierpnia
1847°

D 10/8-1847

Max Oborski

13/8 / 13/8 1847.

LEMBERG

JAROSLAU
11 AUG

Jaśnie Oświeconemu Xięciu

Leonowi Sapieżi

Prezesowi Towarzystwa Kredytowego

Galicyjskiego. & &.

we Lwowie.

Jaśnie Oświecony Xiąże

Odwołując się do moich poprzedzaiących Listów w których donosiłem WXMości iż odeszlę pod adresem Jego ƒ 1000 na Kupno Listu Zastawnego dla dokompletowania depozytu Piotra Michałowskiego znaydującego się w ręku Waszey Xiążęcey Mości, zawiadamiam iż ośmieliłem się summę powyżey wypisaną wyprawić przez pocztę pod dniem dzisieyszym.

Gdyby Kurs Listów przenosił summę przesłaną toracz Xiąże rachunek nasz przewyżką zadebitować.

Tem sposobem dopełniony depozyt wynosić będzie fr 10,000. w Listach Zastawnych. – Jeszcze raz przepraszam Xięcia iż się poważyłem zatrudniać go tym interesem.

Zbijanie drzewa postępuie, ieszcze nie zażądałem wełny z Krasiczyna – poprawiłem również pomyłkę że cetnarów 41. & 49 wełny wyprawioney u Lwowa są własnością Hr. Leopolda nie Woyciecha Starzeńskiego.

W ostatnim Liście z Gdańska donoszą iż flotilla z 16u Łodzi zupełnie umontowanych

złożona

ma wkrótce wyruszyć pod przewodnictwem Sudlera
który z nią przed Zimą na San przypłynąć
ma zamiar. Szkoda tylko że Łodzie próżno i
bez żadnego frachtu podróż tę odbywać będą.

Jestem z wysokiem poważaniem
Waszey Xiążęcey Mości
sługa prawdziwy

Max Oborski.

Lemb
21. AUG

BRESLAU
20 AUG

Jaśnie Oświecony Xiąże

Leon Sapieha

Prezes Galicyjskiego Towarzystwa
Kredytowego &. &...

we Lwowie.

8 — 1847.

Z 20/8 1847

Max Oborski

356

Gdańsk, 16 Października 1847.

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Przed 4mu dniami miałem zaszczyt odebrać list WXcej Mości z Londynu 3. t.m. datowany, a przy nim 2 Wexle razem na Summę Rs 1000 na Nathan Szafir, które PP. LM. Goldschmidts Söhne 12go t. m. wypłacili.– Z powodu daremnego do dziś poszukiwania Wexli na Londyn, opóźniłem się z odpowiedzią, której jednak dłużej odkładać nie chcę, by Xięcia względem wypłaty powyższych remess uspokoić.–

Jakkolwiek bankructwa w Anglji niewywarły bezpośrednio szkodliwego nader wpływu na stosunki tutejszego placu, jakkolwiek ogół strat poniesionych nie przenosi Summy 200,000 rs, pośrednio wszakże Krizis pieniężna trapiąca tak długo Anglję, znakomicie i przeważnie czuć się daje we wszystkich gałęziach tutejszego handlu.– Brak zaufania powszechny wstrzymał wszelkie wyprawy. Od 2ch miesięcy ani jeden ładunek ze zbożem z tąd do Anglji nie wyszedł, a drzewo wysyłają prawie tylko domy mające Kontrakty z Ajentami rządu lub Kompanji Kolei żelaznych. Z tąd i w handlu drzewem uśpienie, gdy każdy rad trzyma zapas gotowizny w Kassie, na nieprzewidziane wypadki i niekupuje jak to co mu niezbędnie potrzebne. Dodajmy do tego brak okrętów, wysokie frachty i ogromny zapas pośledniego drzewa, wynoszący do 600,000 Sztuk, a łatwo pojmiemy wszelkie trudności sprzedaży na miejscu, równie jak wyprawy na własny rachunek do Anglji, gdzie się drzewo sprzedaje na termin 7 miesięczny, na co Komisanci domów tutejszych zdecydować się niechcą, mając obowiązek delcredere niebardzo w tych czasach bezpieczny. Te okoliczności wytłumaczą nam też brak zupełny Wexli Angielskich, a jeżeli czasem zjawia się krótki papier na domy Bankierskie

160

jedyny jaki dziś sprzedać można, płacą go bardzo drogo. Ostatnie kursa nasze były w 6. 26 /ąc za papier 3 miesięczny stosunkowo.—

Prawda iż kilka ładunków dębiny sprzedałem do Anglii przez pośrednictwo PP. H. Hall & C°, ale za to nic prawie Sośniny; a fundusze z tąd otrzymane zaledwie wystarczyły na pokrycie bieżących wydatków na fracht, obróbkę, utrzymanie drzewa &c. tak iż nietylko nie mogłem ich użyć na inne potrzeby, jako ekwipowanie łodzi lub coś podobnego, ale pozostałem dłużny PP. Łubieński & C° przeszło 20.000 zł, które wyłożyli na interess drzewa w gotowiźnie, a na zapewnienie których widziałem konieczność oddania im w zastaw tegoż drzewa.— Wyczerpawszy tak dalece ich fundusze, widzę niepodobieństwo aby w teraźniejszych okolicznościach cośkolwiek więcej dla mnie zrobić mogli, owszem za najświętszy uznaję obowiązek wszelkiego dołożyć starania by im zwrócić ten fundusz, nieodzowny do ich własnych interessów, które z prawdziwie przyjacielskiem poświęceniem i niemałym uszczerbkiem, tak znacznie ścieśnić byli przymuszeni.— Doznawszy łaskawej pomocy WXcej Mości przez otworzenie mi Kredytów w Paryżu i Londynie, wszelkie z tąd wynikające operacje wexlowe przez pośrednictwo tychże PP. Łubieński & C uskuteczniałem, w czem mi chętnie i bez żadnych kosztów pomoc swą ofiarowali, biorąc na siebie odpowiedzialność do jakiej obowiązuje giro.— Giro te dawać musieli i na Wexlach, które remettowałem jako pokrycie i na Wexlach które ciągnąłem dla uzyskania funduszów na kupno tychże remess.— Tyle odpowiedzialności na cudzy rachunek, po tak znacznem wyłożeniu gotowizny, to więcej jak od kupca żądać wolno.— Pomimo to nigdy mi tych usług nieodmawiali, dopóki tego dozwalały okoliczności.— Dziś rzeczy stoją inaczej. Najlepsza chęć nic niepomoże, kiedy ani Wexli sprzedać ani

renesp kupić nie można. Niepodobieństwo to zupełnie urnajęo i widzę iż dotąd używana droga ujść się nieda.-

Stania mnie to w położeniu nader smutnem i drażliwem i wobec Wtej Mości od którego tyle łaskawych względów doznałem, i wobec domów względem których zaciągnąłem obowiązki. Dziwię się że wśród tych ciągłych kłopotów, wśród nieustannej gorączki, siły mnie zupełnie nieopuściły i nie oddaję się rozpaczy, od której mnie tylko ratują moje obowiązki, nadzieja w lepszą przyszłość i to głębokie przekonanie że mnie Dzieje nieopuszczą, ale owszem z wszelkich wybawią kłopotów, a dodadzą przez to otuchy i nowych sił do pracy i czynności, które mi z czasem dozwolą uiścić się z wszelkich zobowiązań moich i moralnych i materjalnych jakie względem Niego zaciągnąłem.- Zbieg nieszczęśliwych okoliczności postawił mnie w tem położeniu, a nie żadna lekkomyślność lub płochość, dla tego śmiało twierdzić mogę i spodziewać się że jak na utratę zaufania niezasłużyłem, tak jej też ze strony Wtej Mości niedoznam; że owszem wszystko uczynisz jakbyś był Ojcem moim do utrzymania i kredytu i dobrego imienia mego: wszak to wszystko prawie co posiadam i co mi ma służyć za podstawę przyszłości.-

Zwłoczeniom opatrzności przypisać muszę pobyt teraźniejszy Dzieci w Londynie, gdzie będziesz w możności ustnie ułożyć się z Zaleskim, w jaki sposób otrzyma pokrycie za ciągnienia moje, a do czego Dzieci na środkach nie zbędzie, tem bardziej że i sam na H. Hawke będziesz mógł ciągnąć łatwiej i dogodniej niż ja, czy to przez pośrednictwo Berlina, czy też Wiednia lub Paryża,- gdzie masz chętnych zawsze Korrespondentów.- Rzeczywiście więc ta tylko zmiana nastąpić musi, iż pokrycia i ciągnienia dotąd przezemnie uskuteczniane, Dzieci odtąd uskuteczniać zaczyna.

W tym celu załączam wykaz w jakim terminie gdzie płatne są wystawione przezemnie Weksle, z którego przekonasz się Dzieci, że Mu wiele pozostaje czasu do ułożenia sposobu w jaki operacje

(№ 2) J. M. Jawornicki 16/10 1847

O — 1847

te najkorzystniej i najdogodniej odbyć się dadzą.

Utrapienia moralne, jakiemi mnie ten obrót interessu obarcza, a które łatwo zrozumieć, przekonają WXcą Mość, że tylko niezbędna konieczność zmusić mnie mogła do tego kroku, — a zamiast mnie potępiać, litować się raczej będziesz Xiąże nademną i tak wszystko poprowadzisz aby mnie nieskompromitować w oczach domów z któremi miałem dotąd do czynienia, ani tych z któremi mógłbym jeszcze wejść w interessa.

Doznawszy tyle łaskawych względów ze strony WXcej Mości, najświętszym obowiązkiem moim będzie zawsze wszelkich sił dołożyć by Mu się ze wszystkiego wywiązać. Do tego ani pracy ani poświęcenia zupełnego szczędzić niebędę, i potrzebne mi tylko będą z Jego strony zaufanie i cierpliwość, toż możność robienia na przyszłość interessów któreby mi korzyść a zatem i środków materjalnych dostarczyły do uczynienia zadosyć zobowiązaniom moim względem niego.

Nietracę nadziei ani w lepszą przyszłość ani w łaskawe względy WXcej Mości bez których upaść bym musiał nieodzownie. —

Wełna dotąd nienadeszła, niebawem jednak jej się spodziewam, i jak tylko przybędzie, zaraz ją do Londynu wyprawię. —

Remessę jak tylko znajdę, natychmiast przesłać nieomieszkam.

Wyznaję mnie z najgłębszem uszanowaniem

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym Sługą

J. M. Jawornicki

358

Termina do pokrycia Wexli są:

pr. 29/31.	Octobre. –	H. Hall & C.	Lst. 360.
pr. 30/2	Decembre	it	" 300.
pr. 6/9.	Decembre.	it	" 100.
pr. 14/17.	– it.	it 1000	" 1140.
pr. 14.	Decemb.	Mallet frères & C.	frs. 30.000.

19,000
12000
30000
61,000

ad 160.

359

Gdańsk. 2 Listopada 1847.

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Wczoraj miałem zaszczyt odebrać Szanowne pismo WXcej Mci z 25 z. m, i list Zaleskiego z 26; do odpowiedzi na które dziś zaledwie siły zebrać mogłem.– Jakkolwiek i wiek i położenie Xięcia względem mnie, nakazują mi ugiąć karku pod ciężkiem brzemieniem wyrzutów jakiemi mnie obarczasz, nie sądzę iżbyś mi Xiąże miał wziąść za złe, jeżeli zechcę się usprawiedliwiać, postępując jak zawsze z zupełną szczerością, której też Xiąże wymagać po mnie raczysz.–

Zwracając myśl na sam zawiązek interessu drzewnego, mogę Xięcia upewnić że i propozycje nasze i wyrachowania względne, Kosztów Kupna, Wyrobu, Zwózki, Spławu &c, równie jak spodziewanego Wypadku Sprzedaży, nietylko były kreślone według zupełnego przekonania, ale zupełnie też zgodne z owczesnym stanem handlu drzewnego. Przyczem na Zysk, a więc i na niespodziewane okoliczności mniej pomyślne, znaczna pozostawała Summa, zdająca się na wszelki wypadek zabespieczać przynajmniej od Straty.–

Z dwóch przecież stron rachuby nasze zostały zawiedzione.– 1º Rozruchy i krótko nader trwająca Sanna, niedozwoliły nic wywieść w ciągu Zimy – 2º Wywóz w ciągu lata musiał być i powolny i kosztowny 3º Brak wody niedozwolił spławić drzewa albo zupełnie, albo przynajmniej dosyć wcześnie. Z tąd wyniknęły niezliczone straty, jako to: daremne a kosztowne zbijanie belek i kosztowniejsze wiązanie bali dębowych, utrzymywanie w tak drogim roku przez czas tak długi ludzi do spławu, nareszcie wyciąganie na ląd drzewa – tak iż te wszystkie wydatki za zupełnie stracone uważać należy.– Doświadczyli tego wszyscy handlujący na Sanie, niemożemy więc niepowodzenia tego własnej przypisać winie.–

Już w roku zeszłym, szczęśliwsze wody Wisły, Wieprza i Bugu naprowadziły tu ogromne massy drzewa, powiększej części bardzo pośledniego, które

161

bezpośrednio i pośrednio wpływało na zniżenie się cen i czyniły sprzedaż jeżeli nie niepodobną, to przynajmniej bardzo trudną. – Stosunki te pogorszyły się jeszcze w roku bieżącym, a to z rozmaitych powodów. – Na wiosnę, brak okrętów pod drzewo, gdyż wszystkie prawie zabierano pod pszenicę, a ztąd mała chęć kupna, gdyż każdy miał znaczne z zimy zapasy, których spieniężyć niemiał sposobności. – Dopiero w początkach Sierpnia zaczęły się znaczniejsze wysyłki drzewa, kiedy ustała exportacja zboża; lecz też wówczas rozpoczęła się także Crisis pieniężna w Anglii, zmuszająca każdego do ostrożności, do oględności; a więc znowu niekupowano jak le stricte nécessaire, a dowozy z Polski i Nowe i zatrzymane z roku przeszłego gromadziły się massami, tak że i Motława i Kanały forteczne i cała Wisła od Szluzy do Morza na długości 2ch mil przeszło, słowem wszystkie wody zapełniły się drzewem. – Dziś, pod koniec tegorocznej żeglugi, wśród niepewności wszelkiego rodzaju i bieżących i przyszłych, nikt o kupnie niemyśli, ani nawet kupić nie może, niewyprawiwszy i niesprzedawszy dawnych zapasów, lub powiększywszy je jeszcze dokupnem tegorocznem – nikt kupić niechce i niemoże choćby i najtaniej, niemając na to funduszów. – Wszystko więc prawie leży niesprzedane. – Temi dniami sprzedawano przez licytacją kilkanaście tratew budulcu okrągłego. na Wiśle o mil z tąd 2. Chłopom Żuławskim, którzy zwykle dobre dają ceny – Sprzedano sztukę po wł 2. sgr 5 czyli kopę po 130 talarów. – Zapewniał mnie Makler prowadzący sprzedaż iż jeszcze w roku zeszłym za kopę takiego drzewa płacono 400 wł. – W mieście niebyłby wziął i tego. – Przed 2ma miesiącami jeszcze sprzedano tu drzewo Horocha z kopek z lasów Rudnickich po 3 talary m. w. sztukę, która go na pniu kosztowała 5 ₰. – Takich przykładów gwałtownej sprzedaży niebraknie. – Prócz bardzo pięknych belek i to już nieteraz, jedne jeszcze Sleepery mają odbyt stosunkowo łatwiejszy i korzystniejszy; dla tego to właśnie w wyróbkę ich według żądania i potrzeby wdałem się upatrując w tem jedyny środek możliwego spieniężenia i z jak najmniejszą stratą. – Ale to potrzebuje czasu. –

Pozwoliłem sobie wdać się w wywód przydługiey historyi tegorocznego handlu drzewnego, czułem się bowiem w obowiązku wykazać, że podzieliwszy los znacznej bardzo liczby handlarzy, że straty nane sprowadziły niepomyślne i niepryjazne okoliczności, a nie lekkomyślność, że nareszcie towar wiele kosztujący, niedowinienia dziś na małą wartość, jak to przekona załączony tu Wykaz.— Łatnąc nań z boleścią w głowie się maci i radbym w siebie wmówił że nie może być prawdą, choć tak jest w rzeczy samej.—

Wykaz ten zrobiony był wówczas, kiedy PP. Lubieński & C° zażądali ode mnie zapewnienia Soldu ich ręku wynoszącego do 20,000 ℛ — na który musiałem im wystawić mój Solawexel wzmocniony zastawem wielkiego drzewa, dając im moc rozrządzania niem według Woli, gdybym się z Wexlu nieuiścił — To jest zwykła forma na tutejszym placu.— Chociaż więc P.P. Lubieński & C° przy sprzedaży zasięgają mego zdania, prawnie nie mogę się do tego mięszać.— Od miesiąca stan drzewa objęty Wykazem zmienił się przez sprzedaż i nowy Wyrób Sleeperów, nareszcie przez wyprawienie do Liverpool brakowanych belek Sosnowych i Jodłowych, przez co się też zmieni i wysokość należnego im Soldu.— Zawsze jednak ten sam resultat pozostaje co do przybliżonej Wartości drzewa od ich długu zbywającego.— Nierozumiem jak mógł Oborski nieważyć, co z reszta i Dziąc musiałeś widzieć w rachunkach które mu w Zimie jeszcze zawiózł do Lwowa Fudler, że już w roku zeszłym, na potrzeby Spławu i Kupno drzewa w którem Dziąc nieżyczyłeś sobie mieć udziału musieliśmy znacznie użyć ich pomocy; cóż mówić o Kosztach drzewa tu zamarzniętego, i o Kosztach frachtu tegorocznego i Kosztach wyrobu na miejscu, na które już nic Dziąc niezaliczałeś, a co oni także pokryć musieli gotowizną i własną i prawdę mowiąc od kilku dobrych przyjaciół przypożyczoną.—

Że więcej niż 1000 ℛ winienem PP. H. Hall & C°, przekonywała Dziecia Korespondencja moja w końcu Grudnia i w Styczniu z Nim prowadzona o otworzenie mi kredytu na 2000 ℛ.— Gdybyś mnie był Dziąc zapytał byłbym mu to wyjaśnił, czego mógł Oborski dokładnie niewiedzieć. Tłumaczę

się z tego, bo zdaję się podejrzywać w liście Xięcia zarzut nieszczerego z nim postępowania, co mi nigdy przez myśl przejść niemogło. Uprzedzając nastąpić mogący tego rodzaju nowy zarzut dodam że prócz tego, z używanego dawniej Kredytu u J. H. Stametz & C° w Wiedniu pozostaję im winien jeszcze za akceptowane moje Wexle 20 f. 4000. a P.ni f. M. Magnus zł 2000.– Kredyt u tych dwóch domów niema ograniczonego czasu; dopóki więc niezdołam ich uspokoić, musi się odbywać jak Xiąże nazywasz taniec Wexlowy, co z drzewem wszakże żadnego dziś niema związku.– Pokrywanie i ciągnienie na Stametza musiałem z resztą przekazać Oborskiemu gdyż tu i Wexli nabyć i zbyć trudno, jednego tylko Magnusa jako w kraju zatrzymać mogłem.–

Masz więc WXcą Mość całą moją spowiedź, z której przekonasz się że z nim najszczerzej postępuję; i choć nic z niej pocieszającego nie wyczytasz, spodziewam się że mnie uwolnisz od bolesnego i dotkliwego podejrzenia, jakie w liście Jego spostrzegam, kiedy mi każesz ratować imie uczciwego człowieka.– Jeżeli brak pieniędzy jest zbrodnią, jak chcą utrzymywać humorystycy Angielscy; jeżeli niepowodzenie we wszystkiem i zawsze, jeżeli nieszczęście ma być Synonimą nieuczciwości, to jestem może najnieuczciwszym z ludzi; ale na innej drodze na zarzut ten nie zasłużyłem i da Bóg niezasłużę sobie.– Mam nadzieję że chwilowe rozdrażnienie nasunęło Xięciu te gorzkie wyrazy, i że mnie choć kilką słowami uspokoisz względem swej szczerej opinji, którą sobie tak wysoko cenię.–

I z listu Xięcia i Zaleskiego widzę jakbyście rozumieli, że i mnie i PP.m Łubieński & C° zbywa na chęci sprzedaży drzewa i posłania remess.– Co do pierwszego wytłumaczyłem już prawie niepodobieństwo dokonania tego.– Co do Remess, prócz trudności ich nabycia, potrzeba mieć na to fundusze, dotąd otrzymywane ze sprzedaży ciągniętych przezemnie Wexli, co dziś miejsca mieć niemoże, bo Wexli tych w teraźniejszym czasie nikt niekupi.–

Widzisz Xiąże co się dzieje w Anglii, łatwo więc pojmiesz że i tu mało lepiej się dzieje pod względem gotowizny, i zaufania. Ogołociłem Łubieńskich z gotowizny, na tylu Wexlach nieupłyniętych jeszcze, dali mi swoje giro

ciągle więc są jak pod mieczem Damoklesa, jakże mogłem odmówić im wystawienia Wexlu Zastawnego o którym wyżej wspomniałem, jak mogę żądać nowych ofiar od nich co tyle ich już ponieśli, nie mogąc za to wszystko nic innego mieć w sperandzie jak Komissowe. – Wszak sam Xiąże uważasz całe drzewo jako własność swoją – i ja od czasu zmiany Konjunktury tak je uważać przywykłem, niemniej troszcząc się o jaknaj-korzystniejsze jego umieszczenie, o czem między innemi i Korrespondencje moje w tym przedmiocie z PP. H. Hall &c przekonywają. – Jeżeli w prowadzeniu całego interessu P.P. Łubieński &c a raczej P. Trojan, jedynie przez przyjaźń dla mnie zdolny był zapomnieć o własnych korzyściach pieniężnych, o losie licznej, a drobnej rodziny, poświęcając mi więcej jak mógł i jak był powinien ze stanowiska Kupieckiego; to usługi te oddawane rzeczywiście interessowi Xięcia zasłużyły prawdziwie na inne względy jak proponowane przez Xięcia ultimatum. – Znajdziesz tu WXca Mość wielu i bardzo wielu ludzi bogatszych od niego, ale pewnie nikogo któryby używał większego w mieście zaufania i bardziej na nie zasługiwał. Dla tego propozycja Xięcia oddania drzewa w trzecie ręce, przyprowadziła mnie prawie do rozpaczy. – Wszakże musiałem się zdecydować oświadczyć Pu Trojan myśl Xięcia; który mnie upoważnił bym Xięciu doniosł iż najchętniej odda drzewo komu Xiąże zechcesz, jak tylko zapłacisz mu Xiąże Sold mego rachunku, rezygnując najchętniej od Komissu jakiby mu od tego drzewa przypadał; chodzi mu bowiem o to tylko by swe fundusze, tak długo uwięzione, wycofał, i w tym celu nieszczędzi i szczędzić nie będzie starań, by wszystko spieniężyć jak najspieszniej, chybabyś Xiąże chciał zaraz przejąć drzewo spłacając jego należność. –

Niepotrzebuję nadmieniać iż resztą rozporządzi jak sobie Xiąże życzyć będziesz, a gdybyś znajdował, że rady moje i zajęcie się dalsze szczegółami tego interessu są zbyteczne, usunę się od wszystkiego – choć najmilej mi zawsze będzie usługi me ofiarować Jego interessom, tak z popędu serca jak i z zaciągniętych obowiązków. –

Prócz powyższego spłatu, musiałby nadto P. Trojan żądać gwarancji iż Wexle moje tak na Pa Wm Briggs w Sunderland, jak i na PP. Henry Hall &c z girem

jego firmy w obiegu jeszcze będące zapłacone będą i na niego nie powrócą. Dopóki pod tym względem pozostaje w niepewności, żadnych remess robić nie może, choćby, co niepodobna, i drzewo tu sprzedać potrafił. – tem mniej jeszcze zaciągać nowe zobowiązania przez dawanie jakiegokolwiek giro. –

To jest co mi w tej chwili jeszcze oświadczył, powtarzając że najchętniej i z podziękowaniem pod temi warunkami drzewo odda w trzecie ręce. –

Stan cały interessu jest widocznie najniepomyślniejszy, a tem w smutniejszem stawia mnie położeniu, że nie widzę żadnego środka ratunku. – Gdybym był w możności dostarczenia funduszów jakimkolwiek sposobem, czy możesz Xiąże na chwilę wątpić iż jak największe ofiary mogłyby mnie wstrzymać od tego, czy możesz przypuszczać iżbym chciał ściągnąć na siebie choć cień jego nieukontentowania, a cóż dopiero zmuszać go do kroków ostatecznych, do kroków prawnych jakiemi mi zagrażasz. – Wszystko co mam i mieć mogę jest własnością Xięcia i możesz być pewnym że ile w życiu moim okoliczności dozwolą, niebędziesz potrzebował żadnego przymusu do odzyskania swej należytości. – Chcę pracować i zarabiać wszelkiemi siłami ciała i umysłu, i jeżeli w poprzednim liście błagałem Xięcia o utrzymanie mego Kredytu, to nie chodziło bynajmniej o Kredyt materjalny, który w tej chwili na nic mi się przydać niemoże, jak raczej o Kredyt moralny stawiający mnie w możności stopniowego robienia interessów Komissowych, gdyby się zdarzyły i dźwigania się powoli z upadku. – Zamykając mi do tego drogę zgubisz mnie Xiąże niepowrotnie, niepolepszając w niczem swego własnego interessu. Wszak tylu dziś bogatych Kupców zaczynało z niczego, miałżebym zupełnie zwątpić o Opatrzności, w sile wieku, przy licznych znajomościach i przyjaznych mi ludziach?

Wełna 20 z. m. przeszła Warszawę, jak tylko nadejdzie wyprawię ją do Londynu – 1000 rs przeszlę Magnusowi na rs Xięcia, jak tylko je od PP. Łubieński & Co otrzymam, co mi przyrzec raczyli.

Mam zaszczyt pozostawać

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą

J. M. Jawornicki

A Son Altesse
Monsieur le Prince Leon Sapieha

D 2/11 1847

J M Jaworniecki

D 1847.

Belki i Murłaty Sosnowe i Jodłowe

Wyprawione do Gdańska w r. 1846. – (p. Izr. Weixelbaum) . — Szt. 544.
" " (p. Lejbe, Weixelbaum)
zamarzłe w drodze, przyprowadzone na wiosnę 1847. — " 1618.

W r. 1847. Podług Kwitów Holzcapitaina Körber
per Chil. Narcisenfeld . . . 186.
" B. Gotlieb (Zins) . . . 34.
" Izr. Weixelbaum . . . 513. " 733.

Szt. 2895.

NB. Między Murłaty policzył zapewne Körber Sleepery, ile razy były po 3 lub 4 w jednej sztuce, gdyż z wykazu pozostałego w Zimie 1846/7 drzewa w Galicji okazuje się iż było tam
tylko: Litt. J. i S. – Szt. 342.
" M. — " 200.
" L. — " 41. – Szt. 583
które dodane do spławionych w r. 1846. — " 2162
Uczyniłyby — Szt. 2745.

Sprzedano R. Wendt Murłat Szt. 80.
Wysłano do Sunderland p. "Premium" " 57.
" p. "Julie" & "Diamant" " 52.
189

Wykazana pozostałość:
Brakowanych – Sosn: — 710.
" — Jodł: — 175.
Niebrakowanych . — 1488. 2373. — — Szt. 2562.

od 161

Okrąglaki. (Budulec i Podszewka.)

w r. 1846 wyprawione, zamarznięte, przyprowadzone do Gdańska 1847 r.	459	sztuk
w r. 1847. odebrane podług Kwitów od Izr. Weizelbaum	564	"
" Ch. Narcisenfeld	491	"
" B. Gottlieb. (Zins.)	173	"
"	25.	
	1712	Sztg

Wykazana pozostałość. 1150. szt.
400.
80.
1630 Sztg

Sleepers.

w r. 1846 wyprawione i przybyłe do Gdańska	2095	Sztg
z zamarzniętych w drodze	5140	"
w r. 1847. odebr. od Izr. Weizelbaum	1059.	"
" " Ch. Narcisenfeld	1095	"
" " B. Gottlieb. (Zins)	153.	"
	9542	Sztg

Sprzedane:

R. Wendt □. 454.
J. C. Block □. 166. o 525
" □. 1929. o 434.
Haussmannsch □. 3214.

□ 5763. o. 959.
Było 1 Octb. " 5587. o 783. △ 764.

□. 11350. o. 1742. △ 764

Bale dębowe

Podług wymiaru w lasach wyrobione było:

w Chłopicach	z 200 dębów	Kóp 6.	Szt. 35.
w Przędzielu	300 „	„ 6.	„ 40.
„	100 „	„ 2	„ 5.
w Maćkowicach	870 „	„ 21.	„ 30.
„ Kochanówce	100 „	„ 1	„ 52
w Ciemierzowicach	50 „	„ 1.	„ 4.
w Brylińcu	400. „	„ 8.	„ 10.
w Przędzielu	100. „	„ 1.	„ 45
w Radawie	259.	„ 5	„ 14
		Kóp 54.	„ 55. czyli

licząc Kopę po 720 Stóp Kub. — St. Kub. 39540.

Prinzenthal oddał:

1. transport	1426 St. Kub.	
2. „	6249 ½ „	
3. „	3088 „	
4. „	4151 ½ „	
5. „	5673 ¼	„ 20588 ¼

St. Kub: 60.128 ¼ Brutto

Po braku:

1. transp: Prinzenthala	St. Kub: 1187 ¾	22 Nulle	22 Końce
2. „ „	„ 4724 ¼	134 „	145 „
3. „ „	„ 2734 ¼	33 „	42 „
4. „ „	„ 2945 ½	113 „	107 „
5. „ „	„ 5608	„ „	32 „
	St. K. 17.199 ¾	302 Null.	348 Końców

Z własnych bali:

z transportu w r. 1846. pr. Izr. Weixelbaum	„ 5.902	201 „	119 „
„ w r. 1847. pr. Chila Narcisenfeld	„ 3.086 ½	105 „	82 „
„	„ 21,064 ¾	511 „	571 „
	St. K. 47.253	1119 Nulli	1120 Końców

Z tych bali brakowanych

oddano PP. Th. Behrend & C na kontrakt . 1187 3/4.
4724 1/4.
7504 1/4.
104. 1/4.

13.520 1/2. Stóp Kub.

Wysłano do Sunderland p. "Premium" — 7.059 3/4. "
"Julie" . — 5.593. 3/4. "
"Diamant" — 7.244 1/4. "
"Hendon" — 4.504. "

37.922 1/4.

Wykazana pozostałość w Gdańsku 9.330 3/4

47.253. St. Kub. (jak na odwrocie)

Prócz tego: są w Gdańsku: 1 Tratew bali dębowych niebrakowanych podług Specyfikacji przed spławem zrobionej brutto Stóp Kub. 3862 1/2

1 Tratew belek Sosnowych 200.
" bukowych 4.
Sleeperów — 296.

w Galicji: w Sieniawie kilkanaście belek Sosn: i Sleeperów
z lasu Maćkowickiego Ca. 130 Belek dębowych
w Rudniku — Ca. 15 Kóp Klepki dębowej
w Brusce. — 13. belek bukowych.

Również w Gdańsku znaczna partja bali Jesionowych, gdyż mało bardzo sprzedano.
Ca. 100 Sleeperów dębowych i różne drobne Kawałki. —

Wpływy ze Sprzedaży drzewa.

Zadatek na bale p. Th. Behrend & Co w. 3000. 4/m.	w. 2938	20	.
Wypłat pr. tychże po oddaniu 1° transportu	" 282	11	8
" " " 2. "	" 1091	13	2
" " " 3. "	" 538	11	7
a Co dane przez tychże w Grudniu 1846. w. 1000. 4/m.	" 980	"	"
Nulli dęb: 22. Końców 22 } " 134. " 145. }	" 273	28	.
" 167. " 228	" 299	24	9
Jesionowe bale	" 297	16	4
Nulli 113. Końców 107.	" 140	23	.
20 szt. bali dęb.	" 56	14	.
80 Murłat i 454 Sleeperów R. Wendt	" 758	2	.
12 Belek bukowych	" 539	"	.
166 Sleeperów □ i 525 O. J. C. Block	" 413	24	.
1929 □ Sleep i 434. O. J. C. Block } obrachunek z Niemi nie ukończony. Ca. 4700 w.			
3214. " Hausmann & Co }			
Za wyprawione drzewo do Sunderland			
ciągnięto £ 500. } remettowane H. Hall & Co.			
" 104. 1. 6. }			
" 300. } sprzed. p. Łubieński & Co	" 3565	13	
" 225. 2. }			
" 300 } " "	" 3394	18	
" 200 }			
" 100 } remett. H. Hall & Co			
" 89. 13. }			
" 300. 6. sprzed. p. Łubieński & Co	" 2039	"	
£ 2119. 2. 6.			
	w. 17.609	9	6

remett. H. H. & Co £ 793. 14. 6. Ca. w. 5345.
obok poszczególnie " 17610.
Za Sleepery jak wyżej " 4700.
" Nulle (nie ma r^ku) " 600.
Ca. 28255
Wartość drzewa w Gdańsku. " 28750.
Ca. w. 57.000.
Brutto

ad 161

Wypłaty na rachunek drzewa w Gdańsku
(Wyciąg z Ct. Ctów PP. Łubieński & Co.)

1846.						
Juli	28.	Prinzenthal a Cto bali		750	.	.
Aug.	14.	" "		1610	.	.
"	19.	Expedycja bali Jesionowych w Nieszawie		10	20	.
"	.	" " w Toruniu		174	25	.
Oct.	3	Prinzenthal a Cto bali		720	.	.
Decb.	7.	" "		800	.	.
"	10.	Koszta na bale dęb. p. Prinz. & Izr. Weixelbaum, toż za różne drzewo dla dopełnienia ładunku do Sunderland p. "Premium" i Koszta ładunku		406	11	9.
		" " "		600	20	4.
		Drzewo do przekładania bali na Klaperwiese		2	.	.
		Traty Lessera Levy za Vorschussa dawane Szyprom w Warszawie	1350			
		Expedyc. w Toruniu 11 Tratew i Forszus Lejbie Weixelbaum	691. 20.			
		Temuż Weixelb. na wypłat ludziom &c. 300. 650. 50.	1000.			
		Kubusz Szyper od Łodzi 3ch na fracht i rekwizyta	972. 7. 3			
		i w drodze do Warszawy z Łodziami &c.	153. 10.			
		Izrael Weixelb. za fracht 5 Tratew. Sola Wf. 200 i reszta 462. 5	662. 5	4829	12	3.
1847.						
		Traub i Weixelbaum na Strożów i inne wydatki przy 11 Tratwiach zamarzniętych toż ich Szyprowe i drożne., różnemi czasy (inclus. szafowania części drzewa)		1011	7.	4.
		Stobbe za wyciągnięcie na ląd 11 Tratew, spławienie tegoż drzewa na wiosnę do Gdańska, najęcia placu &c. Kontrakt, Ogłoszenie do sprzedaży &c.		3032	29	.
		Kubusz Zimujący z Łodziami pod Marienwerder		161	.	.
		Człowiekowi posłanemu z Gdańska dla dyrygowania robót przy umocowaniu drzewa na ląd wyciągniętego, i jego Koszta podróżne		4	27	.
		Fr. Lesser Levy za Forszusa dane w Warszawie. Ch. Narcisenfeld 31 Maja 783. 16. 6. Izr. Weixelbaum 7 Juni 766. 17. 6. it 20 Oct. 200.		1750	4	
		Forszusa wzięte p. Szyprów w Toruniu Izr. Weixelbaum Juli 300. Ch. Narcisenfeld " 450. Izr. Weixelbaum Oct. 100. Mons. " " 150.		1000	.	
		Wypłaty Szyprom w Gdańsku. Izr. Weixelbaum Juni 350. Ch. Narcisenfeld " 300. Izr. Weixelbaum Oct. 120. Zins. (Prinzenth.) Aug. 448. 15. 8		1218	15	8
		Koszta różne na drzewo na wiosnę, toż na bale Jesionowe		143	5	
		Prinzenthal reszta należności za bale &c.		759	5	6
		Rg. drzewa dodanego do 2ch ładunków do Sunderland p. "Julie" i "Diamant"		992	26	9
		Koszta ładunku bali dęb. p. "Hendon"	?			
		" braku &c. bali dębowych (do 1000 wf.)	?			
		" wyciągania drzewa sosn. na ląd &c.	?			
				19977	29	7.

			w 19977	29	7.
		Wybory pr. Jul. Ad. Steege na obróbkę &c drzewa:			
Juni	25	w 200.			
Jul.	3	„ 120.			
„	10	„ 150.			
„	17.	„ 150.			
„	24.	„ 130.			
„	31	„ 110.			
Aug	7	„ 150.			
„	14.	„ 170.			
„	21.	„ 180.			
„	27	„ 150.			
Sept.	3	„ 180.			
„	10	„ 150.			
„	17	„ 160.			
„	24	„ 150.			
Oct.	1.	„ 150.			
„	8	„ 60.			
„	14.	„ 70.			
„	22	„ 100.			
„	29	„ 90.	2620		
			w 22597	29	7.

nieliczac pozycji niepodanych na odwrocie, i bieżących Wydatków 500 do 600 w na wyrób &c. miesięcznie —
— Cło, expedycja &c Wełny — Asekuracja i fracht do Gdańska —?

ord 161.

Wykaz drzewa będącego w Gdańsku 1 Października 1847.

Bali dębowych brakowanych 17 Brak 5135 St. Kub.		
2r " 4195 3/4.		
9330 3/4. St. Kub. średnio à 16 sgr. - w	4976	12
it 1 Fratew niebrakowana Ca 5 1/2 Kop à 360 w	1980	"
710 Szt Belek i Murłat Sosnowych brakowanych		
Ca 16340 à sgr 5	2723	20
175 " it Jodłowych brakowanych St.K. 7590 à 3 1/2 sgr	885	15
6778 " Sleeperów różnych rozmiarów Ca 41660 St.K. a 4 1/2 sgr	6249	"
1488 " Murłat i belek niebrakowanych a w 3 1/2	5208	"
1150 " Okrąglaków Sosn. i Jodłowych à w 2 1/2	2875	"
400 " Braków . . . . . a 15 sgl	200	"
80 " na Lathwood i Opał . . a w 1.	80	"
Ca 3000 Sążni bali Jesionowych à sgr. 3 za Stopę bieżącą	1800	"
1 Fratew w drodze: Belek Sosn. 200 Ca 8000 St. Kub. à sgr 5	1333	10.
" bukowych 4. m. w. à 15 w	60	"
Sleperów 296 m. w 1750 St. Kub. à 4 1/2 sgr	262	15.
Lathwood, drzewo opałowe, Nula dębowe &c	116	18.
Ca w	28.750	-

Gdy wszystko wyciągnięte będzie na ląd, można będzie zrobić Wykaz zupełnie dokładny, zapewne nie wiele różny od teraźniejszego.

Nie nagląc sprzedaży i mianowicie sprzedając bale dębowe do Anglii, a potrzebne belki i murłaty przerabiając na Sleepery, okrąglaki wycierając częścią na bale i deski, częścią też na Sleepery dałoby się bezwątpienia otrzymać o 5 do 6000 w więcej.—

368

Gdańsk 10 Grudnia 1847.

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Od powrotu mego z Berlina starałem się wspólnie z PP. Łubieński & C o kupców na część jaką drzewa, aby stosownie do życzenia Xięcia uzyskać tym sposobem fundusze na dalsze przerabianie Sośniny; lecz nadaremnie. A tymczasem wydatki choć w tej chwili mniejsze, nie ustają i codzień zwiększają konieczność pomocy o którą ciż Panowie piszą znowu do Waszej Xiążęcej Mości.—

Starałem się skłonić ich do zmniejszenia, zmodyfikowania Summy żądanej, jakoż P. Trojan dając mi nowy dowód przyjaźni, nietylko oświadczył iż na 5000 talarach poprzestanie, ale nadto, ponieważ przedstawiłem mu obawę WXcej Mości iż dany nowy forszus przepaść znowu może, upoważnił mnie do napisania iż zaręczy w imieniu firmy, że forszus ten w swoim czasie w zupełności Xiąże odbierzesz. Gdy tym sposobem obawa powyższa znika, czuję się w obowiązku upraszać WXcą Mość abyś powyższą Summę nadesłać im raczył, gdyż tym tylko sposobem z najmniejszą stratą drzewo zrealizować można będzie, raz przerabiając Sośninę na Sleepery, powtórnie doczekując się stosownej pory do sprzedaży bali dębowych.— Że pora teraźniejsza do sprzedaży stosowną bydź niemoże, przekonywa co mi mówił Boruch Ehrensaal, któremu za Sztukę budulcu Sosnowego niedają więcej jak 14 f pols.— a on liczy 7 f. kosztów frachtu i do 7 f. koszt dowozu z lasu do wody, tak iż za drzewo nicby mu nie zostało, za które prócz tego zawsze 2/3 płacą w wexlach 8 miesięcznych.—

W drodze do Galicji, Szypry z łodziami żaglowemi brali potrzebne na podróż forszusa u Lessera Levy w Warszawie, który w odebranym dziś liście, pisze mi iż te wynoszą do 1100 Talarów, i na tę Summę wystawił na mój rachunek Wexle 2 Miesięczne na PP. Łubieński & C

162

których ci jednak nie akceptują, nie mając żadnej pewności, żadnego widoku, aby na termin wypłaty mieli na ten cel fundusze. Okoliczność ta wprowadza mnie w niemały kłopot, kompromituje mnie bowiem w oczach Lefzera Levy, którego w swoim czasie do dawania potrzebnych funduszów upoważnić musiałem, a których mu dziś zwrócić nie mogę. — Piszę do Fudlera aby interes ten bliżej Xięciu objaśnił - jednakże nic innego nie pozostaje, jak forsunek te zapłacić. Albo więc raczej Xiądz porozumiawszy się z Fudlerem pokryć ze Lwowa Lefzera Levy, albo upoważnij JP. Lubieński x.b do akceptowania trat tegoż zapewniając ich iż im przed terminem wypłaty nadeszłem pokrycie. — Wszystkie Książki i rachunki dotyczące tedy Fudler Xięciu przedstawi. —

Polecając mnie łaskawym względom, mam zaszczyt pozostawać

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą

J. M. Zamoyski

à Son Altesse

Monsieur le Prince Leon Sapieha

Grand Echanson des Royaumes de Gallicie & de Lodomérie, Président de la Société de Crédit & de la Société Agronomique

&c &c. &c.

Lemberg

1848

D 10/1 1848

J. H. Jaworniczky

370

Do JO. Xcia Leona Sapiehy

Jaśnie Oświecony Xiąże

Z obrachunku który na dniu dzisieyszym z Dzierżawy Klucza Sieniawskiego zrobiliśmy do 1go Lipca 1847. wykazało się że zostałem winien mon. Con: Złr. ryż. Sześć tysięcy dziewięćset dwa xr 24 – których gdybym nie opłacił, z Kaucyi moiey potrącić zezwalam, którą na tęż Dzierżawę w Kwocie Złr. ryż. mc 7500. złożyłem.

Z uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości

Lwów d. 27. Stycznia 1848.

Najniższy sługa

Jaworniczki

(zał 2)

D 27/1 1848.

Eust: Jawornicki

[illegible] 1848.

Jaśnie Oświecony Xiąże

Trzy kopie Obrachunków przezemnie składanych Rządowi mam honor w załączeniu przesłać. —

Przy tem śmiem utrudzać W. X. M. następującem interessem: W roku przeszłym w Kwietniu czy w Maju (i niepamiętam dobrze:) posłałem był przez Oborskiego m/c f. 708. z prośbą do W. X. M. aby ta Summa po strąceniu kosztów była wypłaconą à Mr Bury Deshays à fontainebleau Ebéniste aux petites écuries du palais. — Tem czasem odbieram teraz list od mojey Córki że tenże Pr Deshays pisał do siostry która jest u niey Córki i która te pieniądze mu przesełała że ich nieodebrał, — żeby więc można mieć kwit jego którymbym mógł się wywieść, albo jeśli nieodebrał co chyba przez jaką omyłkę mogłoby się stać, aby mu te pieniądze wypłacono. — O czem W. X. Mość w rachunkach łatwo będziesz się mógł przekonać. —

Z uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości

Sieniawa 4 Lutego 1848.

nayniższy sługa

Jawornicki

Odpowiedziano dnia 11/2 r. b. żeby napisał do Pana Bury Dychays ażeby tenże zgłosił się do Mallet Frères w Paryżu, a ci mu należą, ~~[illegible]~~ tość jego frs 1800 wypłacić nie omieszkają.

164

(~~[illegible]~~) (Art 2)

D 4/2 1848

Eust: Jawornicki

C 11/2 1848.

5. Sierpnia 848 Sieniawa 374

Jaśnie Oświecony Xiąże

Kończy się w roku przyszłym Kontrakt dzierżawy moiey – jak daley Dobrami temi Xięstwo rozrządzić zechcą, niewiem? – jak więc Wasza Xiążęca Mość względem odsiewów postąpić kazesz proszę o polecenie. – Czy przeznaczysz i kogo na widza do nich? i czy te podług inwentarzy robić. – W tuteyszym folwarku niepotrafię odsiać wszystkiego, bo przez wyrwanie nowego Koryta Sanu i zaniesienie piaskiem blisko sto morgów gruntu ubyło – to więc czegobym dosiać niemógł sądzę ~~by~~ się być obowiązanym oddać Ziarno w naturze i nagrodzić robotę. – Również i co do innych folwarków jak n.p. Dobcza, Izabelin i inne, chcę zwrócić Xięcia uwagę, przy braku teraźnieyszym pańszczyzny gdzie robocizna tak drogo kosztuje a grunta plonem nieodpowiedziałyby – czy nie lepiey byłoby obsiać te tylko grunta, z których

165

lepszego spodziewać się można zbioru, jak rzucić ziarno w grunt jałowy z którego niebyłoby pożytku a kosit na uprawę i zbiór niebyłby odpowiednim pożytkowi jakiby przynieść mógł. Chciey Wasza Xiężęca Mość łaskawie dać mi na to decyzyą swoją, bym przy expiracyi nieściągnął na siebie odpowiedzialności. —

Co się tycze tenuty na rok bieżący, i rachunków za rok upłyniony — zdaliśmy się na Sąd polubowny Jana Stadnickiego, o którego zawyrokowaniu skoro to nastąpi donieść nie omieszkam.

Z winnym uszanowaniem

JO. Waszey Xiężęcey Mości

nayniższy sługa

Jawornicki

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Jerzemu
Sapieże
w Lwowie

LEMBERG
6. AUG.

JAROSLAU
5 AUG

D 5/8 1848.
Jaworniczki
6/8 1848

14. Sierp. 848 Sieniawa 376

Jaśnie Oświecony Xiąże

Stosownie do żądania Waszej Xiążęcej Mości mam honor zawiadomić Go, że depozyt w Kassie Cyrkularnej z intrat Sieniawskich złożony podniosła Xiężna w ten sposób, że ja temczasowie dałem te pieniądze, a Xiężna zostawiła mi upoważnienie do odebrania za nią z K.C., w tenczas gdy Urząd Cyrkul. sprawdzi wykaz restancyi na włościanach, daney jm w R. 847 zapomogi, co dotąd jeszcze nienastąpiło. – Xiężna zostawiła te pieniądze u Bochenka do dyspozycyi Xięcia, bo przy zmianie ich na monetę francuzką okazywała się duża strata, lecz sądzę że o tem musiała Xięcia zawiadomić. – Wzięła także Xiężna w banknotach gotówką z Kassy handlowey m. f. 800. – bo ja dałem Xiężnie w listach zast: po kursie 102½. za sto.

166.

Dała mi także Xiężna zlecenie i moc odebrania wszelkich papierów tyczących się sekwestru, które jak będę w Przemyślu odbiorę, a potem W. X. Mci oddam.

Z uszanowaniem

JO. Waszej Xiążęcej Mości

nayniższy sługa

Zawornicki

STENIAWA

15 AUG 848

Jaśnie Oświeconemu Xięciu

Leonowi Sapieże

w Lwowie

[illegible]

16. AUG.

D. 14/8 1848.

Jawornicki

O 16/8 1848

W 2

23. Paźdz 848. Sieniawa 378

Jaśnie Oświecony Xiąże

Dopiero teraz po powrocie z Krakowa dokąd naprzeciw mojej Córki jeździłem, mogę odpisać W.X.M. na obydwa listy Jego. — Dziękując Mu za zostawiony mi wybór albo oddania inwentarza żyjącego w naturze albo zapłacenia podług oszacowania [illegible]kiego, pierwsze wybieram bo zdaje mi się obu stronom to dogodzi. — Nie zaprzeczam że wykazana ilość wyrąbanych i użytych przezemnie sągów przy objęciu dzierżawy z rachunków lasowych W.X.M. podana, zgodną jest, i takowe wyrąbać każę. —

Pana Komara umieściłem w Oficynach i Konie jego podług zlecenia W.X.M. mają utrzymanie, wszelkich informacyi Dóbr tych

167.

tyczących się udzielać mu nieomieszkam.
Zasiewy ozime już są ukończone i wszędzie
pięknie powschodziły. —

Xiężna Matka pisała do Sławińskiego
znowu, aby tutejsze manuskrypta i kosz-
towności z Krasiczyna odniósł do Wrocła-
wia, a tam zastanie dalszą informacyą —
Posłał więc dziś do Ulanowskiego aby
mu tamte rzeczy dostawił, a tutejsze ma
gotowe, za kilka dni więc wyjedzie. — Na
te wydatki powiem Druzienickowi aby
mu udzielił pieniędzy z Kassy han-
dlowej. —

Potrzebowałbym na Paryż 750 franków
czy W. X. M. byłbyś łaskaw dać mi taki
papier czy krótki czy długi, i coby
kosztował — a ja zaraz posłałbym pie-
niądze i prosił o niego — potrzebuję go

379

dla Oborskiego który się tam iść do Belgii na krotki czas wybiera. —

O łaskawą i rychłą w tej mierze odpowiedź upraszając, zostaję z winnym uszanowaniem

J. O. Waszej Xiążęcej Mości

nayniższym sługą

Jawornicki

za

Jaśnie Oświeconemu Xięciu
Sapieże
w Lwowie

LAROSLAU
[illegible]

D. 23/10 1848

Jaworniczki
D 25/10 1848.
26.

380

29. Grud. 848 Sieniawa

Jaśnie Oświecony Xiąże.

Odsełam JO. Waszey Xiążęcey Mości Kwit Kassy Cyrkuł: na opłacony procent, który już 11 b: m: był uiszczony, i Druziewicz miał go z sobą w Lwowie ale zapomniał wręczyć Xięciu, z czego usprawiedliwiając się przepraszam za jego dystrakcyą.

O zwrot tego Kwitu jak niebędzie potrzebnym, a tem czasem o świadectwo żem go przesłał W. X. ch. mam honor upraszać, zostając z uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości
nayniższym sługą
Zawornicki

168

(nr 8) D 29/12 1848

nr 7

Jawornicki

D 31/12 1848.

2/1 1849

250
125
20
1
396 30
30

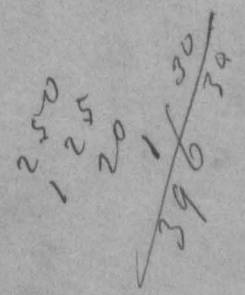

382

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże:

Odbieram od PP. Henry Hall & Co list z 26 Grudnia, traktujący o interessie zakupna bali dębowych, jakiebym posiadał w Gdańsku, a których sprzedaż proponowałem im jeszcze w r. 1847. – Gdy jak Waszej Xiążęcej Mości wiadomo, dyspozycji wszelkiem drzewem w Gdańsku będącem, stosownie do polecenia WXcej Mości na korzyść Jego, od dawna zrzec się musiałem, upraszam Xięcia, abyś stosowną w tej mierze korrespondencją z P.P. Henry Hall & Co równie jak z P.P. Łubieński & Co zająć się raczył. –

Nieodbierając od Marca żadnych listów z Gdańska, nie wiem nic zupełnie, co tam sprzedano, a co jeszcze jest do sprzedania. – Z dawniejszych Notat widzę tylko iż do mojego odjazdu było tamże na miejscu do sprzedania I Braku Sztuk 752. czyli 5135 Stóp Kubiczn.
II. " " 613. " 4195 3/4. "
których wykaz szczegółowy Panom H. Hall & Co w swoim czasie przesłałem. –

Stosowne do tego listu objaśnienie udzielam domowi Londyńskiemu.

Wyznaję mnie z wysokiem upoważnieniem

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą
Jm. Jarowicki

Sieniawa
d. 4 Stycznia 1849.

169.

LEMBERG

5 IÆN 848

STENIAWA

Jaśnie Oświecony

Xiąże Leon Sapieha

Prezes Towarzystwa Kredytowego,

Rolniczego &c. &c. &c.

Lwów.

Z. 4/1 1849.

Mar. Jaworniczki.

6/1 1849.

8/1

Jaśnie Oświecony Książe

Dla widzenia się z Panem Starostą jeździłem był umyślnie do Zamościa, lecz go tam nie zastałem; obiecał mi się w tem tygodniu tu do Sieniawy, ale dotąd nie nadjechał. — Udaję się jednak do wezwania Waszey Książęcey Mości, powtarzam się jak nayrychley zebrać co można pieniędzy, i te albo sam odwiozę albo je odeślę do Lwowa.

Z uszanowaniem

Sieniawa d. 20. Stycznia 823.

JO. Waszey Książęcey Mości

nayniższy sługa

Jaworniccy

(2112)

D. 20/ 1849.

E. Javornicki

O 21/ 22 1849.

35

105

70 35

100

170/ 56 40

60 –

116/ 40

6 40

123/ 20

28/ 20

151/ 40

3/85/28 – 20

56 – 40

28 – 20

60

6 40

151/ 40

Jaśnie Oświecony Xiąże.

Otrzymawszy zawiadomienie Waszey Xiążęcey Mości bym zatrzymał dla P.a Rogalskiego f 2500. – pospieszam z prośbą byś W. X. M. raczył wstrzymać się z zadysponowaniem tey wypłaty, nie jestem jeszcze bowiem przygotowanym do tego. – Od P. P.ów Dzierżawców nieotrzymawszy dotąd nic na należność tenuty za rok bieżący udałem się do nich. – Pani Kemplowa oświadczyła mi że postawiwszy w przeszłym roku dwie nowe budowle, gdyby się przy Dzierżawie na dal nieutrzymała spodziewa się za to wynagrodzenia o co do W. X. M. ma pisać, a przy tem i za ubytek pańszczyzny za tygodni 11. z przeszłego roku, względem czego oczekuje decyzyi Pana Stadnickiego dla zrobienia ostatecznego obrachunku – w reszcie odwołała się że się jey należeć będzie procent od listów zastawnych jakie ma u W. X. M. i nic mi niedała. – Inni czekają także decyzyi Pana Stadnickiego, i od żadnego nic nieotrzymałem Ja zaś wyłożywszy już w tem roku na Rachunek tenuty, przeszło f 3000. niemam gotówki przy ustawicznych wydatkach na prowadzenie teraźnieyszego gospodarstwa – Jednak Kaucya moja zabespiecza zawsze W. X. M. względem należytości jaka się odemnie okaże. – Miałem nadzieję użycia na tę opłatę Kapitału jaki

mi jeszcze od Pana Wolskiego należy, lecz i w tem zawiedzionym zostałem, i jestem przymuszony wdać się z nim w process. – Wyłuszczywszy powody jakie mnie stawiają na teraz w niemożności zadość uczynienia żądaniu W. X. M. upraszam byś je raczył uwzględnić.

Na należne mi Sągi których niewybrałem, pozwoliłeś W. X. M. kazać mi wydać drzewo materyałowe, i o to ułożyłem się z Panem Komarem, lecz gdy z nasienników które na to przeznaczył, i których także część na rzecz Skarbu sprzedał, niezaspokoi się ta potrzeba – prosiłbym przeto byś W. X. M. raczył pozwolić aby resztę co będzie brakować mógł wyznaczyć z Kwatery.

Z uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości

Sieniawa 1 Lutego 1849.

nayniższy sługa

Gawornicki

STENIAWA
2 FEB 49

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi
Sapieże
w Lwowie

D 1/2 1849
Z Jawornicki
D 5/2 / 5/2 1849.

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

List Wkiej Mości z d. 8 Stycznia odebrałem złożony słabością, z której poczynając się dźwigać, pospieszam z odpowiedzią. –

W liście swym, po wytłuszczeniu mniej więcej powodów swego postanowienia, pisze Wkiá Mość iż sprzedaż drzewa będącego w Gdańsku zostawiasz zupełnie do mojej dyspozycji. – Pozwolę sobie zwrócić uwagę Xięcia iż aby to nastąpić mogło, potrzebny jest w tym względzie list jego do P.P. Łubieńskiego & C. którzy w swoim czasie, na kilkakrotne żądanie Xięcia, otrzymali ode mnie takie formalne zawiadomienie iż drzewem tem, ja dysponować przestaję i przekazuję je Wkiej Mości. W właściwym też czasie otrzymałeś i Xiąże od tego domu stosowne zawiadomienie i ja bez tego listu nic w całej rzeczy ani zmienić ani przedsięwziąść nie mogę. O list więc taki upraszam Xięcia tem usilniej iż P.P. Henry Hall & C zawiadomienie przeze mnie iż niczem nie dysponuję, a odbierając od Xięcia deklaracją wprost przeciwną, posądzić by mnie mogli o kłamstwo i nieszczere z niemi postępowanie, co mi zupełnie na rękę bydź nie może. – List ten racz Xiąże przesłać na moje ręce, abym odebrawszy go, natychmiast stosowną korrespondencją z domami: Gdańskim i Londyńskim mógł rozpocząć.

Z wysokiem uszanowaniem
Wasze Xiążęcej Mości
uniżony sługa
J.M. Jarowiecki

Sieniawa. 1 Lutego 1849.

172

Jaśnie Oświecony

Xiąże Leon Sapieha

Prezes Towarzystwa Kredytowego

&c. &c. &c.

Lwów

STENIAWA
2 FEB 849

LEMBERG

D. 1/2 1849.

J. M. Jawornicki

5/2 5/2 1849.

Sieniawa 7 lutego 1849.

Jaśnie Oświecony Mości Książe!

Powołuję się na list mój z d. 1. b. m. na który oczekuję łaskawej odpowiedzi.

Wczoraj wieczór odebrałem list Halla ze Lwowa 2 t. m. pisany, który spodziewał się zastać mnie tam, życząc sobie otrzymać ode mnie objaśnienia względem stanu moich interessów, gdy jak Książe wiadomo pozostałem dłużnikiem ich domu na dus. 800 około.—

Niepodobieństwem było fizycznem abym się stawił na czas, raz że jak Książe donosiłem zaledwie wyszedłem ze słabości, a powtóre iż list domu Londyńskiego, zawiadamiający mnie o projektowanej podróży Halla dopiero 2 t. m. wieczór odebrałem. Kommunikacje nasze tak są teraz trudne przez śnieg iż na fodkach nawet pieszy postaniec niezawsze przeprawić się może, a cóż dopiero z bryczką i końmi.—

Donosi mi Hall iż za dni 14 powraca do Lwowa; byłoby to więc około 16^go.— Na ten dzień też wzywa mnie do Lwowa; wątpię jednak bym mógł przybyć mniej może dla trudnej drogi, jak dla stanu mego zdrowia. O tem wszystkiem uprzedzam go w liście tu załączonym i proponuję mu albo zjechanie się w Jarosławiu w przejeździe jego do domu, albo przybycia do Sieniawy, gdzie mając pod ręką wszystkie papiery najdokładniejsze mógłbym dać mu objaśnienia. Raczy go Książe do tej exkursyi namówić.— O dniu przybycia

do Jarosławia, musi mnie jednak wcześnie zawiadomić, bym mógł posłać po niego konie lub sam dojechać – a listy tak późno dochodzą. –

O możności mojej zaspokojenia Halla, choćby w części lub dania mu jakiej gwarancji najlepiej Księcie wiadomo. Nieraz już jeden pisałem do niego w tym przedmiocie przedstawiając im położenie moje, ale zdaje się iż zupełnej wiary do tego nie przykładają, dobrze więc iż się Hall na miejscu o wszystkiem przekona; – zobaczy stan interessów krajowych w ogóle i w szczegółach i przekona o niemożności by mi ktokolwiek mógł przyjść w pomoc, a najmniej kto z mojej familji, której położenie dobrze Księciu znane a którą i tak już niemało ukrzywdziłem. –

Wszak nigdy długu mego im nieuprzecałem i nieuprzecam. Otoż em w każdym liście powtarzałem iż gdy za najświętszy uważam i z każdej okoliczności korzystać będę, wszelkich starań dołożę bym się z niego uiścił. Ale jam Księcia osądzi czy okoliczności były lub są po temu? Gdybym pracą mą chciał komu ofiarować, jedyny mój dziś majątek, czyż są czasy po temu, by kto mógł myśleć o jakiem przedsięwzięciu, by miał cokolwiek grosza do dyspozycji? Cóż innego mogłem zrobić jak błagać ich ciągle o cierpliwość do pomyślniejszych czasów, przekonany że summa długu przeze mnie, nie może być dla nich tak dalece dotkliwą iżby ich bieżące interessa tamować mogła. – Cóż z resztą pomoże walczyć z niepodobieństwem. –

Racz Xiąże bydź obrońcą moim w tej sprawie, i uspokoić podejrzliwości Halla. Miej litość nad mojem nieszczęściem które mnie niemiłosiernie ciśnie i niedaj mi upaśdź pod jego ciężarem. Całe życie we wszystkiem nieszczęśliwy zgadzam się cierpliwie z wyrokami Boga, który się i nademną zlitować raczy, byleby tylko ludzie choć trochę tej litości udzielić mi chcieli. Daruj Xiąże że Go tem wszystkiem trudzę i nudzę, ale mnie do tego ośmiela dobroć Jego serca której już tyle doznałem od Niego dowodów, a za którą wdzięczność na zawsze Mu zachowam.

Zostaję z wysokiem uposażeniem

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą

Jm. Jawornicki

PRZEWORSK
8 TEB

Jaśnie Oświecony
Xiąże Leon Sapieha
Prezes Towarzystwa Kredytowego
&c. &c. &c.
Lwów.

D. 7/2 1849
J. M. Jaworniczki
P. 9/2 1849.

(N 31)

392

Jaśnie Oświecony Xiąże

Odetchnąwszy trochę z kłopotów w jakich znaydowałem się z okazyi Siostrzeńca mego który jako Emigrant u mnie przebywał, żem Mu potrafił ułatwić powrót do Francyi i zastawszy list Waszey Xiążęcey Mości z d. 2. b: m: mam honor oświadczyć Mu że około 24: b: m: będę miał przygotowane do dyspozycyi Jego mc f. 2500. — Pan Stadnicki dotąd jeszcze wyroku swego niewydał. —

Z winnym uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości

14. Marca 849
Sieniawa.

nayniższy sługa

Jawornicki

174

D. 14/3 1849.

Jaworniki

D. 17/3 1849.

394

Jaśnie Oświecony Xiąże

Miałem przygotowane wedle zlecenia Waszey Xiążęcey Mości do Jego dyspozycyi m/c fr. 2500. – ale zajechał mnie Sekwestrator za podatki i fundusz ten na zaspokojenie ich obrócić musiałem, znowu więc zostaję bez pieniędzy – i zebrać je niewiem czy potrafię, kiedy nic z długów od Włościan odebrać niemożna, ani też od Poddzierżawców z okazyi nieogłoszonego wyroku przez P. Stadnickiego nieotrzymałem, a prócz tego i P. Komar na wypłaty z kończącym się tem miesiącem mu potrzebne domaga się pieniędzy, których mu udzielić muszę. – Racz więc Wasza Xiążęca Mość wypłat dla Rogalskiego inaczey urządzić, bo mnie teraz niepodobna jest temu zadość uczynić. —

Z uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości

Sieniawa 26. Marca 1849.

nayniższy sługa

Jaworniczki

175

LEMBERG

SIENIAWA

27 MÆR 849

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi

Sapieże

w Lwowie

P

(w 12) D 26/3 1849

Jawornicki

R 27/3 1849.

396

Jaśnie Oświecony Xiąże

Cyrkuł przycisnął mnie o restancye podatkowe, tak że musiałem oddać pieniądze które dla Waszey Xiążęcey Mości miałem przygotowane, i to jeszcze niewystarczyło – winien zostaję ƒ 3800. – Prócz tego to co na rachunek Skarbu należy się, a co ja dawniey w zastępstwie opłacałem, wynosi ƒ 1641. Uciekam się więc z prośbą byś W. X. Mość raczył z Kaucyi moiey udzielić mi ƒ 3500 abym to mógł zaspokoić, a oprócz tego i tę kwotę od Skarbu należącą się którey wypis przesłam, nadesłał. – Tem śmieley o to mogę prosić teraz, gdy po wydaniu Dekretu przez P. Stadnickiego przekonałem się że pozostała reszta moiey Kaucyi, z wydatkami jakie dotąd już poczyniłem na rachunek tenuty, wystarczy na jey zaspokojenie. – Niemogąc sam być w Lwowie Oborskiego wyprawiam, aby dokładniey interes ten W. X. Mości przedstawił.

Z uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości

Sieniawa 9go Kwietnia 1849.

nayniższym Sługa

Jawornicki

176.

Jaśnie Oświeconemu Xięciu
Sapieże

w Lwowie

D. 9/4 1849.

Jaworznicki.

R. 12/4 1849.

398

Jaśnie Oświecony Xiąże

List Waszey Xiążęcey Mości z d. 7. b. m. onegday dopiero otrzymałem. — Właśnie chcąc postawić się w możności okazania Świadectwa Urzędu obwodowego, żądanego przez W. X. Mość prosiłem go przez Oborskiego o zaliczenie mi z Kaucyi moiey ₰ 3500., któremi zaległości na mnie jeszcze ciążące zaspokoić chcę, ponawiam więc o to teraz prośbę moją. — Wszakże dla bespieczeństwa Skarbu możesz W. X. Mość w prost od siebie to do Kassy Cyrkularney wypłacić kazać, do czego ja tylko wykaz podam jakie są te zaległości. Podałem także W. X. Mości wykaz i tych zaległości, jakie od Skarbu należą się. — O wynagrodzenie od Rządu należące się za utrzymanie Juryzdykcyi, które do Skarbu należeć będzie, jeśli mi to w czynszu dzierżawnym przyjętym zostanie, podałem już prośbę od siebie do Kommissyi likwidacyjney w Lwowie, lecz powiedział mi Oborski że potrzeba jeszcze dołączyć Kopią widymowaną Kontraktu dzierżawnego dla udowodnienia że ten ciężar mnie się tyczy, co też dopełnię. W takim razie można będzie tą należytością

177

potrącić na zaległości moie, a przy obrachunku zaliczy się to na korzyść Skarbu. — Dla przekonania się że pozostała kwota z Kaucyi moiey wystarczy na zaspokojenie należnego odemnie Czynszu dzierżawnego, prosiłbym byś W. X. M. polecił komu, zrobić ze mną choć przybliżony Obrachunek tymczasowy. — Ponieważ W. X. Mość oświadczyłeś mi był poprzednio że inwentarz żyiący przyimiesz odemnie w naturze, prosiłbym także abyś komu polecił oszacowanie tegoż, jeżeliby to było zgodnym z życzeniem Jego, ażeby kwestyi wszelkiey uniknąć, możebyś W. X. Mość pozwolił, abyśmy sobie wybrali każdem po jednym Detaxatorze i na ich decyzyi poprzestali. —

Panowie Poddzierżawcy niekontenci są z wyroku Sądu polubownego, i przeciw temu do W. X. Mości chcą się udawać, osobliwie co do wynagrodzenia za ubytek pańszczyzny przez 11. tygodni roku zeszłego. — Ja z moiey strony poddawszy się temu muszę go przyiąć. —

Z Uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości

Sieniawa d. 16. Kwietnia 849.

nayniższy sługa

Jawornicki

Jaśnie Oświeconemu Xięciu

Leonowi Sapieże

w Lwowie

6

JAROSLAU
16 APR

LEMBERG
17 APR

D. 16/4 1849.

Jawornicki

R. 17/4 20/4 1849.

Jaśnie Oświecony Xiąże

Donosiłem poprzednio Waszej Xiążęcej Mości że Cyrkuł zasekwestrował za zaległe podatki, tutejsze Bydło i Owce i prosiłem o udzielenie mi z kaucyi potrzebnego na to funduszu. — Teraz donoszę że już licytacya jest rozpisana na 30 b. m, racz W. X. Mość wziąść to na uwagę, i bądź łaskaw zaradź temu, bo ja nie jestem w stanie.

Z winnym Uszanowaniem

JO. Waszej Xiążęcej Mości

Zw. Kwietnia 1849
Sieniawa

nayniższy sługa

Jawornicki

Jaśnie Oświeconemu Xięciu

Leonowi Sapieże

w Lwowie

6

JAROSLAW
25 APR

LEMBERG
26. APR

(w 3)

D 24/4 . 1849.

E. Jawornicki

D 26/4 1849.

Jaśnie Oświecony Xiąże

Naypierwey składam Waszey Xiążęcey Mości dzięki, żeś raczył uwzględnić prośbę moją i przysłałeś Pana Staniewicza. – Było to właśnie życzeniem moim wcześniey oddać moją Dzierżawę, chętnie więc żądaniu Waszey Xiążęcey Mości czynię zadosyć i oddaję ją pod zarząd Jego, oddam również i wszelkie remanenta skoro te oszacowane zostaną, do którego to oszacowania wybierzemy z Panem Staniewiczem Osoby godne zaufania stron Obu. – To tylko radbym wiedzieć i to wcześnie, abym się mógł zaregulować, czy Wasza Xiążęca Mość zechcesz odebrać wszystkie Bydło i Owce jakie znaydują się na gruncie i przewyżkę gdyby się jaka okazała będziesz mi bonifikował, czy też zechcesz tylko tyle odebrać ile wynosił szacunek kiedy mnie oddawane były, a resztę mnie zostawisz. – Dochody bieżące oddałbym także pod zarząd Waszey Xiążęcey Mości, lecz te składają się tylko z propinacyi wieyskiey i okażą się bardzo szczupłe, i niezdołają pokryć nawet wydatków na dalsze prowadzenie gospodarstwa. – Sądziłbym więc że naystosowniey będzie, gdy te

dochody pod mem zostaną zarządem, i ja wydatki na dalsze prowadzenie gospodarstwa poniosę, do czego czuję się być obowiązanym, a możesz Wasza Xiążęca Mość być spokoynym i pewnym że w tem tak obowiązku mego dopełnię jak powinienem. —

Przedstawię także P.n Stanieniczowi Obrachunek poczynionych wypłat na rachunek tenuty (: który jednak ostatecznie później złatwionym być może :) aby zaspokoić Waszą Xiążęcą Mość w tem, że pozostałość od Kaucyi mojej wystarczy na dopełnienie należytości przypaść odemnie mogący.

Ponawiając jeszcze dzięki moje, łączę wyraz winnego

Uszanowania

JO. Waszej Xiążęcej Mości

Sieniawa 30. Kwietnia 847.

nayniższy sługa

Zawornicki

Jaśnie Oświeconemu Xięciu
Sapieże
w Lwowie

D. 30/4 1849
Jawornicki ad 12
P. 1/5 1849.

404

30. Kwietnia 849 Sieniawa

Jaśnie Oświecony Xiążę

Pieniądze od Waszej Xiążęcej Mości przez Pana Staniewicza przysłane w kwocie mon: konw: 2ch rynskich Trzy tysiące sześćset, które w zastępstwie za należne odemnie zaległe podatki raczyłeś kazać wypłacić, jako odebrane przezemnie i w Obrachunku jako mój dług zaliczone przyjąć deklaruję. —

Z uszanowaniem

JO. Waszej Xiążęcej Mości

najniższy sługa

Jawornicki

180

(nr 9)

D. 30/4 1849.

Jawornicki

A. 2/5 1849.

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi

Sapieże

w Lwowie

406

Tuczępy 18 Stycznia 1850.

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

List WXcej Mości z dnia 8 b. m. przed dwoma dniami dopiero odebrałem, z powodu iż zamiast na pocztę Radymno, do Jarosławia był skierowany.—

Ośmielam się przypomnieć WXcej Mości, iż zaraz po powrocie swym z Anglji w końcu R. 1847, zażądałeś, aby tak Łodzie żaglowe z wszelkiemi rekwizytami, jako i wszystek materjał drewniany, czy to nad lądami niespławiony, czy też jeszcze w lasach pozostały, delegowanemu i przez WXcę Mość upoważnionemu oddany został. Jakoż, powróciwszy do kraju w końcu Lutego 1848, dowiedziałem się od Pudlera iż wszystkie Łodzie i wszelki remanentowy materjał drewniany, z polecenia Xięcia Panu Staniewiczowi wykazany i oddany został. Od tej chwili nie czułem się w prawie wglądania w te interessa bez upoważnienia i przekonany byłem, że Oficjaliści WXcej Mości odebrali i wykonali od dawna stosowne polecenia przedmiotów tych dotyczące; kiedy zeszłej jesieni spotkawszy tu Abrahama Bilet Arędarza z Maćkowic, dowiedziałem się od tegoż iż nikt ze strony WXcej Mości do lasu tamtejszego się niezgłaszał, że oszwary porozrzucane po lesie psuć się zaczynają i pytał mnie czemu tego wszystkiego komu niesprzedam.— Pomimo iż o przekazie P.u Staniewiczowi w zimie 184 7/8 dopełnionym wiedziałem, napisałem zaraz do Pudlera, żądając powtórnego objaśnienia, i takowe odebrałem w wyżej nadmienionej treści, ~~odebrałem~~ z tym dodatkiem

iż

Kupuję do Staniewicza znosić się z [illegible] i [illegible] zrobić — do Janowa o [illegible] Pudlera i [illegible] Staniewicza

181.

iż P. Wejner miał otrzymać polecenie użycia materjałów na potrzeby gospodarskie w dobrach WXcej Mości. Widząc się tedy z Wejnerem w Sieniawie przed Nowym Rokiem, oto go interpellowałem, ale mi mówił, że niewie o niczem. — Objaśnienia więc wszelkie dostarczyćby najlepiej powinien P. Staniewicz. — O ile z niektórych Notat, które mam pod ręką uczynić to mogę, chętnie spełniam życzenie WXcej Mości dołączając osobny spis remanentowego drzewa naszego w zimie 1847/8, które wówczas na rzecz WXcej Mości, stosownie do Jego woli, przekazane zostało. —

Wełna Sieniawska sprzedana była w roku zeszłym w Marcu P.u Pariser Kommissantowi z Wrocławia, Centnar wiedeński po 20 f. 95 z odstawą do Słociny pod Rzeszowem — 3% na tarę i 5% na brak. Za Wełnę jagnięcą wziął P. Eyring od tegoż samego Kupca w Lipcu po 20 f. 100. —

Mam zaszczyt pozostawać z wysokiem upoważnieniem

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą

J. M. Jawornicki

Jaśnie Oświecony
Xiąże Leon Sapieha
&c.
we
Lwowie

JAROSLAU
18 JAN.

LEMBERG
19. JAN.

D. 18/1 1850
J. M. Jaworniski
P. 19/1 20/2 1850.

Wykaz remanentu drzewa na rzecz JO. Xięcia Leona Sapiehy, Panu Staniewiczowi w zimie 1847/8 przekazanego.

A.) w Maćkowicach, W. Przedrzymirskiego:
z 1000 dębów kupionych i zapłaconych
wyrobiono na Cali Kóp 21½ . — Szt. 870.
na belek 116. — . — . — . " 106.
niewyrobionych zostało. — . " 24.
Zostało więc:
1o. Oszwarów dębowych . — Szt. 1740.
2o. dębów niewyrobionych — " 24.
3o. Belek dębowych — " 116
tych ostatnich część sprowadzona w R. 1847 do Radymna nad brzeg Sanu.

Wymiar belek dębowych z lasu Maćkowickiego:

Na Cali	9.	dług.	Stóp	12.	Szt. 1.	Stóp Kub: 16' 126"
"	—	"	"	18	" 1.	
"	10.	"	"	16.	" 1.	
"	—	"	"	17.	" 2	
"	—	"	"	18	" 1.	
"	—	"	"	20	" 4.	
"	—	"	"	21.	" 3	
"	—	"	"	24	" 3	
"	—	"	"	25	" 2.	— 231' 36"
"	11.	"	"	16.	" 1.	
"	—	"	"	17.	" 4.	
"	—	"	"	18	" 4.	
"	—	"	"	19.	" 1.	
"	—	"	"	20.	" 1.	
"	—	"	"	21.	" 5	
"	—	"	"	22	" 2	
"	—	"	"	23	" 1.	
"	—	"	"	24	" 2.	
"	—	"	"	25	" 1.	— 369' 104"
"	11½	"	"	15	" 1.	
"	—	"	"	17.	" 1.	— 48' 107"
"	—	"	"	21.	" 1.	
				Sztuk	43.	St. Kub: 666' 85"

ad 113

Jaśnie Oświecony Xiąże

Żydzi tutejsi Boruch i Srul dowiedziawszy się że Wasza Xiążęca Mość chcesz wypuścić w dzierżawę resztę pozostałych w administracyi ~~[illegible]~~ skarbowej będących folwarków tudzież Gorzelnia i propinacye; prosili mnie abym o to traktował i ofiarowali dać pieniądze zostawując mnie folwark Sieniawski resztą sami chcą administrować i pozwalają aby Kontrakt był na imie moje. Ofiarują: Za folwarki, Sieniawski z czynszami miejskiemi — Adamowski z Zapółkiem, i Krasniańskie — Za propinacyą miejską i wiejskie — Za Gorzelnią, Browar i Młyny w Rudce i Dąbrowicy z dodatkiem drew sążów dubeltowych 350. rocznie Cł 10,000. — które chcą opłacać kwartalnie z góry, i dać podobnież tej opłacie kaucyą. — Wszelkie zaś ciężary aby Skarb przyjął na siebie, wyjąwszy opłatę podatków osobistych i akcyzy od trunków. —

Ja nieupatruję w tem interessie wielkich ~~dla siebie~~ korzyści, jedynie jakieś zajęcie do którego przywykły jestem, i sposobność odzyskania może od Włościan długów jakie mam na nich, więcej upatruję w tem dogodności dla Skarbu, co jeśli i Wasze Xiążęce Mość uznasz to racz mi na to zdania swego udzielić.

Z winnym uszanowaniem

JO. Waszej Xiążęcej Mości

Sieniawa 8 Kwietnia 850.

nayniższy sługa

Jaworniecki

D. 8/4 1850.

E. Jawornicki

R. 12/4 1850.
26.

[illegible]BERG
11. [illegible]R.

9 APR 850

SIENIAWA

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi

Sapieże

w Lwowie

6

Tuczempy 25 Kwietnia 1850. 910

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Dziś przyjeżdżał tu do mnie Komissarz od Finanz-Wache dla zrobienia protokółu w następującym przedmiocie:
„W Maju r. 1848 Szyper Arndt deklarował na Komorze w Bili-
„nach iż przez Komorę w Kuryłówce prowadzić będzie 7 łodzi żaglowych
„z 7. czółnami do Pudlera w Sieniawie. – Z tych tylko 2 łodzie i
„2 czółna przeszły Kuryłówkę, a Arndt meldował iż dla braku
„wody, z resztą później płynąć będzie. – Dotąd łodzie te przez
„Kuryłówkę nieprzeszły, a więc zachodzi pytanie, kto w owym
„czasie był właścicielem łodzi, i gdzie się takowe znajdują."?
Na to odpowiedziałem do protokółu
1°. Iż odstąpiwszy te łodzie wszystkie Xięciu w Grudniu 1847 r. nic niewiem o tym interessie.
2°. Iż z tego powodu wiedzieć niemogę, gdzie się takowe znajdują. Sądzę wszakże iż jako budowane z drzewa Sosnowego i już w czasie meldowania na Komorze stare, musiały się zupełnie zepsuć i niesą do użytku, a jeżeli jakie pozostały za granicą to dla tego iż czekały i czekają na jaki ładunek, by próżne nie powracały, a oto przy teraźniejszych stosunkach handlowych nie łatwo. –
3°. Że Szyper Arndt niemiał innych czynności, jak tylko kierowanie statkiem w czasie podróży. –
4°. Że Statki te niebyły budowane na to, aby je sprzedać ale tylko dla używania ich do transportu towarów. –
Całe to śledztwo prowadzone było w tym celu iż mniemano, że statki te jako towar wyprowadzone były na sprzedaż, a w takim

razie należałoby od nich Cło wychodowe – w wypadku zaś przytoczonym zachodziłoby przekroczenie przepisów cłowych, a zatem kara &c. –

Rozumiem iż na tem mojem oświadczeniu powinniby poprzestać, na wypadek jednak, gdyby Xięcia w tej samej okoliczności zapytywano, chciałem abyś wiedział, jakie dałem tłumaczenie i do tego się zastosował. – Zapisali sobie również iż do r. 1847 właścicielami tych statków byli: Jawornicki, Oborski i Wolicki. –

Wyznaję mnie z Wysokiem Upoważnieniem
Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą
Jm. Jawornicki

LEMBERG
26. APR

Jaśnie Oświecony
Xiąże Leon Sapieha
Prezes Towarzystwa Kredytowego Galicyjskiego
&c &c &c
we Lwowie

RADYMNO
25 APR

D. 25/4 1850
JW. Jaworski.
D. 26/4 1850

412

Jaśnie Oświecony Xiąże

Na zaspokojenie należnego odemnie JO. Waszej Xiążęcej Mości procentu, niemając teraz innego funduszu jak długi przypadające mi od Włościan Klucza Sieniawskiego, które lubo już są zweryfikowane, do wyzyskania jednak onych pomoc rządowa rozporządzeniem Ministerialnym jest wstrzymana — niepozostaje mi tylko prosić Waszą Xiążęcą Mość albo o cierpliwość dopóki tego nieodzyskam, albo o przejęcie tych długów na rzecz Skarbu Sieniawskiego, w czem łaskawej Jego decyzyi oczekuję, zostając z głębokim Uszanowaniem

JO. Waszej Xiążęcej Mości

Tuczępy 11. Maja 850.

nayniższym sługą

Jawornicki

184

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi
Sapieże
w Lwowie

RADYMNO
11 MAY

LEMBERG
12. MAI.

(w 1)

D 11/5 1850

E. Jawornicki

O 12/5 1850

914

Truskawiec 13 Lipca 1850

Jaśnie Oświecony Xiąże.

Tu odebrałem odpowiedź Waszey Xiążęcey Mości z d. 20. przeszłego miesiąca. – Nieradbym narażać Go na niepotrzebne koszta processu w którym żadney używać niemyślę obrony, bo nadto przekonany jestem o słuszney należytości o którą się W. X. Mość dopominasz, lecz niemam teraz w ręku żadnych funduszów z których bym mógł zadosyć uczynić Jego żądaniu. – Wszak mówią coś o nastąpić mającey indemnizacyi za ubytki Urbaryalne, tem funduszem spodziewam się mógłbym całkowitą należytość Waszey Xiążęcey Mości zaspokoić, ale czy zechcesz być cierpliwym aż do tego momentu, prosić nawet o to już nieśmiem. – Przyjąłbym to jednak za prawdziwy dowód Jego łaski, którey się polecając zostaję z uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości

nayniższym sługą

Zawornicki

185.

BERG
15. JUL.

DROHOBICZ
14 JUL 1850

3 KREUZER.

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi
Sapieże

w Lwowie

1 zł 3

D. 13/7 1850.
E. Jawornicki
O 15/7 1850.

416

Jaśnie Oświecony Xiąże

List JO. Waszey Xiążęcey Mości z d. 25. p. m. miałem honor odebrać. – Umiem wielce oceniać i delikatność i cierpliwość Jego, żądanie Xięcia o wypłatę procentu również znajduję słusznym, ale niejestem w możności zadość mu uczynienia, tak w teraźniejszych okolicznościach pozbawiony jestem wszelkich dochodów. – Napiszę jeszcze do mego Syna Marcelego, ażali On niepotrafi temu zaradzić, chociaż sądzę że i Jemu jeszcze teraz z trudnością by to przyszło, po otrzymanej odpowiedzi będę miał honor zgłosić się do Waszey Xiążęcey Mości

Z winnym Uszanowaniem

JO. Waszej Xiążęcej Mości

Tuczępy d. 4. Lutego 837.

nayniższy sługa

E. Jawornicki

186

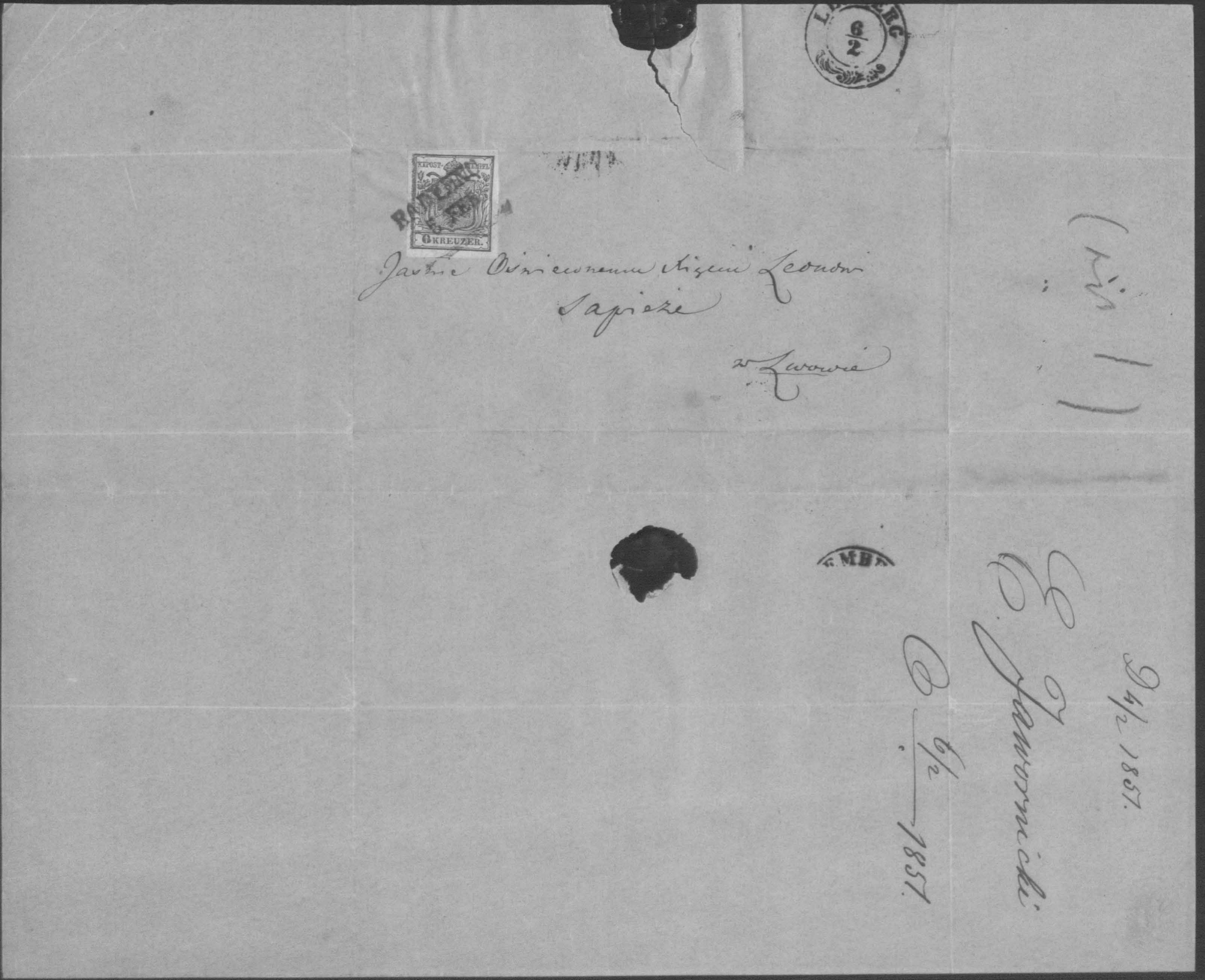
KEPOST-
KREUZER.
6 KREUZER.
6/2
Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi
Sapieże
w Lwowie
D 4/2 1857.
Jaworznicki
6/2 1857.

418

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Zasmucającą nader od mego Ojca odbieram wiadomość, iż mu Wasza Xiążęca Mość zagroziłeś krokami prawnemi, jeżeli nie zapłaci procentu od długu, jaki przymuszony był zapisać na Hussowie, w skutku należności wynikłej ode mnie z nieszczęśliwego interessu spółkowego drzewem.–

Mniemam iż długie dosyć stosunki nasze z rodziną Xięcia i z nim samym, dostatecznie Go przekonały, że pomimo ciągłych strat na dzierżawie Sieniawy, nieodzownych z natury samego interessu, o czem jasno zapewne przekonywa własna administracja, tak przed dzierżawą istniejąca, jak po ustaniu jej zaprowadzona; że pomimo tych strat, które nas do utraty całego mienia przywiodły, dopełnialiśmy zawsze jaknajściślej przyjętych na siebie zobowiązań, dopóki tylko mieliśmy możność do tego, a to jaknajspokojniej, bez potrzeby zmuszania nas do tego krokami prawnemi.–

Jeżeli tę smutną przeszłość ośmielam się przywodzić Xięciu na pamięć, to dla tego tylko, aby go przekonać, że i dziś, niedopełnienie zobowiązania ze strony Ojca mego, jest tylko skutkiem zupełnej niemożności, o czem sam Xiąże niezawodnie przekonanym jesteś.–

Wszakże należności tej, Ojciec mój niezaprzecza, o cierpliwość tylko uprasza, ma nadzieję, i ja jej nietracę, że Bóg pozwoli nam kiedyś, zwolna, przy pracy, uiścić się ile można, ze wszystkiego.– Dla czegóż miałbyś go Xiąże

187

tak srodze utrapić postępowaniem, jakiego w życiu od nikogo nie doznał.—

Że ja znajduję się dziś w smutnem położeniu niemożności przyjścia mu w pomoc, najlepiej Xięciu wiadomo.— Wszak z wspólnego interessu drzewem, pozostałem był dłużnym znaczną summę PP. Henry Hall & Co w Londynie, którzy jednak do kroków prawnych nieuciekli się. Znalazłem nareszcie wspaniałą pomoc w osobie Hr. Adama Potockiego, który sam, wiedząc o tem ofiarował mi się dług ten przejąć na siebie, zostawując mi nietylko wolność cząstkowego wypłacenia, ale podając nadto możność do tego, przez zajęcie mnie w Administracji Dóbr swoich.— Czemuż niemiałbym cieszyć się nadzieją, że tej samej cierpliwości, dozna ze strony Xięcia i mój Ojciec, a ~~że~~ jeżeli wiek podeszły niedozwoli jemu samemu uiścić się z tego długu, bardzo będę szczęśliwy, jeżeli go w tem wyręczyć potrafię; o czem Xiąże wątpić nie możesz, bo pobudką do tego będą mi i obowiązki synowskie i obowiązki wdzięczności do jakich się zawsze względem Xięcia poczuwać będę, za łaskawe i nader przyjazne względy, jakich tylekroć od Niego doznawałem.—

O cierpliwość tylko, a nadewszystko dla mego Ojca błagam Waszą Xiążęcą Mość; który sam tak ciężkiemi w życiu nawiedzony nieszczęściami, umiesz ocenić ich brzemie; a w dobroci serca swego znajdziesz dlań raczej współczucie i litość, niżbyś je miał jeszcze powiększać ciosem tak srogim, jakim został zagrożony.

Wyznaję mnie z Wysokiem Upoważnieniem
Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym sługą
Jm Jawornicki

Staszów
d: 16 Marca 1851.

LEMBERG
23. MAR

KEPOST-
PAUSENG
6 KREUZER

Jaśnie Oświecony
Xiąże Leon Sapieha
Prezes Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego
&c. &c. &c.
we Lwowie.

D. 16/3 1857
J. M. Jawornicki.

Jaśnie Oświecony Mości Książe!

Przed niedawnym czasem, nie mając już niestety, ani spokojności, ani środków do jakiegokolwiek korzystnego dla siebie zajęcia, ani nareszcie kącika własnego gdziebym czas jakiś spokojnie pomyślniejszej doczekiwać się chwili; przybyłem tu do brata mego, dzielić z nim, mniej niż skromny, pod wszelkim względem, żywot. – Nadzieja lepszej przyszłości, nadzieja uiszczenia się powolnego z zaciągniętych wśród tylu niepowodzeń długów, nadzieja nareszcie przyjścia w pomoc, pozbawionemu dziś w podeszłym wieku wszelkich zasobów Ojcu; – która zabłysła mi na chwilę tak pięknie w szlachetnem sercu i przyjaznych dla mnie uczuciach JHr. Adama; – znikła znowu, tem boleśniej i dotkliwiej, gdy za powodem tego nagłego i nieoczekiwanego zwrotu, podają mi z wielu stron, najniepochlebniejsze zdania wyrzeczone o mnie, jak twierdzą, przez Księcia, przed licznemi osobami, mniej albo wcale mnie nieznającemi, a których opinja zdaje się iż dosyć stanowczą była w tej mierze, kiedy po tyle dla mnie pochlebnych a naglących wezwaniach ze strony samego JHrabiego w zeszłej jesieni, do spieszniego naradzenia się z nim i nieodwłocznego objęcia zwierzchniego kierunku Jego interesów, otrzymałem w Maju r. b. od JHr. Arthurowej zawiadomienie, iż dla wielu powodów, z ofiarowanych Synowi jej przez mnie usług, teraz korzystać nie może. –

Już to że stosunki nasze niebyły jeszcze ustalone,

już też z samej natury rzeczy, nie mogło bydź zadaniem mojem, wchodzić na jakiejkolwiek drodze w bliższy rozbiór lub badanie tej nader dla mnie delikatnej i dotkliwej kwestji.- Poddałem się bez szemrania Wyrokom Opatrzności, umilkłem, a nieobwiniając nikogo; tak jak do owej pory, tak równie i nadal, aż do niedawnego wydalenia się z Staszowa Oborskiego, pozostałem tam przy nim i o ile zdołałem, tak jak mi nakazywało Sumienie i Przekonanie, szczerze dzieliłem z nim pracę około dobra Hrabiego; bo żadne względy, żadne okoliczności niezdołają wygasić w mém sercu ani wdzięczności ani wysokiego Szacunku, jaki na zawsze wzbudziły we mnie Jego wzniosłe i szlachetne ze wszech miar uczucia.

Jakkolwiek tedy, nie dochodziłem sam przyczyn mego nowego niepowodzenia i byłbym ich nigdy niedochodził, to przecież znalazłem na tyle spółczucia i przyjaźni u ludzi, iż chcąc sobie wytłumaczyć, czego pojąć zrazu niemogli, do tej bolesnej dla mnie przyszli wiadomości i mnie takowej udzielili; iż jedynym przeciw mnie zarzutem jest: niezdanie przezemnie Xięciu rachunków; że z tego powodu żaliłeś się na mnie wszędzie i czyniłeś wnioski, które jak się zdaje, nie w nader pochlebném, musiały mnie postawić świetle.

Z trudnością, zrazu, przyszło mi dać wiarę tym wieściom; bo mniemałem, iż jeżeli żądałeś Xiąże jakich rachunków z nieszczęśliwej spółki handlu drzewnego, (bo rozumiem że o te chodzi), to byłbyś się do mnie o to bezpośrednio odwołał.- Wszak byłem w Galicji aż do końca Czerwca 1850 i nieraz miałem przyjemność

spotkania się i mówienia z Xięciem. Czemużbyś nie miał żądania swego objawić mi sam, otwarcie, ustnie, a nareszcie listownie; nie zaś użalać się przed obcemi mnie ludźmi, o niespełnienie życzenia, które mi wiadomem niebyło? – Jakkolwiek często w owym czasie zapadający na zdrowiu, byłbym się chwycił pracy i dopóty nie wyjechał do Królestwa, dopókibym rachunku nie oddał. Wszak niemam najmniejszego powodu tego sprawozdania unikać i byłbym je nawet zrobił bez wzywania, gdyby niemniej przyjazne do takiego rodzaju pracy, w owych czasach usposobienie, gdyby potem nie długa i ciężka słabość, opuszczenie Sieniawy – a nareszcie nalegające Oborskiego wzywania, bym mu przybył do pomocy, którym zadosyć uczynić, tak liczne i przeważne znajdowałem powody. – Nie chcę się zresztą z tego tłumaczyć; przyznaję żem źle zrobił, ależ w tem przecie nienależało, ani można było upatrywać żadnych złych zamiarów. – Daruj Xiąże memu rozżaleniu, ależ po tylu latach, tak częstych, bliskich i ważnych stosunków, zdawało mi się że lepiej powinienem był bydź znany; że na lepszą zarobiłem sobie opinję; że nareszcie miałem prawo, spodziewać się więcej wyrozumienia, więcej litości, więcej miłości chrześciańskiej. –

Cios ten ze strony Xięcia zadany, zbyt byłby dla mnie srogim, równie srogim moralnie, jak nim jest rzeczywiście materjalnie; gdybym mógł na chwilę przypuszczać, iż miałeś stanowczy zamiar

zabicia mnie moralnie w opinji ludzi uczciwych – sądzę raczej, iż to co trafunkiem wypadło Xięciu powiedzieć przy zbiegu okoliczności, źle zostało zrozumianem, a gorzej jeszcze na moją niekorzyść wytłumaczonem.

Jakkolwiek bądź, jeżeli mam cierpieć ze strony materjalnej, niechaj nie cierpię moralnie; jeżelim mimowolnie zbłądził, daj mi Xiąże sposobność naprawienia błędu. Z cierpliwością i wyrozumieniem: racz mnie kilką słowami uspokoić, iż się niemylę sądząc że mnie nie potępiasz bezwzględnie; a przytem zechciej objaśnić mnie wyraźnie i kategorycznie jakiego żądasz rachunku? abym się mógł zająć bezzwłocznie tą pracą, wyszukując w papierach dawno już nietkniętych żądanych wiadomości; czemu zapewne niemało wypadnie poświęcić czasu: – A radbym tego jaknajrychlej dokonać, by, zanim o czémkolwiek pomyślę, wyjść z zarzutu, który zdaje się tak zbrodniczo ciężyć na mnie w oczach ludzi rzeczy nieświadomych jasno i dokładnie, a tak chętnie podejrzliwych. – Tych więc kilku wyrazów pociechy i objaśnienia jako prawdziwej łaski ze strony Xięcia rychło oczekując, wyznaję mnie

Waszej Xiążęcej Mości

Z głębokiem Uszanowaniem

uniżonym Sługą

J. Wł. Jaworski

przez Łańcut
Hussów d. 18 Listopada
1852.

Jaśnie Oświecony Xiąże!

Przed kilku dopiero dniami Woźny z Jarosławia doręczył mi pozew Waszej Xiążęcej Mości wraz z rezolucyą sądową, wzywający do polubownego układu względem należności ƒ 23,000 na dzień 23. Listopada. – Odebrawszy takowy po terminie, a nie będąc w położeniu czynienia wydatków na podróż do Lwowa i pobyt tamże, czuję się w obowiązku zgłosić w tem interessie listownie do Waszej Xiążęcej Mości.

Przedmiotem zamierzonego układu, niemoże być bezwątpienia uznanie długu, gdyż tego nikt Xięciu niezaprzecza; chodziłoby więc zapewne o naznaczenie terminu i sposobu wypłaty takowego. W tej mierze zechciey być Xiąże przekonanym, iż jedynie zupełna niemożność, zupełny brak funduszów jest powodem nieujszczenia się z obowiązków jakie w imieniu Mandantów moich przyjąłem; a których nie prędzey zadosyć uczynić będę w stanie aż gdy indemnizacya na Hussów przypadająca wypłaconą zostanie. – Wszelkie więc

układy i przyrzeczenia, aż do owej pory zupełnie musiałyby pozostać bezskuteczne i daremne; nie sądzę zaś abyś Książe znając dokładnie nasze położenie chciał się uciekać do kroków prawnych, a narażać nas przez to na uciążliwe koszta i liczne nieprzyjemności; spodziewam się raczey iż terminu owego z cierpliwością i względnością oczekiwać raczysz. —

Nieszczęśliwe stosunki gospodarskie, nadto też są Księciu znane, abyś mógł wątpić o niemożności opłacenia Mu nawet procentów. Z tem wszystkim mam nadzieję niepłonną, iż po otrzymaniu indemnizacyi za Sieniawę, słusznie przypadające mi wynagrodzenie za ostatni rok mej Dzierżawy, w tej wysokości w jakiey za ten czas Dziedziczce przyznane będzie, uwzględnione zostanie, a w ów czas przypadającą z tąd dla mnie należność, gotów jestem na poczet należnych procentów odstąpić Księciu; i w tej mierze zatem o cierpliwość upraszać ośmielam się, tem bardziey gdy brak wszelkich funduszów, w inny sposób wypełnić mych obowiązków nie dozwala.

423

Upraszając zatem o wstrzymanie wszelkich kroków prawnych, a w każdym razie o powiadomienie mnie kilku słowami o postanowieniu w tej mierze Xięcia, wyznaję mnie z głębokim uszanowaniem

JO. Waszej Xiążęcej Mości
najniższym sługą
Jawornicki

Tuczępy d. 3. Grudnia
852.

DHEHRE 1852 LEMBERG

KAPOST-STEMPEL
6 KREUZER.

RADECKI

Jaśnie Oświecony Xiąże
Leon Sapieha
Prezes Towarzystwa Kredytowego
w Lwowie

LEMBERG 5/12

D. 3/12 1852

Jawornicki
D 5/12 1852.

424

Jaśnie Oświecony Xiąże.

List Waszej Xiążęcey Mości który przez mylne zaadressowanie krążył po pocztach Sieniawskiey i Łańcuckiey doszedł mnie nareszcie dopiero dnia wczorajszego. — Czyniąc zadosyć żądaniu Jego posełam zaraz przysłane mi Plenipotencye do podpisu Dzieciom mojm, lecz wątpię bym mógł je otrzymać nazad przed 30m b: m: osobliwie od Córki mojey Oborskiey która wymaga większych formalności a przeto i dłuższego czasu. — Gdybym więc dla tej przyczyny niemógł stawić się na oznaczonym terminie, racz Wasza Xiążęca Mość kazać prosić o naznaczenie cokolwiek późniejszego, a ja skoro otrzymam te Plenipotencye nieomieszkam natychmiast najpierwej przesłać je Waszej Xiążęcey Mości, a następnie stawić się do zawarcia sądowej Komplanacyi na terminie. —

Łącząc wyznanie głębokiego Uszanowania zostaję

Tuczępy d. 7. marca 1853.

JO. Waszej Xiążęcey Mości

najniższym sługą

Gawornicki

190

KEPOST-STEMPEL
RADYMNO
7 MAR
6 KREUZER.

Jaśnie Oświecony Xiąże Leon
Sapieha
Prezes Towarzystwa Kredytowego
Dr. Dr.
w Lwowie

D. 7/3 1853
Jawornicki
O 9/3 1853.

426

Jaśnie Oświecony Xiąże

Stosownie do żądania Waszey Xiążęcey Mości mam honor przesłać Mu w załączeniu Plenipotencye od Córki moiey Oborskiey i od Synów Marcelego i Felixa – od Syna mego Xawerego któremu posłałem do podpisu do Wiednia gdzie się znajdował dotąd nieodebrałem, ani nawet odpisu żadnego z czego wnoszę że musiał z tamtąd odjechać i że listów moich nieodebrał, bo nawet późniey dwa razy jeszcze do niego pisałem zawsze bez odpowiedzi. – Ale zdaje mnie się że i dawniejsza plenipotencya jaką od niego mam będzie do tego układu dostateczną, a Extrakt jey można z Tabuli wyjąć gdzie jest ingrossowaną Lib: plen: 26 pag 344. – Ja na terminie 20 Czerwca stawię się w Lwowie.

Zostaję z winnym uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości

Tuczępy d. 18. Maja 853.

nayniższym sługą

Jaworniecki

197.

D. 18/5 1853

Jaworniki.

B 20/5 1853

Jaśnie Oświecony Xiąże

Kiedym miał honor przedstawić Waszey Xiążęcey Mości interess mój względem wynagrodzenia za zniesione powinności urbaryalne w Dobrach Sieniawskich z ostatniego roku dzierżawy moiey, raczyłeś mi Xiąże przyrzec że każesz sobie rachunki ze mną zrobione przedłożyć i dasz mi swoją decyzyą. — Teraz kiedy Rząd pozwala już dopomnieć się o Kapitał od udzielanej zaliczki, ośmielam się przypomnieć Waszey Xiążęcey Mości przyrzeczenie Jego, bo pewien jestem że gdy interess ten rozpoznasz, uznasz słuszność żądania mego, które się na tem zasadza, żeby to co Rząd wynagradza z tego tytułu, za ten rok i mnie dostać się mogło, po strąceniu tego co mi na ten rachunek zaliczonym zostało. — Wszakże gdybym nie tak bardzo był potrzebnym, czekałbym jeszcze cierpliwie aż do zupełnego ukończenia rachunku indemnizacyjnego — ale mam

mam jeszcze niektóre długi które mi trzeba zaspokoić, a między temi za najpierwszy liczę należny Waszej Xiążęcej Mości zaległy procent. — Chciey więc Xiąże być tak łaskawym przychylić się do prośby mojey, a jak znajdziesz potrzebę przytomności mojey dla zrobienia obrachunku, racz mnie zawezwać, a w ówczas na rozkaz Jego stawię się, na próżno bowiem podróży takich odbywać niemogę, dla tego i teraz pismem tylko mojm pozwalam sobie Waszą Xiążęcą Mość utrudzać

Z głębokim uszanowaniem

JO. Waszej Xiążęcej Mości

najniższy sługa

E Jawornicki

Tuczępy d. 19. Grudnia
1853.

Bil. skar.

4500
300
4800

Księga

6000
1000
7000

299. 51

3000
2000
2000
7000

500
1400
1700
3600
1200

Jaśnie Oświeconemu Xięciu

Leonowi Sapieże

Prezesowi Towarzystwa Kredytowego

w Lwowie

549. 54
309. 57
239. 57
99 57
140

99. 57
200.
10.
309 57

99. 57
99 57
99 57
100.
99 57

D. 19/12 1853

Jawornicki.

D. 21/12 1853.

429

Jaśnie Oświecony Xiąże

Doniósł mi Pan Edward Micewski że gdy prosił Waszą Xiążęcą Mość w imieniu moim o odpowiedź na mój ostatni list, raczyłeś mu odpowiedzieć żeś żądanie moje niezupełnie zrozumiał. — Pozwól więc Xiąże żebym Mu się tu jaśniey wytłomaczył. — Żądanie moje jest abym za ostatni rok dzierżawy mojey otrzymał za ubytki Urbaryalne ~~[illegible]~~ to co Rząd za nie wynagrodzić przyrzekł, po potrąceniu tey Summy jaka mi na ten rachunek bonifikowana ze Skarbu była. — Jeżeli dotąd nieupominałem się o to, to dla tego że nie jest mi wiadomym jak wysoko wynagrodzenie to Rządowe jest policzone, co zdaje mi się dotąd jeszcze uregulowanym nie jest. — finalnego też obrachunku zrobić niemogę, ale ja też o to tylko proszę abym podług przybliżonego rachunku, mógł coś otrzymać na rachunek mojey pretensyi, czy to z Kapitału czy z zaliczki jaką Rząd daje, i na to decyzyi Waszey Xiążęcey Mości oczekuję. —

Z uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości

najniższy sługa

Gawornicki

Tuczępy 25. Stycznia 854.

193

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi

Sapieże

Prezesowi Towarzystwa Kredytowego

Dr. Dr.

w Lwowie

D. 25/1 1854.

Jawornicki

26/1 / 30/1 1854.

Jaśnie Oświecony Xiąże!

Daruy Wasza Xiążęca Mość że ośmielam się trudzić Go interessem mojm pochodzącym jeszcze z Dzierżawy Sieniawskiey, ale że Xiąże Leon niechciał sam w nim decydować, tylko oddaje to do decyzyi Waszey Xiążęcey Mości, pozwalam więc sobie przedstawić go następnie. Kiedy w roku 848 Rząd zniósł poddańcze powinności, nic nie wyrzekłszy czy za to poszkodowani otrzymają jakie wynagrodzenie, a mnie rok jeszcze i półtora miesiąca służyć miała dzierżawa; stosownie do opisu Kontraktu na taki wypadek ponieważ Xiężna Żona Waszey Xiążęcey Mości była tu w Kraju, zapisaliśmy się na Sąd polubowny Pana Jana Stadnickiego, i On zdecydował ażeby za te ubytki, trzecia część tenuty bonifikowaną mi była, i stosownie do tego wyroku przy wyjściu mojm z dzierżawy z umocowanym przez Xięcia Leona zesłanym, obliczyliśmy się. — Prawnie więc to uważając, żadnej pretensyi rościebym sobie niepowinien

jakoż i nie roszczę jey. — Gdy jednak późniey Rząd postanowił dla poszkodowanych wynagrodzenie za te ubytki, pokazuje się że to o wiele przewyższa summę mnie bonifikowaną — Słusznym więc i na czasie zdaje mi się jest z mojey strony prosić, aby to wynagrodzenie jakie Rząd przeznacza, mnie się dostało za czas dopóki dzierżawa moja trwała po potrąceniu tego com już za to otrzymał, bo inaczey Wasza Xiążęca Mość korzystałbyś na tem z uszczerbkiem mojm, czego że nie żądasz ani na chwilę niewątpię. Proszę więc racz Wasza Xiążęca Mość tę kwestyę rozstrzygnąć, a ja zupełnie decyzyi Jego poddaję się. — To tylko jeszcze wyznanie przytoczyć Waszej Xiążęcey Mości ośmielam się, że z tego składa się cały mój fundusz dalszego utrzymania się. — Ale nie dość na tem, bo jeszcze tę prośbę do Waszej Xiążęcey Mości zanoszę, że jeśli uznasz żądanie moje być słusznym, ażebyś raczył polecić

iżby nim zupełnie przez Rząd obliczonym i zdecydowanym zostanie jakie wynagrodzenie ma nastąpić — parę set dukatów mnie na ten rachunek zaawansowano, bo otrzymawszy pozwolenie wjechania do Polski i Rossyi od Rządu tamtejszego, chciałbym korzystać z tego pozwolenia aby zobaczyć Dzieci i Wnuki moje, i na tę podróż funduszu tego potrzebuję. — Jak wyżej wspomniałem jakkolwiek będzie decyzya Waszej Xiążęcej Mości, tej się poddaję, i tylko proszę byś mnie o niej zawiadomić kazał p. Kraków, Radymno w Tuczempach. —

Wyznając moje najgłębsze uszanowanie, zostaję

JO. Waszej Xiążęcej Mości

Tuczempy d. 14go Kwietnia 1854.

najniższym sługą

Jawornicki

(212)

D. 14/4 1854.

Jawornicki

15/4 1854.

423

26. Listopada 855 Tuczempy

Jaśnie Oświecony Xiąże

Otrzymawszy Assygnacyą do Kassy Sieniawskiey od Xiężny, którą mam honor Waszey Xiążęcey Mości zakomunikować, upraszam łaskawie byś podług brzmienia oneyże upoważnił Kassę do wypłaty oznaczoney Summy, i odpowiednią swoją raczył mnie zaszczycić p. Radymno w Tuczępach

Z winnym uszanowaniem

JO. Waszey Xiążęcey Mości

nayniższy sługa

Jawornicki

195

(1 zł 1)

D. 26/11 1855

Jawornicki

O 28/11 1855.

Kassa Sieniawska, za upoważnieniem Xcia Leona Sapiehy, wypłaci Okazicielowi, Panu Eustachemu Jawornickiemu, Dwa Tysiące Złł. Reńskich M. K. jako Bonifikatę dobrowolną Obrachunku Possessorskiego, wyrokiem polubownym zamkniętego. – Dan w Paryżu, Dnia 9. Września. 1855. –

W imieniu Xiężney Czartoryskiey
Anna Xżna Sapieżyna

425

426

Jaśnie Oświecony Xiąże.

Otrzymawszy łaskawą odpowiedź Waszej Xiążęcej Mości w której mnie obiecujesz odesłanie tu, zaassygnowanych pieniędzy, nieśmiałbym naprzykrzać się o przyspieszenie, gdyby nie to że jeszcze przed Świętami mam jechać do Polski, dla tego proszę mi wybaczyć że pozwalam sobie przypominać Mu to, wyznając winne Uszanowanie z jakim zostaję

JO. Waszej Xiążęcej Mości

nayniższym sługą

Jawornicki

Tuczempy 8 Grudnia
855.

196

RADYMNO
8 DEC
6 KREUZER.

Jaśnie Oświeconemu Xięciu Leonowi
Sapieże
w Lwowie

D. 8/12 1855
Samowicki
D. 10/12 1855.

LEMBERG

428

29. Lipca 856 Tuczampy

Wielmożny Mości Dobrodzieju.

Tydzień temu jak miałem honor odpisać Panu Dobrodz. na list zapytujący gdzie masz mi odesłać ₰ 2000 których wypłacenia odebrałeś polecenie, i prosiłem byś mi je tu do Tuczap pocztą p. Radymno przysłać raczył — tem czasem do dzisiay ani pieniędzy ani wiadomości żadney nie otrzymałem. — Zgłaszam się więc znowu i proszę jeśli jeszcze Pan Dobr: tych pieniędzy niewyprawił, byś oddawcy tego, w Kochmańskiemu chciał je oddać, którego do pokwitowania z odebranych niniejszym upoważniam. — Z winnym szacunkiem

najniższy sługa

E. Jawornicki

197

Wielmożnemu Panu Horoszkiewiczowi

w Lwowie

D. 29/7 1856

Jawornicki

P. 30/7 1856.

Tuczempy 1 Października 857. 430

Jaśnie Oświecony Książe!

Nadeszła chwila w którey z obowiązku mego względem długu Waszey Książęcey Mości wywiązać się mogę — pozwalam sobie tylko przypomnieć Mu obietnicę że Obligacye indemnizacyjne w wartości nominalney przyjąć przyrzekłeś, byś Plenipotentowi swemu w Rzeszowie stosowne do tego raczył wydać polecenie. — Ależ ten fundusz niewystarcza na ujszczenie całkowitego długu — oddaję jednak wszystko co mam. — A lubo wiem jle Wasza Książęca Mość ponosisz straty w tem interessie ośmielam się przecie przedstawić Mu smutne położenie moje, że pozostały szczupły dochód z Hussowa jest jedynym utrzymaniem moim i dzieci moich — gdybyś więc chciał na nim szukać satysfakcyi resztującego długu swego, cóżby nam pozostało? — Proszę zatem racz

+19.8

mieć wzgląd na mnie i zwolnij o
ile łaska Twoja dopełnienie tego wa-
runku — Co jednak postanowisz przyjmę
bez szemrania zawsze i za to coś już
uczynił zachowując niewygasłą wdzię-
czność łącznie z winnym uszanowaniem
z jakim mam honor zostawać

JO. Waszej Książęcej Mości
najniższym sługą
Jaworniecki

Łaskawej odpowiedzi oczekiwać będę
na pocztę Radymno w Tuczempach.

à Son Altesse le Prince Léon
Sapieha

à Vienne

Galvani'hof
Mehlmarkt

Nota Kolesińskiego.

Życząc zabespieczyć los dalszy, umyślił wziąść grunt Włościański na czynsz, z pustek Dobrzańskich do Doboczyw czasie pomiaru przytączonych. Wynachowanie okazało, że na trzy lub czteredniowym gruncie, nie mógłby się z familią utrzymać, mając potrzebę trzymania stug, bo przeżywszy lat czterdzieści blisko, chociaż ma najszczersze chęci, z boleścią wyznaje że nie ma sił do wypełniania sam przez siebie wszelkich czynności gospodarskich. Przy trzymaniu potrzebnéj czeladzi, aby zostało mu na własne utrzymanie, zmuszonym się widzi wziąść grunta na dni 7, w których jest według inwentarza pomiarowego:

pola ornego	mor. 62 s. 511.
Łąk	" 2 " 1164.
w nieużytkach i drogach . . .	" 4 " 1452.
Razem morgów 69 s. 1527.	

Z 62. m. 511 s. pola ornego oddzieli się pod zabudowania i na ogrody m 5. s. 511. a zostanie pod zasiewy m. 57.- Ponieważ łąki są niedostateczne i liche, wydają trawę, przeto wypadnie brak łąk naturalnych zastąpić sztucznemi, obsiewając koniczyną w takim razie 57. m zostawionych na pole, podzieli się na 6. zmian bez ugorów w których zmiana jedna będzie koniczyny. Grunta wzmiankowane, dla odległości swéj od folwarku nie były nigdy nawo-

żone

żone tylko na ugorach owsem częściami zasiewane, są więc rzeczywiste pustki, zatem i pożytku w pierwszych dwóch latach mało obiecujące. W trzecim dopiero roku, po znawożeniu i uprawieniu w części gruntu, wynikać może następny rachunek:

		Morgów.	Wysiew kr	Wysiew g	Plon średni.	Zbiór kr	Zbiór g	Z tego: Na odsiew kr	Na odsiew g	Na dom kr	Na dom g	zostaje do sprzedaży kr	zostaje do sprzedaży g	Ceny średnie	M.C. fr.	M.C. kr.
I	Żyta	4	4		5	20		4				16.		f 1 x 36.	25	36.
	Pszenicy	3	3		5	15		3		4		8		„ 3 „ 12	25.	36.
	Kartofli	2½	25		8	200		25.		z ogrodu		175		„ – „ 20	58	20.
II	Jęczmień	9½	10	22	5	53		10	22	8	10	34		„ 2 „ –	68.	
III	Koniczo	9½	.	.	.	na domową potrzebę										
IV.	Hreczki	5½	6	8.	2	12	16	6	8	6	8	.	.			
	Grochu	4	4		3	12		4		3		5		f 2 x 24	12	
V.	Żyto	9½	9	16	4	38		9	16.	15	16.	13		„ 1 „ 36.	20.	48.
VI	Owies	9½	19		3	57		19		38	.	.	.			

Przychody pieniężne

	fr.	kr.
Z sprzedaży zboża jak wyżéj	210.	20
Krów 20 z tego na dom 10 a od 10 af 8 po sprzedaży masła i séra	80.	
Za cieląt szt 10. af 1 x 12	12	
Za wieprzy chudców 5 af 8 (lub jałowizna starszego)	40.	
Dochód z 30 owiec af 1 x 12	36.	
Z drobiu mniéj więcéj	12	
Ogrodowiny np: Kapusta	12	
Ogół przychodu	402.	20.

Wydatki stałe

Czynsz zadni 7 af 6.	42.	
Podatki „ 7	22	24.
Do przeniesienia	64.	24.

	M.C. fr	M.C. xr.
Z przeniesienia	64	24.
Opłata służących 9 af 8 t.j: Parobków 2, pogoniczów 2, pastucha 1 i dziewek 4	72	
Najem robotnika	80	
Soli topków 8 af 2 xr 2 1/5	16	19
Mięsa f 5 na tydzień	13	52
Garnki itp. rocznie	8	33
Ogół wydatków	255	8.
Z czego okazuje się w czystym rocznym dochodzie	147	12

które przy oszczędném życiu wystarczyć mogą. —

Osiągnienie powyższego dochodu rocznego z gospodarstwa, wymaga w początkach zaraz następnego nakładu:

				M.C. fr.	M.C. xr.
I. Kupno Inwentarza					
Krów 15	af 15.	f 225 xr.			
Wołów 6.	„ 20	„ 120 „ —			
Koni 4	„ 25	„ 100 „ —			
Owiec 20	„ 2 x 24	„ 48 „ —			
Locha 1.		„ 20 „ —	razem	513.	
II. Sprawienie narzędzi	Wozów 4½ af 15	f 67. 30.			
	Sani 5 „ 1 xr 12	„ 6.			
	Jarzem 3 z wiciami żel:	„ 3. 45			
	Pługów 3 af 3 xr 20	„ 10			
	Bron par 2.	„ 3. 20			
	Radeł 3	„ 3.			
	Soch 3.	„ 5, 48			
	Uprząż na konie	„ 6.	razem	105	23
III. Postawienie budowli	Mieszkanie w niém spichlerz	f 536, 42			
	Stodoła	„ 284, 48.			
	Obora, chléw i skład na sprzęty	„ 294. 34.			
	Ogrodzenie sążni 160.	„ 67. 36.		1183.	40.
IV. Na zasiéw pierwszy				197	57.
			Ogółem	2000.	

Do przewrócenia

Jaworniccki

Szczegóły te wyrachowane z wszelką oględnością stanowią kapitał, który Kolesiński mieć by powinien, a którego zupełnie nie posiada. Jedyne utrzymanie w przyszłości widzi w wzięciu gruntów, mając po temu siły, zdrowie i chęci bez granic, bez to wszystko jest niczém, i jeżeli łaska Dzięznéj Pani nie nastąpi w udzieleniu pomocy, choćby w pożyczce na czas długi, nie będzie w stanie ustalić losu dla swéj familii. Użycie udzielonych funduszów li tylko na gruntowe potrzeby, dostateczną mogą być rękojmią; bo nawet w przypadku śmierci Kolesińskiego, gdyby żona jego nie była w stanie daléj prowadzić gospodarstwa, gdy będą stosowne zabudowania i grunt uprawny, znaleść się może łatwo obcy, co podejmie się znosić ciężary na tym gruncie zostawione.

Przedstawieniem to czytelnem

Jaworniccy

199

Jaśnie Oświecony Mości Xiąże!

Odbieram właśnie od P. Piotra Michałowskiego z Krakowa naglące wezwanie, abym tam przybył dla objęcia redakcji dziennika tygodniowego, który tamtejsze Towarzystwo Gospodarskie wydawać uchwaliło. – Wezwania tak zaszczytnego dla mnie, iż nawet obudza we mnie obawę, ażali zdołam mu odpowiedzieć godnie, nie sądziłem słusznem i uczciwem odrzucać; ale owszem pospieszam zawiadomić Go iż na rozkazy jego stawię się i w tym jeszcze tygodniu chcę do Krakowa wyjechać. –

Wyjazd ten i nowe zatrudnienie jakie mi poruczają, przerywa dotychczasowe me zajęcie, to jest wyrobienie rachunków z lat 1846 i 1847 – które Waszej Xiążęcej Mości przedstawić, czuję się w obowiązku. – Jakkolwiek nie pochlebiałem sobie prędkiego ukończenia tej pracy, to jednak nie przewidywałem bym pracując wyłącznie i usilnie od początku Grudnia do tej pory, jeszcze Roku 1846 zamknąć nie mógł. – Znalazłem się prawda bez uporządkowanych materjałów i te przedewszystkiem uregulować musiałem, a nie łatwem to było; bo i w owym czasie nie byłem w kraju, a więc mi obcemi były tutejsze czynności i objaśnienia od nikogo powziąść nie miałem, gdy coś się nasunęło więcej skomplikowanego – szło więc z oporem, bo musi iść gruntownie, jak tego wymaga sama Natura podwójnej Buchalterji, którą Xiąże znasz tak dobrze, a więc i niejakie jej trudności ocenić potrafisz. – Blisko 150 rachunków otwartych na ten jeden rok w Wielkiej Księdze – a dotąd 72 stronnic in folio Dziennika za R. 1846 – i to zapisów z mozołem uformowanych,

199-a

będą bezwątpienia w oczach Xięcia niejaką dla mnie wymówką, iż dotąd z obowiązku mego nieuiściłem się. — Jeżeli raczysz Xiąże wierzyć temu co tu mówię, to znajdziesz zarazem tłumaczenie i dowód, iż mniej nierównie posiadałem sposobności i możności do uskutecznienia tak mozolnej pracy w ciągu lat 1848 i 1849 — choć i wówczas już wiele uporządkowałem materjałów. —

Przerywając obecnie tę pracę, nie przedsiębiorę jej zaniechać; owszem, gdy tylko ureguluję się nieco na nowem stanowisku, sprowadzę do Krakowa pakę moich foliałów i niewątpię, iż zdołam na tyle znaleść czasu by ją doprowadzić do Krésu. Czułem tylko potrzebę i obowiązek uprzedzić WRcą Mość o powodach zwłoki i prosić o cierpliwość i wyrozumiałość, tem pewniejszy pobłażania, iż pospieszam nieść usługi sprawie publicznej, sprawie, którąś Xiąże szczerze umiłował, której tak zaszczytnie przewodniczysz dla dobra Ziomków. —

Zechciej i mnie Xiąże dodać otuchy do tej nowej dla mnie pracy, kilką słowy Twego przyzwolenia, o które dla spokojności mej śmiem Go najusilniej upraszać, pod Adressem Ojca mego do Tucząp przez Radymno.

Wyznaję mnie przy tej sposobności

z Wysokiem Upoważnieniem

Waszej Xiążęcej Mości

uniżonym Sługą

J. Wł. Jaworniczki

Hussów d. 18 Lipca 1853.

Jaśnie Oświecony

Xiąże Leon Sapieha

Prezes Towarzystwa Kredytowego, Prezes

Towarzystwa Gospodarskiego

&c. &c.

we Lwowie.

Lwów 7/7 1842. Jawornicki Marcelli 436

W. M. D.

Na mocy doniesienia P. D. uczynionego mi 26. m. o przesłaniu P^om J. H. Stametz et Cie we Wiedniu wexlu na 20 fl 4769, z którego 3000 fl do mojego mają pozostać rozrządzenia, upraszam P^a Dob. byś z powyższego funduszu P^om J. H. Stametz et Cie fl. 2300 JW^ej Cecylii Beydale mieszkającej ~~na~~ w Wiedniu ten Hohenmarkt JP^ej X^ię Wurtembergskiej wypłacić polecił, a sam też summę na mój zapisał rachunek

L. S.

202

Kopia № 343. Wmu M. Oborskiemu w Siniawie A. 437

Lwów dnia 23. Stycznia 1846.

List P. Dob. z dnia 18. b. m. odebrałem. Zawarty w nim wexel na zł 2000. na J. H. Stametz & Co w Wiedniu zpieniężyłem, i przypadającą za niego kwotę podług załączonego rachunku zł 1976. 13 zapisałem na P. P. Kredyt pod dniem 20. b. m. — Wyprawiam pocztą do Jarosławia pod Pana adresem zł 6000. — o które rachunek Panów zadłużam pod datą dzisiejszą. Przedstawił mi Pan Henzel wexel Pana na mnie płatny 3 dni od okazania na zł 2000. Te jutro wypłacę, i równie Panów o nie zadłużam pod datą jutrzejszą. —

Awanse te przeze mnie Panom zrobione rachować się będą podług zasad, które Panu podawałem do naszej spółki w handlu drzewem do Gdańska, to jest że dam 75% a Panowie 25% najmniej potrzebnego kapitału. W ostatecznym obrachunku policzy się każdej stronie po 6% rocznie procentu od awansowanego kapitału, zysk lub strata jaka się wtenczas okaże podzieli się licząc na mnie 20% na Panów 80%. Do obrachowania wydatków nie wejdą koszta podróży za kupnem i przedażą towarów, gdyż te pokryte będą większym udziałem Panów do zysków, a w reszcie trudnoby wyznaczyć jaka ich część przypada na nasz handel spółkowy a jaka na inne Panów interessa. —

Wolno mi będzie zajrzeć do Panów ksiąg i korrespondencji dla przekonania się o rzetelności obrachunków między nami. Zastrzegam sobie tę wolność, chociaż mam nadzieję, że jej nie użyję. —

Listów zastawnych Gal: zł 3000. będę miał na Panów rozkaz dla Wgo Przedrzymirskiego. Gdyby te miały mu być oddane nie we Lwowie, zechciej mnie Pan uwiadomić do kąd miałbym je posłać. Kurs ich rachować będę po zł 102 kr. 50 /: sto dwa Złr. reno. pięćdziesiąt kraj. M. K. :/

132.01.

gdyż tak je tu przedaję.

Co do wexlów, które bym miał wypłacać nadal, upraszam aby były przez Pana podpisywane lub przez Pana Marcelego Jawornickiego. Nie znam podpisu Pana Pudlera i nie chciałbym z niewiadomości rzeczy przyjmować jego podpisu.

Z dawaniem przedpłat obywatelom radzę być bardzo ostrożnym. Wiem z doświadczenia, że wziąwszy pieniądze, niejeden sprzeda produkt drugiemu kupcowi, lub zmusi do przyjęcia złego towaru. W tém nie robią sobie skrupułu nawet ci, co uchodzą za porządnych obywateli. — Zalecam także Pana uwadze dobór materiałów. Każdy handel czyni z początku najpiękniejsze nadzieje, — inaczejby go nikt nie rozpoczynał. — Później kończy się często na stratach w skutek złego kupionego towaru i nieoszczędności w obrabianiu i transporcie. Dla tego zwracam szczególną Pana baczność na to.

Rachunek.

Wexel Lewina Hirscha z Gdańska na J. H. Stametz & Co w Wiedniu płatny 9/12 kwietnia na

w/ 2000.	od tego diskont po 5% za dni 82	w/ 22.47
	kurtaż 1/2 %	23.47
	pozostaje z dniem 20. stycznia	1976.13
w/ 2000	zgodnie.	w/ 2000.

Kopija № 388. Ad. W.nym J. M. Jawornickiemu i M. Oborskiemu w Sieniawie

Zawiadomiło się Ich iż teraz jest do 20/ 2000 do dyspozycyi na handel drzewem, i czy Im przesłać gotowiznę, czy może Im dogodniej będzie ciągnąć na mnie.

Lwów dnia 23. marca 1847.

Kopia № 418. Wdw.ni JM. Jawornicki & M. Oborski w Sieniawie

Lwów dnia 4. Maja 1846.

Dwa listy Panów z dnia 28. Kwietnia i 1. Maja r. b. otrzymałem.

1. Co do jesionów, jak już przed tem deklarowałem się, nadal pozostaję. i o przybliżony rachunek tego interesu upraszam, bym mógł wiedzić jaka kwota w 3/4 na mnie przypadnie, na który fundusz dostarczyć obowiązuję się. Co się zaś tyczy dalszych mi proponowanych interesów, do tych przystąpić nie mogę. Najprzód, że w jeden interes nigdy nie chciałbym wielkiego kapitału wkładać, a tem mniej w ten, który jest dopiero próbą — i o którym jeszcze się nie wie, jaki rezultat wykaże. Powtóre że teraz o fundusze bardzo trudno — prawie nikt, kto ma co do płacenia terminu nie dotrzymuje, tylko o przedłużenie prosi, gdyż pieniądz jest bardzo rzadki. — Według rachunku pod dniem 9. Marca r. b. nadesłanego winien byłem dostarczyć funduszów w ogóle na spółkę . . . . . zł 49.151 kr. 24

a że na to już dostarczyłem po dzień dzisiejszy . . . . . „ 44.942. 34

pozostaję zatem jeszcze winnym dostarczyć . . . . . zł 4.208. 50

dalej wartość weksla mi przysłanego na Stamczow w Wiedniu . . . . . „ 1977. 13

razem . . . . . zł 6.186. 3

do tego dodać trzeba jeszcze kwotę jaką za jesiony z powyższego interesu na mnie przypadnie. Od ostatniej summy zaś potrącić wypadnie summy, które Cewkowskiemu i Zapałowskiemu prowentowi za drzewo od tychże dóbr dostarczone należyć się będą, a które ja w zastępstwie na rachunek Panów przyjmę.

2. Dla wyż wymienionych powodów; to jest dla braku funduszów nie mogę również do interesu /: choćby i jak mógł być korzystnym :/ przez Henry Hall & Co proponowanego przystąpić.

3. Co do statków żaglowych podzielam Pańskie zdanie. ludzi trzebaby zatrzymać dając im zatrudnienie – jednakże z budowaniem nowego statku wypada zwolna postępować, gdyż zwolna tylko będzie można funduszów dostarczać. Życzyłbym sobie wiedzieć, wiele już statków zbudowano – co kosztują – również co jeden statek kosztować będzie po potrąceniu zapasowego drzewa? Gdyby można kupców dostać na już zbudowane łodzie, to by tym sposobem uzyskane fundusze na dalszą budowę użyć można było, jeżeliby się sprzedaż korzystną okazała. Podług umowy z Wnym Wolickim obowiązanym byłem dostarczać funduszów w 2/3 częściach do liczby 10 statków budować się mających. Jeżeli liczba tych już jest osiągnioną, natenczas wypada z Wnym Wolickim porozumieć się, czy jest jego życzeniem więcej nad tę liczbę budować, przyczem miałbym tę uwagę do zrobienia: czy nie byłoby korzystniej statki nowe na mniejszy rozmiar budować. –

4. Wexel na mnie pociągniony na 20 $1000. – podług zawiadomienia z d. 1. maja jak tylko dojdzie rąk moich zrealizuję i też sumę na dług rachunku Panów wniosę z datą realizacyi. – Fundusz zażądany na 20 $3000. starać się będę nadesłać jak najprędzej; to jest jak tylko pieniądze dostanę.

Listy zastawne Gal: dobrze sprzedano w Wiedniu po kursie 101% gdyż i tu kurs ich nie jest wyższy.

Upraszam o prędki obrachunek z Ćwikowem i Zapałowem za drzewo z tych dóbr wzięte – i przysłanie mi tych obrachunków niezwłocznie, gdyż zależy mi na tem bardzo wiele jak z nimi stoję.

Winien jestem Henry Hall & Co w Londynie

£ 20.–.–	czynne	12. grudnia	1845
" 200.–.–	"	18. stycznia	1846
" 200.–.–	"	11. lutego	"
" 2.–.–	"	11. "	"

razem £ 422.–.– o których pokrycie proszę, jeżelibyście Panowie jakie kwoty z transportu żaglowego w Londynie do ściągnienia mieli, – te przyjąłbym w rachunku Panów.

N 456 ciąg dalszy z lit: B.

Rachunek Łodzi zamyka się z dniem 31. grudnia 1845 soldem na rzecz moję . . . . . zł 13,822.58

do tego podług rachunku przez Wgo Jana Ulanowskiego podanego z dnia 19. czerwca 1846 za różne materiały z lasów Starosielskich wzięte w r. 1846 na łodzie żaglowe zł 367.–

zatém sold po dzień 23. czerwca 1846 . . . zł 14,189.58

Upraszam o zawiadomienie, czy ten rachunek zgodnym znaleziony został.

Z Wnym Mysłowskim mówiłem czy nie weźmie ludzi majsterskich do budowania łodzi na Dniestrze, oświadczył mi, że teraz nie jest czas by jakiekolwiek przedsiębierstwo rozpoczynać.

N 478. WWnym JM Jawornickiemu & M. Oborskiemu w Sieniawie

Lwów dnia 7. lipca 1846.

List Pana z dnia 3. b. m. otrzymałem wraz z załączonemi trzema wexlami, które przyjąłem po kursie wiedeńskim teraźniejszym a to:

B. N. fl. 1.000 po 145 za 200	. . . .	zł 725.
hol: crt. fl. 900 " 135 1/8	. . . .	" 729.40
£ 85.7.2 " zł 9.55 1/2	. . . .	" 847.7
razem	. . .	zł 2301.47
od tego 1/2 %	. . . .	" 11.30
i o pozostałość rachunek P. L. w sumie		" 2290.17

zawierzytelniłem pod datą 5. b. m. oraz obciążyłem tenże rachunek o zł 3000. które Panom pocztą dzisiejszą do Jarosławia posłałem. ++

Przy tem robię tę uwagę, iż przesyłek w wexlach na plac zagraniczny na przyszłość tylko ze strąceniem po 1% a przynajmniej 3/4% przyjmować będę mógł, inaczej bowiem nie pokryłbym kosztów przesyłki i komisowego, gdyż tu tych wartości obiegowych znegociować nie można. Co do rachunku zmiankowanego w liście wyżej pomienionym napiszę Panom po otrzymanej w tej mierze wiadomości z Krasiczyna.

203

N. 493. Wmu J. M. Jawornickiemu w Sieniawie

Lwów dnia 26. lipca 1847.

W skutek listu Pańskiego z dnia 22. b. m. i otrzymanego od Wgo Eustachego Tabularnego zabespieczenia na zł 12,000 pod datą we Lwowie dnia 26. lipca 1846 mam honor zawiadomić Pana, iż otworzyłem Mu dnia dzisiejszego u P.P. Mallet frères & Co a Paris kredyt na sumę frcs 30,000.- pod moją guarancią na przeciąg czasu 5 miesięcy od daty dzisiejszej zastrzegając sobie oraz po ½% od sum, które Pan na mocy tego kredytu użyjesz. Jeżelibyś Pan po upłynieniu wyrzeczonego czasu dalej potrzebował tego kredytu, to chciej mnie Pan tylko zawiadomić a ja będę gotów każdego razu Panu go aż do wysokości frcs 30,000.- na taki sam czas i pod takimże warunkiem jak teraz odnowić.

Kopiję listu do P.P. Malletow załączam.

P. S. W tej chwili otrzymałem od Magnusa z Berlina list podług którego należy się za wexle Pana tal. prus. kur. 4400 zł 6230.3 a że już na to posłałem w liście moim z d. 14. b. m.

wexel na Wertheimstein w Wiedniu . . . zł 6000.-

resztę posyłam dziś przez Wgo Eustachego Jawornickiego zł 230.3

N 523 Wmu J. M. Jawornickiemu w Gdańsku

Lwów dnia 7. Października 1846.

Spodziewam się, że już kilka partyj drzewa do Gdańska przybyło. Chciej mnie Pan dobrodziej stosownie do umowy między nami zawartej a w liście moim do Wgo M. Oborskiego pod dniem 23. stycznia r. b. objętej o każdej przedanej partyi zawiadomić, i rachunek podług warunków wyż rzeczonej umowy sporządzony przesłać. Przypadającą na mnie z każdej przedarzy kwotę proszę mi przesyłać w wexlach byle tylko pewnych z resztą mi wszystko jedno na jaki

plac czy na Hamburg, Berlin, Paryż, Londyn lub Wiedeń.

N 527 Wmu M. Oborskiemu w Sieniawie

Lwów dnia 13. Października 1846.

Dwa listy Pana z dnia 5. & 9. b. m. otrzymałem. Dziękuję za udzielone mi wiadomości o naszym handlu drzewnym i o Gdańsku, jakkolwiek one nie bardzo pocieszające nie wypada jednak tracić jeszcze nadziei. Co do otwarcia nowego kredytu Wmu J. M. Jawornickiemu u braci Malletów winienem Panu uwagę zwrócić na tę okoliczność, iż połowa drzewa naszego mając dojść jeszcze tego roku do Gdańska Wny J. M. Jawornicki mieć może na część tego drzewa reprezentującą mój kapitał kredyt znacznie przechodzący zł 12.000.– a nawet jak mi wiadomo kredytu tego w znacznej części użył. – Jeżeliby życzeniem Jego było mieć u Malletów a nie gdzieindziej kredyt otwarty, w ten czas upraszam, aby drzewo w którém mój kapitał spoczywa, nie było długiem obciążone i złożone było jako moja własność. Daruj mi Pan moją szczerość, ale mam sobie za obowiązek w każdym interesie postępować z wszelką ostrożnością i clara pacta claros faciunt amicos.

Fabryce Wełdzieskiej chętniebym pomógł, lecz o ile tu słychać trudny dla niej ratunek, długów dużo a produkcia nie bardzo korzystna, nie mógłbym inaczej przyjść jej w pomoc jak forszusem do połowy wartości na oddane mi pod klucz wyroby. Czuł to Wny Foltański i nie żądał nigdy inaczej pożyczki jak na złożone mi listy zastawne. –

Nie omieszkam przesłać zł 980 na rachunek budowy łodzi żaglowych nie mniej zł 36 zapłacone P. P. Juskiewiczom za transport wełny

N 530. Wmu Max. Oborskiemu w Sieniawie

Lwów dnia 16. Paździer 1846.

W odpowiedzi na list Pana z dnia 14. b. m. mam honor Go zawiadomic, iż listem moim z dnia 11. tego m. do P.P. Malletow przedłużyłem kredyt Wgo J.M. Jawornickiego na frcs 30,000. do dnia 1. lipca roku przyszłego. Bardzo Panu Dobrodziejowi dziękuję za zakomunikowanie Wmu J.M. Jawornickiemu żądania mego, aby drzewo w Gdansku na moje imie złożone było, będę mógł wtenczas upoważnic Wgo J.M. Jawornickiego do sprzedania go i podniesienia jego wartości.

N 569 Wmu M. Oborskiemu w Sieniawie

Lwów dnia 26. listopada 1846.

Mam honor Pana zawiadomic, iż mi pisał JW hrabia Andrzej, że się Panu należy od niego:

a. za koniczyne . . . . . zł 175.

b. " dwa dzieła angielskie . . . . . " 12.36

razem . . . zł 187.36

Pan zaś winien mu jesteś

a. za stanowienie klaczy 474 Zł. pol. po 8% . . . zł 110.36

b. " nasienie turnipsu 120 " " " 8% . . . " 26.48 zł 137.24

zaczem należy się Panu jeszcze . . . . . zł 50.12

Proszę więc mnie zawiadomic, jak mam sobie z tą resztującą należytością Pana postąpic, czy ją na rachunek Panów wnieść, czy odesłac gotowiznę przez pocztę lub też komu tu wypłacic.

Następuje lit: D.

N 418. WWnym J. M. Jawornickiemu & M. Oborskiemu w Sieniawie B

439

Lwow dnia 6. maja 1846.

Odwołując się do listu mego z dnia 4. b. m. mam honor zawiadomić P. P.:

a. iż posłałem Panom pocztą dzisiejszą do Jarosławia na spólny nasz interes drzewem . . . . . zł 1,400.—

b. iż ~~posłałem~~ zapłaciłem dnia dzisiejszego wexel Panow na mnie pociągniony z Jarosławia dnia 1. maja 1846 płatny 3 dni od okazania rozkaz F. Pudlera w sumie zł 1,000.—

i ze całkowitą summę . . . . . zł 2,400.—

na dług rachunku Panow u mnie wniosłem pod datą dzisiejszą.

Podali do mnie sukcessorowie s. p. Rogalskiego prozbę by im ich legata wypłacić, upraszam Panów tymże przedstawić, że Sieniawa nie jest już dzisiaj własnością mojej siostry, a zatém i sum na tych dobrach ciążących wypłacać nie mogę.

N 422. WWnym J. M. Jawornickiemu & M. Oborskiemu w Sieniawie

Lwow dnia 12. maja 1846.

List Pański z dnia 7. b. m. otrzymałem.

Listem moim z dnia 4. b. m. Panu wykazałem sumę zł 6,186.3

którą na wspólny interes drzewem dodać jeszcze miałem. Na tę dałem już, jak Panów listem moim z dnia 6. b. m. zawiadomiłem zł 2400.—

pozostało zatém . . . . . zł 3786.3

Do tego dodać należy według nadesłanego mi rachunku przybliżonego lit: 1 z wykazanej sumy na jesiony zł 5000. 3/4 częściach na mnie przypadające . . . . . zł 3750.—

razem zł 7536.3

202

z przeniesienia zł 7536.3

A że dnia wczorajszego zapłaciłem JWmu Konstantemu Hr. Siemieńskiemu wexel Panów na mnie pociągniony zł 1000.

pocztą dzisiejszą, zaś posłałem Panom do Jarosławia gotowizną „ 1000 zł 2000.

winien będę na wspólny nasz interes drzewem jeszcze . . zł 5536.3

dodać.

Co do reszty interesów w powyższonym rachunku wykazanych do spółki należyć nie mogę, gdyż fundusze moje w teraźniejszych czasach nie są potemu.

Wyż pomienione dwie sumy każda zł 1000. wniosłem pod datą dnia wczorajszego i dzisiejszego na dług rachunku Panów.

N. 429. WWnym JM Jawornickiemu & M. Oborskiemu w Sieniawie.

Lwów dnia 27. maja 1846.

Stosownie do listu Wgo Maxymiliana z dnia 25. b. m. posełam w załączeniu tratę moją z datą dzisiejszą na braci Malletów w Paryżu na frcs 100 po zł 118.5 = zł 39.30. płatne trzy dni od okazanie rozkaz Max. Oborskiego. Oraz zawiadamiam Panów, iż zapłaciłem na dniu 25. b. m. dwa wexle J.M. Jawornickiego na mnie pociągnione pod datą dnia 20. maja roz. F. Ludlera a to:

N 350 zł 500. –

„ 351 „ 300. +

zł 800 razem, i że wszystkie te trzy kwoty, pierwszą pod datą dzisiejszą, dwie ostatnie zaś pod datą dnia 25. bież. m. na dług rachunku Panów wniosłem.

N 440. WWnym J.M. Jawornickiemu & M. Oborskiemu w Sieniawie

Lwów dnia 7. Czerwca 1846.

Posełam Panóm rachunek według książek moich na dniu dzisiejszym zrobiony, podług którego należytość wynosiła: sprzedaż roczników zł 5.—

Wexel na Wiedeń . . . „ 1977.13

Należytość podług rachunku przybliżonego:

1°	zł 18367.9	
2°	„ 12,825.—	
3°	„ 17,959.15	
4° jesiony zł 5000.— 3/4 moich . . .	„ 3.750.—	
5° pokłady z Lewkowa . . .	„ 900.—	„ 53,801.24
razem		zł 55,783.37
a że już zaliczyłem po dzień dzisiejszy . . .		zł 53.882.4
pozostaje po dzio . . .		zł 1901.33

Podług listu Wgo Olkiszewskiego z dnia 1. b. m. pozostaje z należytości za materiał lasowy wzięty przez Wgo Oborskiego . . . . . zł 632.48

Po potrąceniu 10% 63.17

zł 569.31

które na dług rachunku Panów pod d. 1. czerwca wniosłem.

Wexle w liście P.P. z d. 3. czerwca pomienione i pod tąż datą na mnie pociągnione roz. hr. Siemieńskiego zł 1000.

rozkaz F. Ludlera „ 750 „ 1750 zł 2319.31

jak tylko rąk moich dójdą zapłacę i rachunek P.P. pod datą zrealizowania zadłużę.

W porównaniu z powyższą należytością okazuje się, iż nie tylko taż wyczerpaną, ale jeszcze nad to o . . . . zł 417.18

przewyższoną została.

Wexel powyższy na zł 750 w tej chwili zapłaconym został.

Statki teraz w robocie będące pokończyć, dalszą fabrykę zaprzestać, a pozostałe materiały rozprzedać wypadnie.

№ 452 WWnym JMJawornickiemu & M. Oborskiemu w Sieniawie

Lwow dnia 19. Czerwca 1846.

List Pana z dnia 18. b. m. otrzymałem wraz z załączonym wexlem na £ 315 przy 9. Wrzesnia na R. C. Glyn Bart & Co w Londynie, którego wartość po 20 ƒ 9. 53½ w sumie 20 ƒ 3115.53 pocztą jutrzejszą do Jarosławia odeszlę.

Na list Pana z dnia 11. czerwca r. b. później odpowiedź nadeszlę, gdyż jeszcze potrzebuję objaśnienia względem drzewa z Starego-sioła wziętego, którego tych dni z Krasiczyna nadesłane mi będzie.

№ 456 WWnym JMJawornickiemu & M. Oborskiemu w Sieniawie.

Lwow dnia 23. czerwca 1846.

W odpowiedzi na list P. z dnia 11. b. m. zasiłam wyciąg rachunku spółki, podług którego okazuje się, iż dałem już o 20 ƒ 675.52 wyżej nad należytość, którą do spółki przyczynić się miałem. W liście powyższym wykazana jest należytość na rzecz Panów . . . . . 20 ƒ 2321.21.

A że na dług rachunku Panów dopisać jeszcze wypada w moim wyciągu wyszczególnione porachunkiem przyjęte kwoty:

20 ƒ 269.31 należące prowentowi Lewkowskiemu za drzewo wzięte na podkłady w r. b.

" 198.5 dto dto Krasiczyńskiemu za poczynione różne wypłaty w latach 184¾ & 184⅘

" 201.32 do do za produkta dane w latach 184⅔. 184¾ & 184⅘.

" 1380.– dto dto za galarow stk 11 danych w r. 184¾

/: Ulanowskich z pobitką i stroiszem stk 5 po 20 ƒ 160 = 20 ƒ 800
Krakowskich bez pobitki . . . " 5 " " 100 = " 500
galarek na lichtunek . . . . . " 80
20 ƒ 1380 :/

" 648.5 soseń 153 starosielskich

zatém dopełnienie zgadza się z powyższym 20 ƒ — 675.52

20 ƒ 2997.13 20 ƒ 2997.13

Ciąg dalszy na ark. lit: C.

N 588 Wmu JM Jawornickiemu w Gdańsku Lit: D. 443

Lwów dnia 26. grudnia 1846.

List Pana z dnia 14. b. m. odebrałem. Aby zaspokoić najgwałtowniejsze Jego potrzeby pieniężne zawiadamiam Go że pod dniem dzisiejszym piszę do Henry Hall & Co w Londynie prosząc ich, aby na moją odpowiedzialność otworzyli Panu kredyt na £ 1.000. do 1go lipca roku przyszłego. Co do kredytu u P.P. Malletów w Paryżu tego na teraz otworzyć nie mogę, gdyż i tak znaczne summy mi awansowali.

Z żalem widzę, że interes naszej spółki o drzewo całkiem inny wziął obrot jak się spodziewałem i jak było w ugodzie między nami stypulowane. Podług ugody między nami miałem dać do tego interesu 3/4 kapitału a Panowie 1/4 tegoż. Z wykazów przesłanych mi przez Wgo Oborskiego całkowity koszt kupna drzewa z odstawą do Gdańska wynosić miał:

20 ƒ 75.465.12 wypadało więc na mnie dać podług pierwiastkowej ugody 3/4 powyższego kapitału to jest 20 ƒ 56.598.54 na to zaliczyłem na ręce Wgo M. Oborskiego 20 ƒ 53.175.53

kredytem u P.P. Malletów frcs 30.000 = „ 12.000. —

dziś otwartym kredytem u Henry Hall & Co £ 1000. = „ 10.000. —

razem 20 ƒ 75.175.53

Dałem więc cały kapitał na ten interes potrzebny, a drzewo, które za te pieniądze miało być do Gdańska odstawione znajduje się w największej części jeszcze w Galicyi. W takim składzie rzeczy pojmujesz Pan, iż jestem bardzo niespokojny o tak znaczny kapitał, i że żądać muszę wszystkiego co mnie od zupełnej straty zabezpieczyć może, — dla tego to znajduję się w konieczności powtórzyć żądanie wyrażone Wmu Oborskiemu w listach moich z dnia 13. & 16. Października r. b. aby drzewo nadeszłe do Gdańska złożone tam było w ręce pewnego domu handlowego jako moja własność, a wtenczas bym Pana upoważnił

204

do sprzedania go na moj rachunek za wspólnem porozumieniem się z wyż rzeczonym domem handlowym. Oczekować będę rychłej odpowiedzi Pana w tej mierze.

Uwagi Pana względem niemożności zaprowadzenia domu handlowego w Gdańsku za zupełnie gruntowne uznaję, zgadzają się one z tém co do Niego pisałem pod datą 12. b. m.

P.P. Henry Hall & Co pisali do mnie pod dniem 9. b. m. proponując mi znaczny interes na dostawę 500.000. stk podkładów do kolei żelaznej w przeciągu 2 lat. Donoszą mi, że pisali pod dniem 27. przez m. w tym względzie do Pana dając Mu wszystkie szczegóły tego interesu i namawiając abyś pojechał do Anglii. — Nie byłbym od tego, aby wejść w to przedsiębierstwo, lecz musiałbym mieć bliższe o tym szczegóły. Gdyby to miało przyjść do skutku nie wypadałoby się wdawać w cząstkowe skupowanie podkładów u Obywateli i obrabianie ich własnym kosztem i staraniem, bespieczniejby było zawrzeć kontrakty z większemi tutejszemi kupcami o dostarczenie tych podkładów w Gdańsku. Zysk byłby może mniejszy, ale byłby pewniejszy i rzecz nie tak trudna do wykonania. Zechciej Pan mnie donieść jakie byłoby Jego zdanie. Gdyby ten interes miał przyjść do skutku możnaby na jego rachunek zachować już kupione 10390 stk podkładów.

N 17./1847 Wmu J.M. Jaworńickiemu w Gdańsku

Lwów dnia 17. Stycznia 1847.

List Pański z dnia 4. b. m. odebrałem. Z otwartym Panu kredytem u P.P. Henry Hall & Co w Londynie na £ 1000. jestem w wielkim kłopocie. Dla zabespieczenia P.P. Henry Hall & Co liczyłem na wełnę którą im wyprawiłem, sądziłem bowiem, że ta rąk ich dójdzie

przynajmniej w połowie Grudnia, tymczasem donieśli mi o niej że ta zamarzła na Elbie i że tam wiosny czekać musi. Mieli oni pisać do Pana z prośbą abyś się zajął zabezpieczeniem tego towaru od wszelkich szkód jakieby go spotkać mogły do momentu otwarcia żeglugi. Powtarzam ich prośbę i razem upraszam o doniesienie mi co w tym względzie uczynisz. Jeżeli P.P. Henry Hall przyjmą otwarty u nich kredyt na £ 1000.- będzie to wielką z ich strony grzecznością, większego od nich kredytu żądać nie mogę, szczególnie w tym roku kiedy i w Anglii pieniądz jest rzadki. Nie mam więc środka pomożenia Panu dalszym kredytem, staraj się więc sam sobie poradzić. Wdny M. Oborski chciał znaczną partyję dębiny i sośniny w Ćwikowie zakupić i wypłatę uskutecznić 3 miesięcznym wexlem na Pana. Interesu tego nie przyjąłem, niechcąc Pana i siebie w nowy ambaras wprowadzić. Małośnieżnia i ostra zima każe się lękać, abyśmy z początkiem wiosny nie mieli dostatecznej wody do spławu. - Skupować nowe partyje drzewa na kredyt licząc do jego wypłaty na wczesną sprzedaż drzewa w Gdańsku uważam za spekulacyję tém niebezpieczniejszą, że dojście jego do Gdańska jest bardzo wątpliwe, a w razie dobrej wody do spławu przewidzieć można, że natłok tego towaru w Gdańsku nie pomyślny skutek na jego cenę wywrze, a to z powodu, że prócz tegorocznego drzewa razem nadejdzie i to które w roku zeszłym do Gdańska przyjść miało, a teraz zimuje nad Sanem i Wisłą. Mocno zdecydowany jestem nie zapuszczać się w żadne nowe spekulacyje drzewem póki nie zobaczę końca już rozpoczętych, tem bardziej że spław drzewa, które mamy nad Sanem nie mało funduszów potrzebować będzie, a nie wiadomo z kąd sobie takowe Panowie sprokurujecie.

Zupełnie się z Panem zgadzam, że proponowane przez P.P.

Henry Hall zakontraktowanie dostawy podkładów nie było do przyjęcia. Przy oddaniu takowych mogą kupujący robić co do ich gatunku trudności i towaru nie przyjąć, a z tąd wyniknąć by mogła podwójna szkoda, raz z niedotrzymania kontraktu, drugi raz z potrzeby sprzedania za bezcen zbrakowanego towaru. Do podobnego interesu jedynie z tym warunkiem przystąpić by można, aby kupujący do Galicyi przysłali swego brakaża, któryby na miejscu drzewo wybrał i jako przyjęte wycechował.

N 24. Wmu P. M. Jawornickiemu w Gdansku

Lwów dnia 24. stycznia 1847.

Odebrałeś Pan zapewne list mój z dnia 17. b. m. Załączam tu wypis z listu Henry Hall & Co z dnia 8. b. m. którym mnie zawiadamiają, iż przyjmują otwarty Panu u nich kredyt na £1000.-. "En fait de ces genres d'operation il est d'usage que lorsqu'on ouvre en credit d'acceptation pour une somme donnée, on autorise les maisons qui l'accordent de prendre leur remboursement à l'époque de l'échéance de ses traites sur des places telles que Paris et Vienne, toujours a 3 mois de date."

Ponieważ Pan miałeś sam pokryć summy wzięte od P.P. Henry Hall & Co w skutek powyższego kredytu, prosiłem ich o zwłokę z odpisaniem na ten artykuł do momentu porozumienia się z Panem, zechciej więc Pan albo wprost ułożyć się z P.P. Henry Hall, albo mi wskazać, jaką mam im dać odpowiedź. Jeżli pokrycie ich ma się odbyć przez moje pośrednictwo, czy to ma nastąpić posłaniem im weksli na takie sumy jakie Pan na nich ciągnąć będziesz, czy też otwarciem kredytu, lub czyby nie było prościej, aby oni dla pokrycia się ciągnęli na P.P.

ciąg dalszy lit: E.

Lubieński & Co. Oczekuję rychłej odpowiedzi.

N 30. Wmu JM. Jawornickiemu w Gdańsku.

Lwow dnia 5. lutego 1847.

List Pana z dnia 25. stycznia odebrałem, którym mnie Pan zawiadamiasz o tém, że nie czekając na otwarcie kredytu u P.P. Henry Hall & Co. ciągnąłeś na nich wexle przechodzące £ 1000 na które Panu kredyt otworzyłem. Jakkolwiek przykro mi, żeś się Pan w podobny ambaras wprowadził nie mogę sobie jednak winy przypisać.

Na P.P. Henry Hall & Co. większego kredytu otworzyć nie mogę jak to już Panu pisałem. Chcąc jednak Panu pomódz o ile to jest w mojej mocy posyłam Panom Henry Hall & Co. frcs 13.000.– płatne 29. kwietnia, które oni zrealizują i na Pana rachunek przeprowadzą. Te frcs 13.000.– czynią po 20 fl 116 3/4 20 fl 5059. 10 – o które rachunek Pański pod dniem dzisiejszym. Zechciej mnie Pan pokryć albo przysłaniem dobrych wexli z Gdańska albo otrzymaniem od P.P. Lubieńskich upoważnienia, abym odpowiednią sumę na nich pociągnął.

Drzewo Cewkowski nabył Wny M. Oborski na spółkę z Wnym Michałowskim. Wartość jego ma mi być wypłacona w gotowiźnie 20 fl 2.000. reszta 3 miesięcznemi wexlami za przyjętą za niepiśmienną odpowiedzialnością Wgo Michałowskiego.

N 31. Do Wgo M. Oborskiego w Sieniawie.

Lwow dnia 5. lutego 1847.

List Pana z d. 1. b. m. odebrałem wraz z listem Wgo J. M. Jawor-

nickiego. Nie mogę mu otworzyć żadnego dodatkowego kredytu na £. 1000. – u P.P. Henry Hall & Co. – i dziwuję się, że nie czekając pewnej wiadomości na sam domysł wystawiał wexle na P.P. Henry Hall & Co. Aby jednak ile możności złemu zaradzić – posłałem P.P. Henry Hall & Co. na pokrycie tych wexli frcs 13,000. – na Paryż. Z resztą niech się ratuje jak może.

Mówiłem z Panem Ludlerem o wypłacie drzewa Ćwikowskiego, i zapewne musiał Panu moje życzenie oświadczyć, to jest: aby mi było przed wywiezieniem drzewa wypłacone gotowemi zł 2000. – reszta zaś wexlami 3 miesięcznemi na jaki bądź plac. Żądam jednak pisemnego zapewnienia od Wdi Michałowskiego, że za te wexle bierze odpowiedzialność jako spólnik do tego interesu in solidum. – Zapewne już Panu wiadomo że podług Jego polecenia zaliczyłem Osiasowi Horn gotowemi zł 1000. i o te rachunek Panów obciążyłem. Na pokrycie tych sprzedałem wexel Pana na J. H. Stametz & Co. na zł 1000 potrąciwszy diskont po 6% – – – 15.50

o resztę – – – zł 984.10

zakredytowałem rachunek Jego.

To przeprowadzenie nastąpiło dnia 2. b. m.

№ 61. Wdmu JM Jaworinckiemu w Gdańsku

Lwów dnia 11. Marca 1847.

List Gdański z dnia 18. zeszł. m. odebrałem. Jakkolwiek P.P. Henry Hall & Co. nie odmówiliby mi kredytu bez pokrycia na drugie £ 1,000. – nie chcę jednak użyć w tem ich grzeczności. Kredyt jest rzecz bardzo czuła. chcąc go zachować trzeba go jak

najskromniej używać. Sądzę, że i Panu już ten kredyt nie jest koniecznie potrzebnym, tem bardziej, że za kilka tygodni staną w Gdańsku tratwie które o kilka mil od tego miasta zamarzły.

Pan C. G. Kopisch kupiec z Wrocławia wyprawia na naszych łodziach 4 do 5 tysięcy korcy pszenicy do Gdańska chce je dać w komis Panu Fr. Behrend & Co. Już naładowane jest 2500 kor. na które dałem zaliczenie Panu Kopisch w f 7500. za te wziąłem wexle trzy miesięczne na Wrocław na tal: 5275. – Prócz tego ta summa ma być na liście frachtowym zabespieczona. Podobne zapisanie na liście frachtowym ma stanowić, jak mnie tutejsi kupcy zapewniali rodzaj hypoteki. Radbym jednak bliżej był z tą rzeczą obeznany, i upraszam Pana o szczegółowe opisanie formalności, które w podobnym zapisie zachować ~~jest~~ wypada, niemniej o zawiadomienie mnie, czy wypada mi do Panów Fr. Behrend & Co napisać i w jakim sensie. Ta wiadomość tem mi jest potrzebniejsza, że zapewne podobne interesa często powtarzać się mogą.

Wny Mysłowski pomyślnym skutkiem swego handlu zbożowego zachęcony z większym jeszcze zapałem do nowych przedsiębierwst przystępuje. Między innemi mięso solone i gotowane w puszkach szczelnie zamkniętych bardzo go zajmuje i w rzeczy samej te przedmioty warte zastanowienia.

Zechciej mi Pan przysłać szczegółowe wiadomości

o nadziejach handlu drzewem na przyszłą wiosnę, od tych bowiem zależy znaczny kapitał.

N 66. Wmu M. Oborskiemu w Sieniawie

Lwów dnia 17. Marca 1847.

Dwa listy Pana z dnia 9. i 13. b. m. odebrałem. – Co do kupna drzewa w Cewkowie chętnie przystaję na życzenie Pana, aby kupno to ograniczyć do 20 ƒ 2000. gdy to Panu dogodnem być może, bez względu na różnicę jaka zachodzić będzie może między wybraniem z tej samej przestrzeni większej lub mniejszej ilości drzewa.

Co do drugiego abyś Pan mógł wybierać drzewo nie tylko w rewirach dawniej oznaczonych, ale i w rewirze Grządce to większej trudności ulega, bo jest życzeniem moim nie ruszyć rewiru tego do czasu ukończenia tartaku tam stawiającego się, aby później mieć korzystne użycie tego tartaku.

W tych dwóch przedmiotach piszę do P. Olkiszewskiego.

Co do łodzi żaglowych interes z Wmym Wolickim staje się zawiłym. Podług ugody między ~~nami~~ nim a mną zawartej pożyczyłem mu fundusz na wystawienie łodzi od którego miał mi płacić 7% i kapitał częściowo zwracać. Temu obowiązkowi nie czyni on za dość, a to by mnie upoważniało do odebrania łodzi. Póki to jednak nie nastąpi w administracię łodzi nie mam prawa się mieszać.

Pod datą dzisiejszą piszę do Wgo Wolickiego przypominając mu pierwotny układ między nami i żądając albo żeby mi zapłacił przypadającą mi należytość, albo żeby rozwiązać ugodę między nami, oddając mi łodzie i składając rachunek za czas przeszły. Jego odpowiedzi oczekiwać muszę

Cią dalszy lit F.

a tymczasem upraszam Pana, abyś zechciał przypadającego do-
dodu z frachtu trzech łodzi tu będących Wmu Wolickiemu nie
wydawać, lecz go później mnie oddać na rachunek tego ostatnie-
go. Również upoważniam Pana, abyś napisał do Wgo Wolickie-
go, że żądam aby fracht z łodzi będących w Sandomierzu wpły-
nął do mnie na rachunek mojej należytości od niego.
Jeżeli łodzie Sieniawskie nie dostarczają pod pszenicę Pana
Kopisch może dałyby się pod nią użyć moje dwie łodzie w Krasi-
czynie będące. Mogłyby one zabrać 800 do 1000 korcy, a zboże
w nich mniej ucierpi jak na galarach. Wypadałoby tylko do jednej
dorobić pokrycie. Dobrze że P. Pudler pojedzie z tym trans-
portem i że Pan łączysz wyprawienie drzewa i zboża pod
jeden dozór. Kwestia tylko czy tratwie i galary zdążyć mo-
gą za łodziami, czy także szypry są dość zręczni, aby nie o-
siedli na pierwszym kiju lub piasku. —
Zbliża się chwila wyprawienia drzewa. — Cała nasza na-
dzieja polega na Pana czynności, w tej ważnej dla nas chwi-
li upraszałbym o częste donoszenie mi o postępie robot
a następnie o wyprawionych transportach.

N 92. Wmu M. Oborskiemu w Sieniawie

Lwów dnia 8. kwietnia 1847.

List Pana z dnia 2. b. m. otrzymałem. Stosownie do życze-
nia Pana zatrzymałem Pana Kopisch 20 f 2.500. — dla Pana.
Z tych posłałem pocztą do Jarosławia 20 f 2.000. — resztę 20 f 500
miał Pan Puchalski posłać Panu do Sieniawy. Gdyby Pan
Puchalski przez nieporozumienie miał Panu posłać nie 20 f 500
ale 20 f 1.000. — upraszam o odesłanie mi przewyżki.

206

Co do frachtu z łodzi trudno będzie dojść do jakiego porządku póki Wny Wolicki albo sam tu nie będzie, albo przynajmniej nie napisze. Poczywam się lękać, że wypadnie mi się pożegnać z kapitałem i procentem na ten interes wydanym. Wny Wolicki nie odpisuje. Może Pan Ludler w przejeździe przez Warszawę mógłby się z nim widzieć, i napisać co czynić myśli. Spodziewam się że drzewo w znacznej części już jest w drodze. Zechciej mi Pan donieść wiele i jakich tratew wyprawionych. Nie wiedząc gdzie Wgo Michałowskiego szukać załączam tu list do niego w odpowiedzi na ten, który mi on pisał z Sieniawy. Z obrachunku między nim a mną zostaję mu być winien zł 39.46, które kazał abym Panu wypłacił, zakredytowałem więc Pana o tę summę i proszę o stosowne zapisanie.

N 188. Wielmożnemu M. Oborskiemu w Sieniawie

Lwów dnia 21. lipca 1847.

List Pana z dnia 16. b. m. odebrałem. Ze strachem widzę że puszczacie się w nową spekulację drzewem nie czekając skutków dawniejszych a przeto i doświadczenia, którego nabędziecie przy sprzedaży dawnego drzewa. Winienem ostrzedz że dla kredytu tak mego jak i Panów wypadnie z dniem 1. stycznia 1848 pokryć kończące się z tą datą kredyta, i choć na czas wstrzymać się od otwierania nowych. Również i mnie nader potrzebny jest fundusz, który dziś mam w drzewie i który nie bez małej straty muszę utrzymywać w tej spekulacyi. Zmiankuję o tém abyście się Panowie nie zapuścili w nowe przedsiębierstwa nad siły, licząc na pomoc

której nie byłbym w stanie użyczyć. — Czy Wny J. M. Jawornicki nie uskutecznił już jakiej przedaży, mocno mie to obchodzi, bo mając wejść w interes o Tłumacz bardzo mi funduszow potrzeba.

№ 198. Wielmożnemu J. M. Jawornickiemu w Gdansku.

Lwow dnia 29. lipca 1847.

List Pana z dnia 21. b. m. odebrałem. Dla uniknienia trudności które Pan masz w pokryciu Panow Lubienskich na rs 4500. — które na nich wystawiłem piszę dziś do nich prosząc aby powyższą summę już nie na Pana ale na moj rachunek własny zapisali, a razem posyłam im wartości na Gdańsk, o których zrealizowanie na moj rachunek ich upraszam. —

Ogromne zapasy drzewa które się w Gdansku znajdują, każą przewidywać nie pomyslnego skutku naszego handlu tym towarem, a handlu, z którego moim zdaniem probować wypadało na mało skale nie zaś od razu tak znacznemi kapitałami, lecz co się raz stało już się odrobić nie da, a teraz starać się potrzeba aby stego przedsiebierstwa z najmniejszą wyjść szkodą. Zniżenia frachtu z Gdanska do Anglii trudno się spodziewać przy panującej ogólnie chorobie kartofli, która podniesie ceny zboża tém bardziej, że w teraźniejszej chwili żniw mamy ciągłe słoty. Skoro nadejdą wszystkie tratwie, zechciej mi Pan przysłać:

1° dokładny wykaz drzewa, które odebrałeś w Gdansku z jego oszacowaniem podług cen dzisiejszych Gdanskich.

2° Długi na nim ciążące a zaciągnięte na fracht, składowe i obróbkę.

3° Wykaz już sprzedanego i zakontraktowanego materiału z otrzymaną za niego ceną.

4° Zarys jak Pan z resztą postępować myślisz, abym z tego choć w zbliżeniu sądzić mógł, kiedy i jak mam się spodziewać zrealizowania mego kapitału. Związanie na czas nieograniczony tak znacznego funduszu jest mi wielką przeszkodą w moich interesach szczególniej zaś teraz że wchodzę w znane przedsiębierstwo o fabrykę cukru Tłumacką.

Co do łodzi żaglowych bardzo się cieszę, że je Pan Walicki oddał chociaż to z nowemi wydatkami połączone będzie. Zechciej mi Pan przysłać obrachowanie kosztów potrzebnych do ekwipowania tych łodzi, i do przesłania ich nazad do Sieniawy. Wypadałoby by je w Gdańsku zaopatrzeć w kotwice i inne żelazne rekwizyta, które się dadzą tam taniej nabyć jak u nas. Co do żagli i linew tych o tyle tylko kupić należy o ile niezbędnie potrzeba do podróży z Gdańska do Sieniawy, reszta da się taniej u nas nabyć. Na pokrycie tych wydatków znajdzie się może fundusz ze sprzedaży części drzewa jeśli się jaka da uskutecznić, możeby się dało z korzyścią albo przynajmniej bez znacznej straty sprzedać parę łodzi, a z tąd uzyskać fundusz do ekwipowania innych. W zakupienie węgli kamiennych na własny rachunek aby mieć ładunek powrotny na łodzie wdać się nie chcę. Przybywszy do Warszawy i nie mając tam składu musiałbym towar sprzedać za bezcen lub go komu w komis powierzyć, wolę więc aby łodzie próżną wracały aniżeli, obładować je towarem na którym stracę. Dobrzeby jednak było abyś Pan do Warszawy napisał a może się trafi kto, któryby Panu polecił w komis kupienie węgli lub innych towarów w Gdańsku, w każdym razie starać się trzeba, aby łodzie przed zimą w Sieniawie były, tam je przez zimę wyreparujemy, w brakujące jeszcze rekwizyta zaopatrzemy tak aby z początkiem wiosny ruszyć mogły do Gdańska. —

Winien. WWni J. M. Jawornicki & M. Oborski. Ich rachunek bieżący u Leona Księcia Sapiehy we Lwowie danych im awansów na handel drzewem od 1. stycznia 1846 do końca listopada 1847. Ma

rof	x		Datum	dnie	liczby
3430	27	Sold rachunku z dniem 31. grudnia 1845	1. stycz 1846	.	Epoka
1	.	Kurtaż od rof 2000.	20. do „	20	.
6,000	.	Gotowizna posłana pocztą do Jarosławia na kupno drzewa	23. do „	23	1,380
2,000	.	Zapłacona trata ich na mnie płatna 3 dni od okazania	24. do „	24	480
8,000	.	Gotowizna dana Wmu M. Oborskiemu na drzewo	30. do „	30	2,400
4126	40	List: zast: Gal: z kuponem bież. rof 4000 dane do „	30. do „	30	1,238
5,000	.	Gotowizna posłana pocztą do Jarosławia „	19. luteg. „	49	2,450
3,000	.	Dane gotowizną Wmu M. Oborskiemu „	22. do „	52	1560
500	.	Dane dla prowentu Ćewkowskiego a użyte na kupno drzewa	22. do „	52	260
6,000	.	Zapłata wexlu ich N 34. roz. Pudlera	2. Marc. „	62	3,720
3,923	39	Dane Jm dwie traty moje na Paryż płatne 2. Czerwca frcs 10,000 po rof 118.5	2. Czerw. „	152	5,963
1,786	.	Wypłacone Jm wskutek listu mego z dnia 2. kwietnia 1846	5. Kwiet. „	95	1,696
1,400	.	Gotowizna posłana pocztą do Jarosławia	6. Maja „	126	1,764
1,000	.	Zapłata wexlu ich N 336 roz. Pudlera	6. do „	126	1,260
1,000	.	do „ „ „ Sr. Siemienskiego	11. do „	131	1,310
1,000	.	Gotowizna posłana pocztą do Jarosławia	12. do „	132	1,320
1,500	.	do do „ „ do	20 do „	140	2,100
1,700	.	Zapłata wexlu ich roz. Pudlera	22. do „	142	2,414
800	.	do dwoch wex. „ „ do	25. do „	145	1160
39	30	Trata moja na Paryż rozkaz M. Oborskiego frcs 100 po rof 118.5	27. do „	147	58
569	31	Przyjęte porachunkiem za materiał lasowy z Ćewkowa	7. czerw. „	157	893
750	.	Zapłata wexlu ich roz. Pudlera	7. „ „	157	1,178
1,000	.	do do „ „ Patkiewicza	15. „ „	165	1650
3,000	.	Gotowizna posłana pocztą do Jarosławia	7. lipca „	187	5610
137	24	Za stanowienie kiaczy w Klamensowie Złp 474 i nasienie turnipsu 120 Złp po 8%	24 listop. „	324	444
16	48	Za książki podług listu Wgo Oborskiego z dnia 10. grud. r. b.	12. grud. „	342	54
1,000	.	Gotowizna dana Osiasowi Horn za ich wexel N 341.	2. luteg. 1847	392	3920
5,059	10	Za posłany Jm Paryż frcs 13,000. -	26. do „	406	20539
63,740	9				
58211	7	Dług ich z dniem 30. listopada 1847 bez procentu			
5735	9	Procent 6% „ 30. „ „ z dopełnienia liczb ujemnych			344109
63,946	16	Dług Ich z dniem 30. listopada 1847 z procentem razem			410930

rof	x		Datum	dnie	liczby
45	.	Za 9 exemplarzy roczników gospodarstwa krajowego	1. stycz 1846		Epoka
5	.	„ 1 exemplarz „ „ „	6. do „	6	.
1,977	13	Za wexle na Wiedeń	20 do „	20	395
2290	17	Za nadesłane wexle	5. lipca „	185	4236
187	36	„ nasienie koniczyny i dwa dzieła angielskie	24. listop „	324	606
984	10	„ wexle na Wiedeń	2. luteg 1847	392	3,857
39	46	Przyjęty sold rachunku P. Michałowskiego	30. marc. „	450	180
58211	7	Dopełnienie kapitału z dniem 30. listopada 1847	30. listop „	690	401656
63,740	9				
					410,930

T. da 3r.

Oprócz wykazanej na odwrotnej stronie należytości mojej 20 f 63946.16
należy uwzględnić jeszcze otwarty kredyt dla W. W.ngo J. M. Ja-
worniekiego & M. Oborskiego pod moją gwarancią:

a. u braci Malletów w Paryżu na frcs 30,000 = . . 20 f 12,000.—
b. " Henry Hall & Co " Londynie " £ 1,000.— . . " 10,000.—

Rachunek przybliżony Kosztów Spławu do Gdańska 18 tratew trzymaiących w sobie:

		fr. m.c	sr.	fr. m.c	sr
44.	Kop bali dębowych i 706 podszewki podłoż.				
937	sztuk budulcu				
593.	belek i murłat				
2525.	podkładów				
103.	sztuk dębów				
135.	belek dębowych				
14.	Kop Klepek dębowych				
4.	Sążni Lathwood.				
9.	Cetnarów Potażu.				
30	Korcy Kminku				
110	Sztuk płótna (Drilichu)				

Koszta spławu.

44.	Kop bali związać z wszelkiem do tego materyałami iakoto: Kleystrami Szorcami, Szrykowkami, warkoczami ułożeniem stolców, osadzeniem drygawek, dodaniem Szryków potrzebnych, ramion oraz opłatą robotników przy wiązaniu po fr 20 od Kopy.	880	.		
1530.	sztuk budulcu i belek spychać do wody i zbić w tratwy do tego gwoździe, szryk szrykówki skrzynie, drygawki od sztuki 27. x. c.m.	688	30.		
2535.	sztuk podkładów między którymi znayduie się:				
	627 sztuk po 3 podkłady razem tratwy podobnie iak wyżey a sr 24.	250	48.		
	654. poiedyńczych sztuk władowanie na tratwę po sr 2. .	21	48.		
103.	podkładow dębowych od władowania po sr. 3.	5	9.		
135.	dębowe belki d° . . 6.	13.	30.		
14.	Kop Klepek dębowych d. p. fr. 1. od Kopy	14.	.		
4	Sążnie Lathwood . . d. . . . " 1. .	4	.		
30.	Korcy Kminu . . d°	2	.		
9.	Cetnarów Potażu d	.	20		
110	Sztuk płótna d	1		1881.	5.

Legominy liczące na 8 tygodni pływania od 18. tratew.

1/2	Korca grochu { na 1. tratwę w 1rm tygodniu }	18 Korcy na 18 tratew przez tydzień	}	144. Korcy na 8. tygodni.	
1/2	" Kaszy {				
	72 Korca grochu a fr 15.			432	
	72. " Kaszy . . 18.			518	24.
154.	flisom, rotmanom przednikom. przez 8 tygodni 23. Cetn: Słoniny po fr 22.			506.	"
20	Grzów Soli . . . . . a 1 2			40	.
60	gany Okowity . . . . . 1.			60	.
	do przeniesienia			3437	29.

							pr. m.c	xr

do przeniesienia . .		14,096	24.	3777	29
9 Cetnr potażu a 3 fp.	Złł. pol	27	.		
20 " Kminku . .	" "	60	.		
4 Sążnie Lathwood. po 1. fpol.	" "	4.	.		
Mostowe w Dirschau po fpol 12	" "	216.	.		
Szluza w Gdańsku . . 6.	" "	108.	"		
przeprowadzenie 44 Kop bali do brzegu przy tam gdzie się brak odbywa	Złł. pol.	200.	"		
Szyprowi od tratew po fp. 60.	" "	1080	"		
podróż iego do domu.		120	.		
Summa	Złł. pol.	15,911	24.		
czyli . .				3788.	"
Cały Koszt frachtu . .				7565	29.

Ugoda o fracht.

15 Kop bali po Rp. 60. . Rp 900.
3. tratew po " 300. " 900.
29 Kop bali po " 75. " 2175.
4. tratew po. " 316. 20 f. " 1266. 20.
Rp. 5241. 20.
czyli . . . f 7452. —

Wydatki przez frachciarzy podzień dzisieyszy poczynione:

Zadatek	2 rotmanom . .	f 10.
	2 podmaystrzym i 6 rotmańcz	" 10
	18. przednikom	" 18.
	25. Korcy grochu a f 15.	" 150.
	25. " Kaszy " 18.	" 180
	30 Kop szrykówek	" 30
	15 Centnr Gwozdzi.	" 270.
	10 Centnr Słoniny 20 f	" 220.
		f 888.

~~450~~

Rachunek

Drzewa

208.

Według drugostronnego Rachunku czyni

Strona debet			f. 51,127. 37.
" Credit			" 43,736. 19.
Pozostaje Debet			f 7,391. 18.
Dodawszy do tego:			
Na Jeziony cf. 5000. 3/4.		f 3750.	
Około 2000 szt: Sleepers z Cewkowa i Starego sioła m. w. à kr. 48.	f. 1600.		
Cła, spław &c.	200.		
	f. 1800.		
z tego 3/4.	f. 1350.		
na nasz R^y zapłaci Xiążę 1/4.	450.	f. 900.	f. 4,650.
Razem debet			f. 12,041. 18^x

Dojo — — 453 5105.15

Winien. JO. Xiąże Leon Sapieha. Rachunek przybliżony funduszów na spólny interes drzewem z J. M. Jawornickim & M. Oborskim. Ma.

1846.					1846.					
20	Stycz.	Z negocjacji 20 f 2000 na Wiedeń .	art: 1216 f	1.976	13	24	Stycz.	Wexel of Pudler endossowany of Stęchliński art 1228 f	2000	—
		Rk przybliżony 1ri f. 24489.32. 3/4 .	.	18.367	9	23	"	przesłane pocztą w Bnotach. " 1220 .	6000	—
		" 2ri f. 17100 29/1 list " .	.	12.825	.	30	"	Przez M. Oborskiego przywiezione ze Lwowa 1247 .	8000	—
		" 3ci f. 23945.40 11/2 " .	.	17.959	15	"	"	" Listy Zast. f. 4000. do .	4126	40
							Luty	Wexel of Samson Prinzenthal. (z 20 Lut.) 1339 .	6000	—
				51,727	37	22	"	Gotowizna p. M. Oborskiego przywiezione ze Lwowa 1317 .	3.500	3000
						20.	"	" odebrane z poczty Jarosławskiej 1308 .	5.000	—
				3750		2	Kwiet.	Wexle na Mallet fieux &c fr. 10,000 2/4 .	3.923	39
				54877	37	5	"	Gotowizną odebrane od Druziewicza 3/5 .	1.786	—
				49341		6.	Maja	Wex. of Pudler endoss. of Bernstein 6/5 .	1.000	—
				5536	3	"	"	przesłane pocztą do Jarosławia. 6/5 .	1.400	—
							"	Wexel. of Hr. Konst. Siemieński (z d. 7 maja.) 11/5 .	1.000	—
									43736	19
								12/5 pocztą do Jarosławia — —		
									49841	34
									500	
									49,341	34

A.

Drzewo Dembowe

Kupiono 200. sztuk Dembów w Stopicach po. zł 7.10. należy zł 1,434.
„ 300 „ „ „ Ulanowie „ „ 4. „ 1,200
„ 100 „ „ „ „ „ 3 15. „ 325
„ 1000 „ „ „ Maćkowicach „ 5 51. „ 5,850
87% 100% pozostaje w linię „ „ „ Kochanówce „ 5 „ 500.
1,700 sztuk dembów mogą wydać:

34 Kop bali.

Koszta Wytarcie na bale od Kopy zł 80. . . zł 2720.
Zwózka „ Kopy „ 48. „ 1632.
związanie w tratwy, szryki i
szrykówki. tratew 8½ po Kop 4.
w tratwie . . . po zł 30. „ 255.
578. sztuk różnego budulca na
podszewkę . . . po zł 3. „ 1734.
Cło Austryjackie i pruskie
szosowe, odstawa do Gdańska „ zł 270 „ 2295. 8,636.
Summa zł 17,945.
potrącanie ze sprzedaży Oszwarów na miejscu 1050.
34 Kop bali kosztować będą w Gdańsku zł 16,895.

Rachunek przybliżony sprzedaży tychże w Gdańsku

34 Kop bali po Rp 400. . . . . Rp 13600.
578 sztuk budulcu na podszewkę użytego
a Rp 4 „ 2312. Rp 15912.

Koszta:
różne drobne liczyć można od tratwy
po Rp 10 zatem w 8½ tratew „ Rp 85.
Komis 1%. . . . „ 159.
za wyciąganie należ. 34 Kop. po Rp 4. „ 136. „ 380.
pozostaje Rp 15,532.
po kursie Rp 105½ za zł 150 . . . zł 22,082.

B. Belki, Murłaty i Budulec Sosnowy.

Kupiono 100 sztuk budulcu w Kochanówce po f 4. . . . . zł 400.

250. " Ulanowie } po zł 9. 20 za parę sztuk obrobionych, zwiezionych gotowych do spławu
250 " belek id } f 2333. 20.

166. " Murłat. id id. id. " 531 12.

Koszta dodaią się

Zwózka 100 sztuk budulcu, lądowe i związanie tegoż w tratwy . . . zł 170.

odstawa do Gdańska 766. sztuk drzewa czyni tratew 4. po zł 270. " 1080. " 1,250. "

franco Gdańsk . . . zł 4514. 32.

Rachunek przybliżony Sprzedaży w Gdańsku

350. sztuk budulcu po Rp 6. . . . . Rp 2,100

250 belek po 32 stop długości 12 Cali w Kwadrat.

Czyni Stóp Kubicznych na każden belek 32

zatem 8000 stop Kubicznych po 5. Sgr. " 1333. 10.

166 murłat po 21. Stop Kubicznych czynią 3486. stóp Kubicznych po " 5 Sil. gr. 582.

Razem Rp 4015. 10.

Koszta strącaią się

Meklerne i Komis 2%. w Gdańsku " 80.

pozostaie Rp 3935. 10.

po Kursie 105 ½ Rp za zł 150. . . . zł 5595. 29.

C. Podkłady 9. stop długości Sosnowe Sleepers.

Kupiono 3000. sztuk po xr 40. C. m.
obrobionych i odstawionych nad wodę . . . zł 2000.

Koszta.
Cło Austryjackie szosowe, naładowanie
na tratwach &. . . . . " 200.

Będą kosztować w Gdańsku . . . . . ƒ 2.200.

Sprzedaż w Gdańsku.

3000 sztuk Sleepers po 9. stop 10 Cali w przecięciu w kwadrat
wydadzą każda $5\frac{94}{144}$ stop kwadratowych razem zatem
będzie stóp kwadratowych 16874. po 5. sgrosz. Rp 2812.10.

Koszta:
Komis i mekterne 2% . . . . . " 56.
Zostanie . . . Rp 2756.10.
po kursie 105½ za 150. . . . . ƒ 3919. 40.

D. Belki Bukowe.

Kupiono 30 sztuk u Macieja Borowskiego za zwozka po 20/3. . zł 90.
obrobienie i odstawa do Gdańska . . . " 90
razem. . . . . 180.

Sprzedaż w Gdańsku przybliżony rachunek

30 sztuk naymniey po Rp 10. . . . . Rp 300.
Koszta . . . . . " 10.
Zostanie Rp 290.
po 105½ za 150. . . . . 412.

Uwaga przeszłego roku kupiliśmy 20 sztuk belek
bukowych które z odstawą do Gdańska kosztowały . . . ƒ 270.

Sprzedaliśmy:
3 sztuk po Rp 40.! . . Rp 120.
3 " . " 30. " 90.
14. " w ogóle za " 160.
Rp 370.
po 105½ za ƒ 150. uczyniło . . . ƒ 526.

Rekapitulacia

Dęby Koszt zł 16895 cena	22082	Zysk	5187
budulec sosnowy	4514-32	5595 29	1080-57
Podkłady	2200	3919-40	1719 40
Bale bukowe	180	412	232
Ogół	23789-32	32009 9	8219 37
Procent od kapitału zł 23789 kr 32 po 6% p rok			1427 25
Zostaje czystego zysku			6792 12
Mam dać 75% od potrzebnego kapitału			zł 17842-9
Otrzymam po 6% za zł 17842-9 za rok			1070-31
20% od zysków zł 6792-12			1358 26
Razem			2428 57

Wypada od kapitału 17842-9 13,5%

E. **Bale dembowe**

Kupiono bali Kop 30. z zastrzeżeniem wybrakowania ich na mieyscu, odrzucenia wszystkich Nullów. – Kopa za Stop Kubicz. 720. liczyć się będzie. Sprzedaiący odstawią bale swoim kosztem do Gdańska, deklaruiąc na wszystkich Komorach iako naszą własność, i oddadzą takowe na lądzie. po Rthal: 380. franco Danzig — Rp 11,400.

Sprzedaż w Gdańsku.

Kopa za Rp 450. . . . . „ 13500.

Zysk. Talarów . . . „ 2100.

F. **Murłaty.**

Kupiono w Kopkach

murłatów sztuk 300. po f 9. x 10. . . . . .

gotowych na wodzie . . . . . f. 1100.

Koszta.

fracht do Gdańska i Cłła . . . . . „ 300. — f 1400.

Sprzedaż w Gdańsku.

300 sztuk Murłatow po Stop Kubicznych 24. każden

Stop Kubicznych razem 7200 po Silb. gr. 5. . . . Rp 1200. .

Strąca się Komis 1% . . . . . 12. .

pozostaje . . . . . „ 1188. .

Rp 1188 po Kursie 105½ Tal. za 150 fr. m.c. . . . . f 1688.

G. Gwoździe Okrętowe

Kupiono w Rudniku:
1000. Kop. Gwoździ Sosnowych gotowych
do odpłynienia . . . . a xr 30. . . . . ƒ 200.

Sprzedaż w Gdańsku

1000 Kop. po Sil. gr. 12. . . . . czyni Talar:	400.	
Koszta do potrącenia	5.	
pozostanie . . . Tal:	395.	
Rp 395. po 105 ½ za ƒ150		ƒ 550.

Sieniawa d. 29. Stycznia 1846.

Wykaz zakupionego drzewa po d 11. Lutego 1846.

H.	**Belki** w Kopkach			
	Kupiono 800 sztuk belek po 45. stop Kubicznych po 16½ groszy pruskich (3. na 1. silb. gr.) gotowych na wodzie za stopę . . . Rp.	6,600		
	za gwoździe do zbijania belek . . 5. Cettnarów . . "	40		
	fracht do Gdańska Tratew 4. po Ryth. 220 . . "	880	Rp 7520	
	Sprzedaż przybliżona w Gdańsku.			
	800 sztuk belek po 45. stop. Kubicz: — 36,000. stop. a 21. gr. prus	8,400		
	potrącaią się Komis i inne koszta . . .	100		
	pozostaie . . .		Rp 8,300	
J.	Kupiono 100 sztuk belek w Bachowie. à 20 ℭ 6. . . . Rp	600		
	wyrobienie i zwózka à f 2 . . .	200		
	zbicie w tratwy	20		
	razem . . 20 ℭ		f 820	
	Sprzedaż przybliżona w Gdańsku.			
	100 sztuk belek po 45 stop Kubicz: à 21. groszy pruskich (3 na 1. sil. gros) Rp	1,050		
	fracht Rp 100.			
	Komis &. 12. Strąca się razem	112		
	pozostanie. Rp	928		
	po Kursie Rp 150 za Rp 105½ . . .		f 1318	
K.	Kupiono: 250. szt. belek. w Krzeszowie } po 20 ℭ 9. 40 para . . . . 20 ℭ	2416	20	
	" 250. " budulcu ułm }			
	" 3000 sleepers. ut. po xr 43. . . . . 20 ℭ	2150		
	gotowe do spławu.		f 4566	20
	Sprzedaż przybliżona w Gdańsku.			
	250 sztuk belek. 32. Kub. stop. Stóp 8000. a 20 gr. pr. Rp 1777.			
	250 " budulcu . . . a Rp 5. " 1250.			
	3000 " Sleepers. po 7 stóp. Kubicz a 15. gr. pr. czyli 5 sil. gr. " 3500. Rp	6527		
	Koszta do Strącenia.			
	fracht do Gdańska . . . . . Rp 1000.			
	Komis i inne koszta . . . . . " 70 . . . "	1070		
	pozostaie. Rp	5457		
	po f 150 za Rp 105½ . . .		f 7758	

212.

L.	Kupiono 350 sztuk budulcu w Kramarzówce à zł 1.x.4.		zł 373 20.		
	zwózka z Lasu		" 300		zł 673. 20.
	Sprzedaż w Gdańsku				
	350 sztuk budulcu à Rg 4.	Rg 1400.			
	strąca się fracht . . Rg 350.				
	Komis &c. " 14.	" 364.	Rg 1036		
	po Kursie zł 150 za Rg 105½				zł 1472
M.	Kupiono 200 szt. belek Jodłowych w Ruszalczycach:				
	po Stop Kubicz 45. . . à fr 5. m.c		zł 1000		
	Zbicie w tratwy		" 40.		zł 1040
	Sprzedaż w Gdańsku:				
	200 szt. belek po 45 stóp. Kub: czyni 9000 st. Kub. à 13. gr. prus:	Rg 1300.			
	strąca się fracht do Gdańska . . . Rg 200.				
	Komis &c. . . " 13.	" 213.	1087		
	po Kursie zł fr 150. za Rg 105½				zł 1544
N.	Kupiono 50 dembów w Ciemierzowicach. po zł 5½		zł 275		
	Tracze i zwózka		" 150		zł 425.
	Sprzedaż w Gdańsku.				
	1¼ Kop bali po Rg 450	Rg 587. 20.			
	strąca się: fracht do Gdańska i Komis.	" 105. "	Rg 482 20		
	po Kursie Fr 105½ za fr 150				zł 684
O.	Kupiono 300 Cettnarów Konopi do Jarosławia à zł fr 11.		fr 3300		
	Konta różne ~~[illegible]~~		" 30		
	~~[illegible]~~				fr 3330
	Sprzedaż w Gdańsku.				
	340. Cett. prusk: po Rg 9 5/6.	Rg 3376. 20.			
	fracht po fl. pol: 3. strąca się Rg 170.				
	Cło różne wydatki " 100.				
	Komis &c &c . . . " 34	304.			
			Rg 3072 20		
	po Kursie Rg 105½ za fr 150.				zł 4368.

Wykaz potrzebnych pieniędzy.

		Dembina								
Sztuk	200	w Chłopicach należy	zł 1434.	na to zapłacono	zł 434.	należyć będzie na	Lutego	1°	1000	"
"	100	w Ulanowie "	" 325.	" "	" 325.					
"	300		" 1200.	" "	" 1200.					
"	1000	Przedżymirskiego	" 5850.	" "	" 500	" w listach zastawnych	Lutego	1°	3000	"
							Kwietnia	15	2350	"
"	100	Borowskiego Macieia	" 500	" "	" 500.					
		Koszta wyrobu znoski &c &c.	" 8636.	" "	" 400.	potrzeba będzie	w Styczniu .. Lutym		6900.	.
		Belki i Budulec.								
"	1000	Budula od Borowskiego	f 400.	na to dano	f 400					
"	250	z Rudnika . . .	" 2333 20.	"	" 100	potrzeba będzie	Stycznia	20.	2000	.
"	250						Marca	1°	1233	20
"	166.	murtałów . .	" 531 12.	"	" "	ut	Marca	1°	531	12.
		Koszta wyrobu &c.	900.		"	reszta w Gdańsku	w Styczniu Lutym		900	..
		Podkłady slepers.								
"	3000.	w Rudniku należy	f 2000.	"	" "	należyć będzie	Lutego	15	2000	"
		Koszta.	200.			potrzeba .	w Marcu		200	..
		Belki Bukowe.								
	30.	od Macieja Borowskiego	f 90.	na to dano	f 90.					
		Koszta .	90.	"	"	potrzeba będzie	w Marcu		90.	
		Summa	zł 24,489. 32.							

~~2/3 xxego~~ zł ~~16326.~~

3/4 — 75% 18367. 24 } 24,489. 32.
25% 6122 8 }

Termina wypłat pieniężnych

30 Kop bali dembowych.				
będzie należeć Rz. 11,400 czyli M.C. fl. 15800. z tych na	Lutego	1°	7900
300 sztuk murłatów należyć będzie. " f 1100 .	"	15	1100.
1000. gwoździ okrętowych " f 200 .	marca	1.	200.

1/4. f 4275. } . . . . fl. 17100.
3/4. f 12825. }

Sieniawa d. 29. Stycznia 1846.

Termina wypłat pieniężnych.

szt:								
800.	belek w Kopkach należy . . .	f 10691.	na to dano	f 1000.	należyć będzie	15	Lutego	3000 „
						30	Kwiet.	2600 „
	na Koszta spławu	„ 1000.	.	.	.	„	„	1000 „
100.	belek z Bachowa należy	„ 820	„	f 600.				
	na Koszta spławu . .					.	„	150 .
250.	belek }							
250.	budulcu } w Krzeszowie należy	„ 4566.20.	na to dano	f 300.	należyć będzie	15	Lutego	3000 „
3000	Sleepers }					30	Kwiet.	1566. 20
	na Koszta spławu	„ 1000.						
350.	budulcu w Kramarzówce należy	f 373.20	na to dano	f 373.	. . . .			
	na Koszt wyrobu potrzeba będzie	f 300.				30	Kwiet	300 .
200.	belek Jodłow: w Ruszalczycach należy	f 1040	na to dano:	f 500.	należyć będzie	15	Lutego	500.
	na spław do Gdańska	300.	.	.	potrzeba będzie	1	Marca	150.
50.	dembów w Ciemierzowicach należy	425.	ut".	f 100.		30	Kwiet.	325.
	na Koszta spławu	100				„	„	100.
300. Centn.	Konopi do Jarosławia należy	f 3330.	na to dano	f 1000.	potrzeba będzie	28.	Lutego	1000.
						30	Marca	1300.

Summa f 23,945.20.

25%. f 5986.25 }
75% f 17,959 15 } —

Sieniawa 11/2 46.

Wykaz materyałów wywiezionych nad lądy spławionych lub spławić się maiących

Odpłynęło iuż do Gdańska.

E. 14. Kop. bali zakupionych od S. Prinzenthal.
O. 204. Cetnarów Konopnego przędziwa.

Znayduie się na Wodzie gotowe do odpłynięcia

H. 500. Sztuk Belek z Kopek.
E. 400 „ Murłatów. id°
B. 166 „ id° z Rudnika
C. 3000. Sztuk Sleeperów z Leżayska
B. 250 „ budulcu id°
B. 250. „ Belek. id°
T. 3000. Sążni bali Jesionowych z Rudnika
A. 9. Kop Bali dembowych w 2 Tratfach z Rudnika
„ 6. „ id° id° w 1½ tratfie z Jarosławia

Częścią nad Wodą znayduiący się materyał Częścią maiący się ieszcze dowieźć z Lasów do odpłynięcia w połowie Czerwca

Q 2000. sztuk Sleeperów z Kramarzówki
L. 366. budulcu „ id°
M. 200. belek w Ruszalczycach.
J. 200. belek z Bachowa (wyrobionych ze 100 pniów).
A. 15 Kop bali dembowych z Maćkowic
N. 1¼. „ „ id° z Ciemierzowic
A. 2¼ „ „ id° z Kochanowki
P. 6. „ „ „ z Brylinic.
U. 500 sztuk Sleeperów z Cewkowa
B 100 „ Budulcu z Kochanówki.
3000. „ Sleeperów z Krzeszowa
250 „ budulcu „ id°
250 „ belek „ id°

216.

Reszta

Reszta drzewa którą gotową bydz może do odeyścia w początku Lipca.

U	1500	sztuk Sleeperów z Pesskowa.
T.	500.	belek z Radawy.
A.	8	Kop bali dembowych z Maćkowicach
P.	5.	" wdo wdo z Brylinie
E.	20	Kop z zakupionych od S. Printzenthal.
	30	Sztuk belek bukowych z Bruzy.
H.	500	belek z Kopek.

D J M Jawornicki

8 sztk wesli ściągniętych

217

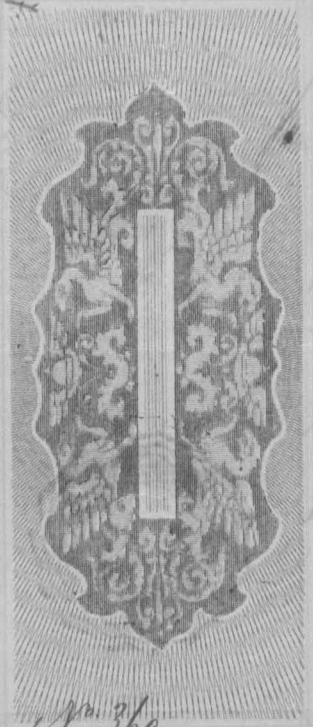

463

Sieniawa den 3t Juni 1846 Pr. f 750 in 20 xrn 3 Stk p. 1 fl.

Drey Tage nach Sicht zahlen Sie gegen diesen Prima Wechsel an die Ordre des Herrn F. Pudler. ——— die Summa von Gulden Sieben Hundert Fünfzig in 20 xrn 3 Stück p. 1 fl. den Werth in Rechnung und stellen es auf Rechnung laut Bericht.

J. M. Jawornicki

Sr. Durchlaut
Herrn Fürsten L. Sapieha
in Lemberg

No. 360.

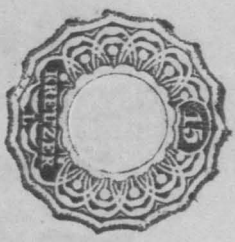

K.K. CONT. STAMPEL
den 25 Mai 1846
Thürmüller

KREUZER 15

Für mich an die Ordre
der Herren S. Ellenbergs
Söhne. Werth erhalten.
Jaroslau d. 4 Juny 1846
J. Neuman

Für uns an die Ordre des Herrn
Josef Neuman in Lemberg
Werth laut Bericht. —
Jaroslau d. 4 Juny 1846
S. Ellenberg & Söhne

Den Werth richtig erhalten
Lemberg den 7t Juny 1846
Joseph Neuman

464

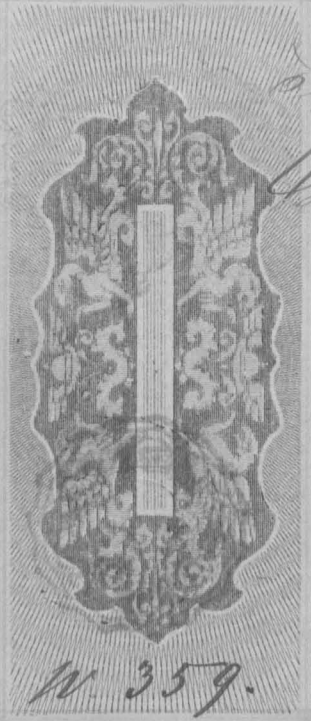

Lienicken den 3 Juni 1846 Pr f 1000 in Zwanzigern

Drei Tage nach Sicht zahlen Sie gegen diesen Prima Wechsel

an die Ordre des Herrn Anton Patkiewicz die Summa von

Gulden Tausend in Zwanzigern.

den Werth in Rechnung und stellen es auf Rechnung laut Bericht.

Sr. Durchlaucht dem Fürsten

Herrn Leon Sapieha.

in Lemberg.

J. M. Jaworski

N. 359.

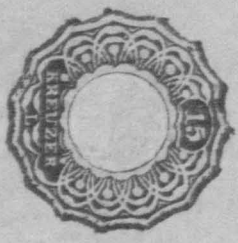

K.K. CONT. & CAMPEL. den 26 Mai 1846 TUBENDAMBRG.

für mich an die Ordre
Herrn Samuel Praus
den Werth erhalten, Jaroslau
den 5. Juny 846

Anton Patkiewicz

für mich an die Ordre des Hl.
Baruch Ehrensahl den Werth er-
halten.
Jaroslau 14. Juny 846

Samuel Praus

Den Werth richtig erhalten,
Lemberg den 15. Juni 1846.
Baruch Ehrensahl

465

Sieniawa den 20t. May 1846. Pr. 20 f 1700 in Zwanzigern

Fünf Tage nach Sicht zahlen Sie gegen diesen Prima Wechsel

an die Ordre des Herrn F. Budler die Summa von

Ein Tausend Siebenhundert Gulden Conventions Münze

den Werth in Rechnung und stellen es auf Rechnung laut Bericht.

J. M. Jawornicki

S. T. S. Durchlaut

Herrn Fürsten Leo Sapieha

in Lemberg

N° 349.

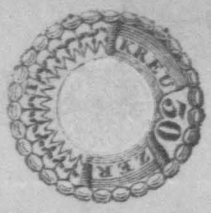

K.K. CONT. STAMPEL
den 30 Oct. 1845
IN EMBERG.

KREUZER 30

Sie mich an die Ordre
des Herrn Herz Pineles
werth empfangen.
Jaroslau d. 20 Maj 1846

J. Bueller

Für mich an die Ordre
Hrn Ossias M. Braun
Werth in Rech.
Jaroslau d. 21 May 1846

Herz Pineles

Richtig erhalten

O. M. Braun

466

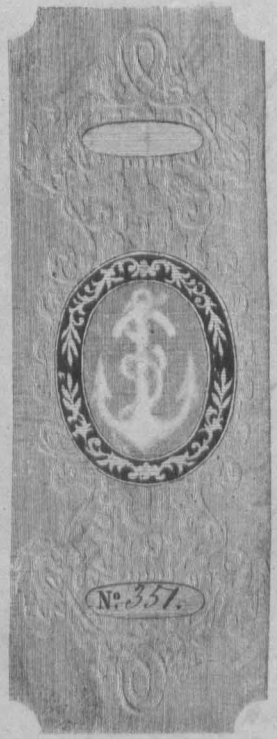

Sieniawa dnia 20 Maja 1846. Na 20 f. 300 w Mon: Konw:

Pięć dni po okazaniu proszę zapłacić za tym pierwszym Wexlem

raz jeden na rozkaz W. F. Pudler Summę

Trzysta Złotych Reńskich Monetą Konwencyjną

której wartość w rachunku i zapisać na Rachunek podług zawiadomienia.

J. M. Jawornicki

JO. Xiąże Leon Sapieha

w Lwowie

No. 351.

Dla mnie na Orden
Pana Osiasa Oranza
Wartość odebrałem
Jarosław 1 Maja 1846 roku
[illegible]

Sum mich an die Order des Herrn
Ladislaus Janicki Werth empfangen
zu Lemberg am 24t May 1846

Osias Oranz

Wartość odebrałem
d. 25 Maia 846
Janicki

467

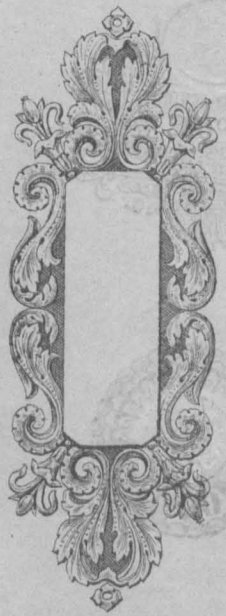

Sieniawa den 20t May 1846 Pr. 20/ 500 in Zwanzigern

Fünf Tage nach Sicht zahlen Sie gegen diesen Prima Wechsel

an die Ordre des Herrn F. Pudler die Summa von

Fünf Hundert Gulden Conventions Münze

den Werth in Rechnung und stellen es auf Rechnung laut Bericht.

J. M. Jawornicki

Sr Durchlaut
Herrn Fürsten Leo Sapieha
in Lemberg

No 350.

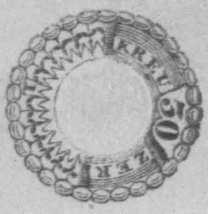

K.K. CONT. STAMPEL
den 30 Oct. 1845
LEMBERG

KREUZER 30

Für mich an die Ordre
des Herrn Osias Orandz
Werth empfangen.
Krosdau d. 20 Maj 1846.
J. Budler

Für mich an die Ordre des Herrn
Ladislaus Janicki Werth empfan-
gen Lemberg am 24ten May 1846.

Osias Orandz

Wartość odebrałem
d. 25 Maja 846
Janicki

468

Sieniawa dnia 7 Maja 1846 Na 20 f. 1000 w Mon. Konwenc.

Za trzy dni po okazaniu proszę zapłacić za tym Pierwszym Wexlem raz jeden na rozkaz JW. Hrabi Konstantego Siemieńskiego Summę Złotych Reńskich Tysiąc w Monecie Konwencyjnej której wartość w Rachunku i zapisać na Rachunek podług zawiadomienia.

JW. Xiąże Leon Sapieha

we Lwowie

J.M. Jawornicki

Odebrałem powyższą Summę

Dnia 11 Maia 1846

Siemieński

No 338

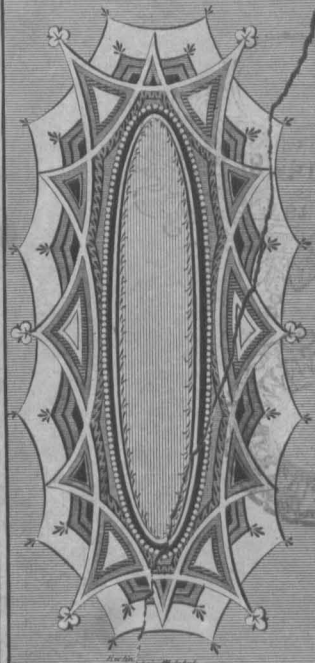

Jarosław den 1 May 1846. Für fl 1000 in 20 xme

Drei Tage nach Sicht zahlen Sie für diesen Prima Wechsel

an die Ordre des Herrn F. Pudler die Summa

von Ein Tausend Gulden Convenz. Münze

den Werth in Rechnung und stellen es auf Rechnung laut. Bericht

Sr. Durchlaut dem Fürsten

Herr Leon Sapieha

in Lemberg

Jm. Jawornicki

No. 336.

Für mich an die Ordre
Herrn Berel Baustein
Werth in Rechnung

Jaroslau d. 1 Maj 1846

J. Budau

Für mich an die Ordre H. Joseph
Neumann den Werth in baarem er-
halten. Jaroslau d. 4. May 846

בוגלר בזוה שטיין

heißt Berel Baustein
nahmensfertiger
Mayer Silbermann

Richtig erhalten
Lemberg den 6t May 846

Joseph Neuman

Sieniawa den 20. Februar 1846 Lr. 6000 Gulden in Zwanz

Drei Tage nach Sicht bezahlen Sie gegen diesen Prima Wechsel

an die Ordre des Herrn F. Pudler.

Sechs Tausend Gulden Conv. Münze in klingenden 20 kr. Stücken 3 pr. fl. 1

den Werth in Rechnung und stellen es auf Rechnung ohne Bericht

Seiner Durchlaucht

Herrn Leon Fursten

Sapieha

in Lemberg

J. M. Jawornicki & Max Obortki

No 34.

Für mich an die Ordre des
Herrn Samson Prinzenthal
Werth in Rechnung.

Siniawa d. 20 Februar
1846.

J. Pudler

[illegible] mich an die Ordre
[illegible] Herrn Israel Nathan
[illegible]hn

Cesehanow den 23ten
Februar 846

Samson Prinzenthal

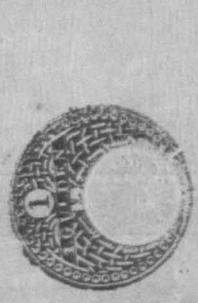

K.K. CONT. STAMPEL
den 20 März 845
LEMBERG

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1
62-002 Suchy Las
www.digital-center.pl
biuro@digital-center.pl
tel./fax (0-61) 665 82 72
tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.
Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.